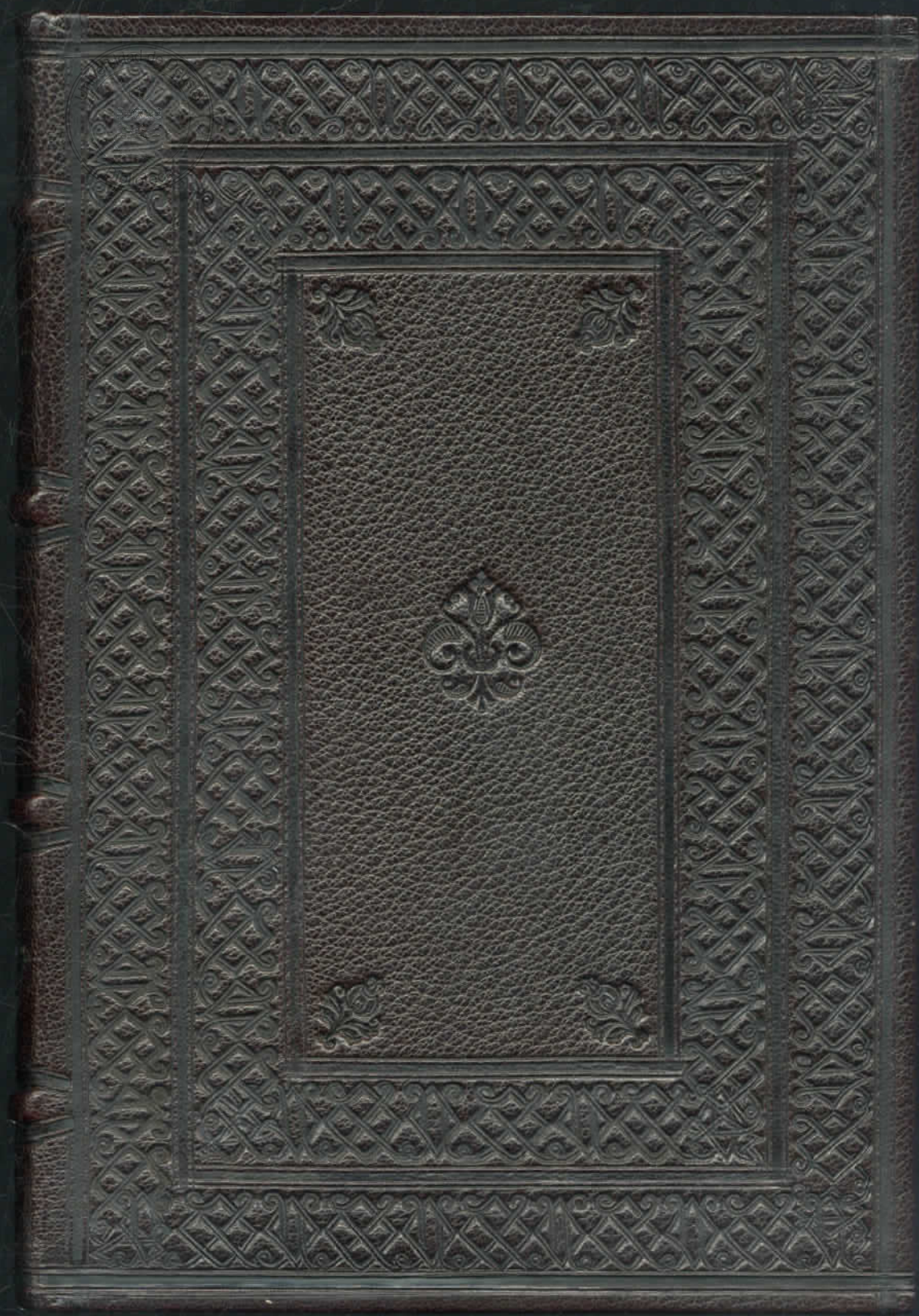

Tabula presentis interrogatorij.
seu p[er]sonalis. Et p[ri]mo.

De confessoris potestate.	c. 1.
De clau[is] potencie.	c. 2.
De religiosor[um] habilitate ad c[on]fessiones p[er]sonarum secularium audiendas.	c. 2.
De habilitate fratru[m] p[re]dicato[rum] z minor[um] ad confessiones secularium p[er]sonaru[m] audiendas.	c. 2.
De scientia necessaria cuiuslibet p[re]fessoris.	c. 3.
De penit[ent]is ad c[on]fessionem admis- sione.	c. 3.
Casus in quibus quis potest alteri c[on]f- teri q[uam] p[ro]prio sacerdoti.	c. 3.
De interrogatione circa p[re]parationem confitentis ad confessionem.	c. 7.
Casus in quibus est reiteranda p[re]fessio.	c. 7.
De interrogatione excommunicatio[n]is a confitente.	c. 8.
De vita confitentis z scientia cuius de- bet esse.	c. 8.
De circumstantiarum peccatoru[m] inter- rogatione.	c. 8.
De modo interrogandi confessoris.	c. 8.
De quibus circumstantiis necessario ha- bet interrogare confessor.	c. 8.
Super quibus c[om]muniter c[on]fessor pe- nitentem debz interrogare z p[er] quem ordinem.	c. 10.
De articulis fidei.	c. 10.
De septem ecclesie sacramentis.	c. 10.
De interrogationibus decem p[re]cepto- rum decalogi.	c. 10.
P[ri]mo circa p[ri]mum q[uod] est. vnum cole deum.	c. 11.
De secundo q[uod] est. Non assumes no- men dei iuuani.	c. 11.
De dispensatione iuramentor[um].	c. 12.
De adiuratione.	c. 12.
De voto[rum] transgressione.	c. 12.
De votis subdito[rum].	c. 12.
De voto[rum] dispensatione.	c. 13.
Circa tertium p[re]ceptum q[uod] est de obser- uatione festi.	c. 13.
De ieiunijs.	c. 14.
De quarto p[re]cepto quod est de honore	

parentum.	c. 15.
De quinto q[uod] est de non occidendo.	c. 15.
De sexto p[re]cepto q[uod] est de p[ro]hibitione mechie.	c. 16.
De septimo quod est de furto.	c. 16.
De d[ist]inctione rerum exterioru[m].	c. 19.
De damno spirituali anime z mo[ri].	c. 20.
De octauo p[re]cepto q[uod] est de p[ro]hibitione falsi testimonij.	c. 20.
De nono q[uod] est de non concupiscendo virorem p[ro]p[ri]am.	c. 21.
Circa decimu[m] z vltimu[m] q[uod] est de no[n] co[n]- cupiscendo rem p[ro]p[ri]am.	c. 21.
De vitijs capitalibus et eorum specie- bus.	c. 21.
De inani gloria.	c. 22.
De inuidia.	c. 22.
De ira.	c. 22.
De accidia.	c. 23.
De auaritia.	c. 23.
De illicita acquisitione.	c. 23.
De iniusta retentione.	c. 24.
De inordinata affectione.	c. 24.
De gula.	c. 24.
De luxuria.	c. 25.
De septem operibus misericordie.	c. 25.
De interrogationibus circa statu[m] offici- um vel p[ro]ditione cuiuslibet p[re]fessoris. p[ri]- mo de impuberibus vel buberib[us] vtri- usq[ue] sexus.	c. 26.
De coniugatis z cura rei familiaris ha- bentibus.	c. 28.
De viduis.	c. 32.
De p[ri]ncipibus z rectoribus secularib[us].	c. 32.
De iudicibus ordinarijs seu delegatis laicis v[el] ecclesiasticis z alijs p[er]sonis q[ui] in iudicio concurrunt. actorib[us] assessor- ibus reis z testibus.	c. 34.
De accusatore seu actore.	c. 34.
De aduocatis iurisperitis z p[ro]cura- toribus.	c. 35.
De notarijs.	c. 35.
De doctoribus magistris seu scholari- bus.	c. 36.
De medicis p[hy]sicis z chirogicis.	c. 36.
De officialibus c[on]siliarijs z aulicis p[ri]- ncipum.	c. 37.

De ciuibus.	c. 37.
De mercatoribus.	c. 37.
De societate.	c. 39.
De artificibus mechanicis oparijs.	c. 39.
De aromatarijs.	c. 40.
De aurifice.	c. 40.
De tabernarijs.	c. 40.
De futoie.	c. 40.
De locatore z conductore.	c. 41.
De piftoie.	c. 41.
De macellario.	c. 41.
De cerdone.	c. 41.
De bistrione.	c. 41.
De musico.	c. 41.
De rusticis z agricolis.	c. 41.
De publicanis seu datarijs.	c. 41.
De rectoribus seu administratoribus.	c. 42.
De hospitali z aliorum locorum pioru ac domorum religiosoium.	c. 42.
De clericis i sacris ordinibz pstitutis.	c. 42.
De sacerdotibus simplicibus.	c. 43.
De beneficiatis canonicis z curatis.	c. 43.
De epis z ceteris pntis superioribus.	c. 43.
De prelatis religiosoium.	c. 43.
De religiosis.	c. 43.
De penitentie iniunctioe z peccatoru absolutioe.	c. 50.
De penitentie impositione.	c. 51.
Canones penitenciales.	c. 51.
De comutatione penitentie.	c. 52.
Quomodo confessor circa infirmos se habere debeat.	c. 52.
De absoluteione quomodo confessor se habeat circa eam.	c. 53.
De forma absoluteionis a peccatis.	c. 53.
Quando satisfactio debet precedere absoluteionem.	c. 53.
De forma absoluteionis ab excomunicacione.	c. 54.
De forma absoluteionis habentium indulgentiam plenariam.	c. 54.
Interrogationes beati Anselmi facien de infirmo morienti.	c. 54.

Explicit tabula huius opusculi. c. 54.

finis.

7

Incipit interrogatorium siue confessionale per venerabilem fratrem Bartholomeum de chainis de mediolano ordinis minoru copositu in loco sancte marie de angelis apud mediolanum: et distinguitur in quattuor partes principales.

Om ars artius sit regimē animarū extra de eta. z q. Et sit. Et inter humana exercitia tanto sit periculosius si co quis male fūgatur: quanto anime pē

osiores sūt oibus rebus z corpibus: z q. 4. Precipimus. z 4. q. 3. si habes. et o pe. z re. Et infirmitas. Profecto stat quāta diligentia z maturitate: quātaue intelligētia z discretioe opus beat sacerdos cui cōmissa ē audiētia p̄fessionu z cura aliarū. Nā vbi ē maius periculum ibi ē cautius agēdū. 4. z. di. quiescam. z. c. vbi periculū. de elec. li. 6. Est enī talis p̄fessor iudex spiritualis animarū p̄stutus: z iudiciaria potestas expostulat vt qd qd iudicare ois discutiāt et disceruat. q. Iudicantiē. vbi dicit iudicantes ois cuncta rumari. Nā graue nimis ē super re incerta certā dare sententiā. xi. q. 3. Graue p̄inde merito extra o pe. z re. omnis. p̄cipit n̄r cui libet cōfessori vt sit discretus z cautus. f. circa qualitates et circūstācias p̄ccōrū p̄quirendas z discutiēdas: al̄s cū exp̄so piculo dānatiōis sui z sibi p̄stētis p̄fessioē audiat iuxta illud Matth. 15. cecus si ceco ducatum p̄stet ābo in foucā. f. baratri infernalis cadūt z id euitāda igit h̄mōi picula z discrimina p̄cauēda: z ne ignorātia sit alicui occasio delinquēdi. Ego igit ip̄itus z pui ingenui fiduciā tñ h̄is in dño a quo ē omne datū optimū z oē donū p̄fectū: q̄ gratiā suā dat oibus affluēt diuidēs singula put vult: nō ex p̄sūptioe aut auiditate laudis p̄sequēde s̄ zelo salutis: fine: ac p̄ aliquāli p̄fessōr minis eruditōr instruēdo interrogatoriū putile p̄ponere de creui. Et igit plēnqz bāctenus h̄mōi tra-

Math. 15.

Leu. 15.

ctatus fecerint attē cū diuisiones gratiarum sint z opationis z vnicuiqz dei manifestatio spūs ad vtilitatē. i. cor. 12. p̄cipiat qz. i. pe. 4. vt vnusquisqz sicut accepit gram in alterutru illū administret: si cut bonus disp̄sator: multiformis grē dei cogitās q̄ nemo sibi soli nascit: z q̄ corporis z negligentie arguit a dño seruus q̄ de talento sibi tradito lucrum reportare nō curat: cū scriptū sit exo. z 4. c. Nō appebis in p̄spectu meo vacuus talēth qd habeo libent cōico vt p hoc q̄ p alioz salute laborē subeo: quasi ad senul illud erogādo: tandē cū lucro reportare queā. Et vt opusculū istud cunctis reddā gratū chaz z autenticū quātū potuit: resecatis supfluis necessaria tantūmō vt multū vtilia breuit p̄scripsi: z singularia sere in eo p̄nta multipbarijs iuriū allegatiōibus: sacroiqz doctorū sentētijs z attestatiōibz corroboreare studui: vt sic p̄fessor eruditus ac practicus: q̄ si p̄ memoriali habeat: z ip̄it? min? p̄actio? p̄ occurrētis maiori delectatiōe cū oportuerit ad iuriū originalia recurrere z mās facili? inuenire valeat. Igitur p̄ euidētia dicēdo: q̄ tuor: p ordine anno tādā sūt. Prīmū ē de p̄fessōis ligādī at qz soluedi p̄tate. Secūdu ē de penitētis solerti ad confessionē admissioe. Tertium est de circūstātiarum peccatorū diligenti inuestigatione. Quartū est d̄ p̄nie iniunctioe z peccatorū absoluteioe. Incipit p̄ma pars huius opusculi de potestate confessoris.

Arca p̄mū notādū q̄ n̄ sacerdos z si possit audire p̄cā p̄stet: i articulo mortis: nō tñ p̄t est absolue nā sol̄ sacerdotibz date sūt clauēs ecclie z p̄tās ligādī z soluedi. cū Jo. 20. dñs dixit eis. Quoz remiserit p̄cā remittāt eis z c. o bis clauibz bēt di. 20. §. 1. z. 4. sen. di. 18. ar. 1. q. 3. vbi Ricar. dicit q̄ ly due sint clauēs quātū ad effectū z relatiōes ad illos effectū q̄ sūt ligare z soluere claudē t̄p̄ire: ē tñ vna i radice: nā p̄tās iudicādī i foro aiaz ex duobz integrat. f. ex p̄tate discernēdū ēāe exāmatōe: z ex

Paulus 1. cor.

Exo. 24.

quid si hoc opus

De potestate

Jo. 20.

Ricar.

clauis dñi

prate diffiniedit i cae definiatioe. Pna potestas dicit claus sciencie: cui act est discernere. dicit claus potencie: cui act est determinare cas ligado v absoluedo: z ista claus est pncipalior: z cōfessio penitus necessaria: quia pma ordinat ad ista ideo de eo pus dicēdū ē.

Primum capitulū.

Rimo igit dō cōfessio: hē clauē potencie vt possit absolue penitēte: s; cū nō possit absolue eū nisi ligado ad aliquā faciēdū o; q; hēat iurisdictionē sup eū: z siccludit q; nō pōt solui nec ligari nisi pōtēat ppo sacerdoti ex dō pe. z re. ois. z de pe. di. 6. c. placuit. Et dicit ppus sacerdos ois q; hē curā alicui ordinariā siue delegatā i foro aic: s; stricte accipit ppus sacerdos ille q; iur suo ordinario z immediate hē hāc curas: vt papa eps z curat p pchialis: q; vt dicit hosti. ex de offi. archiep. c. 3. bis tribus immediate q;libet aia xpiana subest v; pape q; curas hē ois gnālī z vbiq; epō ppo q; ad suā diocēsim: z de his hē expōsē i cle. dudū z ppo curato q; ad suā pchā vt i. c. ois de pe. z re. nō solū pnt vbiq; audire subditū suū z absolue siue intra territoria suā siue extra: vt. ff. de offi. pco. l. 2. z de omni crimine vbiq; cōmissio. s; etiā alijs hoc ipō cōmittere: z sufficit subdito si cōfiteat alteri istoz triuz cui sibi placuerit: vel etiā de licētia cuiuslibz eorū. ar. ex de here. Ex cōdicam. i. §. q; vō z in cle. dudū. Et regularit idē ē de quocūq; alio sacerdote ordinario q; hē curā aiaz p electionē: vt etiā ex officio sibi annexo: quia sicut pōt audire subditū suū ita pōt et licētia dare alteri pntēdi p m pe. de palu. in. 4. di. 17. Secus autē ē de simplici delegato z oī eo q; ex cōmissiōe solū audit cōfessiones: quia nō pōt alteri cōmittere audientia cōfessionū. Unde l; q; cōfiteri possit vicario curati: tamē ipe vicari nō pōt dare licētia illi q; alteri cōfiteat p m pe. de palu. in. 4. di. 22. idē ē archidiacono qui l; sit iudex ordinari; cōsuetudine vt notat arc. di. 25. c. plectis. nō tñ ē in foro cōficiēti nisi sit

sacerdos: z tūc quia audit ex cōmissiōe epī nō pōt alteri cōmittere de offi. archiep. di. cū satis. Legatus vero pape est ordinarius in vtroq; foro in puincia sibi de creta: ideo sicut in exterioribus dat iudices legatos: ita pōt dari penitentiarios extra de offi. le. c. 1. Sumus penitentiarius pape ē ordinarius in spiritualib; tñ. Unde hē penitentiari; suos sub se coadiutores: z pcedit iniam eligēdi p fessorē Secus de alijs simplicib; penitentiarijs q; quāntis sint delegati pape z ipe solus eos ponit: ac possit oēs audire vñcūq; veniētes: nō tñ pnt sibi assumere coadiutores nec dare iniam p fessorē eligēdi Archiep; hyter ecclie maioris dī ē ordinarius z ppus sacerdos z hē curā totius diocesis extra de offi. archiep; hyter. c. officii. tibi glo. z do. An de bu. dñt qd; libet de ciuitate z diocesi pōt sacramenta accipe in maiori ecclia. qd; peregrini z a foris veniētes q; diu morā trahit in ciuitate sūt sub cura epī loci z apbri z si de cedāt dñt ibi sepeliri: z si alibi sepultura eligāt quarta debet epō de b; per pau. i. cle. dudū de sepul. Archiep; ruralis dicitur ordinari;: q; curā gerit pbroz z laicorū plebanat. Bā in quilibz plebe debet cōpleban; q; z apbri dicit. Et notat dñs An. d. bu. vbi supra. c. vt singk. Vicarius ē epī generalis dī ordinari; extra de offi. o; iter cetera. z de apcl. Romana. li. 6. z notat arch. in. c. plectis. Id de legato pape gnālī. ar. extra de of. deleg. c. sup qdñ. Idē de archiepō dñt vñt pnt. Et tūc credo qd; possit cōmittere alteri audire p fessione subditi suffraganei sui. ar. extra de of. o; c. si qui dicitur p pti; sacerdos platoz z curi altum. Regū z pncipū plene notat p hosti. i. sima. t. de pe. z re. §. cui pntendū sit. z i pñā. p fessio. in. §. 15. z se. Queritur nūc an pbr pchialis curatus quantum cunq; simplex possit i adiutorū ipsius assumere sibi locū ad tps quēcūq; religiosi v' alij sine cuiuslibz sui superioris licētia: q; hēat ipm iurare forte i quadragesima i sacramtis pferēdis z in offi

solus. gal.

Pdicandi. Sull. in cle. Religiosi de pri uil. dicit q; sic ex q; sibi cura pmissa ē dñmō sibi pnt dēi sufficientia allegat no tata p mo. d. cle. pui. Tua z de here. c. ex cōdicam. i. §. q; vō. z ex q; tales q; assumuntur i focios sūt rite ordinati: ita pnt facē ipm sicut curati nec deficit eis nisi mā. Si g; curat paret eis māz poterūt erer cē. 15. q. i. Ecce. z c. addicim. Et no. 30. d. leg. z 30. d. imo. in. d. cle. Religiosi. z archi. z 5. di. plect. z 16. q. i. c. z. Queritur iuxta pdicta nunqd; d; licētia p pti; p fbyteri pchialis possit pchianus recipe pñas a religioso seu alio p fbytero nō curato. Glo. z. d. cle. religiosi sup vbo. Et no. dicit q; nō pōt recipe nisi ab alio curato. ex dō pe. z re. ois. vt ibi not. glo. sup vbo sacerdoti. l; scē in alijs sacramentis. Pau. vō de laza. b. limitat cē vñ q; ppus sacerdos siue p fessor: nō pmittit seu delegat vices suas s; solū licētia pcedit sec; cū licētia ē pmittit vices suas: q; tūc poterit pchian; recipe pñas a religioso: z ē a p fbytero nō curato. Et assignat rōnē diuersitat: q; i pmo casu vñt iure iure ille q; pferit pñas iungē qd; ē nō pōt ex pogratiōe iurisditiōis: cū iurisditiōe talē nō habeat de officio dele. p. z. g. Secūdo cāu facit ex iure alieno tanq; d; legat; z gerēs vicē alteri: iō pōt. facit sup d; here. c. si. z de fo. ppe. significasti. z bec opt. vera nisi dicat q; cura p fessorē epō nō pōt delegari: vt no. archi. arguēdo de elec. c. hē eo. li. 6. qd; nō ē vñz i pmissiōe spālī ceteroz casu vñt ad modicum tps p m 30. an. i. d. c. hē eo in nouella: vbi exponit modicū tps. i. p tres septimanas. facit qd; no. host. d. offi. vica. c. clericos. z c. ad bec. z not. i pñā. simonia. 4. §. cum Paulo pcor. 30. de legna. z 30. de imo. in. d. cle. Religiosi. Idem dō. An de bu. in. d. c. omnis.

De habilitate religiosoz ad p fessiones psonarum seculariū audiendas. **N**otādū q; ad hoc vt religiosi possint audire p fessiones psonarū seculariū excepto articulo necessari; o; q; sint habilitati a ppo epō de cō

Sensu sui plati. i. q; d; eoz licētia audiant 16. q. i. placuit. z c. pñit. z tbi gl. z arch. z dato q; aliq; haberēt licētia a suo ppo sacerdotē v' plato eligēdi sibi p fessione quē cūq; ēt religiosi nō d; sine licētia sui superioris audire eos. Et si hōmō licētia hēret a papa: q; velle z nolle religio p fē i māu superioris sui. i. z. q. i. nolo z c. nō dicat. ar. a sibi d; elec. si religiosus. li. 6. vbi dī q; cēctiōi d; se facit nō d; nec pōt assētere sine licētia superioris si tñ papa nō gnālī s; specifice z noiat eligēt aliquē religiosū ad aliqd; officiū psumeret iudiciā p fone scire z eligi s; illū siue eligi s; p iudiciōe siue p p dicationē siue p audiēda p fess. vñ p p latioe: z tūc nō rēdet alterius licētia. De habilitate frat; p dicator; z minorū ad p fessiones seculariū psonarū audiēdas **A** d; b; fres p dicator; aut eoz vicarij mīstrī gnālēs z puiciales ac custodes ordinis minor; ad pñtiā se pferāt platoz in singul; ciuitatib; z diocētib; in q; b; ipoz frat; loca pñtē dignoscūt: z i ciuitatib; z diocētib; locis ipis vicinis: i q; b; loca hōmō nō habēt z c. put habēt i cle. dudū d; sepl. z si in forma illi; cle. dudū. dicti plati p fatos fres ad p fessiones audiēdas elegerit seu deputauerit audire poterūt dī vō plati sibi p dicit. iuxta formā. d. cle. a suis superiorib; electi z pñtatis absolute hōmō licētia exibe recusauerit: tūc ipis vt p fessiones sibi p fiteri volētū libere liciteq; audire et bñficiū absolutiōis possint impendere auctoritate apostolica gratiose conceditur. Per buiusmodi tamen concessiōem non intēdit papa fratribus ipis ad confessiones talitē deputatis potestatem impēdere ampliorem q; curatis seu parochialibus suis est a iure concessa: nisi forte eis ecclesiarij plati vberiorē in hac pte gratiam specialem ducerent faciendam. vt ibi 30. de legna. i. ibidē super verbo curatis seu parochialibus dicit q; per vñ bñ curatis i telliguntur prelati collegioz z pñtū: vt

in dicitur
plan

archiep. i ecclesijs cathedralibus absente
epo ex d. ma. 2. obe. c. i. ecclesijs. 2. c. bis
q. de offi. archiep. c. officii. vt sic b. vbi
curat. differat a sequenti. s. seu pochtali
b. 2. Idem sen. ibidem: no tñ post pdicti fies
deputari ad audiendū pssiones p. puin-
tias s. tñ p. dictas dioceses. S. qd si p.
dicti fies nō pñt pñtari iuxta formā in
d. cle. dudū. pñtā: puta q. non pñt bñ co
pia plati: q. ex cōdicat. seu suspensio. di-
cit. Pau. ibidem q. i pmo cāu debet pete-
re licetiā a vicario epī i spūalib. si illū ha-
bēt. ar. d. tēpo. or. cū nullus. li. 6. Si vō
nō habēt vicariū 2 malitiose faciūt: dīc
q. forte ex licetiā but. pñtutionis pote-
rūt eligē. Tñ tñ ē adire papā vñ supio
rē plati. Et idē dicit i scōo cāu qñ. s. foret
ex cōdicat. vñ suspensio ex d. pcel. pben.
Quia diuersitate. 2. no. 3o. d. imo. d. cle.
dudū. 2. collec. in. c. ois. de pe. 2. re. glosa
sup vbo plator dicit q. appellatiōe pla-
tor intelligit epī 2 supiores illud qd dī-
cit text. d. ciuitatib. 2. diocētib. cō. pau.
ibidem q. dicit q. plati de iure cōi dicunt
epī: q. d. iure cōi bñt iurisdictionē. Et idē
de eor. loca tenētib. d. iure vñ de pñctu-
dine. 2. illi sūt plati ex pñilegio ex de cō-
san. 2. affi. c. i. fm 3o. mo. qd vñ ē qñ ta-
les plati pñilegiati bñt iurisdictionē qñ
episcopale i loco 2 nulli sub sunt diocēsa
no. de pñilegijs. 2. bbates. li. 6. Et qd ad
tales seu loco talis nō sufficeret licetiā di-
ocesani vt no. 2. uil. vbi sup. Et pñt pñ-
cti plati sine pñdicta solēntate pñdictos re-
ligiosos ad pñssiones acceptare pñmittē-
do eis iurisdictionē suā vt no. i pñsa. 2. o-
fessio. 3. s. i. 2. i. dīrec. e. t. q. et sine illo p-
uilegio possz b. eis cōmittē seu audiēdi
licentiā dare ē ex territorij. fm 2. uil.
pau. 3o. d. legna. 2. 3o. d. imo. vbi. s. Idē
collec. d. pe. 2. re. ois. q. 32. glosa sup vbo
pcesserit. dicit q. dicti plati licetiā audiē-
di pñssiones sel. datā nō pñt reuocare sine
iusta cā d. reg. iur. li. 6. qd sel. imo ē bñt
ex pñilegio clementis. 4. q. bec pñssio
morte pcedēt. nō expirat s. durat et post
mortē plator donec ecclesijs pñsa fue-
rit d. pastore vt ibidem no. 2. uil. 35. 3o. d.

leg. 2. 3o. d. imo. glo. sup vbo ipendāt. q.
rit an fies sic electi dicant curati: 2. pñ-
dit finalit. 3. 3o. mo. q. nō idē pau. ibidem
2. uil. dicit q. nō sūt ppe ordinarij nec p-
prie delegati: s. ex ordinarij cū i eis nō ca-
dat aliq. platio: 2. pñs nec ex pte pñtēti
uz aliq. subiectō: 2. sic pñt pñtēti quēdā
glosa pape ordinatō i fauorē aiaz vt no.
io. d. imo. ibidem. 2. differēt. n. a curat. i b.
q. curati i quāti curati nō pñt audire nisi
suos pochianos tñ: alios nō sine licetiā
epī vñ curatoz illoz. 2. q. pñt pñtēti
alij vt audiāt suos pochianos: vt. s. dī-
xi: 2. no. 3. a. b. a. d. cle. dudū. 3. q. curati 2 co-
rū vicarij pñt audire pñssiones subditoz
suoz iura diocēsis 2 ex. fies vō electi 2 p-
sentati s. 3. formā dicte cle. dudū. ex tali
pñtatiōe 2 pñmissione pñt audire pochia-
nos oīuz curatoz illi: 2. dīocēf. tñ vbi sūt
pñtati: nec pñt b. alicui cōmittē: 2. pñt et
absoluē solū iura diocēsis de pñctis tñ cō-
missis ex diocēsis: 2. si sec. pñtēti quāti eis
pñssio pp bonā fidē excusaret qd ad deum
credētes eos hñt pñtēti: tñ qd ad ecclesiā nō
cēnt absoluti: 2. si pñtaret eis deberēt iter
pñtēti vt no. glo. sup vbo. 2. uil. d. i. 2. d. o.
35. pau. 2. 3o. d. imo. ibidem: vbi dicit et q.
pñssio: ex ordinarij qñs sūt fies exerce-
tes iurisdictionē et i foro pñcie ex territo-
rij vñ i iudicēs iura territorij vñtra suaz
iurisdictionēz nihil agit. S. an possint fies
sic electi absoluē religiosos ex tñpō vñ
fies: 2. glosa sup vbo volentiū. 2. Rñdet
sub dubio. 3o. d. imo. post guil. i glo. ipē
dāt. pñcludit q. si sūt plati excepti i iurisdic-
tione epī immediate subiecti pape a iure
bñt licetiā eligēdi sibi pñssioz ex d. p. 2.
re. ne. p. dilectōe. sec. nō bñt aliū supiorē i
mediatū: q. tñc nisi licetiati sūt ab eis q.
possint eligē pñssioz nō poterūt absoluē
pñssioz: s. sūt nec cōmī subditi alioz epō-
rū. 2. glo. sup vbo licē. qñt an pochian
possint pñtēti istis religioz nō petita licē-
tia a ppo sacerdote pochiali 2 dīc q. sic 2
b. inuit. vñ lib. 2. est sile qd habet de p-
bēdis licet epō. li. 6. 2. hoc tenendūz licz
3. rñt sētāt 3o. mo. cū glo. guil. 35. 3o. d.
lig. 2. to. d. imo. idē. 2. do. an. d. bu. i. c. ois.

Picant

Luby

de pe. 2. re. 2. glo. sup vbo ipñtari. qñt an
pñssio 2 absoluti in istis religioz bēant
necesse iterato saltē sel. i āno pñtēti p-
prio sacerdoti: 2. dīc q. nō. nec obstat de
cre. ois i pñ. d. pe. 2. re. q. ibi loq. d. illo q.
alteri. nō ē pñssio legitime: sec. abt. b. q.
legittie istis religioz pñssio est 2 b. iō
tenēdi s. 3. glo. 2. pau. 2. uil. 35. 3o. d. lig.
3o. d. imo. 2. sic. ibidem. cū dñs and. d. bu. i.
c. ois d. pe. 2. re. 2. Ricar. i. 4. d. i. 7. ar. 3. q.
2. s. an curat. tenet subdito dīcēt se cō-
fessū dicit. hñt bñt 2. seu alteri eucharistiā
mistrā. e. dīc q. sic 3. Ric. vbi supra: nisi
forte sacerdos hñret signa. pñabilia q. il-
lenō dīcēt vñ: q. tñc nō tenet sibi eu-
charistiā mistrā nisi ille sibi faceret suf-
ficiētē fidē qd ē pñssio. nō obstat si dī-
cat qd sacerdos nō d. dare eucharistiā
illi: 2. pñctiā ignozat: q. cū eq. tuta 2 bo-
na pñctiā imo tutiori pōt cōicare cū q.
pñssio ē sine lnia sua bñt pñtēti a supio-
re sic cū q. pñssio ē sibi vñcā vicario: q.
cognitio quā pōt habē sacerdos iu foro
pñcie d. pñctiā sōditi sui opēdet a subditi
volūtate: 2. d. curat. pñmū q. meli. cō-
fessio sūt q. pñtēti illi quē dapa vñcā ele-
git pñssioz p totū mñdū vñ diocēsis: vt
sūt dñi fies: cū sit vñsille qd nō elegerit ni-
si idoneos vita 2 doctria ex d. offi. or. inf.
cetera. quā q. pñssio ē sacerdoti electo
d. lnia ipius curati. idē scot. 2. d. i. 7. q. i. in
4. 2. rñb. i. qdā qñbz cō. pe. 2. hosti. sec. iñ
si cēt ex cōdicat. vñ notori. peccator: quia
tñc nō debēt sibi mistrā nisi pñtaret de
absolutōe. 2. glo. sup vbo pñssio qñt an
isti fies sic electi possint absoluē a casu
b. epōs refuat: 2. dīc qd si sic nec pñt cu-
rati. S. p. maiori dēclaratōe sciēdi q. cir-
ca b. varie sūt opñōes doctor: aliq. po-
nūt plures 2 aliq. pauciores in pñsa. pñf-
for. i. pñf. 9. c. casus epales. s. qñtuor
de iur. 2. 5. d. pñctudie 2 addit qd nō nūlo-
min. pñt epī i suis epātib. casus alios
refuare pñt eis videbūt expedire sicut
et pñt pñtēti facēz mltro magi hoc
pōt pñtēti finodale vñ pñctiāle: q. quz
sñt iñt et religioz nō pñt absoluē vt i cle.
2. Religioz. d. pñilegijs. 3o. an. ex d. pe. 2.

re. 2. epus li. 6. glo. 3. enumerat plures
s. blasphemā dei 2 factor. ex d. cle. male. c.
2. 3o. 2. tilegij ex d. fortile. c. 2. mñmont
um clādesiē pñt vñ pñtēti dīcēt eccle-
sie ex. de clā. d. pñd. 2. iñbibitio 2 d. ma.
pñrac. 3. iñf. c. c. i. 2. f. d. pñssione filioz
bōicidib. falsus testimonij. falsificatio.
nē iñstrumti. pñrifi. i. cēstā. corrupcionēz
monialit. 2. oīst cū brutis: 2. oīa cū pu-
blica 2 cñormia. 2. dēc ille. host. i. sñ. sua
co. ti. pñt oēs pñdictos casus: 2. addit pec-
cati pñtā nām 2 quodlibz cñorme qd ge-
nerat vel pñctat. pñsuetudo refuat epōs
2. uil. durātis spe. i. rep. suo. f. dīctis ad-
dit alios. s. de florātes vñs vi opñssas
vñ seductas. 2. dñrābētē p. vñtū castita-
tis. 2. dñrābētē p. sponsalia iuramto fir-
mata. 2. fornicatē cū iudea vel saracena.
2. dñpñtē p. adulteriū 2 vñ credit eē sñs
2. procuratē abo: sñs vñ sterilitatē i se vel
in alio. 2. cognoscētē carnalr filia suā spi-
ritualē. 2. Baptizantē vñ tenētē ad bap-
tismū seu pñfirmatōem pñtū filioz ex ca-
sus necessitat. 2. Usurarios parētes ver-
berantē. Et tādē pñcludit. tot casus pone-
re nil aliud ē q. sacerdoti pñtēti restrin-
gere q. eis plenarie a xpo data ē. Unde
dico sacerdotes oīa possē quo ad foruz
pñiale: q. nō sūt in iure spūalī epōs ref-
uata vñ supiorib. 2. q. nō sūt ipīs sacerdo-
tib. dīrecte vñ pñctiā pñctiā interdi-
cta ar. ex de iudi. 2. si. i. de sen. ex. nup.
idē idīrec. ti. de pe. 2. re. q. 75. 2. sic vt q. 15
epī possint sibi refuare certos casus q.
de iure cōpetūt inferiorib. nō tñ b. pñt
simplr fm pñdictos doc. 2. uil. 2. i dīrec.
nisi in duob. casib. pmo dīrecte vt cū
aliqui fuerint legitime deprehēsi q. meri-
to fuerint tali pñtēti pñctiā. scōo indīrec-
te pñctiā pñctiā vt cū aliquis ca-
sus emerferit in quo p. vñtū cōi ex-
pediat q. talē casum epus retineat 2 aīr
nō. 2. 5. q. 2. de ecclesiasticis. Sed non ex-
pedit vñtū cōi tot casus refuare: q.
b. cēt iniicere laqueos 2 vñ salutis ipe-
dire. 2. dēc tērtib. s. qñ sic cēt pñctiā:
vt. s. 2. Ex dīct. pñdictoz doc. 2. ex cle. du-
dū 3o. de ligna. pñcludit q. fratres pñcti

casus vñtū

[illegible]

iure refuat. sicut itendit illa pstitudo. dudū. nō at p suctudinē vl statuta ali-
orū plator: q illa remouet papa in. d.
cle. dudū. a qb pnt dicti res absolue: et
p psequēs vt vl qdā dicat pātiuos vl
p modernos d talibz casibz p epōs re-
fuaris: totū reuocat p pstitutos cle. du-
duz simplr quātū ad dictos frēs. Si eni
pstituto psterio: lz nō faciat mētem
de pōi ipōs reuocat. vt in. c. lz d psti. li.
6. multo mag: reuocare bz dca docto-
rū i frū p mulgāt. b. 3o. de lig. idē nō. i
directo. li. i. tit. 5. 76. ptra pdicta. i. q
frēs nō possint absolue a cahibz p epōs
refuar. q mō determinat. glo. vbi. f. idēz
tz gūl. ibidē dūm nō appareat de ma-
licia: puta si oēs casus vl maiorē pte nō
refuatos sibi refuarēt vl als. Idē tenz
paulus ste. laud. zam. 7 3o. d 3mo. Et
intelligit ista refuatio casū epālū
de actibz exterioribz cū effectu z nō de
īterioribus: q igit nō ē claz vt ex pdict.
p3. Et varie sūt opīonēs doc. qui sint
casus epīs refuati z an possint de die i
diez casus pdictis fratribz refuare. Tu-
tius ē qō frēs faciāt sibi ab epō declarari
quos casus sibi vl refuare: z tūc nō im-
pediant se sibi refuatis: d alijs vero
faciāt sibi generalit liberā absoluedi licē-
tiam cōcedere. Zb solutio excoicationis
maioris: a iure clari ē qō ptnet ad epm
et. e. c. nup. z cōmutatis quozūlibz vo-
to. et. e. c. i. exceptis notat apostoli
ce fedi refuatis. c. ti. notat. 3o. an. i. c.
si epō. de pe. z re. li. 6. itē relaxatio quoz-
dam iurafitoz ptnet ad epūz: vide ple
ne de hoc in spe. titulo de legatis. §. nūc
onidēdum. f. z. 4. z tbo. scōa scōe. q. 89.
ar. 9. 2 dñs. 2nd. de bu. et de spōsalibz.
preterea an dispositio male ablatorum
icertoz cōpūet inf casus epīs de iure
refuatos. Circa hoc p maiorē declara-
tione dūo vidēda sūt. pmi ē q dicat icer-
ta. z dic q oia ea qd sibi retinere nō po-
test: siue q: p rapinā furtū vsurā fraudē
dāni illator: vl pte alienā iura i sibi p
relatiz accepti: vl q: pte aliqz illicitē vsur-
pauit: z pōe qz bmoī res sūt ignorant

vñ scilicet si iuciuñ ipi nec heredes eoz
 Sifr dicat i certa ea q̄ accepti iude p̄
 p̄ corrupte iusticie vñ p̄ iudicando t̄
 festis p̄ testificatio. Et beneñ vbiuñqz
 turpitudine ē ex pte dñi r̄ accipiētis r̄ ex
 eo q̄ p̄bita ē ipa dñi r̄ acceptio. r̄ de
 bent bñoi i certa erogari paupib⁹ ex
 vsu. cū tu. Scōs ē cur⁹ auctate seu dispo
 sitōe babeñt hec erogari. hosti. i. c. cū si
 ex dñi iudici. i. i. sūma d. p. r. e. s. v. l. i. i. i. s. i. s. q̄
 sub. s. i. s. q̄ forma. v. ites r̄ vbi. i. q̄ talis
 sp̄atio seu distributio male ablaroz
 i certoz fit vñ dñi casib⁹ ad ep̄s p̄tinēt⁹. r̄
 q̄ dñi licētia r̄ auctate debeat fieri. idēz
 t̄z Jo. an. i. regla p̄ctm. d. re. i. i. l. i. 6. r̄ i. c.
 si ep̄s. d. p. r. e. r. e. l. l. s. alit⁹ postea dixerit
 i. c. religiosus iura allato. archi. i. c. nō sa.
 m. i. 4. q. 5. r̄ i. c. religiosus de testa. l. i. 6.
 solēni tractat hūc articulu r̄ late r̄ clare
 t̄z r̄ cludit q̄ bñoi i certa poterūt liber
 distribui r̄ erogari paupib⁹ absq̄ aucta
 te siue scia ep̄i vñ alteri iudici ecclesiasti
 citatē vbi certa p̄ona a testatore deputa
 ta ē ipam t̄z ex q̄. i. z. q. z. d. laci. l. de
 ep̄i. r̄ de. l. nulli. ex dñi testa. Qua. r̄ c. Jo.
 immo. credit q̄ ille q̄ recipit male ablata
 ipemet p̄t distribueri si velit vt ē plan⁹
 r̄ ex. i. c. cū tu. d. vsur. s. i. l. i. b. i. paupib⁹ ero
 gare. r̄ hoc ē clare inuit glo. ex dñi bñoi.
 sicut dignū. s. eos. l. i. b. o. b. decre. cū sit
 dñi iude. quā allegat hosti. qñ loquit de iu
 deo nō xp̄iano cur⁹ act⁹ r̄ dispensatio q̄ ad
 paupē xp̄ianos merito bñi suspecta ab
 ecclia. Jo bñi dñi i b. i. p̄rudētia diocesa
 ni ep̄i. q̄ suspitio merito cessare d̄z i fide
 li xp̄iano. r̄ sic inq̄ si debito q̄ ep̄s nō b̄
 se i t̄romittē dñi casib⁹ nisi in defectum s.
 vbi nullus deputatus ē a testatore qui
 hoc exequat⁹. nec ipsemet qui b̄z incerta
 restituere p̄ se vult restituere. r̄ sic b̄z in
 telligi opinio hosti. hoc ille lapsus ab.
 cōcordare nitiť opiniones dñi. q̄ in ma
 le ablaris incertis in quib⁹ trāssatū ē dñi
 mīnū nec cōpētīt repetitio vt in. c. nō
 sane. i. 4. q. 5. b̄z locū opini⁹ Archi. i. b̄z
 asit in q̄b̄z dñiuz nō transfer vñ i tras
 ferit p̄petit repetitio. vt in. c. trāsmilla.
 d. deci. b̄z locū opi. hosti. Jo. an. in. c. Re

ligiosus de testamētis li. 6. i nouella dā.
cit q vtrqz opinio h3 cōtat opinio bo
fri. ad tollēdā fraudē: q facile ēēt cuiqz
asserere: i iurare se soluisse: z sic multū
plicit paupes defraudare. Opinio vō
Zircibi. h3 cōtat: q ex q debēs incerta re
stituires fidelit erogat paupib? put di
sponit dec. Lū tu de vsuris. vñ non ap
paret quare iste nō deat cē absolut? nō
a pctō s3 ab onere satisfaciēdi. z subdit z
ego h? vñ pure faciet bñ habere. p ab
soluto b? ille. h3 ac tñ distinctōem lap?
ab. cui vñ iberere Jo. Zind. defruitur tex.
c. Sic ut dignus ex dō homicidio. s. Los
q loqitur in rapina: z sic in casu i quo cō
pedit repetitio. Et tñ dicit textus qd di
stributio iū facta paupibus p eos q er
to: seruit eis nō pdest cū extaret illi q?
debebat fieri restitutio: qd sibi illi nō exta
rent vñ velle text? qd sibi pfuisset talis
distributio. Idē igit iudicite sntia arch.
cē viorē. z h3 cōter tenet doctor: el. h3 ac
z Bay. de leaza. i cle. iudic. de sepul. s.
bmō sup h3o. a iure. z d. c. Religiosi.
de puilegijs. s. Quib? Jo. de Imo. in
d. cle. iudic. Idē s3 ab. idē Jo. cal. idem
Recuper? vñcto gemi. idem Mathe?
de Roma. d. cle. religiosi. Idē Ziffi. i
sima. i. de vsu. ar. 6. s. Eius aucto: ita
te. Idē. pisanus. Restitutio. 6. s. i. d.
Idēric? bouc. i. d. c. Lū sit. Collecta. Idē.
c. Lū tu. de vsuris. Idē. Ric. i. 4. di. 15.
ar. 5. q. 4. Scot? ibidē. q. z. Idē Jo.
de ligna. z Semi. i. d. c. Religiosi. de te
stamētis libro sexto. vbi recitās opi. do
ctoꝝ concludit hoc idēz quod tenet. Zir
chidiaconus z eius sequaces. s. q epūs
nullatenus potest sibi reseruare dispen
sationem male ablatōum incertozum:
absolutionem vero a peccato sic. Nec
reputat aliqū ius scriptū expse. phibēs
illū q h3 restituere incerta qui erogare pos
sit ca libere paupib? p se ipm dūmodo
fideliter faciat. Nec pdest auctoritas
cpi si male dispesaretur. Qñ tñ repiret
eps discretus ac timēs desū qui vere ēēt
p paupib?: z qui largiter ppos reddit?
eis dispesaret tūc posset habens incerta

distribuere ad tale remitti vt de cl^o p^ollo
distribueret: et b^o n^o dico de necessitate
sed d^o p^ognitate. Et fateor: tale caute facē
q^ui q^us tenet ad aliqd erogaduz p^o male
ablatis icert^o: et de b^o costat aut testō aut
cautione si illud erogaret de p^osciētia epi
et inia qui posset distibutioe facta de ea
rōem exigere. Sed an ep^us vel quicūq^{ue}
alius possit remittere seu cōponere cū
eo qui bz restituere male ablata incerta
p^o minorū quātitate q^ui sit pecunia resti-
tuenda p^o ip^os male ablatis. Idau. i. cle.
abusionib^o de pe. 2. re. 5. Ad bec. super
verbo male ablata icerta. dicit q^ui non:
q^ui receptio talis pecunie d^o fieri nomi-
ne pauper^u z in eoz p^ouitatē conuerti: et
iō recipiēs quicūq^{ue} sit ille n^o poterit trā-
sfigere de offi. vica. c. fi. li. vi. Saluo nisi
sup^o b^o foret p^ouilegiatus a papa fm euz.
Lapus hic. z. Trch. i. 4. q. 5. Mō sane.
referunt q^uo hosti. dicebat q^uo in his in q^u
bus ē mortale p^octm fm legē diuinā: vt
in furto z rapina. i. 4. q. 5. penale: ep^us
non poterit dispēare nec ēt papa vt ali-
qui dicūt q^ui min^o penitentiā agat z resti-
tutio fiat ex de v^oluris. cū tu. i. 4. q. 5. si
q^uo. z. c. multi. z. e. c. q. 6. c. i. in his v^o in
q^uo ē mortale p^octm f^o ius positiuū: tūc
n^o ep^us sine i^oferiorib^o iterdicta dispēa-
tio nullus dispensare vel patiam p^ostae
pōt nisi solus papa vel is cui specialiter
cōmisiit. Si v^o nō ē iterdicta tūc ep^us
dispensare poterit. z. no. in Spec. ti. de
lega. 5. Mō ep^us. v. d^ois me^o dicit. Et
dictis pauli. z. lapi elicit. q^uo cōpositio fa-
cta p^opos cōponētēs cū beredib^o v^osu-
rariōz sup^o v^oluris z male ablatis nil va-
leat: nec patrocinet quātū ad dēi eis q^u
bus talis sit dicta remissio. Optime fa-
cit regla p^octm. de reg. iu. li. 6. z. i. 4. q. 6.
Sires. z. no. Jo. de imo. in. d. cle. Abu-
sionibus. bec. vā q^ui ep^us remittit v^ol cō-
ponit abiq^{ue} rōnabili cā cuz eo qui bz re-
stituere incerta: z pōt restituere sine no-
tabili detrimento sui z familie sue absq^{ue}
eo q^uo cogatur medicare: vt folz fieri cuz
v^olurarij vt si obeat duceta p^oicertis dēt
centū v^ol quinquaginta z residuū remi-

titur eis. Mā tales remissione seu com-
positōem nō credo valere in foro dei z
p^osciētie q^ui epi sunt positi dispēatores
bonoz pauper^u n^o dispatores. Sec^o at
si hoc fieret ex cā rōnabili: vt cū q^us non
posset totū v^ol p^octm eius q^uo dēt paup^uib^o
erogare sine notabili detrimento sui z fa-
milie sue: z si nō magna icursione mise-
rie tūc eni posset tāquā paup^ui toto vel
in pte sibi relaxari seu distibui: ita tamē
q^uo ille sine dissimulatōe sit patus totus
q^uo pōt erogare sicut tenetur.

De sciētia necessaria cultib^o p^offessor.
Capitulum. z.

Secūdo p^offessor d^o habē clauē sciē-
tie q^ui nō d^o p^ope clauis s^o p^oas
discernēdi i cāe exaiatōe in foro
p^osciētie: sic clauis sciētie nō ē bit^o sci-
ētie nec act^o sciētie: quāuis clauis ecclē
recipe nō debeat nisi b^ois sciētie hitū cō-
ueniēte seu sufficiēte ad executōē p^oatē
illius f^oric. in. 4. di. 18. ar. i. i. q. 3. q^ui vt
dicit durā. i. sūma li. i. ti. d^o p^oce. q. z. Lon-
fessor: q^ui tēse se igerit ad p^offessiones audi-
endas toties se offert ad rōndēdū de quo
liber: z iterdū de casib^o i opinat^o z abs in
audit^o z d^o q^uonib^o valde p^oplexis. Ideo
o^o q^uo sciat cognoscē q^uicquid d^o iudicare
de pe. di. 6. c. i. Inf ē tū inf ē q^ui sponte
z volūtarie se igerit z offert ad p^offessiones
audiēdas: z int cū q^ui iuitus z p^o sui obedi-
entiā sup^oious coact^o ad eas p^omouetur
Mā multo maior sciētia req^uirit in p^omo
q^ui in scō. Et p^om^o tenet ad oēs exactam
diligētiā: z iputabit ei ēt leuissima c^opa.
ar. ff. dep. l. i. s. sepe. Sec^o v^o q^ui coact^o
p^o obediētiā p^offessiones audit nō tenet ni-
si iquātū scit v^ol pōt p^omode scire. ff. d^o re:
iu. l. Impossibilitū. z sufficit q^uo beat sciē-
tiā z si n^o eminētē saltē cōpetētē vt. i. sciat
discernē inf leprā z leprā. i. inf p^octm et
p^octm: z sciat q^ui sint p^octā capitalia z q^ui mō-
talia saltē i cōi z q^ui v^oialia ex genē d^obus
b^oi. z. 5. di. s. cris. d^oo. Albert^o i. 4. addēf
q^uo bec nesciēs credit q^ui peccat mortalit^o
p^offessiones audiēdo. Et p^oi q^ui p^opeccat
cū i^osticūes seu i^osticū m^ostrare p^omittit
si sua i^oscit talē p^obibē. Adde f^oz durā. vbi

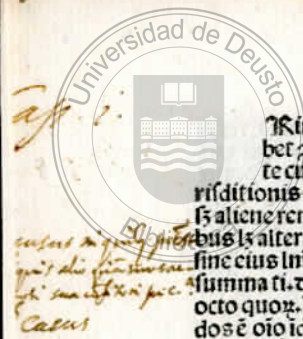
Cap. 2

supra q^ui p^offessor d^oz. Et scire canones p^oel-
tēnales d^o q^uo ista pte. 4. nō tū p^o hoc
q^uo sciat p^onas i^ongere: cū bodie penitē-
tie sint arbitrarie ex de pe. 2. re. c. Quēsi-
tū z. c. deus q^ui s^o vt p^o b^o sciat culpaz
d^onas agnoscere: o^o ē vt sciat discernē
vtrū ea q^ui sibi penitēs exp^omit sint p^octā
vel nō: puta si bella p^oncipum sint iusta
v^ol iniusta. Si talie z exactōes iuste exi-
gāt vel nō. Si negocia v^ol p^octus merca-
toz liciti sint v^ol illiciti: z an teneat ad re-
stitutōem v^ol nō: vt p^o b^o sciat vtrū p^octē-
tes debeat p^obibere v^ol suspēdere a coio-
ne aut licētiare. Mā cū p^oceptū sit culti-
bet adulto semel i āno cōicare: si p^offessor
p^obibeat a coione illū q^ui nō bz peccatum
mortale: q^ui forte iudicat illicitū cē q^uo est
licitum: v^ol ecōtra si licētiat ad coionem
nō licētiandū: q^ui iudicat licitū q^uo ē illi-
citū ipletur i eis illud. Mā b^o s. 5. cec^o si
ceco ducati p^ostet abo i fouē cadit: nisi
forte p^ohabilis igno^otiā excusaret: pu-
ta si p^offessor iudicauerit fm opinionem
alicui^o doctoris auctēti: z famosi cui i-
mitit. Sec^o si p^otra opinionē cōz docto-
rū iudicauerit f^oz opinionē alicui^o do-
cto^ois min^o auctēnti. Tenetur ēt scire
p^offessor: casus i q^uo o^oz cōfessionē iterari:
de q^ubus pte scōa. c. i. ista dicit: bec ille.
Pōt addi q^uo ēt p^oiculosum ē audire p^ofel-
siones nō h^onti cōpetentē noticiā casuū
pape z ep^oz vt in cle. Religiosi de p^oui-
legijs. Et p^odictis claret q^uo cōfessor que
nec p^o se sciit nec i p^odictis casib^o dubita-
re nouit: cū p^oiculo aie sue z sibi p^octētis
p^offessiones audit. Et q^ui scienter tali ip^oto
p^octet eius c^oimimis p^oiceps efficitur: z
ei^o p^offessio iualida reddi^o: nisi denuo ho-
mini sciēti p^octetur. Id^o oide Angusti-
nus de peni di. i. Quē penitet ait. Qui
p^octeri vult peccata sua vt iueniat grāz
querat sacerdotē scientes ligare z solue-
re: ne si negligēs circa se extiterit negli-
gatur ab eo q^ui cū misericorditer monet
z petit zē. Et si tanta ignorātia in cōfesso-
re reperiretur q^ui nesciret saltē ea que
dicta sūt supra i p^oncipio: credo q^uo nō ex-
cusaretur a p^octo si acceptaret b^omo offi-

cū sui p^oiculo z alioz: ēt si iniungeret ei
p^o obediētiā: nisi forte ibi n^o iueniret vita
z scientia magis idone^o q^ui velle z possit
b^o facere: quo casu ēt min^o idone^o z in p^o
dictis nō i^ostru^o: si facit ex charitate po-
test se i^ongere. nā q^uo nō ē licitū necessi-
tas licitū facit ex de re. iu. d^o nō ē. p^oui
de tū faceret p^offessor: ip^octus si b^o casu de
p^orebēdes penitētē grauib^o iuolūtū p^osu-
lat ei q^uo data opozitū ite^oz d^o illis cō-
fiteat p^oto: v^ol saltē ab eo p^octū postulet.
Sed q^uo si p^offessor occurrat aliqd i p^offessi-
one d^o quo dubitet p^o varietate opinio-
nū doctor^u: an sit licitū v^ol illicitū: sicut ē
in nō soluēdo decimas: vbi nō ē p^osuero
do nec ecclia peti^o: q^ui aliqui doctor^ues di-
cunt tales excusari: aliq^ui nō. z no. Ioan.
And. i. c. i. de deci. li. 6. De p^octōe iurij
locoz. Janue mōis florēt. z Imp^octi
toz Venetis q^ui q^uā dicūt bāc p^octōem
cē licitā q^uā illicitā. dic fm Guil. q^uo in
his casib^o z sibi^o p^offessor: nō d^o p^ocapitare
snias de mortali nec p^odenare p^octū facie-
tes seu p^octū opinionē tenētēs: nec p^o b^o
d^oz absolutiōes denegare s^oz terrore icu-
tere expōnēdo eis p^oiculū p^osolēdo semp
q^uo tuti^o est. s. vt ab b^omo se abstineant.
Incipit scōa ps p^oncipalis b^o op^ois. de
penitētis ad p^offessionem admissiōe.
C. I^oca fm notādū q^uo p^offessor: pec-
catore veniēte ad p^offessionē bēni-
gne dulcis z charitatie recipe d^o
bet. z. 6. q. 7. p^o totū. z vt secure prudētē
z discrete p^ocedat: q^ui p^ocessu audiēde
p^offessionis penitētis sept^o occurrūt aliq^u
p^o p^offessor cognoscit se nō debere nec
posse de iure ip^oz p^octētē absoluerē: z tūc
d^oz aī oīa de b^omo iuestigare diligētē:
ne si post audiētiā p^octōz p^octētis aliq^u
tale ipeditmētū iueniēs velit cū recula-
re seu sibi absolutiōem denegare possit
ste ferat: z merito de ip^o p^offessore possit
conqueri: q^ui vt q^uā ait: turpius ei^octur
q^ui nō admittitur b^ospes.
Octo sunt casus quos ponit I^oost.
in summa in quibus potest quis alteri
confiteri q^ui proprio sacerdoti.
Capitulum primum.

29 Bar
Ger.
Him. Jom.

Summa Hostie.

¶ **¶**imo igitur f3 bo. i. summa d-
bet pfflori inuestigare a peniten-
te cuius patrie z epatus siue iur-
isdictionis sit: z si nō sue iurisdictionis est
f3 alienere mittat eū: nisi in casib3 in q-
bus f3 alteri cōfiteri q- pprio sacerdoti
sine eius lnia: quos idē ponit l'hosti. in
summa ti. de pe. z re. c. cui pfitēdū z sūt
octo quorū. ¶ **¶**imus ē qn pprius sacer-
dos ē oio idiscrētus z ignarus: vt quia
nescit discernere iter peccatū z peccatū.
nā q vult pfiteri d3 q'rere sacerdotes qui
sciat soluere z ligare de pe. di. 6. qui vlt.
z. c. si sacerdos. z de b' satis p arch. z tu li
cet tuti3 sit ib3 casu petere licētia a ppo
sacerdote vlt ab ei3 supiorē: tñ si vñ neces-
sariū: cū rōne ignorāte pprii sacerdotis
ipso iure cōcedatur licētia pfitēdi alteri
vt in. c. placuit de pe. di. 6. facit ad hoc
glo. e. di. 6. qd afit. z de re. i. i. indultus li.
6. cū suis cōcordā. z multo magis sine
licētia pōt alteri cōfiteri si pprius sacer-
dos ē sollicitator ad malū vlt. pñ ad pec-
catū qd quis d3 pfiteri: vlt ex cōfessione
imineret pculū pfitēti vel pfflori: vlt si
eēt reuelator: pffloris: ēt si dormiens
somnia dō reuelaret: vt aliquib3 accidit
de quo in sili in cle. i. de homic. vel si sit
pctm cōmissus ptra ipsum sacerdotē vlt
ptra suos pfectos vlt pfectas nō debet
subditus sibi pfiteri f3 petere lniā ab
eo ex de pe. z re. ois cō. pe. tho. alla. ¶ **¶**n-
no. z guil. z licz quidā itelligat hoc verū
solum qn cā pp quā aliquis vult alieno
pfiteri nō pcedit ex defectu pprii sacer-
dotis: tñ qd pus dictū ē melius vñ indi-
stincte: siue cā pcedat ex defectu pprii
sacerdotis siue nō. Et d3 sacerdos crede-
re petenti z alleganti saltē i genere iustā
cām: qz nō ē dissimile qd cū fallacijs va-
dat qd ad penitētiā vt dicit glo. in. c. pla-
cuit. de pe. di. 6. z si sacerdos maliciose
lniā iusta de cā petitiā dare recusat glo.
in. d. c. ois. sup verbo obtineat. dicit qd
pōt postea ire ad aliu. ar. de regla. c. licet
vel vadat ad ei3 supiorē si pōt vt illū cō-
pellat vel ipse det lniā. ar. de iure. pa-
tre. c. nullus. z de pe. z re. c. si. in fi. dicit

tñ hosti. qd si periculū nō ē i moza: tunc
b' casu tuti3 ē p lnia supiorē adire: si afit
piculū ē i moza statim pōt libē alium sa-
cerdotē adire: z b' referūt Jo. An. z dñs
An. de bu. sup dicta glo. c. ois. Quod si
nō possit ipdictis casib3 z siliibus alijs
sacerdotē habere: cui cōfiteat q- ppriū: z
necessitas imineat vlt eligat sine pfflori
ne mori z soli deo pfitēat. vlt pfitēat p-
prio sacerdoti in genere de oibus alijs
subticēdo oio peccata z circūstantias ex
qbus verisimiliter possit piculū imminere: vel
ex eis malū aliqd puerire. Deus enī sic
ordinat opa sua qd nō vlt cē cā malū. b'
tenēt. ¶ **¶**nn. host. Jo. an. dñs An. dñs bu. z
oēs moderni cōiter. Si at pprius sacer-
dos eēt ligatus ecclesiastica censura: puta
qz ē hēricus ex cōfessione scismatic3 inter-
dictus vlt suspēsus quo ad se z qd ad al-
ios: cū oēs tales bita noticia de pdictis i
diuis officijs z sacramentis pceptis sint
regulr euitādī pōt subdit3 tale pprium
sacerdotē iuste respuē: nec d3 sibi pfiteri
f3 d3 ad supiorē recurrē vt sibi det lniā
alienū adire vlt sibi alq pvideat d reme-
dio oportūo qz si ib3 pñas obtinē nec
sibi alq puidet dicē tho. i. 4. di. 17. qd idē
ē iudiciū qd d illo q n bz copā sacerdoti
¶ **¶**cdus ē cū qd trāstulit dōciliū d vna
pochia ad aliā: qz statim efficit pochian3
illi3 eccleie ad quā se trāstulit: z b' iect3 il-
li curato i oib3 qd ad ius pochiale pmet:
p'ter qz i decimis p'dialibus q regulr illi
eccleie debēt dari i cui3 pochia p'dia sūt fi-
ta ex dō paro. c. fi. z. 16. q. i. h3 laic3. Et b'
vex si se trāstulit aio remanēdi z ex toto
qz tūc statim qd explicatis sarcinulis su-
is i dōcilio p'ducto recept3 ē: effect3 ē d
foro illi3 al3 sola possessio nō pstituit do-
miciliū vt no. host. i. summa. ti. dō. 6. qd
itelligat. z arch. 15. q. 2. 6. q. 2. qz si. attamē
fi qd p anū moraret in aliq pochia z nō
se trāstulisset aio remanēdi: bñ efficere ē
tūc d foro illi3 vt no. ¶ **¶**nn. in. c. ois d pe.
z re. si bō i diuersis equalr qd degit po-
chis vlt locū vtriusq pochian3 itelligit
z poterit recipē sacramenta vtrobiqz tpe q
ibi moratur: puta si estuali tpe morē

2. Casus

7. Casus

Moratur
in loco
habitationis
per aliquod
tempus
pote

4. Casus

in vna: byemali vñ in alia: secus tñ si ap-
pareat qd hor3 domiciliū sit pncipali3.
¶ **¶**tuti3 tñ eēt si talis de lnia sui epī eligat
sibi pfflorē: z no. host. vbi supra. ¶ **¶**erti3
casus ē qn qd ē vagabundus nullibi bñs
nec q'res domiciliū f3 bñc inde circūf-
talit. n. pōt vbiq3 pfiteri cūlibz sacerdo-
ti executōez ordinis sacerdotalis bñti:
necdū quo ad celebrādū f3 ēt quo ad sol-
uēdū z litigādū. vt notat ifra i fi. 8. ca-
sus ar. ff. de iudi. l. bñs absens. ¶ **¶**ā z va-
gabundus criminofus vbiq3 puniri pōt
L. vbi de crie agi opz. l. i. z extra d rap. c.
i. z monachus vagabundus vbiq3 capi
pōt. 18. q. 2. Abbates. idē qd de vagabū-
dis ēt de mercatoribus q nūq3 bñt do-
miciliū f3 p sequūtur nūdinas. Nego-
ciatores vñ z viatores rōi pefe z pegri-
ni si sine licētia pprii curati iter arripiāt
vlt pegrinent nō pñt penitētiā seu ecclia-
stica sacramta ab alio sacerdote recipē ni-
si i necessitate pfituti. f. piculi mortis:
vel nisi alicubi morā traxerit p anū seu
paulomin3 vt ifra casu. 6. Si vñ cū ei3
lniā recesserit tūc distigue: qz i negotia-
torib3 z viatoribus requit lnia exp'ssa et
explicata ad hoc vt possint pfiteri z com-
municare als nō poterāt nisi vt supra.
¶ **¶**ompete vñ z pegrinātes ad loca san-
cta si de lnia pprii sacerdotis iter arripu-
erint siue pegrinatōis isignia ab eo acce-
perint: coipo videt eis tacite dedisse li-
centiā cui maluerit pfitēdi de oibus pec-
catis q cōmiserint in via vlt p obliuionē
cōmiserit pfiteri añ recessus aut ēr scien-
ter f3 m Guil. 2. d. ¶ **¶**nn. i. c. ois de pe. z
re. subdēs. ¶ **¶**redim3 ēt talibus datāz cē
lniā recipiendi ecclesiastica sacramta a
quo maluerit. f. casib3 vñ epō reseruati
si pegrinatōis isignia ab eo receperit vlt
als de ei3 lnia iter arripuerint coipo vt
supra vñ eis iplicite data lnia pfitēdi cui
maluerit: z absoluere se faciēdi ēt de ca-
sib3 ad epm p'tinentib3 sicut z de p'tinenti-
bus ad pochiale dictū ē. ¶ **¶**uart3 casus ē
cū qd pprio domicilio relicto nauigat
vlt iter facit q'res quo se trāstulat: qz pōt
vbiq3 pfiteri quousq3 alicubi bitat: cūz

talit3 dicatur cē fine domicilio. ff. ad mu-
nici. l. labeo in pñ. z. l. ei3. §. celsus. z no.
¶ **¶**icar. i. 4. di. 17. ar. 5. q. 1. Quit3 ē rōe
delicti. f. qn qd deliquit i aliena pochia
extra de rap. c. i. z. 6. q. 3. placuit. qd intel-
lige vñ in foro iudiciali f3 ¶ **¶**ic. vbi su-
pra. 16. q. 1. c. 5. z collec. i. c. ois. de pe. et
re. puta cū qd ē ex cōfessione i loco delicti
vt fieri solet i furis z siliibus: nā tūc nō
pōt absolui a pprio sacerdote f3 ad excō-
municatōē mittēdus ē absoluedus: vt
i vñb3 supra allegatis. Secus at in fo-
ro penitētiāli qz delinquēs i pochia alte-
rius rōe domicilij poterit bene absolui
a pprio sacerdote necdū a peccatis sed ēt
ab excōmunicatōe iuris cōis seu sinodalit
aut puincialis quā cōtraxerat in aliena
diocesi poterit a pprio epō absolui: nisi
fuerit pape fferuata vt notat collec. i. c.
excōicatis. d officio. leg. Et hāc sniam z3
abbas. si. extra ne. cle. vlt mo. sup specta.
z d sen. ex. nup. z i. d. re. c. 1. d. pe. z re.
§. 99. f3 m archidiaconus. Sextus casus
ē rōe studiū: nā vt dicit ¶ **¶**mo. i. d. ca. ois
scholares z alij icole ānales z mercērij
dbēt pfiteri sacerdoti pochie quā icolāt
p anū. ar. ff. de iudi. l. si lōgi3. §. i. 16. q. 1. q
fit. vbi d3 qz ibi dbēt solue decimas p'soā
les: qz ibi recipiūt ecclesiastica sacramta p
anū circuli. ¶ **¶**lij dicit qd idē ēt si ad mi-
n3 tēp3 pducāt domos: ar. extra de dcl.
ad apl'ec. maxime si sine fraude pductō
vlt bitatio. progaret vltra natiuitatē dñi
vlt pasca: qz tūc ex pcepto d're. ¶ **¶**is sp de
bēt pfiteri z cōicare. Et b' qd dicit ¶ **¶**mo. d
scholaribus vñ ē de scholarib3 laicis:
sec3 at de clericis: qz vt dicit l'hostiēsis
i summa ti. dō paro. §. ¶ **¶**uis itelligat. z no-
rat archidiaconus. 13. qōne. z. §. qz qz i fi.
si clic3 stare p. 30. ānos i studio sine licē-
tia plati sui nūq3 pbit dōciliū: f3 si d ei3
lniā se trāstulerit statim efficit d foro z iur-
isdictionē illi3 epī ad quē trāst: z si nō perpe-
tua tñ tpali. ¶ **¶**n oib3 igit pmissis tuti3 ēt
f3 m ¶ **¶**mo. qz z viatores z alij semp a pro-
prio sacerdote lniā habeāt specialem.
imo non licz clericis sine laicis p'ficisci
sine licētia episcopi. de cō. di. 5. nō op3

5. Casus

6. Casus

Th.

Nota. 6
casus y
nihil ali.
in Alf.
p^o casus.

et dicitur patre. Cōsultatiōibz. 2. et dicitur
cep. Exceptiōis i glo. d. cle. ex. mi. 2. ppo
stolice. Itā ob ex cōsen. z re. iud. ad pbā
dñi: q. ibi loq. d. publice excoicatio. Ides
pe. d. palu. vbi. s. do. an. d. bu. in. d. c. du
dñ. z. dicit q. pma opi. tutior: et iō tenē
da f. ex. Scōs casus ē ppgnariō: etiā cō
fessiois: puta q. nescit ligare nec soluē
seu discernē inf. mortale z veniale: z p
quē nec rite absolue: z sic ille q. scit tales
ēē pñessor: z aliū q. rere negligit cū possit
tenet eadē pctā nūero itex pñteri alteri
idoneo pñssori. s. ar. d. 6. q. vult. z no.
Ric. i. 4. vbi. s. ar. z. q. 8. Tertius ē ex
pte penitet. cū trib. se. f. qñ sciēt z aduer
tēt facit vñ omisit pctm aliq. mortale:
vel d. q. d. creditit seu pbabili dubitauit
vñ fuerit mortale: seu ēt omiserit sciēt
ei. necessaria circūstātia: d. q. b. infra pte.
3. ti. z. q. bis casibz sic pñssore f. z doc. pec
cat mortalit. i. si solū h. tacitū sciēt f. z et si
omisit ex obliuioē seu igno:ātia affecta
ta vñ crassa: puta q. de pctis añ cogitare
noluit: nec addidit debitā diligētia. p.
ut d. lege cōi humana pmittit fragilitas
Si tñ tal. pñssore nō mutat z pñssio: vñ
mēoria alioq. pctōz: sufficit illō idē pec
catū nūero qd omisit z fictionē pñteri ei
z reliq. i. genē. Si vñ mutat pñssore: vñ
rū pñter eadē f. pñssio: si bñ mēoria: vñ
rū pctōz tñc tenet oia iterare: vñ no. du
rā. vbi. s. Cō. Ric. i. 4. di. 18. ar. z. q. 6.
Secū. at si igno:ātia pbabili aliq. ēt mō
tale omisit: q. tñc h. tenet iterare nisi qd
omisit fm eos. Quarr. casus ē qñ peni
tēs pñias sibi iñtūctā sciēt z deliberate
absq. legitima cā omisit seu nō pñleuit
q. tñc tenet iterare pñssionē si pñie ob
lit. ē: z vltra b. peccat mortalit. fm sco. i.
4. di. 15. q. i. z Ric. ibidē di. 18. ar. i. q. 5.
Et b. vñ de pñia iñtūctā p mortalibus
secū. at si p venialibz pñ. f. 2. bo. z omi
tēs pñias sibi iñtūctā ēt p mortalibus si
recozdat scmp bñ pñcere: z pñssioē non
tenet iterare: pñcipue qñ nō ē sibi pñius
termin. quē nō possit tñsgredi: s. forte
ei sit declaratū infra qd tñc debeat eam
facere vñ supplē si omiserit. Quir. casus

Et cum sit ad confessionem vadit et sine tri-
tione: puta quod si dolo de peccatis omnibus. vel non i-
tendit in futurum abstinere ab eis: seu et si in-
tendit facere id ad quod ex precepto tenetur: puta
coicare in pasca. Circa hunc casum sunt var-
ie opiniones doctorum. **Abbas**. i. 4. di. 17. dicit quod
si casum non iterare confessionem: quod si bapti-
smo sic accedens: si tunc non recipiat rem sa-
cramenti tunc recedente fictio recipit sic et do-
pna co. pe. 2. **Ric.** i. 2. di. 17. ar. 2. q. 8. idem
30. 2. bar. alij pro de pe. di. 3. sunt plures. 2.
§. his auctoritatibus. 2. c. si. 2. ibi per arch. q. 13. quod
talio tenetur iterare confessionem. 2. bec opti-
mum: tutior et color: quia tenetur et appor-
batur. **Ric.** 2. host. i. si. ti. de pe. 2. re. ino. et i.
c. maior. et de hap. duram i. si. e. l. q. 26. idem
co. **Ric.** ob. vic. sco. 2. bo. i. 4. di. 17. 2. di.
rec. li. i. ti. de pe. 2. re. **Idem** dicit per concordia
quod tunc valz illa confessio ficta nec os illam
specialiter iterari in quantum durat effectus
illius confessionis vocalis quod per sacramenti alio
co. id diffique ubi sup in tertio cau. **Se-
xtus** casus est ut cum tempore quod confessus fuit erit
excoicatus: quod siue sciret se excoicatum siue
ignoraret perbabiliter: vel et obliuisceretur
nec iterare confessionem: cum hoc postea no-
uerit: quod ligatur excoicatione siue maiori si
ue minori non potuit absolui a peccatis: cum
excoicatus non sit capax sacramentorum ecclesie
et de cle. ex. mi. si celebrat. 2. sic illa absolu-
tio fuit nulla. Et si ignorantia perbabilis per-
seruet eum a culpa et a pena irregularitatis
non tamen facit eum non esse excoicatum ar. e. ti. ap. li.
ce. 2. 38. di. cu itaqz. **Idem**. **Ric.** i. 4. di. 18.
ar. 2. q. 4. pe. de pal. ibidem. q. 6. 2. duram in
su. ubi sup.

Tertio iterogatus est confessor. utrum no-
uerit se ab aliquo iudice esse excoicatum:
tunc iterogatur in aliquam excoica-
tionem iuris communis papalem seu episcopalem: vel et in
finitas aliquam constitutionis sinodalem vel pueri-
alis particularis investigatione de aliquibus casibus
b. excoicatum secundum additionem persone: 2. per
pue de additionibus illius propter vel puericie: vel
et a legat. facti. Et si repperit eum excoicatum
primo etiam omnia absoluit eum ab excoicatione
ne si auctores: finem autem reuertit eum ad habere
vel si talis penitus foret in articulo mortis: pos-

set tunc absolui ut sup. pte. **Pa. c. i. §. pe. 2. ff.**
Quarto de confessor: iterrogare pe-
nitentem cuius vite sit et scie. **Lui. sta-**
ti. 2. pueris ad idem: cuius artis vel offi-
cij. Si mimomo ligatur vel non. Si religi-
oni quomodo sit obligatus vel astrictus. Si
ex subalicate acquisita viuatur vel non. si alicui
aliquid de ex actu vel maleficio seu ex lega-
to pdecessorum suorum aut alio quomodo. Si
sic et tractatus est tempore solutionis faciente si ad-
mittat eum ad confessionem nisi prius satisfecerit
ut si per: vel saltem a creditoribus suis dilatio-
nem obtinuerit cum alio non possit debite per-
fieri nec penam remitti ut dicit aug. i. 4.
q. 6. si res. 2. de reg. iur. **Idem** dimitte li. 6.
2. b. et pte. **Ric.** i. 4. di. 15. q. 4. 2. sco.
ibidem. q. 2. 2. **Abbas**. fa. de q. 62. 2. quis sit
fidedigna persona in hoc non est ei cre-
dendum: si per et credendum esset non
tamen absolui de donec perferat restitutionem
actu completa: precipue si alio permittit confessor
suo satisfactum non sit. Si vero nihil de
alicui: si in confessionis occurrat ali-
quid necessarium satisfaciendum: sit dispositus
ad penam siue iudicium confessionis debite sa-
tisfaceat deo et prius: tamen in reb. quod in fama et
moribus: admittat eum faciens genuflecti
ad pedes eius: et tunc se deat ex transuerso
nec ei faciat respectum: siue sit vir siue mu-
lier: ne plusquam os erubescere eis faciat et
dicat ei quod confiteatur per seipsum sua peccata. put
nouit. **Idem** autem confessor: dum peccator sua ex-
ponit peccata diligenter attendat: nec molestat
eum iterum iterogando nisi necessitas urge-
at: ut si aliquid dicat ita uolente quod non bene in-
telligit: tunc faciat a penitente bene declarari
ut sciat quid sit actum. Et si deprehendat casum
ad se non pertinere: vel contentes aliquam
restitutionem obligari: vel super peccato
quod exponit aliquam speciale punctionem
operari fieri: statim dicat ne in confessione
obliuiscatur. Et similiter iteroget de circums-
tantiis peccatorum si a penitente sine eis peccatum
dicat ut infra dicit pte. 3. ti. scdo et iuxta
grauitatem peccatorum et conditionem confiten-
tis quo ad arguendum peccata confessor
prudens se habeat et non pariformiter ad
omnes: sed cum simplicibus se dulcius beat cos. di-

liget de modo penitentie in struendo: rudes et ru-
sticos ne eorum peccata enormia reputet leuia
duri increpando sapientes et eruditos verba
non compiendo: iduratos et insensatos acriter
arguendo et iquantu fieri potest bis et creptis
ap. penitentes iducendo: et terroris extremi
iudici: eis incutendo: mulieres blandis ve-
bis et mollibus non alliciendo: sed potius scueris
et rigidis corripiendo: et quod cum per fieri sup
fluis colloquijs penitus refecit: de ipsis
se expediendo quod quidam: quod quidam in confessione
cum eis perbulant: et eis logas faciunt per dica-
tiones: per quod ipsi multum tempus amittunt: et
alijs sepius occasione scandalum tribuunt.
Incipit tertia pars huius opusculi de
circumscriptione peccatorum iterogatio
Circa tertium principale sciendum quod non
sufficit confessor soli audire ea quod
sibi a penitente dicuntur: de alijs ipse
non iterogare: nisi persona penitens sit in his
bene perita et timorata ut sciat se sufficere
penitenti: quod raro pertigit modernis tempo-
ribus cum pauci circa hoc debita diligentiam
adhibeant: et multi sint adeo simplices quod
nisi iterogentur non bene peniteant: et quod ma-
ius est multum quam scdm facientes censent ip-
sorum ad confessionem ignorantem penitus re-
puit: ex quo clauditur quod ostendit penitens con-
fessus est per seipsum ea quod nouit: de confessor: ipse
interrogare de his quod omisit aut minus ple-
ne dixit. **Idem** Augustinus. de pe. di. 6. c. i. dicit
de confessore loquens: si diligens inquisitor: sub-
tilis investigator: sapiens et qui astute interro-
get a peccatore quod forsitan ignorat vel puerici-
dia vellet occultare: cognito autem crimine
varietates eius non dubitet inuestigare et lo-
qui et ipsi et ad hoc ex de pe. 2. re. c. ois. §. la-
cerdos. 2. b. multos confessores ignaros
quod simpliciter audiunt ea quod peccator confiteri vo-
luerit: et postea per audita et confessionem priam
inuestigant quod est a debito suo velle deficere
et se a penitente pariter in datione precipitare.
Idem salubri igitur confessoris instructio est quod
tuos in hac parte videamus per titulos distin-
guamus. **Idem** autem est de modo iterogandi quem
confessor: de tenore. **Secundum** quod de circumscriptione
necessario habet interrogare. **Tertium** super quo
bene confiteatur penitentem examinare.

Quartum est quod de penitentiis spiritualibus ad statum
vel officium penitentis de inquirere.

**De modo interrogandi quem confessor
debet tenere.** Titulus primus.

Ubi ad primum dico quod confessor audi-
endo peccata penitentis studet de per pos-
se in principio a penitente remouere ve-
recundiam: non exprimendo statim magnitudinem
seu grauitatem peccatorum eius: sed dissimulando
trahat velis ad finem confessionis: et tunc expo-
nat ei eorum magnitudinem et grauitatem: incipi-
ens a minoribus et terrore incutendo: et ad cor-
tritionem perducendo: et si penitens ex ignora-
tia aliquid omiserit. ipse suppleat iterogando
eum. ut infra est capitulum secundum. ad particularia
descendendo. plus et minus secundum statum et peni-
tentiam penitentis. **Idem** ut dicit **Abbas**. i. 4. in
interrogationibus tria de confessor: obseruare
primo quod quilibet iteroget de peccatis
quod pueniunt in hominibus illius statum et peni-
tentiam communiter reperiri ut infra ti. 4. ba-
bet. ideo multum expedit quod a principio
confessionis iterogetur penitens de
eius statu et conditione etc. ut supra par-
te secunda per totum. **Secundo** quod inter-
roget a remotis de peccatis et in genere
et non explicit: ne forte si statim ad speciem
peccati quam ignorabat descendat
illud peccatum addiscat. et sic quodammodo
ad illud inducatur. exempli gratia. si con-
fiteatur se commississe peccatum carnale. non
statim querat si se manibus polluit et bu-
iusmodi. sed solus iteroget de modo
seu cum quibus et huiusmodi. **Tertio** quod
peccatis carnalibus non descendat ni-
mis ad particulares circumstantias non
necessarias. quia hoc posset esse occa-
sio temptationis in vtroque. vel saltem scan-
dali ipsius confessionis si aliquando confi-
tens referret alijs quod interrogasset cum
sic et sic. Si igitur vir confiteatur se pollu-
isse mulierem extra vas debitum non
querat confessor in qua parte corporis
et quomodo: sufficit enim quod habeat vlti-
mam speciem peccati.

**De quibus circumstantiis necessario
habet interrogare confessor.** Titulus
secundus.

Quod ad secundum quod non solum pfectio
distinguitur a pfectioe d mortali
sed et de circumstantiis uti. c. ois. de
pe. 2 re. s. sacerdos. Idem videtur de nu
mero eaz. Secundo quod sit necessitas pfectio
nis. Et primo dicitur quod circumstantie qd
pctm aggrauat vel alleuiat p m tulu sit
septe 2 pnter i b. s. uis. Quis qd vbi qd
cur quod qn. Ratio aut ista numeri e: qd
septe sunt pditiones singulares vel ppetar
tes qd aggrauat vel alleuiat pctm ut. s.
2 circumstantie sunt pditiones singulares actu
um bñanoz. Prima circumstantia pferat
ex pte finis: 2 talis d. Lur. q: int oēs cir
cūstātiās ē pncipal. vbi no. qd duplex est
finis. s. opatiōis 2 intentiōis. exēpli grā
forma domus ē finis opatiōis: domus et
bitatio ē finis itētiōis. sic a fili finis opa
tiōis hōis n ē finis qd dī circumstantia: s. fi
nis itētiōis qd qñqz ex malo actu bonū i
tēdit 2 cōtrario: 2 b finis dī circumstantia.
Ita a fine itētiōis i moralib actus spēs re
cipit. vñ dī. intentio opituo finē iponit
Secunda circumstantia pferat ex pte opis. s.
qd. nec pferat quātū ad substantiā facti
s. qd occidit vel furat vel fornicatus: sed
quātū ad pditionē facti. i. ppetatē qd lita
tē 2 quātū ad substantiā facti. puta qd occidit ptem
cognouit qd gine vel manitara: 2 sic bec cir
cūstātiā n pferat. put ē suba actus s. put
ē pditionē actus. Ita qd actus sit idē in spē
nāe qd differunt i spē moris: sicut fornicā
tio 2 cubit 2 iugal. Tertia circumstantia ē
q. qd pferat ex pte agēt: pncipal: 2 n so
lū respicit subas psonē agēt: s. magi cō
ditionē vel ppetatē psonē. s. cui sit officij
prāt. vel sex: 2 b mōi. Ratio ē qd ex pditionē
b psonē variat suba actus eo qd aliqd ppe
tit vni qd n ppetit alij. Quarta circumstā
tiā ē. qd. s. auxilijs: 2 pferat ex pte agēt
i. instrumentis s. p m. s. et bico. s. loco i
strumētis. Tuli pponit qd auxilijs eo qd
oia auxilijs sūt qñ instrumenta actiōis qbus
agēs vti ad finē suū. Quinta circumstā
tiā pferat ex pte spēt vel qualitat. opis
triplicit. pmo ex pte mōi. 2 sic ē qnta cir
cūstātiā quōd vtz. s. leuit vel fortit qd per
cussit. scdo ex pte loci. 2 sic est sexta cir

cūstātiā pctm aggrauas: vbi vtz. s. in lo
co secreto vel publico vel sacro. Tercio
ex pte tps 2 sic ē septima circumstantia: qñ
vtz. s. peccauerit tpe orationi dedicato.
s. tpe festoz 2 ieiunioz. bec Thomas qd
to scripto de sententijs. d. 16. 2 Ricar.
ibidē 2 originali li. 3. et bico. c. 3. s. p
maiori euidētia pdictoz sciedum ē qd di
cte circumstantie triplicit se hnt ad actum
peccati. Quandoq. n. circumstantia nec
spēm peccati variat nec peccatū aggra
uet: vtputa accipe rē alienā māu dext
vel sinistra de mane aut de sero. Qñqz
circumstantia spēm peccati variat 2 aggra
uat: siue actus sit circumstantia aduenit ex
suo genere sit indifferēs: sicut cū aliquis
leuat festucā e terra i pteptū alteri. Si
ue actus sit bonus ex genere sicut cū qd dat
elemosynā pp gloriā humanā. siue actus
sit malus ex genere vt cū aliqd furat rē
sacra: cuius rō ē qd circumstantia addita actui
bz 2 addit repugnantiā spālē ad rōnē. exē
pli grā pctm fornicatiōis in b. pñstut qd
hō accedit ad n suū. si at addat bec circū
stātiā qd illa ad quā accedit sit vxor alteri
us pctm fornicatiōis transfert aliud ge
n. peccati. s. adulteriū: qd ē grauius pctm
q sit fornicatio: 2 ita vbiqz ē alia 2 alia
repugnantiā actus ad rōnē: 2 alia 2 alia de
formitas actus ibi est alia 2 alia spēs pcti 2
maior: peccati grauitas vt patuit p exēpli
sup positi. Qñqz circumstantia n variat spe
ciē pcti s. aggruat pctm cōrō ē qd n ipo
tat pmo 2 p se repugnantiā ad rōnē: s. ex
suppositiōe illi qd pmo 2 p se opnat re
pugnantiā ad rōnē. exēpli grā. Accipe mī
tū vel par d se vel ex se n dicit nec iponit
repugnantiā aliquā ad rōnē: 2 iō n ipo
tat ex se aliquā deformitatē nec rōt bo
ni vel mali s. solū ex suppositiōe pmi: qd
s. alienū accepit 2 sic multū d alieno acci
pe ē grauius pctm qd par accipe: nō tñ est
pctm alteri spēs a pmo: nec ille qd furat
mītū facit duo pctā sed vñ grauius pctm
q furat par vt. s. Quarta dō mēbz nō
pt ēē. s. qd circumstantia spēs pcti variat 2 nō
aggruet pctm. bec Tho. vbi. s. c. ti. 2. q.
73. i corpe qōnis ar. 7. Et scdm qd erat

videtur. s. qd circumstantie sint d necessitate
pfectiōis. 2 dico breuiter qd i pfectiōe circū
stātiāz aliqd ē impossibilitatis: aliqd ipse
ctiōis: aliqd pfectiōis: aliqd necessitatē
aliqd maioris securitatis: 2 vtilitatis. Pri
mo. n. oēs pctoz circumstantias pñteri ē i
possibile: cuius rō est: qd cū singulares cir
cūstātie pctoz sint qñ infinite: s. nullus ob
ligat ad pñtēdū ea qd in infinitū pñt pcedē
qd d talibz n ē ars neqz scia qd nullus tene
tur oēs pñteri. Secdo pñteri circumstanti
as qd alleuiat pctm ē ipfectiōis: nisi con
fessor d eis ingrat: vel pñtes timeat si cas
n pñterat pñtēdū pp b. occasionem pñter
batiōis vel scādali acciper: vel nisi i tān dī
minuat pctm qd si nō dicat videt mortā
le qd erat veniale: sicut pp infirmitatē co
medere carnes i quadagesima. Tercio
pñteri aliquas circumstantias qd alias spēm
pcti nō tribuit: vel si tribuit nō tñ spēs
peccati mortāle ē pfectiōis: sicut ē pfectiō
venialis. Quarto pñteri aliqz circumstā
tiās qd ad aliā spēs peccati mortāle trahūt
vt coire cū muliere aliena cōiugata bgi
ne vel deodicata ē necessitatē. Vñ qñbz
d necessitate tenet dicere 2 pñteri gen
2 spēm peccati mortalis. Quinto pñteri
circumstantias i eadē et spē pctm notabiliter
aggrauates p m Spec. ē maioris securi
tatis 2 vtilitatis. Rō qd peccati quātitas
sciri nō pñt nisi scit illis qd ē aggrauant
quātitatē: 2 sic videt nō sufficere illi qd cē
tū marcas argēti vel gregē diuz furat fu
it dicē ego feci furtū: cuius b. ita bñ possit
verificari si accepisset vñ solū denariū
Similit nō videt sufficere illi qd gladio
pñtū vulnerauit dicere ego percussit. p
ñtū: s. d. pñteri quātitatē peccati nō so
lū in spē s. pñtē vt p m quantitatē culpe
quātitas pene taret a sacerdote. Tu dic
q bis nō obfātibz solū circumstantie tra
bētes i aliā spēm sūt d necessitate pñessi
ōis: nec oēs pñtēdū scire totā pcti quā
titatem: qd nec ipse peccator scire pōt sed
sufficit qd cognoscat quantitatē qd ex spē
peccati pñtū: nec oēs p m totā quātita
tē peccati pñtā tātare s. Zilex. 4. pte sū.
q. 266. 2 tbo. vbi supra. 2 tbo. in. 4. di.

17. 2 pe. de taran. ibidē. ar. 4. q. 2. 2 i cor.
q. 2 bec ē cōis opti. theologoz: quā ē tē
nēt multe canonistē vt nō. collee. de pe.
2 re. ois. 2 bec circumstantie pñtētes de ne
cessitate ad pñtēdū 2 alias spēm peccati
trabētes pñt cē octo. Prima est pditione
rei seu psonē: vt si pctm fornicatiōis est
cōmissum interrogat vtz. cuius religio
seu deo dicata: qd sic ē sacrilegiū: si cū cō
iugata ē adulteriū: si cū cō sanguinea vel
affine ē incestus. Secunda ē modus pec
candi. qd si cognouit muliere alienā mō i
naturali ex tali mō ultra pncipale pec
catū fornicatiōis vel adulteriū inducitur
alia spēs peccati mortālis. s. sodomia. Ter
tia ē locū qñ. s. pctm pñtēdū i loco sacro
seu diuino cultui deputato: tñc. n. indu
cit alia spēs peccati mortālis. s. sacrilegiū
de qd sup. Quarta ē tps: cū. n. pñtēdū
pctm mortale i festo iducit alia species
peccati mortālis: qd ultra pñtā deforma
tē sue mae ex b. qd pñtēdū i festo bz aliā
deformitatē spālē ipugnantē tertio pce
pto decalogi d sanctificatione sabbati: qd
pñtēdū oē op. s. feruile: 2 op. pcti ē opus
seruile magis qd op. manuale: iō d ei p
cepti trasgressiōe oēs spālē pñtēdū vt no
tat Nicolaus d lura. exo. 20. Et nō idē
sit qñ pctm cōmittit i die ieiunij pcepti
ab ecclesia. Videt qd sic d cō. di. 5. Nihil
n. pñt. Ric. i. 4. di. 15. ar. 3. q. 6. dicit qd
triplex ē ieiunij. pñtēdū ē ab iniqtatibz ab
stinere: 2 b. p qd cūqz pctm mortale fran
git. Secūdu ē actus pñtēdū abstinentie 2 b.
frāgit p gulā qd ē pctm mortale. Tertius
ē ieiunij institutū ab ecclesia 2 b. vt pñt
rit frāgit p gulā qd ē mortale pctm iquan
tū nō icludit illd qd ē necessariū ad actū
pñtēdū abstinentie: s. quātū ad illud qd ad
dit ex statuto ecclie frāgit cōidēdo pl
q semel: vel cibos interdīctos ieiunatibz
2 ēt pueniēdo nimis notabiliter bozaz co
medēdū: vt ifra. q. 8. bec 11. Quinta ē nu
merus: qd quoties qd cōmittit aliqd illici
tū puta furtū toties peccat mortali: cū
sint diuersi actus 2 in singulis actibus est
pctm mortale essentialit: iō d necessita
te oēs explicite pñteri circumstantia nume
b 3

ri. Sexta e qualitas. i. si pctm e secretus
vel publicus: ad quor puenit et notitia
q: et h: iudicat alia spēs peccati mortalis
q: e scdali. Scripta e inductio videt: si i
pcto qd pmitit cū prio tpe fuit pncipal'
cā. pncipalē suadendū: z bmo: q: vltra pū
cipale pctm pmitit homicidius spiritua
le multo graui⁹ q: copioale. Octaua ē
accedēs: q: sepi⁹ qd pmitit multa pct
p aliud pctm qd pmitit igit: puta in
mittendū nātios vel scdū ducendū focos
z bmo: Et sic habes circūstācias pctōz
mortalū necessario pñtēdas q: i. trahit
i alia spēs seu gen⁹ pcti mortāl: z de his
pñtēs d's pñtor: iterrogare n solus qñ
ad pctā opes i s: et cordis seu volūtatē. cū
sint diuersa pctā n solū mālū vix ēt for
malit si pparet volūtas iusticiā ad opus
exteri⁹: put sunt sepata: puta q: vn⁹ pec
cat volūtatē tm ali⁹ volūtatē z ope vt
no. Bo. i. 4. di. 4. z. ar. i. q. i. si igit qd
pñtēt solū mēte mulierē cū deliberatō
cupiuisse interrogād⁹ ē. Vltz mulierē
solutā vlnuptā vt vñne: q tpe zē. q: bec
diuā faciūt illū pctm ēē diuicē spci. s: qd
box sit graui⁹ an pctm volūtatē tm an
opis. Bo. vt sup. q. z. dicit q: si vterqz
peccatū ex equali amore mouet: z q: in
vtrqz sit plena voluntas pr dicit q: vñū
pctm dī altero grauius triplz. Aut rōe
maioris pñpt⁹ dei. Aut rōe maioris li
bidinis seu delectatiōis. Aut rōe maio
ris dānificatiōis. Quātū ad pñm nō dī
mat⁹ pctm volūtatē q: opes: q: volūtas
plena ad pctm sic pfe adeo aduertit sic
cū ē cū ope pñcta. Quātū bō ad secūdū
dī graui⁹ maxime quātū ad pctm car
nale: q: qdē bō peccat in seipō. Silt quātū
ad tertiū. s. ad dānificatiōē quam ad
dit sup pctm volūtatē: z graui⁹ dī maxie
eius pctm quo quis peccat in pñmus.
Sup qb: cōit d's pñtor: penitētē in
rogare z p m que ordinē. Tūm tertiū.
Bo ad tertiū notandū q: post q
pcto p pñm exposuit oia pctā
sua q: nouit d's cōfessor: diligētē
aduertē qd dixerit z qd suppleri oportē
ar: z bōis q: nō dicit vñm plene dicit

dy ipm interrogare plus ⁊ minus tota vñ
 in pte fm ordine infra notatūz put reg
 rit fiat ⁊ additio pñter nec in fm Guit.
 dy ex min⁹ scrupulosus circa interrogati
 ones: si forte aliquas omittat aut pp oc
 cupatiōes: aut pp obliuioni vñ simplici
 tate: dñ in crassa ignoñtia vñ supina nō
 laborat aut negligētia dissoluta. Vir. n.
 aut nunq̃ cōtingit q̃ pñter: quantūq̃
 discretus omnia que circa hoc a docto
 ribus dicuntur obseruare possit.

2.º de sacramenti ecclesie. Tercio de decē pē
pr. decalogi. Quarto de peccat. mort.
lib.º. Quinto de misericordie operib.
De articulis fidei. Capituli pmi.

Ista articulos fidei i[n]terroget cō
 fessio: p[re]sentē v[er]ū sciat symboli
 apostolor[um]. s. Credo i[n] d[eu]m zc. z cō
 petē[re] itelligit adeo q[uod] eis nullū habeat
 p[re]ceptū erronē. os. n. quēlib[et] adultum
 eos credere d[ic]itur fidei mōd[us] t[er]m[in]i. Implicite
 credere oēs articulos ē fidei diminutē.
 z b[ea]t[us] n[on] sufficit nūc alicui q[uod] b[ea]t[us] v[er]ū rōis. s. i
 gnālī credere redēptōrē z remuneratō
 rē. adeo. n. noticia quōdā articulo[rum]
 manifesta ē q[uod] null[us] p[ro]p[ri]is v[er]ū rōis igno
 ret nisi oīo negligat z p[re]t[er]eat dei cultus
 z salutē. pp[ri]a. Explicite autē z distincte cre
 dē oēs articulos n[on] ē gnālī fidei necessi
 tate nisi forte illis q[uod] fides alijs explicare
 tenet[ur]: vt docto[rum] p[re]dicato[rum]bus p[re]la
 curat[ur]. Credo autē q[uod] dā ip[s]e i[n] q[uod] dā ex
 plicite ē fidei ad salutē necessarie et oīus
 simplicit[is]. Tenent. n. et q[uod] h[ab]et simplices
 explicite credo articulos q[uod]s manifestat
 eis i[n] solū p[re]dicatio s[ed] et ecclesiastic[us] v[er]us z
 p[ro]suetudo sic ē d[eu]i unitate z trinitate quas
 p[ro]p[ri]e cognoscē ad ip[s]o actu p[re]gnationis.
 p[re]gnant. n. se. In noīe p[re]is z filij z sp[irit]us
 sancti. Idē d[eu]i natiuitate. passiōe. resurre
 ctio[n]e. z p[er]tō[rum] remissio[n]ib[us]. q[uod]s cognoscere
 p[ro]nt ex ip[s]is solēnt i[n]f[er]re. q[uod]s eccl[esi]a cele
 brat z ex actib[us] sacerdotum: iō ad box co
 gnitiōe null[us] t[er]m[in]o v[er]us excipit nec igno
 rātia excusar[et]. Articulos t[er]m[in]o i[n] ira man
 festos tenet[ur] t[er]m[in]o d[eu]i explicite. Implicite
 autē credere voco vt i[n] gnālī credat vni

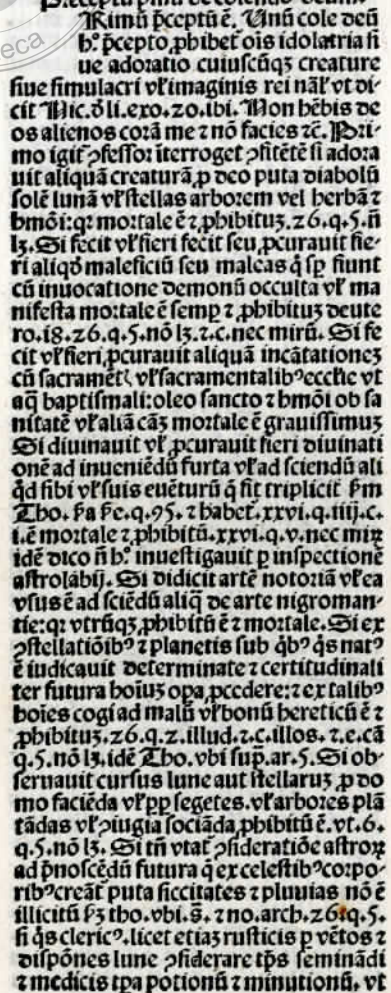
derfallit oia q̄ credit sacra facta mī ecclēsia
ita q̄ in p̄ticulari a nullo dissentiat: nec
aliquē articuloꝝ discredat z in tantū va-
let bee fides ȳplicita f3 q̄dā vt refert 31
no. eꝛ de fñ. tri. z. fñ. catbo. c. i. sup verbo
credim⁹. q̄ si aliq̄ cā bz. f. q̄ credat q̄dā
credit ecclēia: z rōe nāli mor⁹ aliq̄d fide
falso opinat⁹: puta q̄ pater fit maior vel
prior: filio: vel q̄ tres p̄sone sint tres res
a se inuicē distates: q̄ pp b⁹ nō ē hereti-
cus nec peccat dñmō bñe erroꝛ nō de-
fendat b⁹ no. Bon. in. 3. di. z. 5. lō. 11. car.
ibides. z lō. 1. fa. p. q. z. Si p̄sona
p̄fiteri sit rudis q̄d dicit articuloꝝ paruam
aut nullā bēat noticiā p̄fessor iterroget
eū. Vtrū ex corde doleat d̄p̄terita negli-
gentia z p̄ponat f̄m capacitātē suā illos
addiscere fili z p̄firi. si nesciret z t̄pe expo-
nat ei vulgari dictos articulos si p̄t de
pe. z re. deus qui. Itē interroget vtrum
ex corde credat omnia que credit sancta
ecclesia: z vtrū doleat si cōtra dictos ar-
ticulos z fidē catholicā bacterus mēte
vel verbo incidit in aliquē erroꝛem
vt q̄ nō sit alia vīta p̄ter istā z bñdōi.

De septem ecclesie sacramentis. Ca-
pitulum secundum.

Primo p[re]fessor iterroget. Utrū
sciat sacramēta ecclesie: p[ri]ncipue
sūt cōit necessaria. videlicet Ba-
ptism[us], cōfirmatio siue crisma. Peniten-
tia. Eucharistia. z extrema uncio: De
sacramento ordinis z matrimonij alibi
dice[re]. Pr[imo] utrū sciat z credat baptis[m]i
necessariū fore ad salutē z p[ri]m debite
suscipiēti remitti oīa pctā tā respectu pe-
ne q[uam] culpe p[er] doctores in. 4. sen. di. 4.
Secūdo utrū sciat z credat crisma seu cō-
firmationē ad salutē necessariam: q[uod] z li-
no simpliciter nubilom[us] p[er] p[ri]m dāna-
bilis ē p[er] me z Tho. in. 4. dist. 7. Con-
Ric. ibidē. ar. 5. q. 1. d. q[uod] tūc p[re]p[os]ito: q[ui]
reputari d[icitur] q[uod] q[ui] habita sufficiēti opor-
tunitate recipiēdi illud tenuit aut notabil-
iter negligit. Idē Sco. ibidem utrū ip[s]e sit
crismat[us]. T[er]tio utrū sciat z credat peni-
tentiā z p[re]fessionē pctōr ad salutē necessa-
riam: nec alit[er] posse deo recōciliari pos-

baptismū existentē in peccato mortali.
vtr̃ quotiens peccata memorie occur-
rūt habuerit p̃tentionē de eis z ppositū
p̃tēdit actū vel affectū. **Mā** ad hoc tene-
tur al̃s peccat mortali? **¶** In **2bo. in. 4. di. 17. cō. ab. si. in. c. ois. de pe. z. re. vtruz**
erit in peccato mortali statim actuali?
p̃fessus ē habita copia sacerdoti? idone-
q; ad hoc tene? **¶** Alitē in his casibus p̃mo
rōne piculi vt si piculū mortis imineat
puta belli vel maris: vel cū mulier ē in
p̃tu: vel cū q̃s ē in alio quouis mortis ar-
ticulo p̃stitutus. **¶** Secūdo rōne sacramē-
ti puta cū quis vult ordinē sacri recipere
celebrare vel cōicare qd̃ nemo d̃s p̃cisu-
mere non p̃fessus copia sacerdotis ido-
nei ablata z necessitate nō vigente. **¶** Ter-
tio rōne stimuli. s. p̃ciētie vt cū p̃ciētia
sibi dictat q̃ statim debeat p̃stiri. **¶** Quar-
to rōne dubij vt si b̃s casū a quo solus pa-
pa vel ei? penitentiarius p̃t absolvere: z
mō b̃s copia eorū z dubitat ne illas in fu-
turū habeat. **Mā** b̃s q̃tuor casib? exis-
t in mortali statim p̃stiri tenet: z si differat
peccat mortali? vt not. **2bo. in. 4. di. 17. cō. Ric. ibidē. ar. 3. q. 6. vbi addit idem**
cō rōne voti vel statuti q̃ qñq; obligant
religiosos. **¶** Quarto vtr̃ sciat? z credat sa-
cramētū sacramētissime eucharistiē oibus
ad salutē necessariis post annos discreti-
onis: q̃ quo ad b? sūt i seia anni. **¶** Iz. z in
mafculo. **¶** I. 4. Et vtr̃ credat transformari
panē in corp? vīnū in sanguinē diuina
p̃tātē: z q̃ sub vtraq; sp̃e sit tot? et iteger
xp̃s essentialitē z p̃ntialitē quoq; ad diuini-
tatē z humanitatē: vt babeat de cō. **¶** I. z.
panis. z c. oia. **¶** Vtr̃ sumpserit illud sin-
gulis annis semel cū debita p̃paratiōe z
legitima p̃fessione p̃tū vt tene? cū de
pe. z. re. ois. **¶** Vtr̃ vtr̃ credat extrema?z
vñctionē necessariā ad salutē adultis in
articulo mortis? ex infirmitate seu senio
p̃stituta. Et si ipse in dicto articulo cō-
stitutus eam petierit. paruulis autem
seu occidentis vel leuiss infirmis? nō
p̃dari: vt no. **¶** Ric. l. 4. di. 23. ar. 7. q. 4.

Circa interrogatiões. x. pceptoꝝ deca
logi. Nota p declaratiõe dicēdoꝝum

no. gl. i. d. c. nō l3. Si obfauauit tpa mē-
fes dies egyptioꝝ vel horas ad aliqđ in
choadū vñ vñ colligēdo herbas medi-
cinales q: pbiitū ē. z6. q. 7. nō obfue-
r. z. c. fe. Secoꝝ vñ vt ligna icidat. Si in ca-
lendis Januarij qñ p. bono augurio ali-
qđ donauit: q: pbiitū ē. z7. d. legant. z
d. c. nō obfuer. idē si tali die aliqđ pñ
ut fecit pp nouū añū q: pbiibet. z9. q. 7.
fi qđ. si i calēdis ocij3 vacauit: lauro aut
viriditate arboꝝ domos cinxit. becmē
obfauatio paganorū ē. c. cā. z. q. c. nō l3. Si
vanitates fupitiofas obferuauit puta
fpēdēdo carbonē natuatiuitas dñi z
grādinē: vel accipiēdo i malū signū limē
calcare cū añ domū suā trāsit: redire ad
lectū si qđ dñi fe calcat ftrēnuatucrit: re-
dire ad domū si eriens pedē offenderit z
bmōi: qđ oia tāq fupitiofa z peltifera p
bibet. z6. q. z. illud. si ex effufiōe olei z
lucerna vñ garrutū aliqđ autū vñ magni-
tudie z ptiuatōe vñorū exultauit aliqđ
boni vñ mali vñur fupitiofū z vanū vñ
no. tbo. fa. fe. q. 95. ar. 7. si obfauat fō-
nia z ex his qđ fomniat ē vult z futurū
occult: diuinare z pñtiare: fupitiofa ē
z mortale: vñ no. tbo. ibidē. ar. 6. si fōti
bō diuinatoꝝ z pfultoꝝ vñ fū ē: z quō
q: mortale ē z pbiitū. z6. q. 5. fōtes. z
tribō. c. sc. ex leuitate āt vñ talibō vñ vñ
ale: vñi fō fōte diuinatio vñ vñ pctm ē
codē. c. n. si vñs ē breuibō fibi faciēdo vñ
portādo vñ qđ fieret pcurādo: qđ cōit fū
fupitiofa z illicita. nā si ibi eſt aliqđ pñ-
nēs ad iuocatiōs dēmonū: vñ si aliqđ fal-
ſitat pñtēat: vñ faciēdo illicitū fū ignoꝝ
noibō fēu bebaicis lateat māſſeſe ibi ē
fupitio. pbiibita. Si fō ſit vñ diuina
z bona cauēdū ē ne ibi imiſceat cū vñbis
ſacris aliqđ vana: puta aliqđ charactere p
ter ſignū crucis: aut qđ ſpes beāi i mō le-
gēdi aut ſcribēdi: aut i charta ſi nata: p
vno tpe magi qđ alio: vñ i vno loco ma-
gi qđ alio: vñ vñ pñonā magi qđ p alia
puta qđ ſcribāt a ieluno vñ tpe miſſe vñ
ecclia vñ p vñgine. p ſine dicat qđ qz po-
tauerit ſup ſe iſtō bue ſi piclitabit i igne
vñ i qđ z. l. ec. n. oia fupitiofa ſunt et

illicita fm Bull. z Tho. vbi supra. vt et
notat Zirchi. z6. q. 5. nō 13. Qui at tali-
bus creditur scribitur. potat. seu docent.
grauiter peccat. z6. q. 7. Nō obuietis.
nisi adeo fuerint simplices qd ignoran-
tia debeat eos excusare: q tñ eos nō ex-
cusat: cū sup b fuerint moniti z instructi.
Dicitur tñ sup se reliqas sanctor sym-
boli vñ orōne dñica vel verba euāgelii
ex deuotioe seu fiducia dei z scdōz sine
pdictis supstitutionibz nō ē reprobā-
dū. s. tñ. phibēdū pp piculū simplicituz
Et q bz hmoi breuia superfluitosa vñ li-
bras nigromatie vñ artis notioe seu i-
catationis z hmoi nō absoluat nisi eos
pburat igni. Si fecit vel fieri pcurauit
aliquā incatationem seu maleficiū vt s
nām pferat fanatitē: vñ firmitatē seu ali-
qd file qd cōuenit soli deo: siue b faciat
vñbz z in pcatōibz siue pñgatiōibus li-
gaturis aut alijs qbusvis remedijs que
medicōz disciplina pdenat: illicitum ē z
phibitū. deutero. 18. z. z6. q. 2. illud. Et
h b fecit scīs phibitū mortali peccauit
z tales dicit inimici. xpi. c. cā. q. 5. puc-
nit. si vñ ex simplicitate ignorant fecit
credēs bonas esse orōnes vñ vba vñ ve-
niale neutro tñ casu absolvendus ē nisi
velit i futurū abstinerē: nec iō qz qñqz ma-
lefici atqz icatatores cgrīs medelā pre-
bēt z sanis cgritudine immittere pñt: seu
qz qñs q diuī pdictū futura eueniūt: cre-
dētū ē eos i his aliqd. ppe pñtus acia
pñstari. habē: s. pmissū de sit q oia iusto
iudicio facit: vt ipi q b. audiūt vñ vident
pñtū qñ fide vñ deuotioe sint erga de-
um. z6. q. 5. nec mirū. z deutero. 18. c. si
aliqd fecit vñ fieri pcurauit turpe: aut a-
licui comedere vñ bibere aliqd nociuū
dedit: puta mñ viro vñ alteri vt amare
ab eo. aut e vñ vñ aliqd odiz vxore suā
q nō possit eā cognoscē: peccauit mor-
tali ex de homie. si aliqd. sciat qd dede-
rit vñ fecerit: z si pōt tollē maleficiū tol-
lat: q merito: tñ ē opa diaboli destrue
tētōe curādū maleficiatū f3 host. z Scto
th. i. 4. di. 34. ar. z. q. i. si creditur aliqd
creaturā i meli aut deteri posse muta-

¶ aut transformari aliquā spēm vñ silitu
 dines; puta i gattas; qñ tñs transformat
 nō realit fieri ē possibile nisi a solo crea
 tore; qñ alī credit ē infidelī deterior; z.6. q
 5. epi. 2. no. Aug. 18. de ci. dei. c. 18. appa
 renter vñ bñ pot fieri necesse demonus.
 vñ pñ de famule. d. c. nec miz. idē tho
 pma pte. q. ii. 4. si credidit qñdā mlieres
 ad ludū cū diana vñ herodiadēz in mira
 multitudine mulier; nocturnis hōis ire
 vñ deferri sup baculū vñctū; seu sup qñ
 dā bestias; z inlta terraz spacia pñfrāre
 z bñōi. nā hō oia erronea sūt z oio falsa; z
 talia fantasmata a maligno spū mētib⁹
 fidelitū irrogat. z.6. q. 5. epi. vbi de b⁹ ple
 ne. Lō. Tho. i. pte. c. ii. 4. ar. 4. si credi
 dit pñctas mlieres hūe lamias intrare
 hōis clausa; z surge seu iterficē puulos
 z qñqz vulnerari a pñb⁹ eoz falsum ē et
 erroneū; sñ demon hoc facit bñ Augu
 stinū. z hōiero. sic filios Job iterfecit.
 Job. primo. z septē viros sarc. Tob. se
 ptio. idē tho. vbi. s. Si blasfemavit
 deū dicēdo deū nō ē iustū vñ oia iuste
 nō dispōnē sñ et acceptator ē psonarū
 vñ nō vidē qñ sit aut nō curare de acti
 b⁹ hōius; vñ pñditorē seu imerito pñire.
 z flagellare. aut si possē istud vñ illud fa
 cere. z bñōi. Quodlib⁹ hōz semp ē mor
 tale cū aduertit z itelligit qñ dīc. Si blas
 femavit deū vñ alique sc̄m vñ maledixit
 puta maledictū sit de⁹ vñ sc̄m sit de⁹; bu
 iusmōi; sic qñs sit ex tra spē ē mo tale cū
 aduertit ipa vba. Si nō voluit de offen
 sionib⁹ dei z de ei⁹ pñēptū. Si plus di
 lexit corp⁹ pñm vel aliā creaturam vñ
 nūmos qñ deū sapit idolatriam.
 ¶ Accipitū fīm de non assumendo
 nomen dei inuānu.

Ecce dñs pceptū ē nō assumes nō
mē dei iurāns. Extra h' pceptum
fac oīs q̄ falsē iurat v' sine causa.
P'io igit' p'sellō: interrogare pōt si p'stēs
piurāt seu falsē iurāt ut iudicio v'x'
sp' peccauit mortali: si b' fec' sciēt siue
spōre siue cōtē siue iocose siue et ex la
psu liue dñi tñ aduertet. Sec' si nō ad
uertit vt notat Tho. scōa 2e. q. 98. ar. 3.

Arch. 22. q. 1. b. m. Si idurū l' e regit
ab aliq iuramētū quē sciebat l' credebat
sūm iuraturū z recipiēs iuramētū erat p
sona puata: peccauit mortalit. 22. q. 5.
Ille. Si vō nō credebat ipm iurare fal
sus l' ē nesciret eū iurare vix vī tū ve
male. Sed si exigēs iuramētū sit pōa pu
blica vt iudex: z rōc publice iusticie iur
ordinē iudiciariū cogebat exigē pōt sine
pctō z tenet f'm Alex. de al. in tertia pte
di. 32. z Thob. vbi. s. Si iurauit aliquid
certitudinalit dō dubitabat an vītas sic
se habet mortalit peccauit: pcpue in du
bio: q: pceloso se expoluit iuradi: De
cūdo iterroget p'sessor: si iocosa leuitate
l' caute: sic solet fieri i cōi f'mone: qñqz
iurauit aliqd licitū idifferēs seu nullū in
portatit vt d' edico cras ad villā vl' de co
medēdo z bibēdo z b'mōi veniale est. 25.
di. 5. Lris. Si vō iurauit ēr licitū aliqd
sz idiffere z male. i. sine nēcitate l' vtili
tate: z b' deliberatē z ex pposito morta
tale ē vt ibi z ex co. Tua nos. i. Optime
circa b' diffignit Bona. 3. sen. di. 39. ar.
1. q. 3. Nō refer qñqz mō iuret siue p
deū siue p scā dei euāgelia vl' p sacras
reliqas siue iuret p fidē mēā vl' p mīto
corā deo q: idē ipōitāt vl' pax differunt.
no. Inn. ex. c. Et si tps. Lō. ray. z arch.
22. q. 1. Nō ē. z. c. q. 5. Iuramētū. z du
rā. i. sū. e. ti. q. 69. z se. Et qñqz sic delibe
rate z expōitō iurauit toties mortaliter
peccauit nisi vno ipetu z p'textu f'borūz
p'tinuato pluries iurauerit: q: tunc vī
vñq solū p'ctm. ff. ad. L. ad. l. 1. Illud. Et. ff.
de pua. delict. l. 2. z qd ibi notat. f'ac ad
hoc qd d' de re. iu. i. regla delictū. p. 30.
Zin. i. mercurial. vbi t3 qd pcutiēs cleri
cum plies vno p'textu z ipetu nō icidit
nisi i vñq excoīcatōis sniam. Si iurauit
alicui aliqd sic eē vl' nō eē z b'mōi: itēdēs
talit quā vba sonēt: q: si b' dolose egit z
ifraudē mortalit peccauit. 22. q. 5. Qua
chqz arte. Sec' si simplr z sine dolo iu
rauit vl' coact' ab eo cui iuramētū p'stare
de iure si tenet tūc. n. nō peccat q: deus
accipit iuramētū f'm itēdēm iurātis si
ne dolo vl' ibi. z. c. b' vī. c. cā. z. q. vbi b'

no. glo. z Arch. Lon. Alex. de al. z Thob.
vbi s. Si iurauit aliqñ p caput aut cor
pus xpi aut p alia ei' membra z referat
vba ad dinam nām mortaliter peccat: si
vō ad psonā filij z iuret cū reuerētia per
ei' mēbra: vt p scām corp' ei' nō vī pec
catū si p'ca licita. s. p nēcitate vl' vtilita
te. Si vō p modū opprobriōsū iurauit
vt p mēbra dñi qñ alijs bōib' turpia cen
sent z i honesta sicut faciūt mlti ribaldi
q passim z assidue p calurāt: mortaliter
peccauit f'm guil. zē blasse. 22. q. 1. d's p
capillū b' idē no. arch. Si iurauit p crea
turas referēs ad eas pncipalr aliqd nu
minis monit' peccauit: si vō p eas ita iu
rauit vt ad eaz creatorē tñ iuramētū re
ferat vtiat' peccauit. vt no. Arch. vbi. s.
si iurauit aliqd temē. i. qd d' sui nā sit mō
tale: qd f'uatū v'gat in iteritū salut' eter
ne peccauit mortalit iurā. 25. di. 5. cris.
z no. arch. 22. q. 4. in mal. qñ vō solus
iuramētū vergit i pōtē exitūz qd ptingit.
sex mōis. Primo cū iurat aliqd qd i se ē
mortale. Secdo cū iurat aliqd qd in se ē
vēiale. Tertio cū iurat idifferēs aliquid
qd ex circūstātia efficit mortale vl' vēia
le. Quarto cū iuramētū excludit opus
ex charitate faciēdū. Quiso cū excludit
op' de genē bonoz. Sexto cū excludit
op' idifferēs pia itētiōe p deo aut p
p'mo faciēdū. In p'mis at trib' qñbet
sic iurās auctoritate ppa pōt puenire: sz
ipōnēda ē ei penitētia p temerario iu
ramēto. Reliq vō tria nō sūt obligatoria
nec p'tragressione eoz ipōnēda ē pnia
tāq p mortali. Auctoritate tñ ppa non
expedit puenire. tñ p reuerētiā sacramē
ti tñ p scādālū simplicitū: nisi p' vrgēte
necessitate als v3 haberi absolutio scu
relatio a supiore. b' Arch. vbi. s. c. ce.
Si iurauit aliqd secretū tenē qd tractatū
ē i p'silio: vl' aliud qd sit piculosū reuela
re. nā si aduertēter reuelauerit peccauit
mortalit tpe z qd eū suauit ad reuelādū sci
ens eē secretū cō. ric. i. 4. di. 21. ar. 5. q.
4. Si iurauit f'uare statuta alicui' loci
licitat' iusta t'ragrediedō sciēt peccauit
mortalit: si tñ aliqd statutū ē abrogatū p

3rā p'suetudinē. q: qñdie p oēs sit p'riū z
mlto tpe nō vī p iur' si nō f'uer illud. di. 4.
6. leges. cō. guil. si p'misit cū iuramēto se
factūz aliqd licitū ad bonozē dei l' scōz
z si itēdebat f'uare sz vēiete termio qd obeat
iple p'missū nō ad iplēuit cū tñ possz sz cū
icōmoditate sua: peccauit mortalit. Idē
ē si iurādo aliqd p'misit bōi qd daret ad
certū t'minū: q: si nō iplēuit cū possz elap
so termio peccauit mortalit: nisi ille cui
p'misit aū t'minū relaxaret iuramētū qd
facē p't ex. e. c. i. z. c. lic. si p'missū cedat so
lū i vtilitate ei' sec' si tal' p'missio p'cer
nat bonozē dei l' scōz seu vtilitatē cōez
falteri' tertij. vt no. pie. dñs Zin. d' bu.
ex d' spō. p'terea. z 30. d' imo. iclc. ex guil.
d' v'suris. si at qd p'cto qñqz iplē pōit. si ali
qd i metu ve cā iurauit f'uare tenet f'm
ray. ex. e. si vō. z ex. qd met' cā ad audie
tiā: vide ibi clari: si iurauit ex ipetu ali
qd sup' q si plene d'iberaffet si iurasset f'u
are tenet si ē licitū sz guil. ad b'. 17. q.
4. sū. q. De dispētatōe iuramētorum.
Quis at possit iuramēto absolue l' di
spēsare no. do. Zin. d' bu. vbi. s. z specu
ti. de legato. § nūc onidēdū. 3. z 4. z du
rā. i. sū. e. ti. q. 66. De adiuratione.
Tertio iterroget p'sessor si adiurauit
aliqñ p iuocatōem dñi nōis: l' p reue
rētiā alicui' rei sacre: q: sz tbo. f'a p'e. q.
90. ar. i. si b' fac alicui nō sibi s'dito p mo
dū coactōis itēdēs eū obligare ad aliqd
faciēdū sic obligaret se ipz iurādo illici
tū ē mortale: q: v'surpat p'tatez i aliū q
nō b3. Si vō b' fac erga s'ditos astrigēs
eos tali genē adiuratiōis licita ē eo casu
q licēt eis p'cipē als n. z tūc adiurat' te
net illō d'icē l' facē als peccaret mortalit.
adiurare vō aliqñ p'dicto mō p modūz
dēp'catōis si nēcitat' tal' adiuratio licita
ē respectu qñlibz si fiat ex cā. Si adiu
rauit demones ad aliqd sciēdū l' obtinē
dū ab eis p modū p'cis ē illicitū z morta
le sz tbo. vbi. s. ar. nisi fieret ex familia
ri p'silio ipz facti l' ex qdā simplicitate
q'rendo ab obsecris a diabolo. Si iurare

at eos p modū coactōis ne nobis noce
ant licitū ē luce. x. Si adiurauit creatur
as iurales ne diabolus eis v'at ad nō
cēdū nobis: talis adiuratio p modū cō
pulsioniis sicut fit ab exorcist' licita est
sz tbo. vbi. s. Si at vt diabolus opa
ret aliqd i eis nō sz mortale ē in cātile
nis fabulis seu i narratōib' turpibus
z amatoriis misuit scienter deū vel fan
ctos mortale ē. De t'ragressiōe votoz
Quarto loco iterroget p'sessor si tran
gressus ē seu omisit iplē aliqd votū lici
tū: si aduertēter cū possit sp' ē mortale:
z toties quoties t'ragressus ē. Secus si
ex obliuione vl' impossibilitate. Si vouit
se aliqd malū factūz vt vindictā vl' ali
quid bonū nō factūz sine maioris p'se
ctus ipeditiūz: nō ingredi religiones et
b'mōi: mortale ē nec f'uare tenet: immo
auctoritate ppa puenire pōt. Si minus
tardauit iplere qd vouerat p qd oio ex
cidit a memoria vel venit i statū nō val
lēdi iplere cū bñ pus potuisset mortale
vī. Idē qñqz dimisit p'positū implen
di cū tñ possit. Et f'm Guil. si vouit ab
solute z sine t'pis p'sione: tenetur statū
implere cū pōt alias si sub conditōe vel
cum t'pis p'sione: nō tenet nisi extante
p'ditōe vl' die determinato: nisi ex b' imi
neret piculū nō valēdi iplere: puta is q
vouerat intrare religionē si ex mora ti
met ipeditiū tenet nō deferre sz tbo.
in q'to. Si vouit aliqd licitū se factūz
pp malū sine graui peccat z nō t3 votū
f'm Ric. i. 4. di. 38. ar. 1. q. 1. si exis p'pe
p'tatis fecit votū abstinentie pegrinatio
nis z dubitat vīz possit iplere vel non z
sine dispētatōe vl' cōmutatiōe seu consi
lio sui supioris vel p'sessoris: cū d' facili
possit habere recursū ad alterum ipoz
frāgit mortale vī. De votis s'ditoz.
Si existēs sub alterius potestate pu
ta vxor. ipubes pupillus z seruus voue
rit abstinentiā vel peregrinatiōem z bu
iūmōi sine cōsensu potestātē hñtū nō
tenet nisi tacite vel exp'sse ratificet p' eos
puta p vīz patrē tutorēz z dominū nec
alī peccant reuocando vota subditoz

nec subiecti peccant nō iplēdo vota. 33.
q. 5. voluit. z. c. māifestū. z. c. bec. imago
z qd dicitū ē de votis itelligit et de iura-
mentis fm guil. z talib? vir z vxor n sūt
ad imparia iudicādi excopto voto vltra
marito de qd ex de vo. z vo. redemp. c. ma-
gne. imo plus qd votū qd an mirimonū
actū emiserat vxor: vlt qd vir se pscnerat
sine pctō ex ista cā pōt et reuocare vt in
iurib? hallegat. cō. ric. vbi. s. ar. 4. q. 1.
z 3nn. ex. c. scripture. vbi dicit id eē de
pūberib? qd dīpūberib? dūmō ipi pu-
beres sub patria pātē sint pstituti: nisi
ptes pscntiāt expisse vltacite. cō. pdict.
do. an. d. bu. i. d. c. scripture cū limitatio
ne tñ dīc qd forte nō eēt malū dīc qd pī
vota filij z vir vxor: vota z ecōuerso ir-
ritare pntiquatū dīroget patrie pātē vlt
maritali seu pūgalit: tō sec? si aliqz pdi-
croz voueret dīcē pscntiāt vltacitū bu-
iusmōi qd posset facē sine lesione z pū-
dicio iurū pdictōz. Lō. hugo. d. c. Alba-
nifestū. credit tñ 3nn. qd et ipubes si vo-
li capax sit z fecerit votū abstinentie vlt p
egritatōis vltacitū bmoī qd vlt illud im-
plē postqz pūas exuerit pātē: qd se obli-
gavit deo qd potuit sic z p. delictum se
obligare pōt diabolo vt ex d. delict. pue.
c. i. Lū talib? tñ ē facillē dispēfandū vlt cō-
mutādū. Lō. 3o. an. z dñs an. de bu. in
d. c. scripture. idē dicit arch. 27. q. 1. c. nu-
ptiaz d. vxore qd ad pceptū vtri fregit vo-
tū abstinentie. s. qd eo mortuo tenet exeq
votū suū. Et idē de alijs sub alteri? pātē
pstituit. q. 1. c. ex. vota reuocata seu ir-
ritata a supiore cessāte. phibitōe tenent
ea fuare ar. 15. q. 6. nos scōz. Lō. hugo.
z 3nn. idē idirec. l. i. z. ti. 22. s. 16. z se. si
fecit aliqz votū stultū vt de nō pectinā-
do caput i sabbato z bmoī: et si p. hono-
re scōz fecerit bmoī vota pōt? sūt de-
ridēda qd obpūada: qd sūstidmē quādas
hnt cū idolatria z no. Lō. p. p. c. q. 88.
idē durā. i. sū. c. ti. q. 1. z arch. 12. q. 2. qui
bōa. Si fecit votū sub pōitōe gnālī l'pēa
li z pōitio aduenerit votū fuare tenet:
si vō n aduenerit n tenet nisi talit? vouēf
se obligare oīo itēdebat: et si itēdū sūt n

consecratur fm Ric. vbi supza ar. 1. q.
z. Lū. 3nn. 3o. Lū. z dñs 2in. de bu. in
c. scripture. c. ti. vbi plene de hoc per
doct. Si exis in aliquo piculo seu āgu-
stia emisit aliqz votū: puta mulier i pū-
vlt qd ali? in mari seu alibi: qd si babuit
deliberatā itentōem obligādū se obliga-
tus ē. fm 3nn. ar. 17. q. 4. sūt qui opes
sec? si subito z indeliberate ex eo. littera
turā. nisi postmodum ratificet p3 durā.
in sum. c. ti. q. 1. 3 igit licitū quis men-
te pponat vlt voueat nō tñ ppositū vel
votū cōplere tenet nisi deliberatio pcel
serit. Mā fm Thomaz scōa scōe. q. 88.
ar. 1. ad votū tria de necessitate requirū-
tur. Primo deliberatō. Scōdo ppositū
voluntatis. Tercio pmissio in qua pfi-
citur rō voti. Abbas in. d. c. Litteratu-
ram dicit qd in voto pnt attendi tria. s.
3nitūz. Confirmatio z Consumatio.
3nitatur enī votū cum ppositū in mē-
te seminatur: z cognoscit bō illud eē bo-
nus qd pponit nō tñ aliquid deliberat
ideo ex hoc nō obligatur quo ad deum
nec quo ad eccliam. Lō firmatur cū su-
per pposito figitur z firmatur delibera-
tio z ex b? obligat quo ad deū. Lō sum-
atur cū ppositū deliberatum ore vel alio
actu extrinseco expūmit: z hoc obligat
quo ad deū z qd ad eccliam vt notat. 3o.
2in. z dñs 2in. ibidem. In dubio pfulat
cōfessor qd tutius ē. Deuoto religiois
vide infra hac eadē pte ti. 4. c. i. z. ij.

De dispensatione votoz.

Arca dispēfatōem votoz fm bo-
stiensē tene. p regula qd quicūqz
aliqz vouet vlt pmittit aliqz facē
q fctō aliqz n facē: q n fctō cedit i dñm
tū salutē aie vlt cor: pīs vlt pctū mortale i
currit n ē fuādū votū nec iuramētū nec
pactum nec consuetudo nec lex nec pre-
ceptum nec aliquid aliud vinculus fir-
mitatis. 22. q. 4. s. fi. z. c. inter cetera. z
extra de iureiur. c. quanto. Si vero vo-
tus est licitū auctoritate supioris z ex cā
pōt dispensari seu cōmutari ex. c. c. i.
vbi p3 qd epūs vel eo supior: pōt oīa vota
ex cā dispēfare vlt pmutare i meli? pī ea

que sūt ei expisse phibita z pape refua-
ta q sūt qtruo. Prim? ē votū pūnerie
seu castitatis circa qd solus papa pōt dī
spensare ex magna cā z pp mai? bonum
vt dicit host. z alij. d. c. i. pōt tñ epūs dī-
spēfare sup voto dñō pēfēdo debitis cō-
iugle p3 al. Scōs ē votū vltra maritū
ex. c. ex mltā. Tercitū ē votū de vltitādo
limia apostolorū petri z pauli. Quartū
ē votū scri Jacobi. h duo refuāt pape
dī pscntudie curie. Ceteri vō plati z con-
fessores epō inferiores l3 a pctō trāgressi
omīs votoz possunt absolue cū nō sit de
casib? refuat: vota tñ dī iure cōi nō pnt
dispēfare nec cōmutari: z sic de pscntu-
die fuat vt dīc host. excepti tñ plati reli-
giosis. Mā oē votū qd qd fecerit i scōlo
si ingredies religionē actualit? seu bituali-
ter itēdit illi apli? nō teneri cōmutatur
i votū religiois z ipō igressu liberat. ex
eo. scripture. si vō actualit? seu bitualit?
itēdit igressu religionē ē obligari ad
illa remāet obligat. tñ postqz duenerit
b? ad nōsttā plati sui ip3 ab illis absolue
pōt pīcipue si tpe pscntionis ei? plat?
b? ignorabat. fm Ric. i. 4. di. 38. ar. 8. q.
z. i. religioe vō religiosus n pōt aliquid
minimū ex q? nil mali admirationis vlt
scādali venire possz puta orōne z bmoī.
Et si al3 vouerit n dī sine plati lnia ex-
q. Qd si dī lnia plati aliqz vouerit vt qui
busdā qd b? cāu tpe idē plat? cō eo dispē-
fare n poterit: s3 ei? supior: bñ b? poterit
fm Ric. vbi. s. ar. 4. q. 3. In his cōiter
Lō. doc. Casu igit qd votū dispēfari seu
cōmutari deat pscntor mltā bz pscnta-
re. Primo cāz licitā: vt cū qd vouit absti-
nētā vlt pegrinatōez zē sener debil vlti-
firm? vlt ei? abstētia ē multū dānosa re-
publice vlt occasio alic? magni mali vel
multū verisilr: redēptio seu cōmutatio
voti melior z deo gratioz videat qd voti
adipletio: z qd sine cā rōabili dispēfat: l3 qd
ad ecclias teneat: tñ qd ad deū z i iudicio
aie dispēfans sibi dānatōez acqrit. 9. q. 3
2lloz ex. e. n. ē. idē i dīc re. e. ti. Scōdo cō-
siderare dī qūtatē pscntor vouēt. Mā oc iō
dico qd si votū ē pegrinatōis z vouēs ē

robust? pmutari pōt i vlgilias z ieiunia
si vouēs ē diues z debilis pōt cōmutari
i elemosynā. Et si vouēs elemosynā ē
paup? fortis pōt pmutari i itineratōez
z ieiuniū vt notat dñs 2in. de bu. ex. e.
c. i. Tercio dī pscntare maiorē vtilitatē
Expedi. n. vtilitates rei publice pscntare
vtilitati puatē. Vel fm 3o. 2in. ibidē l3
vouens sit fortis z ieiunare z pegrinari
possit pōt tñ z vlt bedificare ecclias ho-
spitale: puellas dotare vlt paupes reficē
z vestire: tal. n. z tāta poterit eē redēptio
q erit mag? vtil? z grata deo. pinde dñs.
4. dī pctā tua elemosynas redicē. Quar-
to dī pscntor pscntare facultates vouē-
tis: labore z expēsas itineris. 2id locum
tñ pegrinatōis mittēda ē oblatio quam
vouēs ibi erat factur? p3 Ric. i. dī dñs i
sū. c. ti. s3 b? pītellegi de honestate nō dī
necessitate p3 2nn. tene pma opti qd ve-
rior. ex tali. n. pollicitatōe acqritū iā fue-
rat ius illi loco seu ecclie vt no. 3nn.
3ab. z ab. si. ex. de cē. ex pte. Tollē at vo-
tū absqz cā vlt vlla cōmutatōe nō vlt pos-
se fieri nec etiā sine auctoritate supioris
quātūcūqz sit cā posse differri si haberi
pōt ex eo. nō ē. vbi b? notat Bar. z host.
z notāt i direc. li. z. ti. 22.

Tercitū pceptū ē de obfuatione festi.
Ertitū pceptū ē. Sabbata facti-
ces. d. b. et dī exo. 20. Memen-
to vt diē sabbati factifices. b? le-
gis pcepto pcepit ip3 aliqz vacationis
deo opūatū z i dēterminatē: z b? mō pī-
pīc diēs dñica tpe gratie sic diēs septia
tpe legi mozaice: qd tal vacatio p3 tps a
liqz idēterminatū ē pceptū mozaice legi-
nāc. p3 vō qd pcepit aliqz tps vacatiōis
dēterminatū vacatio dīcī dñice tpe gra-
tie ē moza disciplina. i. mozaice ex institu-
tione diuina p mīsteriū ecclie. tō circa b?
tps ecclia pōt dispēfare necessitate vel
pietate erigēte p3 alex. d. al. in tertia pte
sū. dist. 33. ar. vltio. q. 2. nota qd feriatio
dīcī dñice incipit a vespā vlt qd ad sequē-
tē vespāz. ex. e. dñs. i. a sero dīcī nālis
pcedēt vlt qd ad occasū solī ipi? dīcī dñice
vt no. Mico. d. li. exodi. 20. Idē de alijs

festis ab ecclesia pcepti. Est tñ fz qñda at-
tēdēda pfectio regionū circa festoz i-
itū z finē ex. c. qñ ē igr cessādū dieb⁹
festiuis ab oī opē pñti qñ duob⁹ mōis
accipit. pñt mō accipit op⁹ fūile. p pec-
cato. Jo. 8. Qui fac pñt fū⁹ ē pñt. z l3
oī tpe pñt sit dñabile eo maxie ē dñā-
bile cū sit tpe dñeratio vacatōi dñe: qz q
tali tpe peccat duob⁹ pñtis peccat vno
actu: si rōe act⁹ f3 rōe reat⁹: sic q dñorā-
do iterfic dñe dupl⁹ peccat vno actu i
terficiēdo. f. z stuprādo f3 dñer. vbi. s.
alio mōb⁹ pcepto pñt op⁹ fūile. put
dñerāt ab ecclesia ex. c. oēs. potit igr pñt
f3 sup⁹ pcepto sic f3 mare iterrogatio-
nes. pñt f3 dieb⁹ dñicis l3 alijs festis p-
cepti ab ecclesia aliq op⁹ mecbāicū l3 ma-
nuale l3 agriculturā z bñōi: qz peccauit
mortal⁹ excusat tñ a pñtōi tñ pñt. pñt ex
necitate qñ possit differri: vt si tacetib⁹
segetib⁹ i agris aut fenis i pratis iminet
sepeffas l3 pluuiā qz conspāt l3 dñerāt:
seu grā videmāz vñ messū ob necessita-
tes hōiuz: l3 ē piclū hostiū: aut venisit i-
undatiōes aqz z bñōi ex de fer. c. f. et
dñer. vbi. s. l3 ac dñā excusat ēt minu-
tores z fabi si pñcipal⁹ pñt necitate z nō
pñt cupiditate bñ facit. Idē dñ carnificib⁹
z picernis qñ dieb⁹ festis pparāt ea qz de-
bēt vedēi crastinū i mercato vñ statōib⁹
suis: z reliq⁹ qz pparāt victualia dieb⁹ fe-
stiuis qz die pcedēt i poterāt pmode p-
pare. Excusari ēt vidēt bñ qz dñis suis
cōpellit opari dieb⁹ festis si iusto metu
iducti i bñ facit. Idē de vectozib⁹ merci-
um ad nundinas vñ loca remota: qz sine
guticōmodo si possēt dieb⁹ festiuis ces-
sare ab itinēdō. De barberijs aut fer-
ratorib⁹ eqz vñ idē. f. qz excusant opādo
i festis si pñcipal⁹ pñt necessitate eoz qz
bus bñōi opas ipēdūt faciāt: sec⁹ si pñ-
cipal⁹ pñt qñtū aut cupiditate. Et illi ēt qz
de talib⁹ eos reqrūt excusat si alr si po-
terāt sibi cōmode pñdē. Utatores ēt z
cursores si itinēret i festis nō credo pde
nādos siue bñ faciat p pecunia siue nō bñ
exult. Idē durā. i. f. c. ti. q. 5. Lūtes at
admercata qñt i festis si eunt. paliqua

sua necitate nō credo qz peccēt mortal⁹
f3 gñl. Sec⁹ si pñt uduarie seu lucrādi
cupiditate sic solēt mlti mercatores fa-
cere qz pñt frāntandas nūdinas z bñōi
mercata ēt a dñis i festis se subtrahūt.
dñerata f3 qz pñt uduarib⁹ z qñdianis
necitate bñt vt taberne z hospitāia nō
vidēt ēt illicita si pñt necitate egētū pñ-
cipal⁹ fñt z nō pñt lucrū: nec pñt bñ omi-
tāt dñā. idē de aromatorijs si argente
necitate puta infirmoz z alioz qñb⁹ sine
scādalo nō subuēri si possit laborē seu
vedāt: nñt pñt bñ aptas apothecas tenē
debēt. Idē dñ tingētū l3 lānā vñ pānos p-
cipue i tictura grādifi i festo laborāt ne
tictura piclū tēf dñerāt. Et breuif oia
officia z exercitia qñ bñana necitas exigit
exerceri: vt cōgre panē z alia cibaria pre-
par: scribē z bñōi i festis licite fieri pñt:
mto magi oia spñalia vt nō. arch. dñcō.
di. 3. c. ieiunia. Sec⁹ excusat pietas. nā
ex pietate l3 cās debiliū vñ mīfabilit⁹ p-
sonaz i die dñico tractare z alia pia opa
face ex. c. i. f. vñ dñ durā i f. c. ti. q. 7
qz excepti dieb⁹ dñicis z maiorib⁹ solē
nitantib⁹ xpi pñt p. elemosyna arari agri
pauper z alia eoz opa fieri. ex. c. l3 pñt
pue si sic se bz cōsuetudo regiōis qñ scit
eñs loci z si reprobāt: talis sit paupras
pauper qz bñ erigē videat. Idē. gñl. in p-
cipuis f3 festiuitatib⁹ si nñt pñt bñbituz
vñ ēt pñt uduarib⁹ loci pñt f3 durā. ibidē
l3 aliqñ circa edificatiōem ecclīaz locoz
sacroz hospitāliū: vñ circa edificatiōem
domoz religiosoz z mīstroz ecclīarum
pauper pñt eoz qz reddit⁹ ā bñt: vt si
opteat portari lapides: pñt ligna z bu-
tus mōi qñ alia vñ l3 nñt pñt uduarib⁹ fieri pos-
sent: nñt tñ pñt bñ omittāt dñā nec p to-
tā die laborēt. cō. gñl. z dñer. dñ. vbi. s.
vbi addit beclicē maxie si iteruēat dis-
spēsatio illoz qñb⁹ credita ē. Tertio excu-
sat opis pñtas vt modica itinēratio et
modica opa bñōis qñ molēdia ad vñtū
seu ad aquā exercēt z monēt: sec⁹ at de
alijs molēdinis: z sic existēs dñs vñ pa-
terfa. seu patron⁹ fec⁹ fieri aut pñtuit fi-
eri a lubdit⁹ suis aliq op⁹ fūile dieb⁹

festiuis excepti pñt uduarib⁹ casib⁹ pec-
cauit mortal⁹ tpe z subdit⁹ nisi iusto me-
tu qz cadē posset i pñtāt vñt fecisset: vel
nisi alr qñ ab eo victū z necessaria acqre-
re posset pñt uduarib⁹ nāc. pñt ac suoz
ex de re. i. qñ nō ē. i. q. i. remissionem.
Si pñt totū die festi vacauit venatiōib⁹ z
aucupijs qz l3 se si nñt mortal⁹ ex cir-
cōstāia tñ pñt fieri mortal⁹. Si vaca-
uit ludis z choreis z alijs vanitatib⁹ se-
culi i die festo: nñt ibi occurrūt sepe mor-
talia vide ifra i pñtō gñle. dieb⁹ festiuis
fuit dedit⁹ ebrietatib⁹ z comessatiōibus
supñtis: qz si ex certa sciētia nimum se
ingurgitauerit vñ biberit mortal⁹ pecca-
uit. Et nō. dñer. di. 4. c. Quadrage-
sima si diebus festiuis iuit ad spectacula
illicita puta bastilludia vñ torneamenta
qz vñ peccasse mortal⁹ ex quo ea facere
ē mortale z pñt bñt fñm gñl. quacunqz
itētiōne fñt z sobrie fñm ric. i. 4. di. z 4.
ar. z. q. 3. z qz quodlibz mortale dieb⁹ fe-
stiuis cōmissuz duplicat f3 alex. vbi. s.
z nic. de l. ex. z. o. idē de bñōi ē pñt dñi
i spē. Si dieb⁹ dñicis z alijs dieb⁹ festi-
uis nō vacauit orōit: ad bñ tenet fñm
doctores ex bñ pcepto de calogit: memē-
to vt die sabbati sanctifices. Concordat
raymūdus z durādus i fñma cō. ti. q. 5.
Si i festis pceptis vt supra nō audiuit
missā itegrā sicut tenet de con. di. i. oēs
fideles z. c. missas. Nñt si ois sit ex com-
temptu vel cupiditate lucrādi vñ alia ra-
tionabili cā: puta cūdi ad solatia vñ con-
uiuia: seu ēt ex negligētia vel ignorātia
crassa peccauit mortal⁹ ter totiens quo-
tēs omisit audire totā vel ēt notabilem
pñt: sec⁹ si omisit ex cā rōnabili: vel etiā
si ex causa min⁹ iusta quādoqz āñ sinez
misle discessit vt in. d. c. dñissas. Idēz
dñer. in dicto. c. Omnes dummodo
sine scandalo alioz discadat. Quod
aut quis audiat missā i pñtā sua in fe-
stis nō ē de pceptoz obstat dñe. vt die-
bus ex de poch. qz antiqñtima pñt uduarib⁹
ne illi decretali octogātū ē quā roman⁹
pñt. scit z tollerāt. Nñt audies missas ali-
bi qñ in pñtā parochiali ecclīa nō pñtuit
trāsgressi: vt volūt. Ann. dñof. z glo. z i

c. i. dñer. z pa. z alijs sentire ēt laquei i
sic fere oib⁹ xpianis qñ nō ē verisile fo-
re dñe mēte pape: qz at qñ audiat missas a
pñt uduarib⁹. simoniaco z bñōi ex qñ pla-
tu sup⁹ bñ si pñdēt si vidēt pñt uduarib⁹ stimu-
lādi nisi iust adeo notozij qñ nñt possunt
tguerlatiōe celari. aut aliq iuris suffra-
gio excusari. Si ad missā nō prexit ieu-
n⁹ z nō studuit audire eā cū deuotiōe re-
uerētia z attētiōe absqz lenitate z garru-
latiōe vt tenet. Si cūz potuit i festis ad
pñt uduarib⁹ ire nō curauit. qz si ex pñt uduarib⁹
l3 ignauia accurata ire noluit dñe facili ibi
mortal⁹ cē potuit. De ieiunijs.
Si obfauit dicta ab ecclīa ieiunia
pñt totū anni circulū. f. dñer. dñ. qñtū
oī tpa z vigiliis festiuitatū. Matuitat⁹
dñi. pñt. assūptiōis beate. s. marie. Jo
bānif bap. oīuz apostoloz pñt qñ phili. z
Jac. z Jo. euā. oīuz scōz: z beati laurē.
z ea qñ dñi dñt i suis epātib⁹ dñ. cō. 5. di.
c. i. z di. 5. c. ieiunia. ad bñ. oia ieiunia qñ
libz post anū. xxi. tenet sub pcepto iuris
positiuit: z qñbz omittens ea ieiunare ex
pñt uduarib⁹ vel sine rōnabili cā mortal⁹ pec-
cat: sec⁹ si ex cā rōnabili frāgit ieiunium
credēs pñt uduarib⁹ qñ si legislator: adēfz ēt
i tali cāu obligari vñt: nec talis trā-
gressiō ē pcepti f3 tbo. i. 4. di. 15. ar. l. q.
4. z pa. f. c. q. 1. 4. 7. idē archi. 67. di. vñtā
z dñcō. di. 3. c. i. soluit. n. ieiunū tñ tria
pñt soluit illō pñt uduarib⁹ cōmestio. z cārnū
refectō. s. nimis nobil⁹ boze pñt uduarib⁹ fñm
tbo. vbi. s. ibi. n. ēt dñt qñ si soluit ieu-
nū vñtū aqñ z electuaria cō. ric. ibidē ar.
3. q. 6. Ex his pñt qñ mlti excusant a ieu-
nū iusta dñā qñ dñt etas ifra anū. z i. mñt
mitas. dñilitas. ciboz penuria. paupras
pñt uduarib⁹ z bñōi. dñis tñ vide plēn⁹ in
dñer. c. i. z tbo. vbi. s. z i pñt. z qñ cā nō
ieiunādi ē euidēs pñt licite qñbz pñt uduarib⁹
ieiunū omittit: sec⁹ si si sit cā euidēs nñt
cū dñe facili si pñt qñ ad supiorē recurrere p
dispēsatiōe. z ieiunū dies qñ ad ieiunū a
media nocte vt habet in pñt. pñt uduarib⁹
re quo f3 ad esūz cārnū post cenā diei
iouis siue alteri diei vñqz ad mane ter-
ti diei pñt uduarib⁹ duas noctes z vñt di-
em de. con. dñt. 3. de esu. fñm bñt uduarib⁹

[illegible]

pceptis ecclesie vll leg. possit: qd ius pe
nitentiū hī attridit iherōs faciet: s3 ips acti
fm tho. i. 4. di. 15. ar. 4. q. i. c. vll. vbi
s. q. 6. Et ieiunā ex debito voti vll
pti aliqd de sero comedit nā si comedit
panē aut fructū p modū cibi z ad nutritiō
dū: vll ē pfectiōis i magna qūitate fre
git ieiunū: sec^o si modiciū qd pfectiō
vll ē fructuū supsit p mōs medicie: ne
viniū stomachū dilaniet. Bibe ā ante
prandū vll p^o si frāgit ieiunū s3 cōm
opi. doc. si alicubi eris tpe ieiunij iei
nādū s3 morē z pfectuū citatis vll lo
ci vberat put tenebat. iz. di. c. illa. vll
btūs zīm. btō Aug. cū g^o pūletū ait. tu
ad quā eccliam veni: ei^o morē sua. si
cinqūā nō vis eē scādalu. nec qūā tibi
Et q^o tertū inuit p mediolanēses qd sup
carnis pūitiū ē eo q^o territorio se repien
tes tenet se ceteri: i ieiunio pformare a
qūta fiera cinex vll qz ad suam q^o dragefi
mā: nō obstat qd archi. ibidē s3 bug. di.
qd. c. illa. ē pūitiū nō pcepti nisi cū ex vo
missione talis pfectus scādalu oriet:
q^o fateo: h^o vll qd dicit de ieiunio pti
cularit obfūato i vna ciuitate vel loco
pfectitudine i dicto: z nō i alia: sic erit iei
unū qd rome tpe bti zīm. obfūabat
a matronis romāis z nō mediolanī. et
dali ieiunio i vno loco pti car pfectu
dine idē: z i alio loq^o dicit. c. illa qd est
pūitiū qū pōt sine scādalo fieri. s3 in casu
nro loqimur de ieiunio generalit ab ec
clia idico z pcepto. f. xl. de cō. di. 5. c.
dragefima quā qd pōt z nō ieiunat totus
p^o ānū. z i. moratū peccat. Et sic pcludi
tur qd mediolanēses ex territorio suū
erites moralit peccat si se ceteri: si cō
formāt vt. s. i. ieiunio qd dragefima cō.
col. c. i. d. obf. i. si fili cāu. q. iz. qd d sub
ardis filī peccat ex pfectudie patrie pro
prie cōedētes carnes die sabbati vll alio
tpe si alibi pmedāt vbi nō ē tal pfectudo.
qd vbi patria sua hī pueuerit cōedere si
mediolanī vll alibi vbi ē pfectus se repiāt
cōedētes carnes si peccāt. de cō. di. 5. qz
dies z no. gūil. i cle. dignū de cel. mil. z
i dñec. vbi. s. c. ti. fi.

Quartum est de bonore parentum.
 Quartū pceptū ē. habeas in bono
 re parētes. Honor: q̄ h̄ p̄cipit fi
 lijs exhibere pentib⁹. Fin. 22. 2. 8
 al. in. 5. p̄tē sū. 22. 3. 4. in p̄n. p̄sistit in du
 ob⁹. s. in reuerētia z subuētiōe. In reue
 rētia triplicit̄. s. in effectu et in signo zc.
 In subuētiōe. s. corporalī et triplicit̄ bo
 nor: p̄sistit. s. in solatio verboꝝ. in fuitio
 opoz. in exhibitione necessarior⁹. Ideo
 circa hoc pceptū p̄t sit formari interro
 gatiōes. Primo si obediuit pentib⁹ in
 oib⁹ q̄ p̄tiner ad necessitatē eoz z dispo
 sitionē seu utilitatē rei familiaris. nā ad
 hoc tenet ex pcepto 22. 3. 4. vbi. s. als
 mortalit̄ peccat si p̄t maciat inobediēci
 fuit. Si obediuit eis in his q̄ p̄tinet ad
 disciplinā bonoz moꝝ. Nā ad hoc tene
 tur q̄ intelligat vcz 22. 3. 4. vbi. s. de his
 q̄ sunt ad salutē necessaria. In minimis
 tñ ē licit⁹ ex negligētia nō obedire ve
 niale est. si dilexit eos cordialit̄ vt tenet
 Nam als peccauit et si aliqui delibērate
 optauit eis moꝝes quoq̄ respectu mor
 talit̄ peccauit. Si verba obprobriosa v̄
 p̄t meliosa eis intulit. irritit. maledixit
 v̄ blasphemauit viuos aut defūctos mor
 talit̄ peccauit. Si eos signo v̄ facto nō
 tabilit̄ in bonoz aut vel desperit morta
 lit̄ peccauit. Si eos sciet ad trā notabili
 ter puocauit mortalit̄ peccauit: secus si
 nō ex pposito: q̄ tñc veniale v̄. Si eos
 nō supportauit v̄ nō subuenit cū possz
 p̄cipue in magnis necessitatib⁹ v̄ in fir
 mitatib⁹: corporalib⁹ mortalit̄ peccauit. si
 eos voluntarie verberauit et leuit⁹ mor
 talit̄ peccauit. Si p̄tedit v̄ dure locut⁹
 ē z irruerēt nō tñ ex p̄tēptu veniale v̄.
 Si eos p̄bituit testari in vita v̄ in mo
 rte disponerē. p̄a sua seu a reſtitutiōe
 retrahit: si forte bac de cā. p̄bituit sacer
 dotes seu religiosos ad eos accidē mor
 talit̄ peccauit: z p̄ab eo hereditate re
 pelli. 2. h̄q̄s aliquē test. p̄bi. l. z. Si nō
 impleuit legatā pentū z p̄cedessoz suoz
 ad p̄as cās: q̄ si multū distulit ultra tē
 pus p̄ eos statutu cū posset implere lz cū
 in comoditate grauissimū peccauit mor

tale commisit. s. rapine furti z sacrilegii
 iz. q. z. **U**nico. z qd maius est fide nega
 uit: z est infidelis deterior. 13. q. z. q. ablatio
 nes el. ij. z. l. tbi. 5. z pt cogi p efm z bere
 ditate pvari vt in. c. si beredes. z in. c. io
 bānc. de testa. in fi. z tbi p doc. si patris
 vota q morte pueri adimplere nequit ipse
 post ei morte adimpleuit. nā qñber beres
 tenet adimplere qñq3 realia vota ei9 qu
 et instituit bercede figit z debita: als be
 reditate pvariatur cñ de voto. 13. Et hec
 vera sūt et si et pater hoc nō intñrerit si
 intēdit adire bereditatem z si vires beredi
 tatis hoc patiat legitima tñ sūto resua
 ta. Et vota sō psonalia si tenet nisi pat
 ea sibi intñrerit in vltima voluntate. tñc
 enim ois tenet ipse filius etiaz si nō acce
 ptauit als bereditate pvariabitur vt tbi z
 d. c. si beredes p do. 2in. de bu.

Recepti quinti ē de nō occidēdo.
Uniti pcepti ē. nō occides. vbi
 nota q trib9 mōis amittit hōici
 diu corpale. s. voluntate casu z ne
 cessitate. **H**omicidiū sō voluntariū ē
 quadrupliciter amittit. s. facto dicto cōsi
 lio z pcepto. 5o. di. si q3 viduā. z fm hoc
 pñt hic fo: mari interrogatiōes. **P**rimo
 si ipse manu ppa occidit aliquē: si pa
 trē vñ matrē filiū vñ fratrē seu extraneū:
 z qua de cā: q peccauit mortalit. d. l. si
 q3 volūtate. Si pñ filiū vñ fratrē fororem
 fornicatē occidit mortalit peccauit. Si
 vir vxorē pp adulterū vel vxor virū pp
 odiū seu amorē adulteri occidit morta
 lit peccauit. Si mulier gūda qñuit ab
 ois p medicinas vñ labores nimios vñ
 alie q peccauit mortalit ipa z qñq3 sō
 na et ad hoc sūles vñ coopās: et si nō se
 quat effect9. si sō se q effect9 et puerpe
 riā etiā erat formatā qd fit in masculo 73
 aug. sup. io. c. z. i. 4. 6. dieb9 in feia sō i
 80. vt not. 5. di. in pn. z bēf scdo. sen. di.
 31. tñc homicidiū cōmittit p eā p coope
 ratē vel sūlētē. z. q. 5. **C**onsuluit. z. 33.
 q. z. **Q**uid sō si mater vel nutriti sūto
 cauit filiūz qñē z iuxta se in lecto inad
 uertē opprīmēs eum: mortale vñ si pp
 ei9 culpā vel negligentiā mortale cñ de his

qui si occidit. c. si. ideo monedi sunt parentes ne filios tenellos secus in vno lecto collocet. 2. q. 5. p. solum in tex. 2. glo. co. do. 2. in. de bu. d. c. si. vbi dicit q. si casus pcedit culpa grauis: puta q. in medio si tunc posuerit iponit pnia. 7. anno. 50. di. si qua. si vo pcedit culpa leuis: vt q. in eod. lecto s. in a lōge p. imponi pnia trius anno. vt ibi. si vo nulla pcedit de ture nō sūt puniēdi s. ad cautela p. am. biguū p. imponi aliq. pnia arbitria. hec il. le. Si pcurauit venena sterilitatis: aut aliqd alicui mulieri fecerit v. ad potan. dū dederit vt nō possit generare aut cōcipe v. nasci soboles peccauit mortalit. 2. d. homicidia. c. de homi. si aliquis. 2. do. 2. in. de bu. ibid. 2. z. q. 5. c. o. solum in glo. si. si dedit mala medicamina turpis amoris cā alicui nō vt occideret et tum morit. mortale ē 2. punit ac si occidisset q. dedit operā rei illicitē: vt not. do. an. de bu. in. d. c. si aliq. si occidit aliquē a casu p. intētiōe dādo operā rei illicitē vt in ludo nortio sicut ad saxa 2. b. mōi v. lēt rei licite s. nō adhibēdo debitā dili. gētiā vt p. i. c. i. d. o. f. e. g. u. l. a. de recto si clā. mādō nō excusat a mortali extra co. c. h. 30. 2. c. si. 2. ibi do. 2. in. de bu. Idē Alex. de al. 3. pte sū. sup. hoc pcepto. si mulier grauida dedit cās aborū sūt p. intētiō nes: vt q. nimis corizauit vel als nimis lasciuiedo aut graui oneribus se sub. mittēdo vel indiscrete laborando nō v. excusari a mortali c. de his q. si. oc. c. de infantib. si ex necessitate euitabili v. lēt inuitabili ad quā deuenit ex culpa sua puta q. adulter p. p. b. ensus a viro occidit ipz vix vt euaderet mortē vterq. pecca uit mortalit. vtriq. 2. i. putat culpa homi cidij. c. de testi. sicut. 2. de homi. sicut di. gnū. si nō subuenerit cū potuit existēti in art. ex. reme necessitatis re. ē homi. 86. di. p. asce. si mutilauit v. mēb. aliqd alicui inutile reddidit vulnērauit v. als p. cussit ex iniuria nō hns ex officio mor talit. peccauit. Idē si iniuste 2. sine legiti ma cā aliq. incarcerauit vel p. violētā retinuit 2. ad restitutionē dāni tenet. vt

in pcepto. 7. si verbo. s. mādādo p. suler do ratificādo vel incitādo coopar. ē ad mortē alicui. mutilationē v. aliā corpa lē lesionē: vel dixit seu fecit aliqd p. qd segrēt ali. d. p. d. i. c. t. et mala intētiōe mortalit. peccauit. Ro. i. digni sūt mor te 2. c. di. l. si q. s. viduā. 2. ibi archi. d. offi. dele. c. i. vbi glo. plene de b. 2. vltra pec catū in oib. p. d. i. c. t. s. tenet quilibet agēs mādās p. suler coopans 2. inducēs ad oē damnū 2. interesse exo. 2. i. c. ex de inu. 2. dā. da. c. i. 2. c. null. 2. de reg. i. l. 6. scien ter venenosa 2. b. mōi v. d. i. d. i. t. ad occiden dū mortale ē. si occidit vel mutilauit ali quē i. loco sacro sacrilegiū p. m. i. t. 2. ecele siā violauit. 17. q. 4. sicut. si p. violētā ē officialis malefactorē vel debitorē edu xerit de loco sacro v. capi fecerit mortali peccauit: et talis punit sicut p. t. m. i. c. lese malefactoris: vt in cle. i. de p. c. 2. re. du ob. casib. exceptis. si fecit vel fieri fecit tomcamēta currere ad brauium 2. b. mōi vbi sit periculū vite spiritalis vel cor. poralis mortaliter peccauit. s. m. i. t. oēs qui b. mōi spectaculis delectant.

Preceptum sextum ē de p. b. i. t. i. o. n. e mechie.

Erit pceptū ē. Nō mechaberis hoc pcepto vt dicunt doctores nostri. p. b. i. t. i. o. n. e dicitur q. ē p. t. e. r legē matrimonij. 2. q. b. s. p. ē mortali oib. spēs suis. 36. q. 1. Idē tanq. neces sario p. s. t. i. t. u. d. i. s. p. f. e. s. s. o. r. de ipis oib. in. rōgare: non tñ oēs de oib. ne q. s. d. i. s. c. a. t. p. c. i. n. i. q. n. e. s. c. i. t. s. a. lōge put. p. u. e. n. i. t. c. u. i. l. l. i. b. e. t. p. s. t. i. t. i. p. r. u. d. e. s. p. 2. b. o. n. e. s. t. e. Et cū vlti mā p. c. i. s. p. s. b. a. b. u. e. r. i. t. v. l. t. e. r. i. nō p. c. e. d. a. t. ad alias p. t. i. c. u. l. a. r. e. s. c. i. r. c. u. s. t. a. n. t. i. a. s. nō ne cessarias p. p. p. i. c. u. l. i. e. u. i. t. a. n. d. i. s. q. r. e. c. c. l. e. s. i. a. s. t. i. c. i. 15. d. i. q. u. i. t. e. t. i. g. e. r. i. t. p. i. c. e. c. o. i. n. q. n. a. b. i. t. ad ea. **P**rimo igitur interroget si solutus cognouit solutā tunc dicit fornicatio. 2. d. s. i. n. t. e. r. r. o. g. a. r. e. si talis soluta ē meretrix vel serua sua vel alteri vel vidua: 2. si in. d. u. x. i. t. e. ā 2. q. u. o. mō. 2. si t. e. n. u. i. t. e. ā. p. p. c. u. b. i. n. a. 2. si s. e. c. r. e. t. e. a. u. t. p. u. b. l. i. c. e. q. r. t. u. b. i. t. i. b. i. e. s. t. s. c. ā. d. a. l. i. p. r. i. m. o. n. e. c. e. s. s. a. r. i. o. p. s. t. i. t. u. d. i. s. d. e. s. t. o. r. a. u. i. t. v. i. r. g. i. n. ē. p. t. e. r. m. a. t. r. i. m. o. n. i. u. d. i.

c. i. t. s. t. u. p. p. i. t. i. f. i. a. d. b. o. c. i. n. d. u. x. i. t. e. a. m. f. o. r. t. e. p. m. i. t. t. e. d. o. i. p. a. s. i. n. v. r. o. r. e. a. c. c. i. p. e. n. e. c. e. s. s. e. h. s. e. d. u. c. t. o. r. i. n. f. o. r. o. i. u. d. i. c. i. a. l. i. d. e. a. d. u. l. t. e. r. e. c. i. i. p. a. s. a. c. c. i. p. e. i. n. v. r. o. r. e. a. u. t. e. ā. d. o. t. a. r. e. i. u. x. f. a. c. u. l. t. a. t. e. i. p. s. i. u. s. 2. p. d. i. t. i. o. n. e. p. u. e. l. l. e. S. i. v. o. d. e. s. t. o. r. a. u. i. t. e. ā. v. o. l. u. n. t. a. r. i. a. s. i. n. e. a. l. i. q. u. o. t. r. a. c. t. a. t. u. 2. p. t. r. a. b. e. d. o. m. a. t. r. i. m. o. n. i. u. c. ū. e. a. nō. t. e. n. e. t. a. d. b. o. c. i. n. f. o. r. o. i. u. d. i. c. i. a. l. i. f. m. 2. s. u. i. l. s. a. b. s. i. d. i. c. i. t. i. b. i. d. e. q. ē. t. b. o. c. c. ā. u. t. e. n. e. t. v. t. d. S. i. c. o. g. n. o. u. i. t. v. r. o. r. e. a. l. t. e. r. i. v. e. l. e. x. i. s. t. e. s. i. p. e. v. r. o. r. a. t. c. o. g. n. o. u. i. t. s. o. l. u. t. ā. b. o. c. n. d. i. c. i. t. u. r. a. d. u. l. t. e. r. i. s. i. c. s. t. d. u. p. l. e. x. a. d. u. l. t. e. r. i. u. m. s. i. v. t. e. r. q. s. ē. p. i. u. g. a. t. S. i. i. n. t. u. l. i. t. v. i. o. l. e. t. i. ā. a. l. i. c. u. i. p. u. t. a. q. v. i. o. l. e. n. t. a. b. d. u. x. i. t. p. u. e. l. l. ā. a. d. o. m. o. p. e. n. t. ū. b. o. c. n. d. i. c. i. t. r. a. p. t. i. f. i. u. e. r. a. p. u. e. r. i. t. e. ā. p. t. r. a. v. o. l. u. n. t. ā. t. e. s. u. ā. s. i. u. e. ē. t. p. t. r. a. v. o. l. u. n. t. ā. t. e. p. e. n. t. ū. 2. p. m. i. t. t. i. t. nō. s. o. l. ū. d. e. v. i. r. g. i. n. e. s. s. ē. t. o. r. e. d. v. i. d. u. a. 2. s. a. n. c. t. i. m. o. n. i. a. l. i. 36. q. 2. r. a. p. t. o. r. e. s. nō. tñ. i. n. d. i. c. i. t. r. a. p. t. o. r. f. m. c. a. n. o. n. e. s. q. u. i. p. p. i. ā. s. p. o. s. s. a. s. r. a. p. u. e. r. i. t. v. i. d. e. p. i. s. a. c. r. a. p. t. o. r. 2. S. i. c. o. g. n. o. u. i. t. p. s. a. n. g. u. i. n. e. ā. s. u. a. m. v. e. l. p. s. a. n. g. u. i. n. e. ā. v. r. o. r. i. s. s. u. e. v. s. q. s. a. d. q. u. a. r. t. ū. g. r. a. d. ū. p. s. a. n. g. u. i. n. i. t. a. t. i. s. v. e. l. a. f. f. i. n. i. t. a. t. i. s. i. n. c. l. u. s. i. u. e. d. i. c. i. t. i. n. c. e. s. t. Idē. d. i. c. o. d. e. m. u. l. l. i. e. q. p. m. i. t. t. i. t. s. e. c. o. g. n. o. s. c. i. a. c. o. n. s. a. n. g. u. i. n. e. o. v. e. l. a. f. f. i. n. e. v. i. r. i. s. u. i. S. i. c. ū. m. o. n. i. a. l. i. rē. b. a. b. u. i. t. a. g. e. r. e. v. e. l. c. ū. s. e. ā. q. p. f. e. s. s. a. ē. c. a. s. t. i. r. a. t. ē. b. o. c. d. i. c. i. t. s. a. c. r. i. l. e. g. i. u. s. Idē. d. i. c. o. s. i. m. u. l. t. e. r. c. ū. c. l. e. r. i. c. o. v. e. l. r. e. l. i. g. i. o. s. o. 2. b. mōi. s. e. c. o. m. m. i. s. c. u. i. t. c. a. r. n. a. l. i. t. S. i. c. o. g. n. o. u. i. t. c. o. m. a. t. r. e. v. l. e. ā. q. u. ā. t. e. n. u. i. t. a. d. b. a. p. t. i. s. m. ū. d. i. c. i. t. i. n. c. e. s. t. v. l. s. a. c. r. i. l. e. g. i. u. s. Idē. s. i. e. p. u. e. r. s. o. s. i. p. e. c. c. a. u. i. t. p. t. r. a. n. a. t. u. r. a. s. v. o. l. u. n. t. a. r. i. e. p. o. l. l. u. t. i. o. n. e. s. p. c. u. r. a. d. o. p. s. e. m. e. t. i. p. s. m. v. o. c. a. t. p. e. t. r. i. i. i. m. i. d. i. c. i. e. v. e. l. m. o. l. l. i. c. i. e. t. s. i. u. e. b. o. c. p. c. u. r. a. u. i. t. p. p. i. s. m. a. n. i. b. u. s. v. e. l. a. l. i. s. m. o. d. i. s. d. e. mō. n. nō. ē. c. u. r. ā. d. i. s. i. m. a. s. c. u. l. u. s. c. ū. m. a. s. c. u. l. o. t. u. r. p. i. t. u. d. i. n. e. o. p. a. t. u. s. ē. v. e. l. f. e. m. i. n. a. c. ū. f. e. m. i. n. a. v. e. l. v. i. r. c. ū. m. u. l. i. e. r. e. e. x. t. r. a. v. a. s. d. e. b. i. t. u. s. d. i. s. o. d. o. m. a. v. e. l. s. o. d. o. m. i. t. i. c. ū. v. i. c. i. u. m. d. e. q. u. o. 2. i. p. o. s. t. Ro. i. s. i. c. ū. s. b. r. u. t. i. s. o. p. e. r. a. t. u. s. e. s. t. n. e. p. h. a. s. 2. c. ū. b. i. u. s. d. i. c. i. t. b. e. s. t. i. a. l. i. t. a. s.

Preceptū septimū est de furto.

Erit pceptū ē. Nō furtū faci es. Quo pcepto p. b. i. t. e. t. o. i. s. c. o. n. t. r. e. c. t. a. t. i. o. n. e. r. e. i. a. l. i. e. n. e. 2. r. e. t. e. n. t. i. o. i. n. i. u. s. t. a. f. m. **A**l. de li. exo. 20. v. l. d. i. c. f. m.

Alex. de al. in. 3. pte sū. di. 37. sup. hoc pcepto qd furtum dicitur dupliciter p. c. f. 2. interpretatiue. 2. vtrūq. hoc pcepto p. b. i. t. e. t. u. r. f. u. r. t. u. m. p. p. r. i. e. d. i. c. i. t. u. r. cōt. r. e. t. a. t. i. o. r. e. i. a. l. i. e. n. e. i. g. u. o. r. a. n. t. e. d. i. o. p. t. r. a. s. u. ā. v. o. l. u. n. t. a. t. e. m. 2. s. i. c. s. u. b. p. b. i. t. i. o. n. e. f. u. r. t. i. p. b. i. b. e. t. u. r. e. t. i. a. m. r. a. p. i. n. a. 2. v. s. u. r. a. f. u. r. t. u. m. i. n. t. e. r. p. r. e. t. a. t. i. u. e. d. i. c. i. t. u. r. o. m. n. i. s. i. l. l. i. c. i. t. a. r. e. r. ū. p. o. s. s. e. s. s. i. o. 2. b. o. c. m. u. l. t. i. p. l. i. c. i. t. e. r. cōm. i. t. u. r. v. t. i. n. f. r. a. **P**rimo igitur interroget si abstulit rem alienam ignorante vel in iusto domino: non solus ab extraneo s. etiam si filius a parentibus: v. r. o. r. a. v. i. r. o. s. e. r. u. u. s. a. d. o. m. i. n. o. n. a. m. f. u. r. t. u. m. e. s. t. s. i. f. u. e. r. i. t. q. u. i. d. n. o. t. a. b. i. l. e. v. e. l. e. t. i. ā. l. i. c. i. z. f. u. e. r. i. t. q. d. m. i. n. i. m. ū. b. a. b. u. i. t. tñ. v. o. l. u. n. t. ā. t. e. m. a. t. o. r. a. s. u. b. t. r. a. b. e. d. i. 4. q. 6. c. si. 2. c. o. n. s. e. q. u. e. t. e. r. v. t. r. o. q. s. c. a. s. u. ē. m. o. r. t. a. l. e. f. m. **T**h. o. f. a. s. e. q. 66. Et vltra hoc tenetur ad restitutionē do minis rerum vel hereditibus eorum. als si ipi non supersunt detur pauperib. de v. s. u. r. i. s. c. u. m. t. u. s. i. r. e. m. s. i. b. i. m. u. t. u. a. t. a. m. r. e. t. i. n. u. i. t. v. e. l. a. l. s. r. e. m. a. l. i. e. n. a. m. p. e. r. u. e. n. t. a. m. a. d. m. a. n. u. s. s. u. a. s. n. o. n. r. e. s. t. i. t. u. i. t. f. u. r. t. u. m. cō. m. i. s. i. t. n. i. s. i. l. l. e. t. a. n. t. u. n. d. e. d. e. s. u. o. c. e. r. t. i. t. u. d. i. n. a. l. i. t. e. r. b. a. b. e. r. e. t. q. d. n. o. n. v. u. l. t. r. e. s. t. i. t. u. e. r. e. 2. e. x. h. o. c. n. o. n. s. e. q. u. i. t. u. r. a. l. i. q. u. o. d. m. a. l. u. s. v. e. l. s. c. a. n. d. a. l. u. s. s. c. o. i. n. 4. d. i. 15. clari. si vsus est re deposita vel comodata ad aliū vsū q. fuerit deposita vel comodata sine licē tia deponētis vel comodātis: furtū cō. m. i. s. i. t. 2. t. e. n. e. t. d. e. o. m. n. i. v. i. l. i. t. a. t. e. q. u. ā. i. d. e. b. a. b. u. i. t. n. i. s. i. p. b. a. b. i. l. i. t. p. s. u. m. a. t. d. ū. m. r. e. i. e. ē. p. r. e. t. ū. s. s. c. o. d. f. u. r. l. **Q**ui furtū. 2. s. c. o. m. o. l. i. s. i. v. t. c. r. o. t. o. h. o. s. t. 2. s. o. f. si vsus est pignore ad sui vtilitatem contra volum tatem domini furtum commisit et est mortale. s. s. c. o. d. f. u. r. l. si pignore. Idem Thomas secunda secunde. q. 78. si ali quid inuenit quod non credat haberi p. d. e. r. e. l. i. c. t. o. e. t. a. n. i. m. o. r. e. t. i. n. e. n. d. i. t. u. l. i. t. f. u. r. t. u. m. c. o. m. m. i. s. i. t. f. m. **A**l. ex. an. vbi supra. s. e. u. s. s. i. i. n. u. e. n. i. t. t. h. e. s. a. u. r. u. m. q. u. i. d. i. c. i. t. u. r. p. e. c. u. n. i. a. a. b. i. g. n. o. r. i. s. d. o. m. i. n. i. s. r. e. t. u. s. i. o. r. i. t. e. p. o. r. e. a. b. s. c. o. n. d. i. t. a. c. o. g. l. o. 14. q. 5. si quid. et in primo casu si non reperitur cuius sit facta diligenti inquisitione tenetur dare pauperibus. **D**e rapina.

Si rapuit rem alienam violenter mortali peccauit et ad restitutionem tenetur: et ultra hoc si commode potest de iniuria illata venia perferre debet. Si pirata fuit de predas per mare quoscunque indifferenter mortali peccauit et ad restitutionem tenetur et excommunicationis excoicatione papali. Item de eo qui depredata est rompetas vel necessaria ad usum curie portantes et habet in excommunicationibus peccatus curie. Si in bello iniusto aliquid rapuit vel est iniustus propter edictum domini: vel etiam de bonis subditorum iniuste bellatum: qui in tali bello non persistit dominis propter auxilium vel fauorem: tales non sunt expoliandi: nec religiosi clerici vel conuersi, pegrini, mercatores, rustici, estives, redeuntes et in agricultura existentes: nec alia quibus arant et semina portant: et propter faciem mortaliter peccat et ad restitutionem tenetur. Et de treu. et pa. innotiam. 2. 4. q. 3. si quis rompetas. Si aliquid rapuit in bello dubio non exis subditum mouet bellum: ut sunt amici cognati si peditarii et homines non excusant a mortali et ad restitutionem tenentur. 1. 4. q. 5. denique. et ibi et Arch. subditum. Item in dubio excusatur propter bonum obedientie. 11. q. 3. qd. g. 23. q. 1. qd. culpatur. Item de ver. per Ray. si fecerit potuit et certificaret. Si abstulit aliquid ex naufragio siue de ipsa nauis vel litore aio retinendi furtum permittit. ff. de acq. re. do. l. qua. r. de. de fur. l. in. et. et tenetur ad restitutionem. ff. de naufragio. l. si quis ex naufragio nec nulla consuetudine statuto vel propter excusatur ab ea et ipso iure excoicatur. Et de rap. excoicationi. ut in glo. ff. si mala intentio. propter auctoritatem perussit villam locum vel segetem alienam mortaliter peccauit et ad restitutionem tenetur cetera de iniur. et do. da. si egressus. Si vero quis casu vel negligenter hoc fecerit et in foro civili tenetur. ff. ad. l. aquila. In foro tamen penitentie non tenetur nisi ex dolo vel lata culpa hoc fecerit ut notat Inno. in c. sicut digni. de homi. idem bo. ff. de do. fin. de bu. ibidem. Si aliquid recepit a clericis de bonis ecclesie sine rationabili vel aliqua turpitudine vel

per fraudes minas vel importunitates nimis grauiter peccauit et restituere tenetur per Inno. Item de consanguineis clericorum qui recipiunt ab eis de bonis bonis: si qui indiget et ut dicitur. 12. q. 2. innotiam. De usura. Si mutauit pecuniam numeratam vel aliquid eorum qui vult presumunt ut frumentum vinum oleum et homines et intentione aliquid recipiendi ultra sortem mortali peccauit et usura commisit extra de usur. consiluit. ubi dicuntur doc. communiter quod et ad restitutionem tenetur: precipue si homo vel signo expressit vel tacite inuit debitori ut sibi ex hoc aliquid daret. Si mutauit super pignori rei mobilis: ut vestis equi et hominis hoc pacto ut possit uti tali pignore usque quo pecunia reddat usura et mortale per Inno. et ex eo. c. i. Si mutauit super pignori rei immobilis ut domus agri et hominis ut interim accipiat usufructum pignoris donec alius pecuniam tenuerit mortale est et usura et ad restitutionem tenetur extra de pigno. illos vos. excipitur casus c. salubriter. de usuris. de quo infra. Si pignus rei mobilis perditum seu deformaui tenetur debitori de dolo lata culpa et leui. l. de pigno. acti. l. 2. 4. 2. 5. quia hic tractus celebratur gratia utriusque communi. spe. c. 11. sed queritur. Si mutauit pecuniam principaliter cum spe. persequendi aliquid quod minus a lingua vel obsequio: quod pecunia extimari possit: puta opera boni iumenti vel persone: vel ut pcurat sem ad uocet. pro usura et ad restitutionem tenetur per Inno. et ex eo. q. 78. 1. 4. q. 3. c. putat. et c. plerique. Si deposuit pecuniam penes mercatorem vel artificem sine aliquo pacto intendens tamen percipere aliquid uti litati ad discretionem eius: et qui in omni casu saluum habeat capitale suum usura est et restituere tenetur. secus si intendit vel etiam paciscitur participare tam de dano quam de lucro. Ric. in. 4. di. 15. ar. 5. q. 5. aliter tamen dicunt. Jo. an. 2. ab. ff. de dona. inter vi. et viro. c. per vestras. Si in emptione fructuum terre vel aliarum rerum propter prematuram solutionem emit minus iusto pretio usura est. secus

si pretium minuit: quod tempore quo res empti traditur verisimiliter creditur quod aptum non valebit et forte minus extra eo. Maugati. si vendidit ad terminum. panos. merces. armata et homines maiori pretio quam valeat ratio dilatiois usura est. si vero non vendidit plus iusto pretio et aliquid plus lucrari velit ab eo qui vult emere ad credendum quod ab eo qui statim numerat pecuniam non est illicitum. si mutauit alicui pecuniam ex pacto et intentione principali ut sibi ipso iterum remoueret usura est. 1. 4. q. 3. c. 1. et in cle. ex graui. c. 11. si tutor existens vel curator: pupillo seu pcurator aut factor cuiusque pecuniam eorum dedit ad usuras ad utilitatem illorum: ultra peccatum mortale commissum: si illi non possint vel nolint restituere ipsi tutor. pcurator vel curator et homines ad restitutionem tenentur per Inno. et ex eo. c. i. Si aliqui dicant quod non tenentur nisi quando principalis in cuius utilitatem conuersa est pecunia non fuerit soluendo. Item idubitat fuit de tutore curatore et pcuratore pro eo qui perstant auctoritate talibus. Item si ipsi vel mater pupilli exigunt usuras ex tractibus usurariis factis a preceptoribus pupilli: secus de eo qui non perbet nisi nudum ministerium ut sunt famuli qui de mandato domini dant pecunias ad usuras: et a debitoribus postmodum recipiunt eam cum lucro: tales non tenentur restituere per Inno. et ex eo. c. 1. si nil ad eos peruenit: perferunt si illi domini alii per se ipsos vel palios: et si non per istas usuras exercebant. Item de palio. si vero sint factores stantes ad dandum mutuum ita quod apud eos residet quasi principalis auctoritas suorum dominorum vel magistrorum: tunc si principales qui habuerunt lucrum usurarium nil restituunt obligant ipsi factores ex eo qui perstant causa efficaciter argumetur in c. episcopus. de preb. l. 6. Si mutauit alicui pecuniam communitati vel domino cum pacto quod durante debito non tenentur soluere collectas sibi et ceteris legitime imponendas usura est ut videtur tenere Jo. an. in c. consiluit. de usuris. et per de archa. c. 11. c. 1. et c. 2. coll. c. 1. post miserabile. c. Jo. de legna. et Jo. cal. Si mutauit

pecuniam alicui ea intentione vel pacto ut molat ad molendum suum: vel coquat ad furnum suum: vel vadat ad apotecas suas ad emendum: vel si est doctor ut intraret scholas suas et homines alii non mutuatur usuras permittit: et si pro hoc eos damificauit in aliquo tenetur eis ad restitutionem. Si vero eos non damificauit nec grauauit in aliquo: quod nec carum vendidit nec plus ab eis quam ab alijs accepit: tunc quod commodi vel utilitatis per concursu molendini furni apotece et homines augumentato consecutus est tenetur pauperibus erogare. per Inno. an. i. reg. per Inno. de reg. iur. l. 6. in mercu. et x. cal. in c. nauiganti. ex de usuris. Si posuit denarios in infestis venetijs: morte florentie vel locis Janue: quia si ipse posuit et accipit aliquid ultra sortem usura est per Inno. multos doc. famulos et excellentes et aliquid dicunt homines esse tractum emptionis reddituum: sed prima opinio tutor est et verior: ut dicitur et a pluribus doc. tenetur et rationes eorum quas allegant difficiliores sunt ad soluendum. Et opinio dicitur quod sunt tractus emptiois admitti per vera per Inno. formam contractus extrinsecam: sed non per veritatem et naturam tractus. Item de eo qui emit predicta ipse fita. propones aliquid accipere ultra sortem: quod usurarius est et lucrum inde habitum restituere obligat per Inno. opinionem quod cum bec vera doctor. opinio non est precipitanda nisi si perulendum cuilibet ut ab homine abstineat et habita restituat vel pauperibus dent. Si recepit aliquid in pignus puta domus. per centum mutuatam usque ad annum hoc pacto quod si non soluit in termino statuto cadat in commissum et pignus in venditionem. Quia si recipit mutuum in primo anno usufructum domus non coputandum in sortem illicitum est et usura. c. c. 1. et restituere tenetur illam pensionem. et usufructum nec elapso termino domus sibi retinere potest: quod tractum non est cum usurarius fuerit. Secus aliquid videtur si creditor non recipit usufructum domus: cum tunc supfluitas valoris cadat in debitoris penas: supposita utriusque bona fide quod tractum mutui celebrat fuit. ar. de arbi. dilecti. nisi credi-

tor: ea intentione mutauerit q: crede-
bat debitorē penā incurre: q: sic forte i
fraude vsuraz. Itē casū ponit sanctus
Bernardus in tractatib⁹ suis. f. mōe
42. ar. 2. c. 3. in dic bmo pactū in vtro
q: cāu reprobari vt in. s. sequē. Si emit
pignora a publicis vsurariis ex lapsu tē
pons pda: q: nō licuit cū nō sit mansa
tū dñum in vsurariū. imo hoc pactū. s.
q: nisi soluat debitorē infra certū tps pi-
gn⁹ pda: reprobat in pignore. L. d. pac.
pigno. l. n. in pñis v: q: ex hoc nō sit in-
iuria dñi pignoris q: se volūtariē h: par-
cio cū vsurario abstinuit. Nec p hoc
vsurari⁹ efficit nō soluendo: q: pñi reci-
pit p pignore. Et cōtates z dñi pmittit
fieri bmo pacta imo volūt ea firma bñi
Itis nō obstat b: tene qd dixi. s. q: tur-
ti⁹ z veri⁹ videt si gener sustinēs onera
matrimonij accepit in pignus a focero
suo p dote filie licitū est ex de vsur. solu-
bit. nec tenet fruct⁹ pignoris pputare
in forte. Sed ad hoc vt liceat nō cōputa-
re in fortem absq: vsura q: ista onera
matrimonij sint certa: sic fruct⁹ nō po-
terit excedere quantitātē onerum. Et q:
dos sit pmissa simpliciter. Nam si gener
pacisceret de recipiēda dote ad certum
terminū z interī pcepit fruct⁹: dicti fru-
ct⁹ pputaret in forte: q: interesse nō pōt
deberi aī morā: z morā nō p̄t adesse du-
rāte termino f. m. do. 2. in. de bu. ibidem
vbi ē dicit q: q: dicti fruct⁹ subijciāt
fortune. An si gener nō recipit pignus
s: cautionē de soluēda dote certa die. z i-
teris ex pacto recipit a focero certos de-
narios: puta ad rōnē. 5. p. cētenario est
vsura. Itē obstat. c. salubrit. q: loq: de
fructu pignoris submissio diuino iudi-
cio. Idē Jo. an. z saba. l. pau. de laza. 5.
riū sentiat. tñ opi. pma tutio: z verior ē
p verior: defendi p̄t f. m. Jo. de leg. 3.
tenenda. Idē dicit do. 2. in. ibidē de re pi-
gnorata cui⁹ fruct⁹ sit certi: q: forte illa
res ē locata ad fictū vel pñionē vel talis
res ē dom⁹ quā gener locat z recipit pē-
ñionē: q: oēs istos fruct⁹ gener tenet cō-
putare in forte. Idē supposito itē p ve-

ro eo qd dicit Jo. an. z do. 2. in. de bu.
de cautioe recepta loco pignoris: null
er p̄t z alimētari p patrē quousq: dos
soluat. Et cōsimū ē maritū sustinētē
onera matrimonij debere alimēta reci-
pere a focero: nō vt fructū pecunie do-
tis soluēde s: vt vrozē nutriet frumēto
vino vestimētis calciamentis z alijs ne-
cessarijs ad arbitriū boni viri ab vtraq:
pte electi: sic abolet hoc cāu ois vsura
q: nō sit hoc etiā cautionē bñe voluerit
nā dicta alimēta cedūt ei tanq: interesse
z sic p̄t saluari opinio pau. Si mulier vi-
dua pda vel aliud pign⁹ recipit ab bere-
dib⁹ mariti p dote restituēda: q: nō hñt
vñ soluat tenet fruct⁹ pputare in fortes
als vsurā pmittit f. m. host. in sū. e. t. 3. in
no. z Jo. an. i. c. salubrit. L. cessat. n. rō in
ea q: accusabat vix cū focero. Sit ergo
cauta mulier vt nō recipiat pda vel rez
aliā in obligationē: s: vt faciat eā dista-
bi: vel recipiat insolūtū: alioq: fructus
pputabūt in forte: et si statutū sit q: solu-
to matrimonio qdū heres mariti distu-
lerit post ānū tradere dosē vrozē relicte
teneat ei dare alimēta: q: tale statutum
f. m. Jo. de leg. 2. Jo. d. imo. sup. de. ex g.
ui. de vsuris. post mattheū pcludit non
valere eo q: soluto matrimonio cessat cā
subeundi onera matrimonij: ad hoc facit
qd no. Ray. in sū. e. t. z Inno. in. c. salu-
bit. imo pl⁹ dicit in. d. de. ex graui. f. q:
talit⁹ statuentes incidunt in penā illi⁹ de.
q: s. sūt excoicati f. rā. saba. dicit q: tale
statutū vel p̄suetudo pōt tolerari vt de
beat alimēta tanq: interesse post morā
beredis in soluēdo als nō. P̄supposit
to igit q: violent detineat dos er ab be-
redib⁹ mariti nec p̄t se iuuare p viā iusti-
cie pp illor⁹ potētia vel ipsius inopiā: vt
forte ē q: beredes illius nō sine magno
sui detrimento restituere possent dotē q:
ē in pecunia: nec possessionē hñt quā ei
dent insolūtū: pp b: mulier pietate du-
cta ne nimis eos grauet dimittit penes
eos ad tps: non credere illicitū fore si in-
teris nō hñt vñ aliūde honeste viuāt q:
recipiat ab eis alimēta nō rōc mntui s:

rōne interesse. Sec⁹ at qñ hoc fieret ob
vtilitatē beredis. s. vt illi magis possent
cū illa pecunia lucrari: vel ob vtilitates
ipsius mulieris vt cū potest dotem re-
habere non curat vt ex integro suo capi-
tali lucrū habeat vel cōsequatur alimen-
ta taxata a statuto salua dote.
Si psonetta seu mediator vsure exti-
tit quoquo mō: q: si hoc fecit. i. mutui
ad vsurā quesitū. p aliq: absq: necessita-
te seu rōnabili cā: vel ē si necessitate co-
gēte mutui ad vsurā tribuere remitten-
tē idurit mortali peccat. ar. de homi.
sicut dignū. z si hoc pncipalit fecit. p lu-
cro vsurarij vltra mortale insolūtū resti-
tuere tenet: si ita coopar⁹ ē q: absq: eo il-
la vsuraria p̄statio minie facta est. sec⁹
at si pcurauit fieri. p idigēte z ab ill⁹ pa-
ti sūt dare. s. 3. in. ob. Si domo vltio
quocūq: mō lucratiuo habuit aliq: ab
vsurario. q: si tpe quo illō habuit vsura-
ri⁹ erat nō soluēdo ad restitutionē tenet
fecit si tūc erat soluēdo l. postea ipotens
sit effect⁹ ad soluēdū. nisi forte talis res
habita p vsurā adhuc extaret eadem spē
tūc. n. qñcūq: vsurari⁹ effect⁹ fuerit nō
soluēdo dō restitui. s. 3. op. tēnētū q: in
vsura nō trāstert dominū. Si vroz sci-
ent comedit bibit vel induit aliq: d vsu-
ris viri sui. q: si vir nō ē soluendo b: tñ
aliqua q: nō sūt empta vel habita de vsu-
ris. z dos vrozis fuit ibi prius q: p̄dicte
vsure tūc p̄t z dō mulieri dos solui. da-
to ē q: vir ei⁹ habeat sufficiētia ad sol-
uēdas vsuras. Si vroz beat dotē de
vsuris vt vir nihil b: nisi ēpta vt habita
de vsuris. et dicte vsure p̄mū ibi fuerit
q: ipsius dos tūc vroz obligat restituē
qd qd p victu suo seu quocūq: alio mō
accepit in f. m. 2. in. ob. 2. b: vñ nisi in ca-
su dñi cāz expoliatoz agit vtiliter z quo-
usq: vniuersalit⁹ credit p̄ficere. si aut nō
remancat spēs de coniectioe viri vsura-
rij vroz: victū sibi p̄curet aliunde vel ab
amicis vel ab alijs subuēctionem vel ele-
mosynā postulādo aut manib⁹ p̄p̄is
labo:ādo. seu res domus p̄seruādo z li-
cēte augmētādo. aut denūctet bis q: p̄ce-

dere possunt vt episcopo qui vsu: com-
petat cā pascere de iusto. Vel si vir ei⁹
beat plura incerta vltra ea q: sufficiūt ad
satisfaciēdū certe p̄uideat ep̄s ipsi muli-
eri. Si filij vel filia vel q: alius de fami-
lia vsurarij viuūt de vsuris vlti⁹ resti-
tutiōi obligatis. q: f. m. 2. in. ob. si vsu-
rari⁹ soluēdo z b: alia vltra ea q: satisfi-
cere tenet z sūt sepata de illis p̄t expen-
dere seu viuere. Si vñ ibi sūt aliqua ius-
te acq̄sita. s. ita mixta cū ipsius acq̄sitis
q: discerni nō possūt adhuc d illis viuē-
re p̄t: dñi tñ in mente habeat viuere d ius-
to. L. 6. Rodo. si aut vsurari⁹ non ē sol-
uēdo qd qd psumit filij vel familia in vic-
tu z vestitu restituere obligatur: q: red-
dūt cū ipotētē ad satisfaciēdū. Idē dico
de familia raptoris. Excusari tñ p̄nt ta-
les. Idē pp pcuratiōnē. i. cū cāz expol-
iatoz agit vt. s. dictū est de vroz. De
cūdo pp recōpensationē: q: si filij vel filia
seu famul⁹ tñ lucrat i aliquo exercitio
vl laborat in domo vtilit⁹ q: p̄t merito
recōp̄sari cū exp̄sis: sicut ēt p̄tingit in
emptiōib⁹ vsurarioz z mercantijs eoz.
Tertio pp restorationē. s. si pponit se
restauraturū: z ad hoc facultatē bñe pba-
bilit⁹ credat nec aliūde cōmode viuē p̄t.
Quarto pp ignorātiā q: si nescit rē ēē ta-
lē videt vsurariā z bmo: nec cāz b: hoc
sciendi: si tñ postea cognouerit videt te-
neri nisi filij estz ita p̄mū q: als nutrirī
nō poterat. ar. de cō. di. 5. discipulos. z
de reg. iur. qd nō ē. Quinto pp necessitatē
vt cū filij atq: filie i tali etate sunt q: ali-
cōmode viuē nō p̄nt. b: sanct⁹ Bernar-
din⁹ i restitutionib⁹ suis f. mōe. 35. ar. 3. c.
i. Si gener habuit dosē vrozis a focero
vsurario q: si sufficit ad soluēdas vsuras
nā s: quāt. si sciebat b: gener vlt ē i igno-
rabat ignorātia crassa n: dōtē ab eo re-
cipe: z si recepit restituē tenet. Secus si
ignorātia n: crassa s: pbabilis: q: s. pbabi-
lit credebatur focer⁹ n: ē vsurariū: aut p̄ter
dotē vrozis bñe sufficiētia ad soluēdas
vsuras: q: tūc reddere nō tenet licz post
modū sciverit veritatē f. m. cū. L. uti⁹ est
q: postea sciens veritatem non recipiat

suas multo minori scio q̄ valerent vede
 re z hmoi: tenetur vsurarius vltra ressi
 tutione vsurari ad oia dāna que debet
 re pp illā solutionē vsurari pultit fm
 Ray. in sū. Ric. Sco. z cal. Tho. fa fe
 q. 78. distinguit aut res recepta p vsu
 ra nō ē fructificas vt pecunia triticum
 z hmoi: tenet vt supra. Sūt ē res fruc
 tificas vt ager dom⁹ z hmoi: tenetur re
 stituere rē cū fructib⁹ ex ea pceptis. Si
 elect⁹ fuit aliqui a cōmunitate vt psta
 tia vel collecta aut aliqđ onus iustū ad
 rōem vnius libe p cētenario soluēdū
 pōneret vnicuiqz de cōmunitate scōm
 lucē z quātitate census ipōz: habita p
 informatione debita: z ex certa scia plus
 alicui imposuit q̄ debuit vt illi noccat:
 vlt vt alios indebitē alicui min⁹ debi
 to imposuit: peccauit mortalit⁹ z tenetur
 lesis de oibus damnis inde secutus. ar.
 de iniur. si culpa. Si vero assignata fuit
 ei cerra z determinata sūma: puta mille
 floren. diuidēda culibet de ciuitate pro
 rata sua pportionalitē fm facultates
 suas: reliquēdo arbitrio psciētie sue. ita
 tñ qđ pueniatur ad dictā sūmā mille flo
 re. nā hoc cāu si itēdū alios grauare z se
 z suos alienare notabiliter circa cōdignū
 peccauit mortalit⁹: tenet restituere vt
 supra oē dānum lesis inde secutus f⁹ mo
 nal. i sūma: si pōt sciri z discerni ipz dā
 num als tenebit ad arbitriū boni viri.
 Idē dico de disculsoribus z extimatori
 bus bonoz z patrimoniōz alioz qđ do
 lo odio vel inuidia plus vel min⁹ exti
 māz z primū vel re publicā damnificāt.
 Iñā z isti peccāt z restituere tenentur vt
 supra. l. de discul. i. l. i. x. Idē de mello
 ribus agri edificij frumti vel vini: si do
 lo vel lata culpa iniqz metiāt. fm: si mes
 sor fal. mo. di. l. si messor. §. i. z. z. Et ge
 neralit⁹ vbicūqz qđ dolose vlt iniqz facit
 id ad qđ assumpt⁹ ē a iudice vlt a pib⁹
 vt cū notari⁹ affipit ad cōputationē lit
 terarum male cōputat vel medicus pro
 peram refert de q̄itate multaqz z hmoi
 Iñā oēs tenet restituē vt supra. Si vō
 pōt collectaz distributores extima⁹

res et hmoi bita sufficiēti diligētia ad sciē
dū facultates et lucra psonar: et ea q̄ hnt
extimare vel metiri bona fide tarāt vel
extimāt rē vidēf excusari a pctō et obli
gatiōe satisfactōis hmoi plus debito
tarauerit. ar. 23. q. 5. de occidēdis. Si i
pediuit fructus puerorum aliquid agri v
vine arbores et semina effodiēdo aut era
dicādo vltas deuastādo tenet ad q̄tus
extimāt fructus i illo dubio valituri. tbo
mas in q̄rto. Si omni vlt bñficiū qd q̄s
tā psecut⁹ erat et possidebat iniuste. pcur
rauit sibi auferri tenet ad oē dānus et ad
restitutōem eq̄lem. Sec⁹ si iuste puta
q: ille meret puiari ex oīctu suo: q: tūc
i illo tenet p̄z tbo. Ric. in. 4. di. 15. ar.
5. q. 4. Si ipediuit aliqū a psecutione
alicui⁹ officij bñficij ecclēie aut cuiuscun
q̄ muneris: puta cui⁹ aliq̄s volebat oīa
sua bona vlt p̄e et legare vlt donare et tpe
disualit et ipediuit ne hoc fieret. Mas si
b⁹ fecit a iustētiōe dānificādi illū h non
tenet restituerē tñ q̄tū illi valēt bñfi
ciū: qd nō ē eq̄lis valoris: hēre bonū
i actu rē ppe hēre: tenet tñ ad intereē
ip̄i dānificatio ad arbitriū boni viri. si ve
ro b⁹ fecit vt vtilitati sue vlt amicitia ma
gis puidet q̄ illi fm Ric. vbi supra et
sco. c. di. q. 2. nō tenet ad aliqd: q: nulli
erat ius acq̄sitū: et nemini facit iniuriā q̄
vti iure suo. Lullibet. n. 13. poti⁹ pcura
re sibi et amicis suis aliqd dari vlt legari
q̄ alijs: p̄cipue cū indigēt: cō. pe. de pal.
si quoquomō abstulit sacra de sacro: vt
calices p̄mita et hmoi de ecclēia: aut rem
sacra de loco nō sacro: aut rē nō sacram
de loco sacro. sacrilegiū cōmisit et resti
tuere tenet. 17. q. 4. q̄s. De bellis iu
stis et vsurpatōe dñor. collect. et peda
gij vide infra pte. ca. ti. 4. c. 3. De turpi
lucro et p ludi aleaz acq̄sitiō vide infra a
uaritia. De cambijs illiciti et societati
b⁹ vide pte. 3. ti. 4. c. xi. De hīs per si
monia et bōis ecclēasticis male p̄suptis
ibidē. c. 16. et se. De dānis et fraudib⁹ in
bēdo multipl̄ facti ibidē. c. ix. De dā
nis p̄aialia. feras et hmoi illatis ibidē
c. 13. De dānificatiōe co: pox q̄ q̄dupl̄

ptingē pōt. s. Per occasionē. p. mulla
tionem. p. vulncratōem aut vberatiōez
p. carceratiōez aut violētā detētionem.
Ideo circa hoc pōt sic interrogari. Si oc
cidit aliqū bōiem libez: cū libez corp⁹
nō recipiat extimatiōem: et dānū illat⁹
sit ex cōmissionē itē extimatiōe intereē
et extrinseci. ff. de actio. ep. l. Julian⁹. et
sic homicida tenebit ad mercedē medi
cor: et alias expēsas icuratiōe factas. Te
nebitur et alere filios aut p̄p̄nquos et
paupes quos opib⁹ manuū suaz occis⁹
sustētabat vlt subueniebat. Ex his eli
citur qd si occisus rei. pub. erat necessa
rius: et ex eius morte res publica dānus
passa ē: occisor tenetur ei ad p̄dignā satis
factiōem. si vlt occisus erat p̄u: nō liber
idē dicēdū qd de reb⁹ alijs vt fiat extia
tio fm valorē fm. ff. ad. l. aquil. l. 2. bec
Ric. et sco. in. 4. di. 15. cō. Buil. l. spe. ti
tu. de iniur. 6. sequit. Si dānificauit ali
quē mutilādo ei manū vlt pedē et hmoi.
Mas vt dicit. sco. vbi supra. q. 3. p. hmoi
nō ē statuta pena in ecclēia nisi pecunia
ria que dñs cōrespōdere nō solū ad expē
sas medicorum i curatione illius sed et
ad satisfactiōē dāni et ipediti lucri. p̄o
tpe quo vsurus erat illo mēbro q̄ ab
scissus ē: bñdo p̄sideratiōem ad artificij
sue exercitiū atq̄z idustriā bōis mutila
ti. Et vt plus pōderāda mutilatio pau
peris q̄ diuitis si multū idigebat mem
bro abscisso ad nēcium victū. Tenet etiā
truncator diues alē a se truncatū si ali
monijs eget: et satisfacc p̄sanguineis illi⁹
q̄s dānificauit: puta si ille cui ē man⁹ ab
scissa alebat patrē et matrē: filios et alios
qd nūc facē si pōt pp carentiam i membris
abscissi. p̄pterea talis abscisor: ad equalia
tenetur ad arbitriū boni viri. Lōco:
dat Ric. vbi supra. Mas tñ fiet extima
tio cicatrici nec diffomiter corpis cē.
de iniur. c. i. si dānificauit aliqū vulne
rādo vel verberādo tenet ad expēsas
medicor: et ad opas quas tali p̄cussione
amisit ex de iniur. si rati. Et originat⁹
sumit exo. xi. Lōcordat Ric. vbi supra
Si aliqū dānificauit iniuste carcerat

do seu dñe dō. Mas tenet ad satisfactō
nem iniuriar: ad iudicium sapiētis. Et
vlt hoc tenet p̄cussor: seu iniuric illa
tor: p̄aia occisi orare elemosinas facē: et
aliqū pegrinatōem assumē i quātū po
test: ceteri p̄cussis seu lehis p̄o iniuria
veniam petere et sibi eos recōciliare.

De dāno spūali aie et morum.
Circa hoc sco. vbi supra dicē qd i bo
nis naturalib⁹ aie nec mox pōt q̄s dire
cte alium dānificare s̄z bñ indirecte du
pliciter. vel in acq̄sitis virtutibus q̄ p vi
cia cōsp̄sūtū: vlt in acq̄rendis: quaz ac
q̄sitiō multipl̄ impedit. s. Inducendo
renocādo scādalizādo et seducendo. Et
iō hoc ordine. pcedatur interrogando.
Si idurrit aliqū ad pctū suadēdo p̄sule
do: vlt p̄cipiendo: hoc est mortale. et q: sic
fuit occasio p̄ditiōis illius et abstulit vir
tutes et gram ab ei⁹ aia iuxta illud Aug.
Si fratri tuo male p̄suades occidis
illum quo ad aiam de pe. di. i. noli. iō
fm sco: tenetur restituere dānū mō si
bi p̄ssibili iducēdo cū efficaciter ad pe
nitētiā et vtuos mores vltis oīoibus
et hmoi. Si reuocauit aliquid a meliori
bono: puta a religione. Mas fm scotū
vbi supra. q. 2. si retraxit aliqū iam pro
fessum tenetur agere vt redeat ad religi
onē: et si nolit redire tenet aliū eq̄s idē
um religioni pcurare. qd si nec hoc pōt
tenetur ipse intrare si sit p̄sona idonea et
habilis ad intrādū. Si vlt retraxit aliq̄s
dispositum ad religionē ne intraret nō
tenet ad tāta restitōez religioni ad quā
tam teneret in p̄io casu: q: iteret mltū
iter bre et ppe cē: sed tenet ad aliqualem
restitutōem alteri⁹ equalētis ad ingressū
religionis. Et istud itelligo verū qñ ip̄s
retraxit intentōne dānificādi religionē
Secus at si intentōne vtilitati ppe siue
spūali siue tpali cōsulēdi: non suggerēs
aliquid falsum nec in fraudem. q: tunc
pōt tenetur ad aliquid religioni sed te
netur persone quā retraxit: vt in p̄suasi
onibus et alijs bonis spūalib⁹ ad bōa
equialētia bonis illis q̄bus illū retra
hendo dānificauit. Lōcordat Ric. vbi

supra. q. 4. Idē vt dicēdū de p̄fesso faci
te qd de exp̄sse p̄fesso. Mas talis obliga
tur religioi salte in genere. Et at quis
auerteret aliqū a religionis ingressu nō
simpl̄ s̄z ab ea vbi dissolute viuunt iten
dens. puidet saluti illius i nullo tenet
ar. 23. q. 5. de occidēdis. Si aliqū dāni
ficauit: ei malo. exēplo suo scādalum p̄
bēdo: sicut sepe facit mali p̄lati subdi
tos suos p̄p̄is lassitijs et alijs malis mo
ribus suis. Mulieres suis sup̄fluit et
vantis ornamētis fucis et tripudijs et qui
cumq̄s alijs publice peccātes. Tales enī
grauit peccāt p̄cipue cū credūt alios in
diuersa vicia p̄p̄eoz malis exēplis rue
re: nec curant aliqūd et sic tenetur satis
facere publice bonis exēplis et moribus
quantū p̄nt. Mas tñ pp hoc tenentur ad
aliquā publicā penitētiā fm 2. lbertus.
Si dānificauit aliqū seducendo puta
faginē dñi supra p̄cepto. 6. et exo. 22.

Preceptum octauum est de p̄hibiti
one falsi testimonij.
Latius p̄ceptū ē. Mas falsū testi
monij dices. Quo p̄cepto fm
Aug. p̄hibet generalit̄ oē mēdaciū p̄n
ciosum iocosū siue officiosus ex libidine
mortali dictum. de quo sapientie p̄mo
di. Qs qd mentit occidit aiam. Mēd
aciū vlt officiosum et iocosum ex libidi
ne veniali dictū nō p̄hibet sicut nec in
alijs p̄ceptis p̄hibetur culpa venialis.
Dicit tamē Augustinus qd nullo casu
mētiendū ē: q: difficile est scire an proce
dat a radice mortalis libidinis vel veni
alis. Poserunt ergo sic fieri interroga
tiones circa hoc p̄ceptū. Si dixit fal
sum testimonium contra aliquem in in
dicio mortaliter peccauit secundū tho
mam secunda secunde. q. 70. Et vlt
peccatum mortale tenetur leso d omni
damno. 14. q. 6. Si res. 2. 2. q. 1. no
tum. Idem si certum asseruit illud de
quo dubitauit et est periturus in vtroq̄
casu nō tamē tenetur significare se fal
sum dixisse propter periculum ex q̄ ille
punit⁹ ē. Si ex iudiciū dixit mēdaciū
p̄niciosum p̄tra bonorē dei: vltatē fidei

peccare mortali. Primo mō cū aduerter
ter deliberatē cō pſensu rōis delectatī
cogitare sup eo qd ē pccī mortalis: puta
fornicatōis homicidij rapine furti z bu
lusinōi: querēs delectōem peccati cogi
tati. Nā bōc ē mortale is nō itēdat actu
illud cōmittere: z est eiūs dē spēi cui ē il
lud qd vsat ī mēte. Secūdo mō peccat
q̄s mortali f cū cogitādo id qd ē mortale
culpe illud appetit actu ppetrare: z si nū
quā scq̄tur effectus. Nā ī hoc vōlūtas
pfecto reputat. Poterāt ḡ sic fieri iter
rogatōes: z pmo circa lūpbiā. que ē in
vitiū oīs peccati: ecclīastici. x. f. 3. Bre
go. bz q̄tuo: spēs. si bona naturalia spi
ritualia vspalia q̄s sibi attribuit z nō
adeo bēre recognōscit. Si bona ipsa a
deo recognōscēs meritis suis principali
ter recepisse existimauit. Si ea bōa q̄nō
habuit sibi attribuit vspius q̄ habuit si
reputauit vel reputari appetiuit se cete
ris meliores alios pſentes. nā ī his quat

tuos: spūs semp ē mortale als ē venia-
le. Si existimauit se dignum bonore vī
dignitate: mente deliberata appetiuit
ore. pūlit seu ope. pcurauit pncipalit
pp bonore vel vtilitate tēporale mortali-
ter peccauit. si appetiuit dignitatem vī
offm ecclasticū seu seculare ad quod est
indign⁹ z ineptus: vt q: ē ignoras vī cri-
minosus mortale vī. si appetiuit seu qsi
uit ad bmoī puenire: ēt pfaciēdo pcepti.
dei si opor: uiss: mortale ē. si quod mo-
do quesituit bonore in aliq re ita inordi-
nate qd ibi pstituerit finē: mortale ē als
veniale vī. si plūmēs de virtute sua z su-
pra vires suas tētant ea: que nō pueni-
unt eius pōitōi arti vel sciētie: q: si hoc
fecit cū piculo expēso corpali seu spūa-
li sui vī alteri mortali ter peccauit. si al-
terius facta dubia in malā ptem delibe-
rate iudicauit sine indicij manifestis:
mortali ter peccauit. si deliberare iudica-
uit de mortali als veniale. si iudicauit
de veniali. si pūitacit z sciēter pēdit ad-
uersus alteri ptra vītatē: z i rebz alicui-
us ipor: tatiē: mortale vī. si curiose scru-
tatus est ea que sūt supra capacitatē suā
vt de trinitate pdestinatione: z bmoī: q:
qñqz pōt ēē mortale pp piculū. si ex pte-
ptu nō obediuit deo z ceteris supiorib⁹
suis spūalib⁹ z tpalibus in pceptis iustis:
que pūit ad cor iurisdictionē: mortali ter
peccauit. si vilipendit pcepta dei benefi-
cia: vel murmurauit de eis: seu in coruz
pceptis aliq pectū cōmisit: q: mortale ē
z pectū ingratitudinis. si deuiauit vī re-
cessit ab obedientia pape z facte romāe
ecclie: adherēs alicui antipape scismatico:
vī alicui secte reprobate: mortale ē et
excoicatio. si tñ cēt duo electi z qlibet
eorū credērūt se papā ēē: z sic credērēt a
suis seqcib⁹: neui cor pōt dici scismatici
cor: z psequēr excurārē ppli si dispositi
forēt illi adherē quē p certo scirēt ēē ve-
rū papā: z valent gesta p vtrūqz i locis
vbi tolerāt. z 4. q. i. c. i. in glo. fi. z c. q. c.
de decimis i glo. z. si fuit nūmīs pūitacit
i sentētijs suis: discrepans a cōi iudicio
ceterorū ē piculofiss⁹ pōt qñqz ēē morta-

le: qñqz vīale: si si discordauit se ab alijs
in bis q ordinātur ad dei bonore vī pti
morū vtilitatē. p eo qd male afficitur ad
eos: vī vt p ceteris ondat se sapientiorē
mortale ē. si irreuerētē se habuit ad ec-
clesie sacramēta z alia diuina: z derisit ea:
mortale ē. si pēpfit vel derisit bonos vi-
ros z simplices vī deo fūire volentes:
vt sic eos retrahēt: mortali ter peccauit.
si irrisit aliqū intēdēs ex hoc iniuriā
eius vilificatiōem z notabilē pturbatio-
nē: mortali ter peccauit. secus si ex leuit-
tate aut causa ioci.

De Inanigloria.

Inanigloria ē inordinatus hūane
laudis appetit⁹: ex genere suo
est veniale. p dōt tñ esse morta-
le dupl. s. rōe finis pp quē laus appeti-
tur: z rōe opis i quo laus qritur. p dōt
rit ergo de ea sic interrogari. p dōt si opa
sua de genere bonorū vt tēiūia elemo-
synas z orōnes z bmoī fecit pncipaliter
ad laudē humanā vī pp lucrū: sic pbari-
feti q deuorabāt domos viduarū simulā-
tes lōgā orōnē. Mathei. 23. mortale ē
si qsiuit glām z laudē ex ope pecti morta-
lis: peccauit mortali ter. si b⁹ egit mente de
liberata idē. si se laudauit de ope mortali
pecti. si gloriā qsiuit de ope indifferenti:
vt habere diuitias vī vestes pcciosas est
veniale: dūmodo de se nō sint ita iordia-
te qd pbeāt occasionē scandali. Idē si se
tactauit de bmoī ope idifferētī. si ita ior-
dinate appetiuit laudē z glām qd pp cā
psequēdā pat⁹ extitit ēē ptra dei pcepta
facere: mortali ter peccauit. si adiuuenit
nouitas vestitū ornatiū vanitatum et
bmoī graui ter peccauit. Et si fuit cā indu-
cēdi aliquāulū malā pfectudinem. oia
pectā ide secutura iputabātur ei. si edifi-
cia sūptuosa z picturis curiosa vītra cō-
decētiā cū a prijs insignis ad ei⁹ glām
pncipaliter fieri fecit: ibi finē suū consti-
tuēs: mortale ē vī. si vsus ē vestimētis
pcciosis: vī mulier vsa ē vestib⁹ recha-
matis z caudatis planis altis: corōnis ca-
pitis: fucis z alijs ornatib⁹ ad offentari
onē z inanē gloriā: mortale ē. si adeo i

eis oblectata ē vt nō curaret ppter hoc
transgredi mandata dei vel ecclie: nec
de ruina pūit z si sciret cū inde scādali-
zari. Si vī vt placcat viro suo vī ne cō-
tēnatur ab alijs: seu ex leuitate talibus
vsa ē de se nō vī mortale nisi sit ibi nota-
bilis excessus vt fūit possit ēē occasio
ruine alijs. Si adhibuit nimā diligētiā
z studiū: p p pfit multū tps ad omādū
se: vī si excessit in pōtatura vestitū q ad
numex: q ad pcciositatē: q ad formā non
fm morē pte vītra statutū z p dōtōz su-
am pōt ibi defacili ēē mortale. Si simu-
lauit sactitatē habere p opa exteriora: cū
malus sit: si b⁹ fecit ad psequēdā ibi cōsti-
tuēs finē: vī itēdēs aliqd qd sit ptra bo-
nore dei seu vtilitatē. pūit: vt disse-
minare errores: adipsicē idigne ecclasticā
dignitatē: decipe. pūit spūaliter vī tē
pōtati: puta vt citi⁹ ei dētur elemosyne
qsi vī sacro. vt faciat ceretani z multi q
stuari: in bis oib⁹ pūit mortali ter peccauit: et
bi restituere tenētur fm Inn. Si lauda-
uit vī tactauit se alios cōtēdēdo vt pha-
riseus publicanū: mortale vī. Si laudē
boiū vī reuerētē sibi exhibite delibe-
rate ei placuerūt pncipalr ad ppaz glo-
riam mortale vī.

De Inuidia.

Inuidia ex supbia orit⁹: ē odiū
felicitatis aliene seu tristitia de
alienis bōis: z ex suo genē ē pec-
catum mortale: q directe pūit charita-
tē q nō emulatur. i. cor. 13. pōt tñ esse ve-
niale cū pūit i pūo motu absqz pccensu
rōis z fm greg. habet. s. filias q sūt odi-
um. Exaltatio in aduersus. Tristitia in
prosperis. Susurratio z detractio. pōt
addi z blasfemia. p dōt fūit g⁹ sic p ordi-
nem iterogatois fieri. Si inidet alicui
puta plat⁹ de maiori platiōe z dignitate
officiali extitit i digniori z meliori officio
doctor: alteri doctori de maiori sciētia
vel pcurfu. Scholaris alteri scholari d
acutiori ingenio. mercator alteri merca-
tori de maiori credito. ciuiti alteri ciuiti d
maiore bonore z reputatiōe. artifex al-
teri de artificijs de concursu lucro z hu-
iufmōi. mulier alteri mulieri de marito:

pulchritudine: filijs z ornatis. In his
oibus si adest pccensu rōis ē mortale. q
ptra charitatē. pūit cū delectat de ei⁹ bo-
no: si tñ dōlit de bono tpali alteri⁹: q
vidit illud redidare inderimentus aie
sue vī pūitatis: talis dolor nō ē pec-
cat⁹. Si odiuit deū: q flagellauit eum
vel ipeditiū mala desideria ei⁹: vī q: p
bibuit pccā carnalia z bmoī: mortale est
Si odiuit pūitū optās ei aliqd notabi-
le malū mēte deliberata: mortale ē: siue
malū sit spūale corpale vel tpale. Si vī
malum ei optauit nō vt malū s⁹ pp bo-
nū eius: puta infirmitatē paupiatē z bur-
iufmōi: vt. s. bon⁹ efficiat vī saltē ne pe-
ior fiat z alijs nocē neqat: hoc nō ē odiū
Si odiuit vnū vel plures: z quāto tpe i
odio pseruat. Nam qtiēs odiū menti
eius de inimico occurrūt: ipē nouo cō-
sensu rōis illud cōsensit: toties mor-
tali ter peccauit: nō tñ d⁹ petere veniam
ab illo quē odiuit si odiū secretū fuit. si
erultauit oio deliberato de malo z dā-
no seu de quauis aduersitate. pūit ex
inuidia: mortale ē. Si tristit⁹ ē ex iur-
dia d bono z pspitate. pūit: mortale ē
si adest rōis pccensu. De detractōe vide
supra pcepto octauo. Si dixit blasfemi-
am in spūm scūm de q bētur Mathei. 15
que nō remittit nec in hoc seculo nec in
futuro: q: cōmittit ex malicia. Et habet
sex spēs: quaz pma ē inuidētia fraterne
grē. scda ipugnatio vītatē agnitē. s. cū
q dicit vītati fidei quā nouit. tertia p
supio d ipūitate cū. s. qd peccat assidue
z tñ pūit dei punitiōez enacē. qta ē ob-
stinētia mēt. s. i peccat cōmissis: qnta
despatō. s. cū qd credit deū nolle tñ pos-
se ei pccē ēē pēitēti: nolle saluare eū. sex-
ta ipēitētia final cū. s. qd firmi ter pūit si
pēitēti i futuz.

De Ira.

Ira q orit ex inuidia s⁹ 3 tūg. ē vī
ciscēdi libido: z ex suo genē ē mō-
tale pccm: q pūit charitatē q nō irritatur
nec cogitat malū. i. cor. 13. z hoc verū qñ
ē a volūitate deliberata pccensu rōis: z ha-
bet filias sex s⁹ 3 Reg. 1. Rixā timorē
mētis. cōtumētia. clamorē. idignatiōem

z blasfemia: de qbus p ordinē sic interro-
gari pōt. Si pp aliquā iniuriā dānū illa
tū vñ nocumtū i se vñ i suos cōmissum
appetit delibere vindictā seu puni-
tionez offēoris q quomō: vñ p se vñ a deo
vñ ab alio hac sola iētione vt se vindicet
z satisfaciāt aio suo irato. mortale est. Si
pō sit sine pñsensu rōis vñ qd mīmū vñ
le ē vt qtidie accidit curā familie gerēt
b). Si ex ira rīrā fecit cū aīe quo pcutit
do iuicē: nā si b sit aio nocēdi vñ iniuriā.
di seu vindicādi i adultis mortale ē. Se-
cus si aio se defendēdi tñ cū moderamē
ne iculpare tutle. Si tñore mētis ihar?
varios mōs se vindicādi excogitauit: z
bis multū mētē iplīcauit: pōt cē morta-
le z veniale pñ. pcessum. Si dixit alteri
pba ptumeliosa aio iuriādi: dicēdo ei d
fectū culpe. f. fur adulter vñ homicida et
bmōi: vñ defectū pene. f. rustice sue con-
tracte cece z sūta: hoc tñ ppe dī cōiutū
vñ defectū idigētie. f. irogando iniurio
se bñficiū qd ei ptulit. Itā in bis oibus
mortale ē si ex liuore odij. f. cā debono-
rādi z vicissēdi pñ thomā f. a. q. 27.
ar. 10. Si dixit pba iniuriōsa seu contu-
meliosa familie sue: discipul vñ sibi sub-
ditis conuictōis cā non ē pñtū nisi exce-
dat: vel nisi dicēt aliqd vñ sequerēt eis i
famia vñ scādālū. vñ qd ēēt qd nōbile fal-
sum. nā tūc ēēt mortale vñ veniale scōm
excessum. Verūtamē. si pietatus subdi-
to. pñ filio. vir vxori. magister discipulo
dñs f. uo. dicit pba cōtumeliosa ex cor-
rectōe z excedit modū pñ Aug. non te-
nēt petē veniā a talib). 86. di. 2. ca.
faciētis. Si pō odio z liuore vindicte
vñ mltū iniuriōse dicerēt: tenēt veniā pe-
tere z recōciliare lesus puate vñ publice
pñ q cōtumelia illata fuerit pñ Ray.
Si tñ post cōtumeliā q iniurias recepit
domestice z familiariter puerat cū co
q sibi ptumeliā intulit. cū ex b) videat re-
misse iniuriā z recōciliatū fore: si tene-
tur iniuriās veniā petē pñ durā. in sū.
Si ex vocē exaltauit pñ aliquā ordia-
te clamādo seu pñse pñra cū puiciando
peccauit plus z min⁹ pñ qritatem ex-

cessus. Si ex indignatiōe quā bñt erga
aliquā reputās se ab eo idebute iniuria-
tū: subtraxit ei signa charitatis extrinse-
ca: z ostēdit ei signa expressiua rācoris in-
terioris: mortū peccauit q pñra chari-
tate egit. Itā vt dicit theologi: ex iniu-
rijs illat. quoquo mō tria solēt oriri le-
so: pñmū ē rācor: i effectu pñ rancoris si-
gnū i effectu. tertio ē actio cōtra iniuriā
tē. Prīmū. f. rācorē qlibet tenet statū di-
mittere ēt si nō roget. pñ tenet dimittē-
tere z veniā pcedē vaciter cā petēt. i. pa-
rato emēdare f. facultatē suā. tertiu at
nō tenet dimittē nisi facta satisfactiōe
nec tenet de nēccitate salutē ille cui iro-
gata ē iniuria qñre amicitia seu recōcili-
ationē iniuriātis: ne ei sit occasio mali.
puta q: ex hoc iniurias supbiect vñ au-
daciā sumeret talia faciēdi: nisi in cāu. f.
cū crederet. pbabiliter qd pp hoc libera-
ret aiam etus a mortali odio: licet ēt in-
iuriato subtrahere se ab eius familiarit-
ate. p matorū sui pace: f. ei loquēā oio
tenere: siue obutādo ei alas diuertere:
aut taruo vultū cū respicere z bmōi nū
quā l. q: sunt indicia odij mortalis. Si
blasfemauit aliqd aio deliberato non
bono fine: f. vt eueniret illi talis blasse-
mia in manu ei: mortale ē: si pñ ex subi-
to motu ire nō deliberate: veniale est. si
cut cōtingit quotidie parētib) maledice-
re filijs. Si maledixit creaturas irrōna-
les. nā si fecit indefestatiōem creatoris
vñ in dānū dñi cap mortale ē als vñale.
Si blasfemauit aias parētū suoz defun-
ctoz vel ēt alioz vñ mortale. Idem si ex
ira se ipm maledixit. Si blasfemauit di-
abolū. Si partialis fuit. Zuelius vel
Sibillū: z ita obfīatio aio vel ptialē qd
appetit dānū exiliū vñ exterminū cō-
trarie ptis: pas z nephas patius etiā in
bis que sunt peccati sequi pñ suā: mor-
taliter peccauit z in statu damnatiōis
z si pñ signo vñ facto ptialē se ostendit
mortali peccauit. De accidia.

Accidia que pñ dāmalcū ē tristi-
cia aggrauās aium hōis vt nihil
et agere libeat ex ira oritur z pñ

genus fusi ē mortale pñ thō. si ex rōis
pñsensu i bis q pp deū cūlibz iminēt faci-
enda: puta cū aliqd pñsensu i fugā bono-
rē z detestatiōe boni diuini: carne pñra
spiritū oio pñalēte. si tñ ē absq rōis cō-
sensu: veniale ē z pñ gre. si. mōr. Acci-
dia b) se filias. f. malitiā. rācorē. pusilla
mimitatē. despationē. torpōrē z mētē va-
gationē. Ideo poterit sic interrogari. si
ita pñstiat? z artēdiat? q babuerit i ho-
norē bona diuina z spūalia: seu opa pñu-
osa ad q tenet ex dei pcepto vñ ecclie sue
z alteri? sui supioris. Itā hoc ē mortale
si affuerit pñsensu rōis. si adeo pñstiat?
est q nollet cē creat? nec mōdo nat? vñ
cē sicut aial irrationalē: vñ vellet mori q
litercūqz siue bene siue male pur q cri-
ret hinc: nā quodlibet boz ē mortale vt
sup. si ita pñstiat? de aliquo cāu aduer-
so puta de morte amici q pñstet cū bñ
fecisse: vel pponit amodo a bono desi-
stere: mortale ē si pñstiat? ē ex pñderati-
one bonoz q habet ali qd pñ puar? est
z pp hoc dōna sibi a deo data vilipēdens
deuenit i sedū bñ opandi: mortale ē. si
ex pñsensu rōis als nō. si ita pñstiat? est
de aliq casu aduerso q icurrerit pp hoc
iñfirmatē pdiderit somnū. dimiserit ci-
bū vel bmōi videt mortale si in b) potu-
it se iuuare z voluit. In relijs pñ q nō
sūt pcepti vñ ēt si sint pcepti f. absq con-
sensu rōis: veniale est bmōi tristitia. si
contēpsit seu indignat sustinuit corrigēte
cū: vñ ad bona spūalia iducē volētem. vt
pp hoc cū odio bēat mortale ē. si subtra-
xit se ab bis bonis que de facili poterat
opari: timore desiciendi vt a ieiunijs et
bmōi cōit est veniale nisi als teneret. si
stetit ociosus nil boni opās z tñs pdēs
veniale vñ f. se: nā ocio addat aliud vi-
ciū qd sepe accidit. si ex vagatiōe mētis
sunt somnolē. distract. z inqet? i oio-
ne. pñtatiōe. z officijs diuinis: vñ ēt ex
diuina cogitauit vana iñtūta: b) cōit ve-
niale ē: nisi addat aliud spale pñtū. vñ li-
volūtate seu negligētia accurata euage-
tur p totū officiū ad qd tenet ex pcepto.

De auaricia.

Varicia q pñ Tuliū ē iordinat?
appetit? bñdi: tripl pñmittit. f. i-
iuste acqredo. Tenacit retinēdo
z iordinat amādo. Et in bis trib) auari-
cia ē pñtū mortale: cum pñat charitati
dei vñ pñmū: vt si pp amōrē diuitiaz qd
nō vereat facere p amōrē dei vñ pñmū.
vñ cū amōr z appetit? pñaliū bonoz ē ita
iordinat? vt pñstiat? in eis vltim? finis
als ē veniale f. pñ thō. f. a. q. 18. z f. gre-
go. si. more. Ex ca. 7. pñtā oñtū. f. obdu-
ratio. inqetudo. violētia. fallacia. pñuri-
um. fraus. z pñditio. Sz q: plura d pñtū
tib) ad auariciā tacta sūt sup pcepto. 7. z
vltio. ifra. c. se. d opib) mie. Pauca q re-
stāt nec alibi posita. b) breuit annotabo.

Illicita acquisitio.

Si ex imoderato appetitu lucri hinc
inde discurrens maiorē sollicitudinē ad-
bibuit circa pñalia q saluti nēccaria: mor-
tale ē. Si ex auaritia pñdit ciuitatē ca-
struz siue terrā: auferēs ab eo cui? sūt et
pñditōe alteri tradendo q ibi ius nō b)z
mortali peccauit z tenet de oib) dānis
inde secut. si tradidit dñm suū vel amī
cū i manib) inimici occidēdi. retinēdi
vñ ipediēdi a negotijs suis: mortaliter
peccauit z tenet ad oē interesse. Si pe-
cunias vñ alia bona dñi sui vel amici. p-
curat deuenire ad manus inimicorū: vñ
maliciose pducit cū alicui vt spolietur
mortale ē z tenet vt. s. Si secreta dñi vñ
amici sui iniuste reuelat peccat mortali-
ter. f. di. nerui. sec. si secreta iñtū pñura-
toris vñ tractat? pñre pu. vñ alioz piculū
notabile z nocumētū pñdit ex charita-
te f. Ray. i. 4. di. 21. i. bo. Alex. z sco. ibi
idē. Si nō seruauit fidē. pñmissas pacta z
pñtatiōes licitas mortali peccauit z te-
net ad interesse. Itā ēt hosti. seruāda ē
fides dñi seruāt ab eo. z. q. 1. moli. si va-
figilla corrupt vñ figillū lie clause apen-
do fregit mortale ē. ex dñe iñtū. mē di-
lectos. z de of. dele. cū olim. ij. Idē vt si
solū legiti lras alteri? clausas: nisi pone-
ret spem i ratib) dñe dirigēdis vñ
cui dirigat. si aliqd illicite z turpē acqsi-
uit: vt p ludum taxilloz charitaz z bmōi

fortuneludos: mortale ē. si ex cupidine
ludit et si nō ducat i p̄suetudinē f̄z guil.
et tenet restitutū vt infra. nā tal' lud' p̄hibi
t' ē. ff. de alea. p̄ totū. i. auct. d. fan. epi. s.
iterdicim' 2. ex d. vi. 2. ho. cle. clerici offi
cia. 2. 25. di. c̄ps. si vō nō ludit ex cupidie
f̄z ea recreatiōis p̄culēto 2. poculento
tū: nec vltra vñū ducatū et h' ludēs fue
rit multū diues: nec ludēs sit clericus
nec ludat tpe luct': nec 3. legē ludit. i. cū
dolo nec ludē nolētē puocet. h' d'is oib'
p̄currētib' tal' lud' alic nō vñ p̄hibet' f̄z
durā. i. sū. cū ri. i. 4. di. 15. ar. 4. q. 8. vbi
dicitur hoc oīa regit in ludo scaboz ad b'
vt liceat: b' excepto q' lud' scaboz nō ē
et p̄hibet' clericis: si tali ludo aliqd acq̄si
uit ab his q' alienare nō p̄nt. vt sūt furio
si. p̄digi. minores. 25. anis. 2. p̄cipue pu
illi mēte capti. surdi. muti. 2. cec. 2. q' p'
petuo morbo laborāt. serui emptici: q'
qdq̄d habet ē dñor. religiosi. q' si qd ha
beāt ad vsū suū vel p' administratiōē il
la tñ donare nō p̄nt 2. multo min' illici
te alienare. ex de dona. c. ceter. 2. d. 30.
an. de offi. vic. cū i gnālī. clerici quantū
ad res ecclesie. i. c. q. i. qm. filii familias
nō emācipati nisi peculū castreſe vñ q̄si
habeāt. vxores nisi habeāt res. p̄p̄ias vt
p̄frenalia. q' igit ab his p' ludū acq̄sierit
restituere oīo tenet tutorib' vñ curatorib'
b' vñ p̄latis aut dñis eoz f̄z oēs doc. ni
si forte sit qd minimū. Si ludendo vicit
p' fraudes: puta vt dō falsis tabillis vel
aliis decipiēdo restituere tenet d' iure dī
uino ei q' amittit vñ bñti curā ei' f̄z tho.
fa. q. 32. ar. 7. Si ab eo quē attraxit
ad ludū p' vñ vñmā ip̄ortunitatē ali
qd vicit: siue attraxerit eū i p̄ncipio ludi
siue i medio cū ille vellet ludus dimitte
tenet ei restitutū f̄z tho. vbi. s. Si acq̄si
uit seu vicit p' ludum alic vbi viuūt sub
legib' ip̄ialib' vñ et municipalib' p̄hibē
tib' bñdī ludū 2. mādātibus q' possit re
peti qd p̄ditū ē vt. s. 2. p̄uāt qd vtrāqz
tūc i circa b' sint varie opi. doc. 2. 30. tñ
2. glo. 2. 2. rch. i. c. c̄ps. 35. di. 2. ex de vi. 2.
ho. cle. clerici officia. dicunt q' tali iure
durātē i suo robore sic acq̄sitū ē simpli

citer restitutū et qui p̄didit. 2. d. host. i.
sū. de pe. 2. re. vbi dicit q' fere oēs doc.
sic tenet. h' ac opi. tenet et tho. 2. Ri. in.
4. di. 15. Si vō acq̄siuit seu lucrāt ē in
bñdī ludis sine fraude ab eo q' p̄t aliena
re: 2. q' volūtate ludit: 2. i locis vbi hoies
legib' ip̄ialib' nō sūt astricti: nec ibi sint
alie leges municipales. i. statuta p̄for
mit talē ludū. p̄hibētia: vñ si sint p' dissi
tudine abrogate: sicut bodie i italia fere
vbiqz abrogate sūt leges ip̄iales. f̄z sco.
in. 4. di. 15. tñ nō tenet restituē ei nec
p̄t repeti. h' d' tñ poterit tale lucrū cum
tuta p̄sciētia retinere: f̄z p̄t 2. d' paupib'
erogari. vt no. do. 2. in. de bu. i. c. q' pleri
qz. de imu. ec. qd aliq' intelligat cē d' ne
cessitate p̄cepti. Alij vō de bonestate cō
sili: nisi forte quātū ex ludo fact' ē locu
pletior: 2. sibi remāsit de lucro: vt p̄dixi: 2. de
inde alia paulatī 2. p̄terualla tēpōr. put
melt' poterit. h' d' tñ ad b' cogēd': nec
nollēt b' facē: q' nō credit sibi necessa
riū ad salutē abolutio denegāda ē. et sic
d' p̄suetudine obseruat f̄z 30. an. i. d. c.
clerici officia. Si attraxit ad ludū vicit
ab eo q' attraxit eū: 2. i loco vbi p̄hibet' ē
talis lud' vt. s. nō tenet restituere illi q'
amittit: q' nō ē dign' recipere: nō tñ p̄t licē
te tenere talit iure positio durātē: f̄z te
net illud i elemosinas dare f̄m tho fa.
fa. q. 32. idē p̄sulerē et tali iure positio
nō durātē: vñ si vicit vbi tal' ludus nō
ē. p̄hibet'. si sup aliq' re vñ facto occurrē
te aliqñ oppōsunt se alteri: op̄inioni af
firmās sic vñ sic eē: vt tale qd vētur fore
infra certos dies: 2. alio p̄nti asserēte p̄uē
unt iuicē: vt ille c' op̄i. 2. a rep̄et. c. du
catos ab altero lucrare. Tale lucr' ē tur
pe 2. illicitū. p̄cedēs ex anaricia. 2. vñ bñe
filitudinē aliquaz ad ludū ex eo q' subij
citur futuro cūctū i tñ tenet necessario
restituē: f̄z d' de p̄silio paupib' erogari.
ar. i. 4. q. 5. nō sanc. si q̄siuit lucrū. p̄ aliq'
turpitudine: puta meretricio vñtra mor
tale p̄ctm lucrū 2. paupib' erogari: nō

tñ de necessitate f̄z de p̄silio f̄m tho. fa.
fa. q. 32. Idē vñ de acq̄sio ex adulterio
f̄m p̄sonal. i. sū. 15. qdā dicāt q' d' vari
ei i cui' iniuriā datū est. i. marito si vxor:
ei' adulteriū p̄misit vñ cōtrario. f̄z p̄mū
veri' credo. si acq̄siuit aliqd p' to: neamē
ta 15. mortalit' peccauerit: 2. debeat acq̄si
tū erogare paupib': nō tñ ad b' d' necessi
tate tenet f̄m Ri. in. 4. di. 2. 4. ar. 2. si
dieb' festiuis lucrāt ē scribēdo vñ aliud
manuale faciendo. h' vñtra p̄ctm d' il
lud lucrū paupib' erogare: vt qdā dicūt
f̄z hoc nō vñ pot' de p̄silio q' de p̄cepto.
si tpe messū vel vindemiāz emit bladū
vñ vñ fruct' vñ alio tpe vēdat cari': nō
eris tal' rei negociator: nec vlla alia ne
cessitate vñ vñtate p̄fata: sed vt cōgre
get: ita q' ceteri cogāt ab eo emere 2. ipe
possit ad libitū vendere mortalit' pecca
uit: non tñ tenet bñdī lucrū restituere
certis p̄sonis f̄z d' paupib' erogari f̄m
Ri. ar. 15. b' vñ ē d' p̄silio f̄z Ri. nisi ex
tali ēptiōe aliq' foret dāntificati. qd p̄babi
lit' extimare vt qñ notabilē quātitatē re
spectu loci emisset. Idē de his q' emunt
monetas vñ alias res vt caristia i ducat.

Iniusta retentio.

Si sciēt 2. aio retinēdū retinet ea q' re
stituē tenet mortale est. si bñs supflua q'
ad sustentatiōē nāe ip̄i' 2. familie sue et
nō subuenit p̄rio idigēti cui imminet. p̄ba
bilia signa extreme necessitat': mortali
peccauit f̄z Ri. i. 4. di. 15. si bñ supflū
qd ad nāz decētia stat' fuit 2. nō subuenit
bñti cōez idigētia artā 2. extremā: nec di
spōit als eq' bñ disp̄sare bona sua mor
talit' peccauit. 2. si nō p̄t oib' ceteris pari
b' magis idulgētib' subuenire tenet f̄z
etidē. 2. d. sco. ibidē 2. latius de b' loq̄t. si
als i qb' potuit nō fuit liberal' erga pau
peres 2. idigētes: vñ subuenire tardauit
seu exaspauit eos. vñ et nimis supflua
seu deliciosa sine vñtē cā q̄stūatibus 2.
male vtētib' elemosinas misit vñ pec
catū veniale ē. si p̄ducēs aliqū op̄ariū i
op' vñ misit quodcūqz notabil' puo
p̄cio p̄duxit vñ mercedē op̄is ei dare m'
tū distulit cū potuit. seu de cōuēto p̄cio

defalcant. aut loco pecunie debite sibi
res dedit q̄s oportuit eū vñdē cū p̄dita
i oib' bis vñtra p̄ctm tenet ad omne dā
nū quod pertulit.

Inordinata affectio.

Si appetitū p̄pleto appetiuit al' enū
ita iordinate q' si facultas adesset ope cō
pleret ē cū dei offensa: mortale ē. Si iu
ste acq̄sita ita iordinate diligit vt eis in
bereat vt sint: cui' signū ē sine ea p̄deret
par' ē facere p̄tra dei vel ecclesie p̄ceptū:
mortale est: cū p̄ponat creaturā creatori
als veniale ē. Si p̄diga i' expendit sub
stantiā suā in edificijs supfluis. eq̄tatu
ris. cōuiujs delictiosis. 2. frequentib' or
namētis 2. bñdī mortale ē si fuerit nota
bilis excessus vñtra p̄ditionē status sui
als in modico est veniale.

Dicto de quinqz peccatis spirituali
bus nūc dicēdū ē de duobus carnalib'.

Et p̄mo de gula.

Ala que f̄m Aug. est imodera
ta cibi et potus auditas ex suo
genere veniale est: 2. f̄m greg. b5
2. filias. f̄. scurilitatē multiloquiū. In
ceptā leticiā. h' ebrietudinē mentis. Im
mundiciā. Castrimargiā 2. ebrietatē. 2.
peccatur per eam quinqz modis in hoc
versu p̄tensis. P̄re. p̄pere. laute. nimis
ardenter. studiose. De quibus sic p̄t i
terrogari. P̄mo si borā comedendū si
ne causa rationabili p̄uenit: veniale ē ex
cepto in diebus ieiunij p̄cepti: tñ enī
notabiliter boram p̄uenire sine causa
mortale est de cō. di. i. solent. 2. d. Ri. i.
4. di. 15. ar. 3. q. 8. si comedit vel bibit ni
mis laute excedens mēsuram sue p̄ple
tionis in quantitate cibi 2. potus: nāz si
hoc facit p̄pter appetitū veniale ē. si vō
aduerteret 2. ex certa sciētia se nimis
ingurgitat: sicut a plerisqz fit i carnisp̄i
uio mortale est 2. notat arch. in. c. Qua
dragesima. di. 4. Si nimis ardentet et
festinanter comedit: si hoc facit solo ap
petitu cibi necessari' licz habeat delecta
tionem et voluptatem in cibo veniale
est. Sed si ex hoc paratus esset trans
gredi p̄ceptum dei vel ecclesie: puta

absq; necessitate soluere ieiunij vel co-
mede carnes tpe pphibito vt satisfaceret
gule delectatōi mortale ē. si. n. vsus cibo-
rū s; pcupiscētia i vicio ē. Si nimis stu-
diose cibaria z vna p̄ciosā q̄siuit z prepa-
rauit vt cū vā ijs saporib; diuersi mo-
dis. Mā si circa hoc posuit finē suū non
pcedo exp̄ctis vltra p̄dicationē suā: nec la-
borib; alior; vt satisfaciāt dilectatōi gu-
le mortale ē. als veniale. Si pp gulā sci-
ent vsus ē cibo notabilē nociuo ex quo
verisimilit̄ credidit incurrē magnā lesio-
nē corpis mortale vī. si comedit carnes
i q̄dragēsimā vltimā ecclesie ieiunij vlti-
mū s; ferijs aut sabbato p totū annū nō
vigete cā ifirmat; vel de p̄silio medici
peccauit mortalit̄. si bibit vsq; ad ebrie-
tatē: aduerēt nimitatē vlt̄ potētā vini
sufficiētē ad iebriatū vlt̄ de hoc dubitās
p̄babilis peccauit mortalit̄ fm̄ tho. fa
se. q. 150. Idē si ebrietas sit frequēs vel
assidua. z s. di. criminis. si idurrit aduerēt
aliquē vt se iebriaret sollicitatō eū ad bi-
bēdū: vel ponēdo sal in vino ad hūc finē
mortalit̄ peccauit. si ē cā medicie corpa-
lis iebriauit aliquē vel p̄suasit ad b. mor-
talit̄ peccauit ex de pe. z re. cū ifirmitas
Si idurrit vel p̄suasit aliquē vt absq; rō-
nabili cā frangeret ieiunij ecclesie: mor-
talit̄ peccauit. Si tabernas sine rōnabi-
li cā vlt̄ cōiūna dissoluta frequētauit d fa-
cili p̄t ibi ēē mortale. Si ex nimia reple-
tiōe prupit i vba octiosa z scurrilia seu i-
ania: veniale ē. si habuit ineptā leticiā. i.
lasciuā carnis dēmonstrauit i mēte p ge-
sta corpi z extrinseca iordinata: vt solet fi-
eri in iocis z choreis q̄ semp sūt cū mor-
tali in. s. casib;. Idē cū sūt ex libidine
scō cū sūt i ecclesijs z locis deo dicatis
q; q̄i sacrilegiū ē. Tertio cū sūt a cleri-
cis vlt̄ religiosi cū mulierib; rōe scāda-
li. Quarto cū sūt cū tāta inani gloria q̄
ibi p̄stituit finis. Quinto q̄ tales cho-
rī sates nō curāt d scādalo. primi inducti
uo ē ad lasciuas mortalis culpe. Idē
fm̄ 2. uil. choniatē d p̄suetudine is nō
faciat corrupta intētiōe peccare mortali-
ter. si ex nimia repletiōe accidit ei i som-

nis imēditia seu pollutiō p̄ter intētiōē
veniale ē. si vō hac intētiōe p̄ncipaliter
se repleuit. s. haberet pollutionē siue in
sommis siue i vigilia mortali peccauit.
et si cā famitāt fecerit. Idē tñ pollutiō
p̄tingere in vigilia absq; mortali si p̄m-
gat sine p̄curatiōe p̄et volūtātē.

De luxuria.

Luxuria q̄ ex gula sepe orit̄ ē ior-
dinat̄ appetit̄ declarationis ve-
nerē: z ex suo genere ē mortale
q; i illō p̄ceptū ē. Mō mehaberis ero.
zo. z septē mōis distinguit. Primū mo-
dū ē cū pcupiscētia carnis cōsistit solū in
p̄mo motu: z hoc ē veniale. Secūdu ē
cū sequit̄ cōsensu i dilectatōe is nō in
op̄: et hoc ē mortali. Tertio cū p̄sentit̄
et in op̄: siue ad actū veniat siue nō: sic
itē ē mortale. Quartū ē cū pcupiscētia
tenet non solū corde sed et patit̄ visu.
matt. 5. q̄ viderit. z de his oib; dictū est
s. p̄ceptis. 6. z. 7. z sic hoc refut̄ it̄teroga-
re solū d duob; vltimis. s. de colloquio
lasciuio z tactu. si quomōdō vbi et col-
loquijs lasciuī s. p̄curant iducē mulie-
rē ad quodcūq; p̄ctm carnal: siue cātiōi
b; siue als mortalit̄ peccauit. si litteras
scripsit misit portauit vlt̄ recepit: puocā-
tes ad lasciuā aduerēt: mortalit̄ pecca-
uit. si fecit cātiōes vel sonettas cātauit
vlt̄ legut seu audiuit cū delectatōe b̄mōi
vba lasciuia turpia z inhonestā ad puo-
cādū se vlt̄ alios ad lasciuā: mortale ē. si
recepit ensenū vel misit ex amore libi-
dinoso mortalit̄ peccauit. si associant
aliquē quē nouit ire ad peccādū vel tur-
pit̄ agēdū: seu ad faciēdū serenatas vel
matutinatas: mortalit̄ peccauit. Idē vī-
det si associant aliq; mulieres ad cho-
reas z alia spectacula illicita et p̄bilita.
si fuit mediator inter aliq; ad b̄mōi tur-
pia p̄plēda: vel posuit aliquos mediato-
res int̄ se z alios in b̄mōi turpib; morta-
lit̄ peccauit. si osculat̄ ē vel āplexat̄ vel
alias tetigit aliquā mulierē nō suā: vlt̄
masculū cū libidinosā delectatōe: mor-
talit̄ peccauit: et si nō. p̄sequat vlt̄erius
ad actū turpē fm̄ tho. fa se. q. 154. Ld.

in omnibus p̄dictis oēs theologi. nā ex
q̄ p̄sentit̄ in delectationē carnalē ē p̄ctm
mortale: seq̄ q̄ q̄d hō agit ex cōsensu
talīs delectationis ad hoc vt eā nutriat
vel teneat: vt sūt aspect̄ tract̄ āplex̄ z li-
bidinosa oscula vel q̄d ē b̄mōi. totū ē
p̄ctm mortale: z si vno tpe p̄tingit habē-
tur p vno peccato solū: s; tāto grauius
quāto plura b̄mōi occurrūt. si vō diuer-
sis tēporib; vlt̄ interuallis fiat sūt diuer-
sa p̄ctā: ideo in b̄mōi interrogandū ē si
gillatim d necessarijs circūstātijs. s. vbi
cōmissum ē p̄ctm: qñ quotiēs zc.

De septē operibus misericordie spi-
ritualibus que in hoc versu p̄tinent.
Lōsule castiga solare remitte fer oia. si
p̄sultit z docuit ignorantē: p̄cipue ad sa-
lutē necessaria: vt p̄cepta dei z ecclesie.
articulos fidei z b̄mōi. Mā ad hoc vt te-
neri saltē quo ad familiā suā quātū pōt
bono mō. si ipe p̄dicta neglexit addiscē
z ad p̄dicationē ire p̄cipue exis idiota
mortale videt. Nam talis ignorantia ne-
minē excusat. i. q. 4. §. notādū. si fuit ne-
gligens ad cōrectionē fraternā cū tene-
ret. s. d̄ p̄cto occulto mortali: z sparet in-
de emēdationē fratris. nā cō cāu omittē
dō eā oio mortalit̄ peccauit. sec̄ at si tar-
dauit p̄ maior i oportunitate. Si nō ser-
uauit ordinē euāgelicū in fraterna cōre-
ctiōe: aut corrigēdo nimis asperere: vel lo-
co z tpe indebito p̄t eē mortale z veniale
iuxta excessum. si tpe infirmitat̄ negle-
xit. p̄curare sibi z familie sue sacramēta
ecclesie: z si q̄s absq; eis ex sua negligē-
tia vel dilatiōe defunct̄ est: p̄cipue p̄f
sine baptismo mortale videt. si fuit du-
rus z tard̄ i iniurijs remittere qñ debu-
it. vide sup. Gra. Si quātū licuit tollera-
uit malos z p̄sequētes nā z p̄ditione ru-
des moribus z cōuersatione infolētes.
Mā ibi p̄sistit ois p̄fectio. Jacobi p̄mo
Si orauit p salute oīus put tenet. Mā
q̄libet de necessitate dz orare p̄mo p sa-
lute p̄p̄ia fm̄ Lhyso. z. p̄iustis vt in
dei gra p̄fuerent z saluent̄ Jac. v. orate
p inimicē vt saluemini. Tertio p pecca-
torib; et inimicis p̄p̄ijs vt puerit̄. nā

q̄lib; in cōt saltē tenet orare p inimicis.
Matt. 7. als q̄ excluderet eos a cōi ora-
tiōe mortali peccaret fm̄ doc. Quarto
p defunctis q̄ sūt in purgatoria vt a pe-
nis citius liberet̄: z cū beatis visione di-
uina fruant̄. z. Macha. 12.

De septē opib; misericordie corpalis
bus q̄ in hoc versu p̄tinent.

Visito. poto. cibo. redimo. tego. colligo
p̄do. Pro hor; declaratiōe sciēdū q̄ bec-
mie opa sunt oib; tanq̄ obligatoria: z ca-
dūt sub p̄cepto de dilectiōe. primi ad
cui p̄cepti dilectiōe p̄tinet vt nō dili-
gam? tñ vbo neq; lingua s; ope z veri-
tate pris. Jo. 3. z q̄ vnusq; alteri faci-
at qd sibi ab altero vult fieri. Matt. 5. q̄
cūq; vult. zc. s; qñ b; p̄ceptū ē affirma-
tiuū. iō is obliget sp̄ non tñ ad sp̄ s; plo-
co z tpe in qd erigit rō z ordo charitat̄
q̄ vult q̄ exponat corpus p̄aia. primi z
substantia. p̄ci salute corporali. Poterit
ḡ sic it̄rogari. Idē si exposuit corp̄
p̄aia. primi essent̄ i piculo dānatōis.
exēpli gra. cū seduceret a fide ab hereti-
cis seu infidelib;: si potuit eū a tali picu-
lo liberare sine piculo. p̄prio. p̄p̄ie aie. is
cū piculo. p̄p̄ie vlt̄e corporalis z si fecit.
mortalit̄ peccauit. s; tho. z alios docto-
res. si aliqui sciuerit aliquē in extrema
necessitate positū ab oib; derelictū vo-
lere sitire clamare anxtari auxiliū postu-
lare et a nemine subueniri: vt sepe solet
euenire tpe pestis: pp̄ qd ipe mētē fragil̄
in tāta anxietate posit̄? despat̄ ipatit̄
tolerat. Mā hoc cāu cū vnuer saluē non
tñ de corpe s; et de ei aia dubitet q̄lib;
talē hominē derelinquens nec subueni-
ens: et si talē suus inimic⁹ capital bo-
micida ē. 86. di. p̄fice. z mortaliter pec-
cat cū nō diligit. primū suū sicut seipm
Si scituerit vlt̄ viderit aliquē i extrema i-
firmitate corporali degere ab oib; dereli-
ctū nō tñ despatū: z si ei succurrerit ore
dulcit̄ solādō z corpe obsequiū quātū
potuit p̄stado: mortalit̄ peccauit: et si ta-
lis fuerit inimicus capital̄ put misit
ero. z s. p̄ceptū ē. si videris alinū oditū
te. i. corpus inimici tui iacere sub onere

scilicet infirmitatis non pertransibis s; subleuabis cum eo.

Quo ad substantiam.

Secundo si cu potuit non visitauit infirmos vel tribulatos subueniendo eis temporalibus subsidij: vñ puidendo eis d medicis z medicinis cu idigeret. Nā ad hoc tenet q̄libet p posse iux modū s inferi⁹ annotatū. Et q̄ de substantia nō p subuenire studeat: vel dulcib⁹ p̄bis eos solari. Nā qñqz meli⁹ ē s̄bū q̄ datū. ecclesiasticū. 18. si paup⁹ esuriēt z sitiēt cibuz z potū misit aut. nā ad hoc tenet q̄libet cu pot ē si talis paup⁹ foret ei⁹ amic⁹. Ro. 12. si esurit inimi⁹ tuus ciba illū. si sitit potū da illi. z Isa. 58. p̄cipit. frāge esuriēti panē tuū. z noie panis itelligit ois cib⁹. s; significat dicit tuū nō alienū: qz elemosynā de alteri⁹ substantia facere nil aliud ē q̄ p̄ctū p̄ctō addere z deū ad deteriora puocare. puer. Quod tñ nō attēdunt multi qui potius sinūt res in domo putrescere q̄ velint egenis dispensare. si nudū cū potuit vestimēto coopuit nā luc. 3. dicit. Qui h̄s dual tunicas det vnā nō habēt f̄m Iero. p vnā tunica itelligit vestimētū qd ē habēt z ei⁹ familie necessarium. p̄cta s̄o tunica intelligit cetera q̄ sibi z ei⁹ familie sūt supflua z de his p̄cipit Isa. 58. pauperē nudum vestiri tibi. cū vider. nudū coopit eū z car nē tuā ne despexeris: qd p̄ceptum male seruāt q̄ multiplices vestes z multifari⁹ as sericas p̄ciosas tenēt in scrineis clauas: nec curāt si pauperes lacerant vestibus frigore crucient p̄tra quos clamat beāt⁹ Ambro. 4.7 di. sicuti. nudorē vestimentū qd tu recludis z tunica quā in cōclauis p̄seruas. Si p̄grinos in domū p̄p̄tā hospitio collegit. Nā ad hoc multipliciter inducitur ex: sanctorū. Genes 19. Job. 31. puidē ap⁹ bebie. 13. ait. h̄o sp̄ritualitate nolite obliuisci. Quia tñ hodie multi trutanti ceretani z latrūculi discurrūt animaduertēdū ē diligēt ne qñ qz recipiat hospitio lupus p̄o agno z p̄grino fur vel latro. nā vt inquit Iste roni. nō innotis criminis ē posse deci

pi q̄ decipe. si captiuos z p̄ debitis carceratos imopes redemit: magnū ē opus misericordie. 12. q. z. Eū redemptor. z p̄ct pue cū iniuste z sine culpa retinet. Contra multos crudelēs exactores q̄ cū nō pnt pp inopiā debitorū suorū sua debita erigere: delectant eorū cruciatu z corporali afflictione: eos ēt p̄ minimo in carcerib⁹ tenētes: z oib⁹ bonis suis spoliātes qd ē valde detestabile z graue p̄ctū. nec licet quacūqz cā debitor inopi auferre vestimēta a dorso seu a lecto: z quib⁹ necessario ipse vtū z vxor z filij eius. Exo. 22. nec p̄tra hoc valet vlla lex vel stuetudo: qz foret cōtra legē dei. y facit adh⁹ ē de solutiōib⁹. Doard⁹. z ibi p̄doct. Si sepultura mortuis exhibuit p̄cipue cū nemo ali⁹ adesset: qd hoc faceret vt qñ qz solet p̄tingere tpe pestis. Nā z b: numerat int opa mie. Nūc aut vt sciat qñ qd ex p̄cepto teneat subuenire z elemosynā facere indigēt duo p̄sideranda sūt. facultas habēt z mia indigētis. si tūc qd bz aliqd supflūū vltra id qd ē necessariū sustentatiōi nāe pprie ac familie sue. z nō subuenit existēt i extrēa necessitate. qñ appent p̄babilis signa extrema necessitatē future: hoc ipse nouit mortali⁹ peccat s; tbo. Ri. z durā. 4. di. 15. z bē ri. i q̄libz. De necessario s̄o ad sustentatiōē nāe pprie z familie sue. s. sine q̄ non p̄t viuere ipse z ipsius familia. Nā tenet dare elemosynā s; tbo. Ri. z durā. vbi. 3. qz eēt s̄o ordine charitatē z p̄sequet p̄ctū nisi qd daret alicui p̄sone p̄storia ecclie vñ rei publice q̄ se vñ familiā suā: z ideo subtrahit sibi de necessario vñ vt illi⁹ vitā p̄seruet. Ad hoc tñ nō tenet ex p̄cepto. si qd bz aliqd supflūū nāe sustentatiōi: necessariū tñ decēte stat⁹: de tali necessario tenet ex p̄cepto dare elemosynā z subuenire. p̄rio: si tñ existēt i extrēa necessitate: s; ēt existēt i arta si imineāt signa p̄babilis extrēe egestatē vt vñ in nuē illō. 1. Jo. 3. qd habuerit subas hui⁹ culti z viderit frēm suū necessitatē h̄re. z clauerit viscera sua ab eo quō charitas dei manet i illo qz vñ sonare si solū de ex

trema s; ēt d notabili z verecūda necessitate. p̄de luc. xi. di. qd sup ē dare elemosynas. z b: Ri. z durā. s; tbo fa se. q. 32. dicit hoc ē nō de p̄cepto s; de p̄silio cui⁹ dicit nō vñ bñ tutū sed posset forte saluari qñ dat elemosynā d tali necessitate p̄decēte p̄p̄t stat⁹: qz p̄p̄t carētiā cederet ei ad magnū dānū z piculū cor poris z aie. si bz aliqd supflūū vñqz necessitati. s. nāe z p̄p̄t stat⁹ p̄decēte. z nō subuenit magnas necessitates z miserias patientib⁹: z si nō extrēmas nec multas artas sibi notas f̄m durā. p̄ctū ē.

De interrogatiōib⁹ p̄tinētib⁹ sp̄s ad statū officiū vñ p̄ditiōis cuiuslibz p̄stet. Titulus quart⁹. Et p̄mo ab ipuberibus z puberibus vñqz serus.

Capitulum p̄mum.

It notādū. p̄telligētia dicēdoz in b: caplo qz tam puer qz puella pnt peccare mortalit̄a septēnio sup: cū tūc sint dolcapaces: vt no. doct. ex de delic. pue. c. 1. Si ḡ interrogari p̄t de iurascriptis: nō tñ q̄libet de oib⁹. s; p ut etas serus vel p̄stet p̄ditio req̄srit. P̄rio si scit forinā p̄stendū. s. p̄stet deo omnipotētī z. Si n̄. Ave maria. Decē p̄cepta decalogi. z symboloz ap̄stolorū: z credit ea q̄ i eo p̄tendit: z si nescit doceat ea vñ saltem inuigat qz addiscat. Deinde dicto p̄stet: vt sup. Confessio: i terroget eū a quāto tpe citra nō ē p̄fessus: z si p̄fessus ē integre singulis annis sicut tenet q̄libet a septēnio. 3. z si fecit p̄nias sibi inflicta. Deinde iduat eū ad p̄stendū p̄ seipm oia p̄cta sua q̄ recolit se p̄missa p̄fessioe p̄cedētī citra: quo facto p̄fessio: supplēdo qz omisit interroget si audiuit missā integrā in festis p̄cepti sicut tenet. de cō. di. i. oēs. z. c. missas. z si ibi stetit honeste reuerent z sine strepitu sicut decet. si tñ p̄hibet ēēt a supiore suo vt a patre vel matre: vt sepe p̄tingit puellis nobilib⁹ excusat a p̄cto ex quo p̄ctū nō remāsit: s; q̄ est vel eā sine rationabili cā p̄hibuit mortalit̄ peccauit. Si ad p̄dicatiōes z diuina officia cū potuit libentē p̄xit: z si nō inducat vt in futurū

quātū ē possibile p̄gat: qz nū potest talibus vñlibus suaderi. si p̄s festi fere totus occupauit in ludis iocis z vanis: qz p̄ctū ē z p̄tra doctrinā ap̄li. col. 3. si placitauit in ecclesijs et locis sacris vel ibi aliqd inhoneste egit: qz p̄bbitum ē de i. mu. ec. decet. li. 6. z in cle. graui. de cele. mis. si excoicatus fuit: puta quia p̄cussit clericū. Nā si hoc fecit aīo irato vñ iniuriā a septēnio sup excoicatus ē ex. eo. c. 1. z si iniuria leuis est z modica poterit absolui ab ep̄o suo ex. e. puenit. Et simi liter si fuerit grauis sed ante pubertatē ēt si post pubertatem de hoc postulet absolui extra eo. c. si. si s̄o fuit grauis vel enomis z post pubertatē: z qui p̄cussit est masculus absolutio pape referuatur si s̄o femina percussit absolui poterit ab ep̄o indistincte extra eo. mulieres. z c. ea nescit. z. c. q̄uis. si scitenter p̄cipiauit cum excoicatis: qz si p̄cipiauit in crimine vñ post q̄ monitus fuit ne p̄cipia ret vel p̄cipiauit in sacramētis seu diuinis: vel etiam in p̄ceptis ecclesiasticis discipline mortalit̄ peccauit vt notat tho. z Ricar. i. 4. di. 18. als participatio simplex est veniale vel nullum peccatus in multis casibus. Super his tamen quedam innouata sunt per consilium basilicē que habēt in supplemento. Clericus. 3. in si. si fuit aliquando excoimunicatus a iudice: puta pro contumacia. furto. dāno isecto. z b̄mōi. nā regularit̄ absolui oī ab excoicatore facta p̄i⁹ satis factioe si p̄t. si igressus est aliqd monasteriū scies ēē p̄bbit⁹: z ingrediētē ēē excoicatos. nā talis nō potest absolui nisi d auctoritate ep̄isopi si monasterium est sub eius cura. si s̄o monasterium est ordinis sancte clare absolutio referuatur pape. si est ordinis predicatorū requirit auctoritas generalis eiusdē ordinis. Si s̄o ignoranter intrauit et non mala intentione videtur excusari: nec fuerit ignorantia crassa vel supina. de confitu. Ut animarum. lib. 2. 6. Sed si intrauit causa male agendi. licz habuerit iustam causam ignorandi credo qz in

adit fm pe. de palu. si iurauit p iurauit
vel sciēt mēiri p iurauit vide sub pcepto
z. 2. 8. Si blasphemauit de sanctis vlt
alia creaturā. Itā hoc ē in ipubere pōt
ē mortale vt dicit greg. in. 4. dialogor
Si vult votū abstinentie p pegrinatiois
z bmoī. de hoc habet. s. pcepto. 2. Si
q̄s votū p̄nētic vel religiois emittit añ
annos pubertat. l. 3. si bz vsū rōis quātū
ē in se obliget ex voto suo: poterit tñ re
uocari a p̄re vel tutore. Si vō ānos pu
bertatis excedat obligat. nec poterit re
uocari. fm tbo. fa. sc. q. vltia. Idē dico
si p̄ber spōte intrat monasteriū: q̄ n̄ po
terit erire. zo. q. i. sicut q̄t. q. z. puella.
Si vō ipubel intrat p se z auctoritate p
p̄ia: p̄t extrahi a parētibz vel tutore. d. c.
puella. z. si p̄t z m̄r discreparet i volūate
z vñ velle reuocare alē nō qd agēdū sit
vide dñm 2m. de bu. plene in. c. si q̄s. d
regula. si vō ab alio ponit i monasterio
z ipē n̄ p̄fēt p̄t egredi qñ voluerit. zo.
q. i. puella. z. q. 3. c. p̄is. si vō p̄sentit nec
ipē p̄t exire nec parētes reuocare añ eta
tē legitimā: qd sēmel placuit apli. dīf
placere nō p̄t. s. quāto puenit ad le
gitimā etatē p̄t egredi. d. c. p̄is. z. ex d̄re
gula. cū fm? n̄h faciat p̄fessionē tacitā
vel exp̄ssā. de regula. c. i. li. 6. Itēc oia
no. gl. zo. q. i. in pn. z do. 2m. de bu. vbi
s. si al̄s quoquomō sit religioi obligat?
p̄fessionē tacitā vel exp̄ssā in genere vlt
in sp̄e vide b̄ ifra. c. t. c. z. si p̄ntes bono
rauit z in corz necessitatibz seu infirmita
tibz seruauit z subuenit: p̄cipue cū ipē lu
crosus foret z ip̄i nāigerēt. nā ad hoc te
net vide. s. pcepto. 4. Si p̄ntibz obedi
uit. nā fm alex. de al. in. 3. p̄t sū. sup q̄r
to pcepto sūt? tenet obedire p̄t in oib?
p̄babilit p̄ntētibz ad necessitatē vel vti
litatē rei familiaris z disciplinaz bonor
morz. s. ad salutē necessarios. In ceteris
vō nō tenet. z sic itelligit illud col. 3. si i
lij obedite p̄ntibz vñ p oia. si fuit iobe
diēs z p̄tumar pcepton seu m̄gro suo vlt
al̄s fuit i schol insolēs r̄rosos z p̄tume
liosus erga m̄grū vel socios p̄t eē mor
tale z veniale fm quantitatē excessus. si

fuit supbus z malitiosus: z ideo p̄t p̄fit
correctiōes m̄grū vel maiorz vt hodie sa
ciūt multi. si fuit malor̄ reportator: p̄tra
illud ecclesiastici. 19. Si iudisti verbus ad
uersus primū tuū. si p̄mortalē te detra
xit seu detractores libet̄r audiuit vide
z. pcepto. 8. si inuidus z gulosus seu in
victu inordinat? fuit. s. gula. Si ioco
se aliqñ ip̄ortune molestauit aliquē: lapi
des iuuē z bmoī p̄sciendo. Itā tales lu
di nō sūt sine culpa z piculo ex de boni.
exhibita. si studuit sciētis p̄bittis vlt
bris illicitis z ibonestis z q̄b? Si lusit ad
carticellas alcas z bmoī fortune ludos
vide. s. 2. uaricia. Si p̄ussit vel vul
nerauit aliquem aut quoquomō a casu
aut volūtariē occidit de hoc. s. pcepto.
5. si semetipm̄ mortis piculo temere ex
posuit: puta notando in locis piculosis
cū nāe sciret: vel egēdo seu currere faci
endo egs p̄rauos z bmoī mortale videt
si aliqñ furtū fecit: seu bona p̄centiz aut
frat̄z suoz occulte distraxit seu al̄s dila
pidauit z male p̄sūpsit: nā si ē notabile q̄
abstulit mortaliē peccauit z eis ad resti
tutionē tenet nisi p̄t ei remitteret. si ali
qñ abstulit fruct? p̄cipue in magna quā
titate in agris vineis seu pomerijs alto
rū p̄tra corz voluntatē: aut al̄s p̄p bmoī
auferēdos dānū intulit notabile: puta
sepes frāgēdo z bmoī: nā furtū cōmilit
mortaliē peccauit: z ad restitutionē tene
tur. sec? si qd modici valoris abstulit nec
aio dānificādi fm tbo. si venator extitit
z exposuit se piculo mortis: vel magnū
t̄ps festi in hoc expēdit seu sata aliorz de
uastauit p̄t eē mortale z tenet ad restitu
tionē. si ē qd notabile nisi p̄babilit crede
ret illos p̄missuros. si quoquomō car
nalit peccauit p̄ seipm̄ aut cū alijs mari
b? vel feminis z quo mō. Itā in b? etas
anticipat ex de despō. ipu. c. de illis. In
bmoī tñ z in sequētibz p̄fessor: pruden
ter se habeat ne inocēs qd ignorat addi
scat: nec tñ oculis clauē p̄ranseat: cū in
bis bec etas soleat multiplici inuolui. si
cū meretrice peccauit publica vlt nō pu
blica mortaliē sp̄ peccauit. si. q. 4. me

retrices. Si p̄cubinā tenuit vltz: si pu
blice vlt occulte sp̄ ē in p̄ctō mortali. iō n̄
ē absolūendus nisi pus eā licentiet: peni
tus ab eo. Si fuit aliqñ p̄silocap? d̄ ali
qua muliere nubil p̄iugata aut vidua l
d̄ pluribz. z quāto t̄p̄e: si p̄secut? est eā
per plateas sepius bitationē ei? circue
do. nā sine ei? scādalo z aliorz mortaliē
peccauit toties quoties hoc fecit. Si i
eccl̄ijs p plateas post eā de ambulando
impudice respexit: seu al̄s actitauit pu
blice z p̄cipue t̄p̄e missaz z diuinor̄ offi
ciorz qd cedit ad maximū dei contēptus
mortaliē peccauit vt supra. Si eā ver
bis litteris aut nūtijs: seu pollicitatōni
bus ad eius p̄sensū induxit: mortaliē
peccauit vt supra. Si nocturnis vel di
urnis t̄p̄ibus solus vel comitatus sine
armis vlt cū armis cōtra p̄bittioēz do
minor̄ iuit: z hac intētiōe fecit serenata
cū sono vlt cātū z cū scādalo eius vlt alio
rū mortaliē peccauit vt supra. Si aliquā
do p̄p hoc cōcepit odiū erga aliqñ qd eā
dē diligeret z sollicitat: quā? ipse: z si q̄
finit ip̄s offendere z q̄lter mortaliē pec
cauit vt supra. Si hac de cā piculo mor
tis se vel aliū aliqñ exposuit eūdo p lo
ca piculosa: aut vbi si reper? fuisset de
facili occisus fuisset. Et forte ē occasio
mortis mulieris extitisset: mortaliē
peccauit vt supra. Si aliqñ cū ea de ipu
dictis colloquū b̄uit: castas: honestas z
religiosas p̄sonas de testādo: aut et ei?
vix sibi erosus reddē studēdo: mortaliē
peccauit vt supra. Si vt eā ad p̄ctm̄ car
nis inclinare se falso iactauit: vlt ē se
aliqz carnali cognouisse vlt aliqz bmoī
inhonestū egisse: mortaliē peccauit z ad
restitutionē fame tenet. Si p̄sonam
noiauit falsas calūniā ei p̄ponēdo vt su
pra pcepto. 8. Si vt eā ad tact? oscula. z
āplexus facili? iducē. vlt ē ab eo carnali
cognosci p̄mittere sp̄salia cū ea p̄xit: vel
p̄trabē pollicitus ē: vltira mortale p̄ctm̄
tenet vt supra pcepto. 6. z infra. c. se. Et
durā. dicit. Qis cōcupia actus affat? vlt
aspect? z bmoī hac de cā intētiōe delibe
rata fact? mortale ē: vt p̄ supra in p̄ctō

luxurie in fine: vbi ē b̄ntur plura de q̄
bus si videbitur poterit b̄ interrogari. et
supra pcepto. 6. z. 9. Si donaria hac in
tētiōe corrupta dedit vlt accepit vltira mor
tale d̄ sic accepta de p̄silo dare pauperi
bus: q̄ ē turpe lucrū. Si p̄p hoc fecit ex
pensas i p̄tinuis testis z bmoī mortaliē
peccauit. Si vt habili? cū mulieribus
posset loqui se aliqñ veste transformauit
mortaliē peccauit: p̄cipue veste mulie
bri q̄ p̄bittū ē. 30. di. si qua mulier. Si
vero veste monachali vlt religiosa p̄bi
betur sūt z grauiter puniri d̄ ex. de vi.
z ho. clerici. Et de corē. Et si b̄nt i socium
religiosū sub seculari bitu transformā
tū exdōicat? ē ipē cū eo ex ne cle. vlt mo.
vt piculosa li. 6. Si p̄suevit giroagari
solus vlt comitat? p plateas aliqz lasciuia
intētiōe: puta oblectandi se ex aspectu
mulierz: vlt icitādi fatrabēti ad sui p̄cu
piscētiā q̄quomō cas nutibus aut v̄bis
q̄ in bis oib? z bmoī sp̄ ē mortale vt su
pra fm durā. Si p̄suevit inē vanos z la
sciuous iuuenes. p̄cacit se habē z faciliē.
d̄ alijs oblectare z al̄s insolēter se hēre
z socijs p̄sumeltas iserre z ad malū inci
tare vel aiare: q̄ mortale p̄ctm̄ ē si bec in
tētiōe deliberata vlt ex p̄suetudine fiat
Si puella nubilis fuerit. Vltira multa
de p̄dictis q̄ ē ad eius statū z p̄ditionēz
p̄tinent pōt interrogari. Si aliqñ iuit ad
spectacula vel choreas aut ad maiuma.
i. cātilenas q̄ solēt fieri i lōbardia in pla
teis z vijs publicis cū magna insolentia
z lasciuia: qua itētiōe ad bmoī iuit: et
si cātilenis nomē dei vlt scōr̄ inter mi
scuit: vel aliud turpe seu in honestū egit
Itā si sit p̄silocapaz z hoc corrupta intē
tiōe fecerit mortaliē peccauit. Si vlt sit
fucis aut alijs vanis ornatibz z illicitis.
de hoc infra. c. se. Si bz p̄maz tonsuraz
vel quattuor. oz. m̄. it̄roget qñ ordina
tus fuit. nā añ septēniū nō l̄ ex de p̄be.
Sup inordinata. z no. 30. 2m. i. c. si. e.
de Kap. sup vbo. Etatē. b? tñ nō tenet
ad horas canonicas vt nota. glo. in cle.
2m. de cele. m̄s. Sed si vult clerica
li p̄uilegio gaudere o5 deferre rasuram

in modū corōe rōsurā z bñtū honestum
vt ibi z in cle. Qm̄ de vi. z bo. cle. Et ge-
m̄. c. ti. Clerici. z. li. 6. dīc. Nec sufficē
vt portare vnū sine altero. Si ē bñfici-
a. Mā si ē septēnis aut maior idone⁹ re-
putat. pmoueri: z bñficio simplici intē-
tulari vt no. in. d. c. Sup. inordinata. z
in. d. c. si eo. z ibi p. Joan. 2m. z p. Archi.
Qd̄ vix ē si rite bñficiū hñt z mō debi-
to nec simoniacē z cū intētiōe clericādī.
als nō. Ante bñficiū nō dī. pmoue-
ri: q̄ tñc ibabilis ē ad ordines minores
puer. Ad bñficiū bñ curatū puer ibabil
reputat. i. q. 5. Pueri. z ad canonā et p
bedā ex de pben. c. si. z multo magis ad
psonatū vlt dignitatē. Ad pensionē bñ q̄
dat pp. patrociniū dñfionē puer si ē ido-
neus vt no. do. 2m. de bu. in. d. c. super
inordinata. Tāc tñ bñficiat. z bñficiū
sit simplex rurale z nō cōpetēs tenet dī-
cere horas canōicas ex de cele. mis. c. i.
z ibi p. glo. z doc. Idē notat Joā. de lig.
z Jo. de 3mo in cle. i. c. ti. Vbi ē dīctū
qd̄ in minorib⁹ bñficiat⁹ absēs occasiōe
studij vlt ex cā rōnabilē excusat ab ho-
ris dicēdis: si tñ in ecclia faciat dici per
aliū. Vbi. si. sentit pñi in dicto. c. i. z si nō
dicit p se horas nec p aliū dici faciat vlt
tra pñm tenet ad fructū pcepto resti-
tutiōem fm̄ Arch. 44. di. c. i. z notat ge-
m̄. c. si. de rescriptis. li. 6.

z iugatis z curam rei familiaris ha-
bentibus. Caplm̄ scdm̄.

Ro declaratiōe ista dicēdo: um-
circa iugatores: sciēdū qd̄. iz. sūt
q̄ nō solū ipeditunt: s; ēt dirimunt
m̄rimoniū tā cētū vt i his vñb⁹ pñet.
Error. Lōditio. Votū. Cognatiō. Cri-
mē. Lult⁹. Disputas. Vitis. Ordo. Liga-
men. Honestas. Si sis affinis. si forte
coire neq̄bis. Nec sociādo vetāt. cō-
nubia ista retrāctāt. Duo bñ sūt que
ipeditūt s; nō dirimūt: dñb⁹ extāt. Ver-
sus. Ecclēie vetitū: nec nō tps feriatū. Im-
pediūt fieri: pmitūt icā teneri. Vbi nō
q̄ ex pñdict⁹ ipeditunt quorūdā trans-
gressio obligat ad mortale vt sūt ea q̄b⁹
m̄rimoniū pñi pñibet. Quedā sūt q̄rū

transgressio nō solū obligat ad mortale sed
ē ipō scō maioris exōis vinculo ple-
ctit. vt i cle. eos dñs. z aff. vbi notat q̄
sciēt dñtes m̄rimoniū i gñib⁹ pñitis.
s. pñguinitatē vlt affinitatē: cū moiali cū
pñessis tacite expñsse religionēz appro-
batā. vlt cū clico i sacris pñstituto ipō scō
exōicatiōis icurrūt. nec pñt absolui nī
si p⁹ ab inuicē sepeñt. Et oēs pñcipes
pñlētēs sciēt pñentiētes auxiliātes vel
fauētes i b⁹ candē sniam icurrūt vt ibi.
Poterūt igit circa bñ fieri interrogatiōes
pl⁹ z min⁹ a q̄b⁹ videbit. Primo si xrit
sciēt m̄rimoniū i aliq̄ cāu. pñibito: q̄
mortale pñtū ē vt supra nisi ignorātia sa-
cti. pñabilis si affectata excusaret: puta
q̄ dñtes ignorabāt se pñguineos vel
affines. sec⁹ de ignorātia iuris: puta q̄
sciēbāt iter eos qd̄ s; nō putabāt qd̄
ēē pñibitū. Et si alr cor tñ bñ sciēbat: ille
solus erit ligat⁹ vt no. glo. in. d. cle. eos
Et vlt breuē beatū aliq̄lis noticia de
dictis ipeditunt aliq̄ dīcet de singl̄is.
Error. Mā oīs tñ error: ipedit m̄rimoniū
s; error: z pñone z pñitiōis necesse de sui
nā dirimūt m̄rimoniū. s; ex pñstitutōe
ecclēastica fm̄ R. i. 4. di. 30. Exēplum
pñone: cū. s. q̄s pñt cū maria credēs esse
caterinā: error: vō fortune vlt q̄litat⁹ nō
ipedit. Lōditio. Et itelligit dñ pñitiōe
fuit: exēplū grā. cū q̄s pñt cū acilla cre-
dēs se pñere cū libera vlt ecōuerso. Sec⁹
si fuus pñat cū sua quā credit liberam
q̄ m̄rimoniū tñ: z multo fort⁹ tñ si pñt
fu⁹ cū libera credēs aliq̄ cū suā fm̄ ray.
tho. z Inn. Votū. Si solēnt votū emi-
fit castitatis aut religiōis p. pñfessionēz
expñssā l tacitā factā alicui dñ religiōib⁹
approbat⁹ tale votū solēne ipedit m̄ri-
moniū pñbēdū z dirimit p⁹ cēt. vt i. c. qd̄
votū de vo. z vo. redēp. li. 6. idē si votūz
solēnt emisit p susceptiōem sacri ordi-
nis. Mā z b⁹ votū ipedit m̄rimoniū pñbēdū
z dirimit p⁹ cētū vt i. c. Rursus ex qui
cle. l. vo. z vlt bñ in vtroq̄ cāu incurrit
snia exōicatiōis vt. s. Si pñt m̄rimo-
niū p⁹ votū simplex castitatis l trande
religiōis tñ m̄rimoniū. vt i. c. Qd̄ votū

de regla. li. 6. z Idē Semi. ibides z dñs
2m. de bu. in. c. Adm̄inim⁹ ex q̄ cle. vel
vo. fm̄ tñ Ric. i. 4. di. 38. ar. 7. q. i. pño
talis peccat mortale pñbēdo. z p⁹ cētūz
m̄rimoniū pñmādo: q̄ adhuc licitum
ē sibi nō pñmare si vlt religiōis i rare
Lō. Seco. ibidē addēs q̄ et peccat morta-
liter p⁹ pñmatōem toties q̄tēs dñtuz
regrit l reddē tene. exact⁹: siue exgat
expsse siue iterptatiue. Nam alr minis
onerosus cēt vxo i opōterz sp expñsse
petere. Lō. tho. ibidē. z b⁹ ita intellige ni
si fuerit dispēsatū aī pñt m̄rimoniūz p
papā de pñbēdo z exigēdo debiti vel p⁹
lā pñmatū p copulā de exigēdo: quā vi
fūit dispēsatū pñt eps facere vt no. Jo. an.
z dñs 2m. dñ. i. c. Rursus. ex q̄ cler. l.
vo. 2dē ē qd̄ q̄rit m̄rimoniū p⁹ vo-
tū simplex de itāda religiōis si vxo: p-
monat tenet iter religiōis ingredi fm̄
Jo. mo. z no. Jo. 2m. i. c. qd̄ votū dñ vo.
redē. li. 6. i. noue. z i mercu. z Semi. ibi-
dē z no. gl. si. 27. q. i. Pñptiaz. z Arch.
ibi. Si hñs votū simplex itādi religiō-
nē pñt m̄rimoniū cū alia q̄t ē bñ sile vo-
tū simplex. Nam i mortale peccauerit
vterq̄ cū m̄rimoniū tñ: nō obstat quod
neut possit dñtū exigere: q̄ pñt vterq̄
redē. Immo si q̄s ēt vouisset aī cētūz
m̄rimoniū nāq̄ reddere: si vxo: pñnge
ret dūcē tñ m̄rimoniū: nec tenet pñuare.
vt votū no. glo. z 7. q. i. de viduis. li. et
Arch. in. c. Qd̄ votū. Lō. do. 2m. dñ. bñ.
in. c. vudū. de. puer. cōiu. Cognatiō tri-
plex ē. spñalis carnal⁹ z legal⁹. Quelib⁹
hoz ipedit m̄rimoniū pñbēdū z dirimit
tā cētū vt seq̄. Cognatiō spñalis q̄ ē pro-
pñq̄tas pñmēs ex sacramento i gñatōis
spñalis: z dñ Lōpāntitūz pñt p Latbe-
cismū baptisimū z Lōfirmatiōes q̄ impe-
diūt ac dirimūt m̄rimoniū vt imediate
seq̄. Latbecism⁹ q̄ ē istructio qdā susci-
piēde. pñtēde: obf uādoq̄s fidei catholi-
cē vītatis: ad quā fides oēs tenet: ipedit
tñ m̄rimoniū pñbēdū s; nō dirimit tam
cētū vt i. c. p cathēcismū. de cog. spi. lib.
6. z ibi p Archi. z Jo. 2m. Baptisimus.
Per baptisimū pñt cognatiō spñalis

triplici actu. s. baptizando tenēdo z leuā-
do. Primo actu. s. baptizando impedit
iter baptizantē pñbēdū vlt alit⁹ vnus et
baptizatā puellā. In⁹ baptizantē mulie-
rem z baptizatū puer. Inter baptizā-
tē vix z matrē baptizatī vel baptizate. in-
ter baptizantē mulierē z patrē baptizatī
vel baptizate. In⁹ baptizatū z vxoriem
viri baptizatī pñs cognitā. In⁹ baptiza-
tā z vix mulieris baptizatī pñs cogni-
tum. In⁹ baptizatū z pñbinā viri bap-
tizatī pñs cognitā. In⁹ baptizatū z
pñbinariū mulieris baptizatī pñt co-
gnitū. In⁹ patrē baptizatī z vxoriem vlt
pñbinā baptizatī pñt cognitā. In⁹ ma-
trē baptizatī z vix vlt pñbinariū mulie-
ris baptizatī pñt cognitū. Qd̄ at dñi
pñt paternitatē p actū fornicariū tñ tho.
in. 4. di. 4. l. ar. 3. q. 2. 2d hoc. 32. q. 4.
In eo. vbi dñ. Qui adheret meretrici
vnū corp⁹ efficit cū ea. z. 30. q. 4. si quis
vn⁹. glo. Hugolini bñ. Idē tñ. z Inn. i. c.
Martīn⁹. ex de cognā. spi. z bñ alij pñus
sentīat: pñt tñ opī. adherēdū ē tāq̄ tuti-
ori vlt pñlud⁹ papa. In⁹ baptizatū z fili-
as baptizatī. In⁹ baptizatā z filios ba-
ptizantis indistincte vt supra. Seco ex
baptismo pñt cōpatermitas tenēdo. s. i-
ter tenētē vix z tenētā puellā. In⁹ tenētē
mulierē z tētū puer. In⁹ tenētē vix z ma-
trē tētū pñtē. In⁹ tenētē mulierē z patrē
tētū pñtē. In⁹ tētū puer z vxoriē pñbi-
nā tenētis pñt cognitā. In⁹ tētā puellā
z virū vlt pñbinariū mulieris tenentis
pñt cognitū: In⁹ patrē tētū z vxoriē vlt cō-
cubinā tenētis pñt cognitā. In⁹ matres
tenti z virum vel pñbinariū mulieris
tenentis pñt cognitū siue masculus si-
ue feia tencat. In⁹ tentū z filias tenē-
tis. Inter tētā z filios tenentis indistin-
cte vt supra. Tercio pñitur pariformis
leuando sicut z tenendo z inter eadē
personas. Et licet alij doctores comp-
bendant hos gradus breuius ponendo
aliqui plures aliqui pauciores. Nam
dominus 2m. de bu. in. c. Martīnus
enumerat. iz. z Joannes 2m. 20. vt ibi
recitat dñs 2m. Ego at hoc posui magis

specifice ad clariore intelligentia. Et nō
qđ lz leuās aut tenēs ad baptisimū nō tā
geret puez de industria sz lōlū pānos qđ
bus inuolūt? ē nolēs pberē cōpaternita-
tē ptabit tñ vt notat Arbi. 3o. And. et
Semi. in. ca. fi. de cognatione sp. li. 6.
Idē de eo qui accedit ad tenēdum sz nō
rīdēt nec ptabat: qđ tñ pbit vt no. col-
lec. e. ti. Confirmatio. Per sacramētum
enim pfirmationis duplici actu cogna-
tio spūalis nō solū ipediēs sz et dirimēs
pbitur. s. pfirmādo z tenēdo. Quo ad p-
mū actū pbit. Inter pfirmatē pfirmatū
vlt pfirmatā. Inter pfirmatē z parentes
pfirmati vlt pfirmatē. Inter pfirmatum
z filios vel filias confirmantis. Inter
confirmatam z filios filr vel filias con-
firmatis. Inter pfirmatū z vxorem vel
pūbinā pfirmatis prius cognitā. Int
parentes pfirmati vlt pfirmatē z vxores
vel pūbinā pfirmatis prius cognitā. Int
parentes pfirmati vlt pfirmatē. de qđ habe-
tur in. c. Medū. de cogn. sp. li. 6. Quo
ad pūm actū ptabitur. Inter tenētē vix
vlt pfirmatē z tenētū puez vlt puellam. In-
ter tenētēs z parētes tēti vlt tēte. Int
tenētū z filiā tenentis. Int tēti z filios te-
nētis. Int tenētū z vxorē vlt pūbināz te-
nētis p cognitā. Int tenētā z vix vlt
pūbināz tenentis prius cognitā: dato
qđ tenēs sit vir. Int parētes tēti vlt tēte
z vix vlt pūbināz mulieris tenētis p
us cognitū. Logna. nālis siue carnalis
bz tres spēs. s. Consanguinitatē affinita-
tem z publicā bōestātē. Consanguinitas
que ē vinctū duaz psonaz ab eodē sti-
pite vlt stirpe carnali cōpagie dīscēdētis
bz triplicē līnēā. pūa ē ascēdētis qđ sunt
pī. mī. Au? auia. p au? paula z successi-
ue vsqz ad Eldā. Scōa ē descēdētis qđ sūt
fili? filia. nepos neptis. pncpos pncpti.
z sic successiue vsqz ad vltimū boies. Et
iter istos ascēdētēs z descēdētēs pbi-
tio de pūbēdo mīmonū pūm saniorē i-
tellectū ē pperua vt 3o. And. i. appatu
arboris de pfan. z affi. Tertia ē collate-

raliū qđ sūt frater soror. Alius vlt filia. fra-
tris vlt sororis. Et iter hos durat. pbi-
tio vsqz ad quartū gradū a stipite inclu-
siue remotū vt in. c. Mō dē de cōsan. et
affi. z sufficit qđ vna ex pentib? trāsēde-
rit qrtū gđū sz alia nūdū applicuerit ad
illū sz fuerit i pūo scōo vlt tertio gđū. nā
quoto gradu remotio: psona distat a sti-
pite. i. a cōi pte: toto distat a quolibet
alio p alia līnēā descēdētī ab eodē vt i. c.
Qđ dilectio. z. c. si. e. ti. Et ibi plene per
glo. z doc. de affinitate z publicā bōesta-
te dīcet ista suis locis. Cognatio legalis
qđ ē qđā ciuilis ppinātas legalis introdu-
cta pbit p adoptiōem z arrogatiōem z i-
pedit mīmonū pūbēdū z dirimit tam
pctū sz veriorē sūam doc. ex. e. c. i. Tri-
pliciter. Primo inter patrē adoptantē
seu arrogantē z arrogatū seu adoptatū
sūū filia. nepotē vel neptē. z h sp impe-
dit z dirimit: qm pī adoptator: nō pōt
bere cū filia adoptia vlt neptē: et p? emā-
cipatōem. 3o. q. 3. Ita diligē. Scōo iter
collaterales. s. inter filios nūales legitimos
z adoptiuos: z h ipedit duratē adoptiōe
z nō vltia ex. e. c. vnico. z. 3o. q. 3. p? su-
scriptū. Et quīs qđā dicat iter pūctos
hodie nullū ēē ipeditū: tutor tñ sūa
ē qđ supra dixi. Quod etiā tenēt bōst. et
Guil. in spe. e. ti. s. filij p adoptiuū bñ
pnt licite mīmonū pberē inter se vt
notat glo. in. d. c. vnico. Con. dñs Elm.
de bu. ch glo. z doc. cōiter ibidē. s. quod
adoptati iter se pnt cōtrahere. Tercio i-
ter adoptantē z vxorē adoptati. z iter fili-
um adoptiuū z vxorē prius adoptatis: et
hoc oī tpe impedit matrimonū in fū. d.
nup. s. i. z. z. z. notant doc. moderni. d.
c. vnico. Erimē. Tria sūt cū que nē aū
impediūt mīmonū pūbēdū sz et diri-
mūt tam pctum vt in. c. Trāsmisse. ex d
eo qui con. pfan. vxoris sue. Primo ē
machinatio in mortem alterius cū effe-
ctu aīo pūbēdi mīmonū cū pūge ei? si
ue vir fuerit qđ occiderit vxorem alicui?
vt eā acciperet i vxorē siue mīler vt illū
accipiat i vix. Et itelligit occidē neduz
ppo actu sz et pūlo pūfū. auxilio fauo-

re. mandato. ordinatione seu picipatiōe
quomocūqz mō secuta sit mors: z talis
machinatio ipedit z dirimit mīmonū
p se lz nō iteruenerit adulteriū sz 3m.
z bōst. Elm. dīct hoc vix qm ambo ma-
chinati sūt i mortē occidē: et qm alter
tñ machinat? ē i mortē: qđ tñ nō ipedit si-
ne adulterio. z b? t3 bēri. Bōp. in. c. fi.
ex d eo qđ durit i ma. quā po. padul. z Jo-
annel Elm. i. c. i. d. pueri. i. fi. i. nouella. et
collec. ibidē Ric. z sco. i. 4. di. 35. z h vī
opi. 3m. z cōio. s. ē fides pūta adultē
qm. s. ligati mīmonio siue vterqz siue alī
sit ligat? stāte legit. mīmonio. pūmittūt
sibi mutuo iurādo vlt fidē pūdo qđ ma-
trimoniū pberē p mortē pūgis siue cō-
iugū. Nā siue aū pūctā. pūmissionem si-
ue p? iteruenerit pollutio adulterina in-
pedit z dirimit vt. s. 3i. q. i. si qđ viuente
z i. c. sup eo. z. c. Lū bēret. ex de eo qđ dur.
i ma. Tertium ē si de facto sciēt pūerit
mīmonū: z viuente altero pūge secuta
sit adulterina. pūmittio iter illos: siue aū
pctū siue p? vt in. d. c. Lū bēret z in. c. fi
gnificasti z. c. Vmēs. z. c. si. e. ti. de nu-
da at pūmissione cū adulterina pollutio-
ne an ipedit z dirimit varie sūt opi. vt
de Ric. i. 4. di. 35. ar. 3. q. 4. Et sco. ibi
Lūte? dispitas. s. qm fideles pbit cū mī-
deli. vt iudeo vlt pagano nō t3 mīmonū
us. Nā b? ē pūbitū de iure dīno. exo.
34. z deuterio. 7. z. 8. q. i. s. ex bis. z ca.
Lane. secus si fidelis cōtrahit cū hereti-
co: qđ lz peccat si sciēt pbat nō tñ pūb?
ē mīmonū dirimū. ex d dīno. Quā-
to. z p Ric. z theologos i. 4. di. 39. Te-
net tñ fidelis recedē ex pcepto ab hereti-
co vlt cōuerso si i notorio crie bēsis per-
seuerat vt in. c. i. Quēadmoduz. de iure
iurādo. Vis. siue violētia vlt met? impe-
dit mīmonū pūbēdū z dirimit tā pctum
vt in. c. cū locū. z in. c. cōsultationi. ex d
spm. sed nō oīs vīs z met? ipedit z diri-
mit. Vbi nō qđ duplex ē coactio. s. Zib-
soluta qđ sit per vim: z ista excludit totali-
ter pūfū anīmī quē nō cadit coactio
Zilia ē coactio cōditionata z ista sit p me-
tū. cū. s. timore alicui? mali ab ex cōsen-

tit ē ab intrā: sic pūfū nec vlt sim-
plicit sz pcedēte cāpellere. Et nū? b? fēd-
dum qđ quedā sūt i qb? nō exigitur nu-
da volūtas alicui? nec cū qūitate liber-
tatis: z i bñdōi met? ipo iure nō ificit: qđ
coacta volūtas volūtas ē. 15. q. i. merito
Quedā sūt i qb? exigit libera volūtas
cū qūitate libertatis: z tūc coacta volun-
tas cū nō sit libera ificit. 15. q. 6. Zuctor: ita-
tē. z. 2. q. 4. Inter cetera. z. 35. q. 5. signi-
ficasti alī notificasti. z ibi p glo. Lasus
at in qbus libera z directa volūtas exi-
gitur. ponit glo in. c. Zibbas. ex de bis
que vi met? de cā fūit. z in. d. c. significa-
sti. Quoz pūus ē matrimonū vt in. c.
cum locū. z. c. Cōsultatiō. z. c. Bēma. z
c. h. s. de spō. Nā in cā matrimoniali qđ
lūcūqz iustis met? qđ pōt cadē i pūfū
vīrū iteruenerit: siue culpa pūbēis siue nō
matrimonū pctū nō t3 nec obligatus
ē qđ facit ē si iurat. Reliquos casus vi
de ibi. s. i. de. c. Zibbas. c. ue at habeant
iducere iustū metū creatē excusationes:
z pūfū excludētē notat glo. i. c. Cum
dilect? ex de bis que vi metus vt cā fi.
sup. s. bō nec metū mortis. Quid. s. fa-
cer. nā exīs in sacris vt subdiaconus et
supra ipedit matrimonū pberē: z si con-
trahit dirimi d3. 32. di. Si quis eorum.
z. c. de illo z ex qui cle. vlt vo. c. i. z. z. ca.
Rursus. z p totū. qđ si de facto pbat ex-
cōicatus ē vt in cle. eos. de cōsan. z affi.
z sit irregularis vt i. c. z. z. ex q cle. vlt vo.
Breci tñ in sacris pūfū pnt vti mīrri-
monio tā pcto: sz nō pnt āplius pberē.
Ligamē. nā qm quis alteri cōiugi ē alli-
gat? ē si solū p matrimonū pctum per-
pba de pūti. ca viuente aliā accipe nō po-
test vt in. c. lz de sponsa duoz. quāuis li-
gatus solū mīmonio p pba de pūti cō-
tracto atē carnalē copulā possit religio-
nē approbatā ingredi. vt i. c. vix. z. c. pu-
blico de cōuer. cōm. et inuita cōiuge re-
manētē in scēlo que p? pūfū facit
vlt ex pūfū ingredi z nō aū poterit cū alte-
ro viro pberē. si p? pctum matrimo-
nium vt supra alī pūgis se absentauit: i
regionē longinquā remanēs: nō pōt

cum alio contrahere nisi prius certifica-
tus fuerit de morte alteri: vt ex. d. spō
c. in pſentia. ſec. 2. atē in ſponſalib⁹ de fu-
turo vt in. c. de illis. c. 1. q. 1. at dicatur
certificat⁹ no. glo. in. c. qm frequēter. q.
ſi at. ex vt lit. nō pte. ſup vbo pſumatur
honestas. ſ. publica. c. ppinq. as ex ſpō
ſalib⁹. pueniēs trabēs robur ab institu-
tione ecclie pp ei⁹ honestatē. fm Ric. i
4. di. 41. Et eni aliq⁹ ptabit ſponſalia
cum aliq⁹ muliere out ex illis ſpōſalib⁹
publice honestatis iuſticia ipediēs z di-
rimēs matrimoniu⁹ i pſo genē vſq⁹ ad
quartū gradū. vt. ſ. nullus pſanguineus
ſpōſi poſſit hēre illā ſpōſā i vxorē nec ali-
qua de pſan. ſpōſe poſſit habē ſpōſuz il-
luſi vix vſq⁹ ad quartū gradū de ſpō.
ipu. Et tuncbat. z. c. iuuēis. z. c. ad audiē-
tiā ex de ſpō. Et h. ſa ſit ſi ſpōſa ſint pu-
ra. ſ. ſine pſtititōe z. c. ſ. aſs fuerit nulla ra-
tione pſanguinitat⁹ z aſſinitat⁹. aut alte-
rius cuiuſcūq⁹ ipedimētū: dūmodo nō
ſint nulla rōne pſeſus: nā tūc nullū ori⁹
ipedimētū vt in. c. vnico. e. ti. li. vi. i. glo.
z. 7. q. 2. ſi q⁹ ſpōſauerit vxorē. z. ibi. gl.
z. d. rch. Si ſo ſit dubiū de pſenſu. ſan
pſtabētēs pte pſenſerint bñ ori⁹ publica
honestas ex de ſpō. Iuuenis. ſup verbo
dubia. z. notat Ric. vbi ſupra Inno. ex.
eo. ad audientia. vbi ēr dīc. idē ſi frigid⁹
pbat cū aliq⁹: ſi ſi monach⁹ vſi ſacerdos
nā ex eo⁹ ſpōſalib⁹ ori⁹ publica hōeſtas
vt. ſ. 27. q. 2. Si q⁹. Itanc mān bñ tra-
ctāt do. 2. in. d. bu. in. d. c. Iuuenis. z. 30.
an. in. c. i. de deſpō. pu. li. 6. in nouella.
Si ſis aſſinus. aſſinitas q⁹. primitas p
ſonaz ex carnali copula. pueniēs omni
carēs pentella fm Doſ. pbitur ex ma-
trimoniali coniu z et fornicario. 30. q. 4.
c. Si quis vn⁹. 32. q. 4. c. In eo. 35. q. 3.
c. Nec cam. z. c. de icclitioſis. z. c. extra-
ordinaria. z. durat vſq⁹ ad quartū gdu i
cluſiue ſolūmodo in pmo genē aſſinita-
tis. exēpli grā. Joānes pſit matrimoniu⁹
cū Maria oēs pſanguinei Joānis
ſūt aſſines marie in eo gradu i q ſūt con-
ſanguinei ipſi toān z oēs pſanguinei ma-
rie ſūt aſſines toānis eodē gradu i q ſūt

pſanguinei ipſi marie: Et ſanguinei autē
vniūſq⁹ pſis int ſe ipſos nullā aſſinita-
tē bñt vt ſra. c. Qd ſup bis z ſupra de cō
ſan. z. aſſi. Si forte coire neq⁹bis. Impo-
tētia eni coeūdi ē vicin⁹ aie vſi corpis vel
vniūſq⁹ q⁹ ſpōſedit ali⁹ carnaliter pmiſce-
ri. Et ſpēs b⁹ ipotētie pncipali ſūt duc.
Pria ē nālis vt ipotētia pueri vſi frigiditas
ſenis ſeu ēt frigiditas cōplexiōis vſi
artatio mulier. Et h. ſi ē ppetua vt in fri-
gido ſi ſolū ipedit mirimoniū pbatū ſed
ēt dirimit tā pctū. 33. q. 1. c. 1. z. c. laudabi-
lē. ex d. frigid⁹ z male. Si ſo ē tpālis vt in
puero tā diu ipedit q diu ē. De nāli tñ
ipotētia q⁹ in ſene dīc glo. i. c. Qd ſedē.
q bñ pōt pberē vt in. l. ſancim⁹. z. de
nup. z. 27. q. 1. nuptiaz. Et cā ē accidēta-
lis vt caſtratio i viro vſi deſtructō matri-
cis aut alia iēptitudo i muliere vſi cōe i-
pedimētū p maleficiū: de q⁹ i iurib⁹ ſu-
pra allegat⁹. bētur. Ecclie vetitū. b. vbo
pbatū matrimoniu⁹ clādēſtina de q-
bus bētur ex d. clādē. de ſpō. c. z. z. c. Lūſ
inhibitiō. z. 30. q. 5. alr. z. oia alia miri-
monia ptra ecclie iterdē pcta. Et ſi contra-
faciētes huic pcepto peccāt mortāl⁹ tē
tū mirimoniū nec dirimit. Nec nō tpo
ſeriatū. Obi nō qd mirimonia pbatū
a pma dñica aduēt⁹ vſq⁹ p epiphaniā
fm Ric. in. 4. di. 32. ar. 5. q. 1. Et a dñi-
ca. lxx. vſq⁹ ad octauā paſce icluſiue. Et
a trib⁹ dieb⁹ an aſcēſiōē vſq⁹ ad octauā
penſ. excluſiue. 33. q. 4. nō o⁹. z. trib⁹. c.
ſequētib⁹. z. ex de ſeris. Capellan⁹. bis
tū ipib⁹ nō pbat⁹ pſeſus mirimoniaſ
q ad pbandū mirimoniū ſeu ſpōſalia. nā
qūq⁹ tpe pbi pſit vt in. d. c. Capellan⁹
33. pbat⁹ ois nuptialis ſolēntas et
act⁹ cōple carnalis i pnc. ſic traductio
ſpōſe in domū ſpōſi. Et trāſgrediēs qd
cūq⁹ boz triſi mortāl⁹ peccāt. Deinde i
terroget ſi p nuda ſpōſalia de futuro cō-
tracta pſit. z. cū alia ſpōſalia ēt de futu-
ro. nā peccauit mortāl⁹ ſi tñ p pſoluta
ſūt pria ēt ſi ſcda fuerint iuramto ſirma-
ta: niſi ſecuta fuerit carnalis copla ex. e.
33. q. 2. c. Si inſ fm Ric. vbi ſupra z bo-
ſti. 30. de do. 2. in. de bu. in. c. ſic ex lris. e.

ti. Si pſio pſit ſpōſalia de futuro cū al-
qua deinde cum alia pſit p ſpōſa de pſiti
Ma ſi p ſecūda de pſiti ſoluta ſint pria
de futuro ēt ſi fuerit iuramto ſurmata
peccauit tñ mortāl⁹: ex. e. ſi inſ. z. c. ſicut
z ibi per. d. 2. in. de bu. Si poſt miri-
moniū pctū p ſpōſa de pſiti pſtarit cū alia ēt
de pſiti mortāl⁹ peccauit nec t⁹ ſcōs ma-
trimoniū: ēt ſi fuerint pſumatur ſz redi-
re o⁹ ad pſum⁹: niſi illa cū q p pſerat in
greſſa fuerit religio: ne approbat⁹ z ibi p
ſeſſa: vſi niſi papa diſpſaret ex cā rōabi-
li qd facē pōt: ex de cōuer. cōiu. expu. et
ibi glo. do. 2. in. de bu. z. doc. cōiter. z. i. c.
ex pſe. z. z. de diuor. qto. Ric. in. 4. di.
27. ar. 4. q. 5. z cōit oēs. Si matrimoniū
rit cū debita itētiōe. ſ. pſeādi. plē. ſer-
uādi fidē z pbatū in ſepabilē aiox pſuſti-
ōē. nā ſine bis bōis mirimoniū pbi nō
pōt. 27. q. 2. oē. vbi glo. 2. in. tñ dīc qd
ſi aliq⁹ pbat mirimoniū itētiōe adulteran-
di in ſubſidiū t⁹ matri. niſi b⁹ deducat in
pactū. 2. rch. 30. i. d. c. oē. dīc qd ſi pbat
miri. ſine itētiōe. plis vſi ſine itētiōe
fidei ſuāde: tñ tñ cū itētiōe cūctādi. plē
nec frāgēdi fidē miri. ē. Si ſi directe
pſtabitur cū itētiōe cūctādi. plē vſi frāgē-
di fidē tūc nō ē mirimoniū. 32. q. 2. ſolū. z
ex de pdi. ap. c. ſi i bono at ſacraſmēti ſep-
aius ē neceſſari⁹: q: ſine mutuo pſenſu
mirimoniū cōn pōt: cū pſeſus ſit de ſub-
ſtātia mirimoniū. d. ſpō. tua nos. z. c. euz
ap. Ric. vbi. ſ. di. 31. ar. z. q. 1. optie di-
ſſiguit. Si ſciēs ſe excoicātū maiorē lēt
minorē excoicātōē pſit vſi mortale. q: tale
excoicātio ſepat a ſacraſmēti. Idē vſi ſi ex-
ſtēs i mortāl⁹ pſit mirimoniū i vtroq⁹ tñ
cāu ma. t⁹ ex de eo q dūrit i ma. c. ſigni-
ficat⁹ z ab. ſp. ibi. Si p pctū ma. p ſpōſa
de pſiti an vſi p pſumatiōem cognouit
aliqū pſanguineā vxoris ſue i. 4. gdu l
entitōi nō pōt abſq⁹ mortāl⁹ pctō debi-
tū erigē ex de eo q cognō. pſa. vxor. ſue.
c. 1. z. ſi. niſi cū eo diſpſet vt no. 30. an. i
c. 1. z. c. trāſmiſſe. z. c. tūe. e. ti. z. d. 2. in. d.
bu. ibi reddē tñ ſp tenet ſi ſponſus exis
ſe nimis ſlaxauit cū ſpōſa vbiſi laſciuiſ
z tactibus ipudicis ſe inuicē puocando

q: i bñt de facili pſit occurrere multa
mortalia: pſue ſi fuerit volūtas inor-
dinata: vel ſi pp b⁹ iteruenerit pollut⁹ al-
tero ipſo. Si cognouit vxorē an bñdi-
ctōem nuptiale de qua bētur. 33. di. ca-
ſi. mortale ē ſz ſuul. vbi ē pſuerum bñdi-
ctōem adhiberi: niſi fuerit cū diſpſatio-
ne epi ex iuſta cā. Idē dīc ſi omittat alie
ſolēntates circa mirimoniū pſuete. cō-
alla. goſ. z Ric. z no. col. ex de ſpon. c. 1.
vbi ſubdit. 2. in. tñ dīc qd b⁹ dīctū eſt
nimis dux. z b⁹ idē vſi ſētre Inno. z do.
2. in. de bu. ibidē: nā pſue vni legis vſi ca-
nomis obriner: z canō vſi lex nō obligat ad
mortale niſi pſtineat pceptū ſ. pbat⁹ oēs
de elec. gnāl. l. 6. Si vir ſponſa ado: na-
uit veſtib⁹ z iocalib⁹ pſcioſis ſeu al. vāis
z ſupſi uis onamitis. z q⁹: z ſi traduxit
ad domū cū magnis expēſis z apparib⁹
ac pōpſis vltra pdeceſſā ſtat⁹ ſui nā pec-
cauit ſz pſtitat⁹ exceſſus. Si debita
itētiōe ſp cognouit puigē. nā ſi cā ſuſcipi
ende. plis z dei glām educāde: aut cau-
ſa reddēdi debitū nullū ē pctm imo me-
ritōiū fm oēs doctores de pſio. i. ibi. 5
volo iuniores nubē ſiltos. pſeare z. c. d.
z. l. co. 7. dīc vxorē vir debitū reddat. z.
Si ſo cā remedi⁹ ſeu vitade fornicatio-
nis nō ſolū ſe ſz et i cōiuge vēiale ē ſi ſi-
ſtat infra limites mirimoniū. ſ. actu vſi bi-
tu videlicet qd cū alia nō facit: ſec⁹ ſi ita
erit fines mirimoniū. qd ē ſi nō cōt vxor
faceret idē: tūc. n. ē mortale fm Ric. in.
4. di. 33. ar. 3. q. 5. 2. d. 2. bo. ibidē. ſi ſi co-
gnouit cā cā delectatiōis ſeu ſaturande
libidis. Tūc ſi libido pueniat volūtatē
ex fragilitate ſeu infirmitate carnis. pue-
niēs: et ex b⁹ qritur pugalis delectatio
ſub deo tñ: vt. ſ. dei amor: pſepoatur illi
delectatiōi: b⁹ ēt veniale qūis nō ſtat
pdiat trib⁹ d. cāis. Si ſo puenit libido a
voluptate: vt cū qd dīduſtria vſi calidū
z icētius lēti excitat ſi ſpō mort⁹ libidiſ
pp ſacitātē delectatiōis: b⁹ ē. pbat⁹ z il-
licitū ſz aler. d. al. 3. pte ſūme di. 36. z ſic
vident ſentire qd hoc ſit mortale. Lon-
cor. Ric. z hug. Si cognouit cōiugem
applicādo aium z appetitū dīberatū ad

aliā mulierē mortale ē. Si cognouit
vxoꝝ pꝑ coꝑale fanitate pncipaliter n̄
excusatur a pctō fm tho. in. 4. dist. 32.
Si cognouit vxoꝝ ex vas naturalē sp̄ ē
mortale fm Alex. vbi supra 2 oēs doct.
q̄ si ples generari nō pōt. 32. q. 7. capi.
Adulteri. Si cognouit coniūgē in vase p
pūo nāli s̄ mō pira nām: puta laterali
aut stans erect? vel cū muliere supgre
ditur vix aut vir ad eā accedit retro: sūz
more iūntoꝝ. nā hoc f̄z Alex. de al. vbi
supra v̄r eē mortale: 2 tāto grauius quā
to plus disceditur a mō naturali: alber.
fo 2 tho. in. 4. di. 31. dicit q̄ nō semp̄ ē
mortale fm sc̄: q̄nq̄z tñ pōt eē signū mō
talis pꝑuscētie: q̄n. s. n̄ sufficit eis mō
dus a nā ordinatus pōt dici p cōcordia
opi. q̄ si puges se carnalr cognoscāt s̄
mō nō naturalē: suato tñ debito vase: 2
hoc faciāt nulla cā subsistēte s̄ cā solus
voluptatis āplius sic querēde mortāl
peccāt: pꝑue in duob? vltimis mōis.
Si vō subit cā aliqua 2 si nō oio suffici
ens: vt q̄ alr cōmiseri piculum ē abor
sus: licet hoc cāp melius foret abstinere
attamē excusari vidētur a mortali: 2 for
te ē a veniali in primis duob? mōis nī
si sciēt ex semē effunderēt: tūc enī eē
mortale. Eō. Ray. 2 glo. ciūs. Si tem
pore mēstruoꝝ debitū exegit vel reddi
dit. Mā vtrūq̄ videtur mortale 2 pbi
bitū leui. 2. Tūc. n. fm hīero. solent ge
nerari fet? leprosi 2 morbo si 2 notat Ar.
cbi. di. 4. ad eus. Tu dic q̄ s̄ sup hoc
varie sint opi. tamē satis eq̄ v̄r opi. tho.
in. 4. di. 32. vbi dicit q̄ si fluxus men
strualis ē in naturalis iordinat? 2 quasi
ptinuis nō ē pbi bitū exigere: s̄ si ē na
turalis pbi bitū ē mulieri petere. Si ve
ro vir petat sciēt d̄s eū pbi? auertere:
s̄ si ignoꝝ: atē d̄s aliquā occasione p̄ren
dere v̄l iūmura ē allegare. si tñ n̄ lio mō
vult acq̄scere d̄s reddē. Alex. tñ de al.
dicit b̄ v̄r q̄n tūc pbi bitū de fornic
atione viri āt nō. Idē d̄cēdū v̄r si ante
purificatiōem p? pū exigit v̄l redditur.
Si debitū exegit v̄l reddidit tpe p̄gnati
onis. nā si p̄sumit vebemēter de piculo

ptus nō ē exegi nec reddi fm Alex. cō.
Sūil. si i solēntatib? 2 ieiunijs debitū
exegit reddidit. nā hoc v̄r pbi bitum. i.
cor. 7. dic q̄ bis tpi b? exact? nō peccat
si reddat inuit? Qui vō exigit aliqua i
firmitate v̄l pꝑua ducit sine cōceptu
tñ tpi seu eccl̄astice exhortationis ex
cusat fm tho. 2 alios cōiter. glo. tñ sup
c. i. 33. q. 4. dicit q̄ bis dieb? cā saturari
de libidinē coniūgē cognoscere ē mortale:
i alijs tpi b? sic cognoscere s̄ solum ve
male f̄z eā vide ibi plene. Si alr alteri
exigenti debitū reddidit. nā vterq̄ ad
b? tenet. i. cor. 7. Si vir nō solū tenetur
reddere vxori ex p̄se petēti: s̄ et si facite
v̄l p signa b? appareat als? alr ab s̄q̄
legittimā cā denegauerit mortāl peccat
fm doc. Megare tñ pōt licite alter alte
ri debitū reddē. P̄mo si āt duos mē
ses p? actū matrimoniū vir exigit obli
tus. 27. q. 2. Institutū. Itē tho. 2 al. 20.
tenet reddere alteri publice i adulterio
exiti v̄l occulte: q̄ i vtroq̄z cāu talis p
didit ius debitū exigēdi. Nec tenet red
dere in loco sacro p̄ reuerētia dei: nec i
publico p̄ scādālū. p̄mo fm Alex. vbi
supra. nec si pbi bitū timēt nōbile nocu
mentū. p̄se p̄sone v̄l iugis v̄l plus in
vtero exitis. Megare āt debitū ex ira
i indignatiōem: vt q̄nq̄z p̄git nō v̄r posse
excusari a mortali. Si q̄ quomō de in
dustria cognoscēdo cōiūgē plem cuita
uit v̄l hac cā alr alr debitū negauit
mortale ē. Si alr coniūgē ab alio in adul
terio publice cōmōrāte debitū exegit
reddēbat mortale ē f̄z cōez opi. doc. 32.
q. i. c. i. 2 sequētib?. Si vō adulteriū ē oc
cultū circa b? varie sūt opi. doc. vide ric.
i. 4. di. 35. ar. i. q. 2. Tūc b̄ntib? curam sa
militarē. Si scit quomōdō ex cōicatus
a iure v̄l a iudice v̄l a p̄cipant cū ex
cōicatis pōt eē mortale 2 veniale vt i. c.
p̄cedēti. Si vir viuūt de licito exercitio
2 de substantia p se v̄l p̄decessores suos
licite acq̄sita familiā suā pascit: aut de
vsuris dotē vxoris b̄nt vide d̄b? s̄ p̄
cepto. 7. Si vir vxorē dilexit 2 debite.
cū ea se b̄nt v̄l p̄cipit ap? eph. 5. an ecō

trario desperit eas vel de ea nimis zelo
tip? 2 suspciosus fuit: et sic p nimio ac
rationabili cā vberauit seu contumeliā in
tulit. Si se ab ea p multū tps absq̄ ei?
libero p̄sensu 2 sine v̄gēti necessitate ab
sentauit. Si filios p̄ccatos 2 filias ba
ptizare 2 p̄firmare fecit tēporib? debitū
2 ex dilatiōe nimia aliq̄s mortu? est sine
baptismo mortale ē. Si vir non puidit
magnis necessitatibus vxoris filioꝝ ac
alioꝝ seruoꝝ exauaritia: p̄cipue in infir
mitate: mortāl peccauit. i. thi. 5. Qui
suos mar. Si vir bonā diligentia circa
curam 2 regimē vxoris filioꝝ ac familie
adhibuit vt virtuose viuāt: vt dei mā
data 2 eccl̄ie sciat 2 obseruēt: p̄cipue de
p̄fessōe. cōione. misse auditiōe. vite bo
nestate 2 b̄mōi. Et si filios diligēt educa
uit ac bonis morib? 2 doctrina quantū
potuit informauit. Qd si circa notabili
ter defecit mortale ē. Si ad choreas 2 ad
alia vana spectacula vxorē v̄l filias ire p
missit: seu vanitates 2 ornatus supfluos
b̄re vel facere p̄sensit: q̄ est p̄cipies pec
cator eaz. Ro. i. Si dotes 2 ei? bona. p
pria absq̄ ei? libera voluntate distrabit
q̄ nō p̄t ēx de dona. int. vi. 2 vxor. p v̄as
2 de empt. 2 v̄e. puenit. Si decimas p̄di
ales 2 p̄sonales soluit. Mā ad hoc tenet
in duob? casib?. s. vbi ē p̄suetudo vel in
digētia ministroꝝ dei q̄b? fm legē diu
nā subueniri d̄s fm Alex. 5. p̄c s̄. dist.
55. ar. i. Si mulier dilexit virū suū: 2 si
fuit ei subiecta 2 obediēs in licitis vt te
net. eph. 5. Mulieres viris suis subdi
te sint sicut d̄no: qm vir ē caput mulier
33. q. 5. ē ordo. 2 quattuor cap. sequē. Si
vxor: viro irreuerēs 2 male r̄ndēs fuit v̄l
p̄cedēdo eū puocauit ad iracūdia: v̄l ad
dei 2 sc̄toꝝ blasphemā: hoc mortale v̄r.
p̄cipue cū scit viri p̄nitātē ad hoc. Si ir
reuerēs fuit 2 discōla erga soceros 2 co
gnatos et male tractauit eos: seu viro
reddere studuit erosos: mortale videt:
p̄cipue in hoc vltio cāu. Si vix domici
liū trāsserēt seq̄ noluit grauit peccauit
Mā ad hoc tenet nisi pbi bitū dubita
ret de morte sua: vel q̄ vellet eā expone

re ad scōrtū: aut ire vagabūdus. de hoc
plene ēx de sp̄o. de illis 2 de p̄u. lepro:
c. i. 2 ibi do. 2 in. de bu. 2 alij doc. Si do
tē ex vsuris habuit v̄l de bonis viri ma
le acq̄sitis p̄sūpit tenet vt. s̄. p̄cepto. 7.
Si ex h̄s sterilis illicite operā dedit vt
cōcipet filios: puta p medicinas 2 reme
dia supstitiosa maleficioꝝ 2 b̄mōi morta
li peccauit vt. s̄. p̄cepto p̄ma. Si et ad
ulterio filiū genuit: v̄l alienū partū sibi
supposuit. Mā in p̄mo casu vltro mor
tale peccatū tenet ip̄i viro satisfacere d̄
oib? exp̄is factis illi filio putatiuo: vel
ei? hereditas? si vir sit defūct? In secūdo
vō casu. si de viri p̄sensu alienū suppo
suit absoluta ē mulier: s̄ si eo ignozante
fecit tenet vt in p̄mo casu: non tñ tenet
mulier quoquomō crimē suū reuelare
viro nec ē filio fm sco. in. 4. di. 15. q. 2.
Et ibi allegat optimas rōnes. Si volū
tarie vel culpa sua se disp̄didit aut abor
sū. pcurauit: seu ē infantulos i lecto te
nuit qd nō licet: vel ibi culpa sua aut ne
gligētia opprēssit: de hoc vide. s̄. p̄cepto
5. Si cum potuit noluit lactare filios p
prios 2 nutrire: peccauit 2 ecōtraria con
suetudo praua p̄suetudo vocat di. 5. ad
ei? Si se depilauit seu v̄sa ē fucis 2 alijs
figmētis crimin? totis crispis aut mor
tuis bōbice nimio circa dor: s̄z odorife
ris planulaltis 2 b̄mōi. q̄ in his p̄t esse
mortale aut veniale fm intentionē 2 ex
cessū. Si v̄tē vestib? ex forma sua illici
tis v̄l inhonestis: puta recchamiat: a pte
incis. aptis. scolatis multū caudatis 2
b̄mōi. Si nimia diligētia 2 studiū adhi
buit ad se ornādū 2 multo tpe se 2 alios
p̄ hoc occupauit: 2 p̄cipue in festis illi
citi ē. circa p̄dicta vt meli? possit discer
ni ornat? illicit? a licito distinguēdi est.
Int ornatū fucatiōis 2 ornatiū vestiuꝝ 2
b̄mōi: nā fucatio cū sit sp̄s fictiōis seu
adulterina fictio non p̄t eē sine pctō fm
Aug. in. c. fucare. de cō. di. 5. nō tñ sp̄ ē
pctm mortale fm tho. fa. fe. q. i. 67. qd 2
no. inno. in. c. i. ex ne cle. v̄l mo. 3. solus
q̄n sit p lasciuia v̄l in dei cōtēptū. Mā
aliud ē fucis faciei pulchritudinē nō ba

bita fingere qd nō is. Aliud ē aliqua cau-
sa extrinseca, puenitē turpitudinē occul-
tare: puta ex infirmitate z bmoī qd licitū
ē: qd p apostoli. i. cor. 12. Que putam?
ignorabilia eē mēbra his bonorē abhi-
dationē circūdam. Omat? vo vestitū et
bmoī de se non ē illicitū? fm̄ dixer. de al.
sup. 20. sen. ubi dicit qd licet p nobilita-
tē pōne z p suctudinē terre z dignitatez
officij se ornare vestib? p ciosis: ita tñ qd
abstinet libido in voluntate z scādali in exte-
riori ope. hō is p suppositis p vero fun-
damēto pōt dici qd bmoī ornat? et nō nu-
ptis mulierib? ē mortale si sit ad cōplacē-
dū viroz aspectib? z ad pcupiscēdū. Vñ
chrysost. inq̄t. Si se mulier decozauerit
z ad se visus hominūz pcurauerit exte-
riā vindictā sustinebit. si vō sit ex qdas
leui vanitate vltactātia vt qd si bñ indu-
te fuerint nobiliores forte reputet saltē
ē ventiale pccm̄. In pūgatū aut idē dico
si p dicitis causis se ornēt: qd sit pecca-
uit. S; si ornēt se hac intēdō vt placeāt
viris suis ne p eaz pceptū labāt in adul-
teriū nō est pccm̄. i. cor. 7. Quia tñ circa
hāc mās varie sūt doc. opi. pinde Aug.
ad possido. scribēs sic inq̄t. Nolo vt de
ornamētis auri vlt vestis pperā habeas
in pbbēdo snias: nisi in eos q nec piuga-
ri sūt nec piugari cupiētēs. Cogitare. n.
debēt qualiter placeāt deo. Illi āt q sūt
mūdi cogitāt q sūt mūdi. i. quō placeāt
vt viri vrozib? vlt mulieres maritis. Et
hec oia nō. Io. an. in mercu. in regula et
q sūt de reg. iur. li. 6. si vroz nimis icul-
ta z negligēs sūt in his q ad ei? regimē
pntinent. i. circa filioz z familie ac rez do-
m? gubernationē z pseruationē. Et si p-
uidit eis iuxta merita quozlibz tā in sa-
nitate q in infirmitate vlt ecōtra. si ex cō-
suetudine bz maledicere filios vlt eos q
mediatores fuerūt vt copularet tali vi-
ro pccm̄ ē vt. s. pcepto. z. si vir seu muli-
er filios ac familias cū oportuit corrigē
neglexerit. Itā ad hoc tenet als iputabñ
eis pccā eoz. 86. di. inferior. z. c. faciet?
si aliquatū aliqz eoz dedit notabile scā-
dalū vlt malū exemplū filijs aut familie

puta in honeste eis pntibus quoque
mō se habēdo: vlt filiab? iā adultis secu-
do: mētib? carnalit se cōmiscēdo. Z iur
his q sūt peccati mortalis eis pntiēdo
mortale est. i. si vroz occulte de pecunijs
seu reb? viri in notabili quātitate dedit
p sanguinis suis vlt alijs psonis: aut in
dis fucis z vanitatib? expēdidit ptra ei?
volūtate: furtū pmissit ac mortali pecca-
uit z restituere tenet. si tñ occulte abstu-
lisset viro exñti furi raptorū vlt vsurario
vt dñō restituat. Et cū hoc effectu faciat
excusat a furto silt z a pccō. ff. de positi. l.
bona fides. vt no. host. in fū. ti. de pe. et
re. q. q. pena. q. qd ergo. z coll. ex d. vsur.
si qd. Et mltō magis excusat si ipa vroz
pticipauit vlt pseruit quoquomō in tali
ter acq̄sitis. i. p furtū rapinam vsuras et
bmoī fm̄ Sūil. Idē dico de oibus q p
alijs aliqd male acq̄sierūt: qd pnt illis in-
uitis vlt poti? ignorātib? accij. z vsqz ad
quātitate pecunie male acq̄sit: z restitu-
ere his qd debet. Qd vōz credo in psci-
entie foro nisi immineret piculū scandalī
frañi: vt qd pxiō inoēti p furto iponi
posz p piculū ppe ifamie ppe psonē vlt
vite aut piculū ppe aie: qd si forte exiget
ab eo iuramētū an re ablatā vlt pecunias
habuisset: aut de ea aliqd sciret de facili
piurū incurreret. si qñ recessit a domo
patris furtiue secū asportauit de bonis
ei? ad vix: qd tenet oia ei restituere. si p
dote habuit suā legitimam vlt vltra: nisi
obtinere ab eo liberā remissionē. si vō
post mortē patris itestati nupit z aliqd
a domo fratru asportauit: d iure cōi nō
tenet restituere nisi pputata dote aspor-
tauerit vltra ptingētē sibi portione totū
us paterne hereditatis: vel nisi statuti
aliquid municipale obstat: vel nisi re-
nunciasset cum iuramento paterne he-
reditatis: certificata de pciudicio: nā tñc
eis restituere teneretur fm̄ iura.

Et viduis. Si caste in viduitate vi-
xit z honeste puerfatiōis sūt vt viduat
stat? regit. si post mortē viri tutrit vel
curatrit filioz remāsit. Itā si eoz bona
male curauit aut distraxit tenet ad om.

ne dāni qd pccit ei? dolo negligentia
seu culpa vt in l. qd qd. l. arbitriū tutele
Idē si notabiles elemosinas de eoz bo-
nis fecit. si fecit vlt exegit. p filijs pccō vlt
rarios seu alios illicitos tenet ad resti-
tutionē vt. s. pcepto. 7. si ab heredit? vi-
ri fuit p dote nō soluta alimēta vlt aliud
emolumētū recepit. restituere tenet vt
dñ. s. pcepto. 7. si deposuit dotes penes
cāpōiē mercatorē vel artificē: intēdēs p
cipe aliqd vtilitatē ad discretionē ei? sal-
uo tñ capitali vsura ē vide. s. pcepto. 7.
si trāsies ad scōas nup. aut als recedens
a domo viri asportauit secus furtiue de
bonis ei? vlt hereditū vltra ea q ad ipas d
iure pntinent: tenet ad restitutionē vltra
pccm̄. si p sepultura exequijs vlt officijs
viri vlt filioz dedit aliqd tpale simonia ē
pcepue si iternit pactū seu pñtio. i.
q. z. quaz pio. si tñ psona secularis que
dat pecuniā p bmoī spūalib? celebrādis
sit simplex z imitēs mori seu cōsuetudi-
ni patrie ex simplicitate talit loquat ac
si vellet ea emere videt pie interpretandū
eius factū. i. qd dederit p modū ecclesie
erit tñ admonēdus ne amplius sic loq̄t
a pncipibus z rectorib? secularibus.

Ita principes z rectores secula-
res de ifra scripti. fieri pnt iterro-
gatiōes magis z min? put statui
z pditioni eoz expēdite videbit. Prio si
regimē dignitatē seu dominiū ciuitat.
vlt castri sibi pserpauit vel obtinuit ab-
qz vltio ti. nā tal tanq̄ tyrān? z raptor te-
net oēs census puētū z lucrū ide pceptū
restituere z salariū qd inde recipiūt offi-
ciales z rectores ei? ab eo rapia ē. Ideo
z ipi ad restitutionem tenet: ni forte illi
officiales in oēs eūctū erāt necessarij et
vtilēs p pseruatiōe rei pu. illi? ciuitat. vlt
castri: vt ptātes et alij iusticie administra-
tores. z talis tyrān? carēs ti. domini sp
ē in mortali: z gesta p eū ipo iure sūt nul-
la vt no. Anno. 2 do. An. de bu. extra de
elec. nūbil. z de resti. spo. in lris. z ibi ple-
ne p eos de hac mā. Si p se vlt per alios
man? violētās inecū psonas ecclesiasti-
cas seu religiosas: nā pcutiēs si absqz su-

perloris obedientia vlt de ei? mādato
zē laic? excoīcat? 17. q. 4. si qd suadēte
Eape tñ vlt tenere ē laico licet de māda-
to platoz suoz. vt vt bmoī psonas eccle-
siasticas ab alioz iniuriaiferēda ppefat
in platoz absentia: z qd citi? pnt relinnet d
sen. ex. c. vt fame. z. c. vniuersitat. z. c. ti.
c. si clericos. li. 6. si cogit psonas ecclesia-
sticas bona imobilia seu iura ecclesiasti-
laicis quoq̄mō submittē seu alienare. ex-
coīcat? ē. si admōit? nō distiterit. d reb? ec.
si alie. bac cōsultissimo. li. 6. si agguauit
ecclesias seu viros ecclesiasticos talis seu
collecti. z alijs excoīcat? qd si monit? nō
distiterit excoīcat? ē donec latifecerit ex-
d imu. ec. nō min? z. c. Zduerfus. Et h? ve-
rū ē sic d bonis ppijs clericoz qd ēt ipi?
eccleie vt no. gl. ex d vi. 2 bo. cle. c. si. opti
me circa b? distiguit do. an. de bu. ibidē
Si extorlit p vim vlt metū absolutionē
seu reuocationē excoīs suspēsiōis vlt in-
terdicti: nec valuit absolutio z nouā ex-
coīcationē incurrit ex de his q vi me. ve-
cā si. c. absolutionis. li. 6. Si fecit seruā
uit seu seruā fecit leges aut statuta cō-
tra imunitatē ecclesiasticā excoīcat? ē ex
d sen. ex. grauē. z. c. nouerit. si fecit statu-
ta q soluāt vsure aut solute nō restituāt
seu ea nō delcuerit excoīcat? ē vt in cle.
gui. de vsuris. si publicos vsurarios ali-
enigenas z nō inde oīd? ad exercēdū se
n?i terris suis admisit: vlt admittos nō
expulit ifra tres mēses excoīcat? ē vt in
c. vltariū. d vsur. li. 6. si emunitatē eccle-
nō seruauit extrahēdo p viz pfugietē ad
eā aut ad aliū locū sacroz guif peccauit.
14. q. 4. mīroz. z d pūmri sicut pcrimi-
ne lese maiestati. fm̄ Anno. z no. Io. de
leg. z Io. de imo. in cle. i. de pe. z re. Si
ecclesias z loca sacra seu religiosa viola-
uit vel pphanauit p incēdiū vel effracti-
onē eoz sacrilegiū pmissit: pp qd excoīca-
tus est ipo iure extra de sen. ex. tua nos
z. c. conquesti. Lon. Anno. z do. An. de
bu. ibidē z dicit hoc verum solum in
his duobus casibus. In ceteris vō sa-
cilegi non sūt ipso iure excommuni-
cati sed excoīcandi. Lon. Ric. in. 4. di.

is. 2. 3. durā. 2. 3. de leg. si bona vel p
dia ecclesiastica inuasi vlturpauit seu te
nuit abfz pſenſu epōz seu rectorū carū
de ecclesiāz excoīcatū ē: nisi ea ecclesiā
restituierit. 12. q. 2. quicquid. 2. c. se. si ab
ſtultaliqđ de bonis ecclesie seu de pſi
nētibz ad ius sacerdotū: vt calices para
mēta z bñōi dñōi ſemel pſecrata: morta
liſ peccauit. 2. vt ſacrilegus dñs excoīcarī
12. q. 2. nulli liceat. Si dedit licētiā guā
di vlt moleſtādi quoquomō in pſona vlt
rebz iudices ecclesiasticos pp hoc q ab
eis fuerit ſinia excoīs ſuſpēdiōis vlt inter
dicti in aliquos dños rectores ſeu offi
ciales. pſmulgata excoīcatū ē vt in. c. qđ
q3. de ſent. ex. li. 6. si fuit heretic⁹ ſautoz
aut deſenſo: corū excoīcatū ē ipō iure.
2. 4. q. 1. c. 1. 2. z. ex. co. ad abolēdā. 2. c. ex
coīcam⁹. 1. 2. ij. 2. als multiplici pena pu
nit in iure. si miſit pſbita ſarracenis: ſeu
de ſuis poſtibz vt eis deſerāt extrahi p
miſit. aut eis auxiliū vel ſauorē pſtare p
ſupſit ipō facto excoīcatū ē ex de iudeis
ita quorūdā. 2. c. ad liberādā. si xpianos
naufragiū patientes rebz ſuis ſpoliauit
niſi reddiderit excoīcatū ē ex de rap. Ex
coīcatōi vide de hoc et. 5. pcepto. 7. si fe
cit vlt pceſſit reſſalias pſra pſonas eccle
ſiasticas gnālū ſeu ſpālū niſi iſra mēlez
reuocauerit excoīcatū ē vt i. c. 2. si pigno
ratiōes. dñi. 2. dā. da. li. 6. Et in regu
la non dñs. li. in mercu. p 30. an. si ad
ecclesiā in qđ patron⁹ ſunt idoneos nō
pſtauit ſi ineptos idiotas vel pſcubina
rios z als malos pſtauit: vel ſubditos
ſuos ecclesiāz patron⁹ tales eligere ac p
ſentare pſuaſit: mortalit⁹ peccauit. si re
cepit pecuniā vt pſtaret aliquē cū eſſet
patron⁹ vel vt ſupplicaret pape ſeu epō
pſbſicio alicui pſferendo excoīcatū ē ex
coīcatōe papali. vide inſra. c. 10. si noua
pedagia z bñōi poſuit ſeu inſtituit vlt
antiqđ augmētauit: q: nō ſz de ipatois
vlt regis vlt lateranēſ pſcilij ſinia z aucto
ritate. vlt ex antiqua pſuetudine cui⁹ in
icij nō extet memoria iſroducta ſunt ex
de v. ſignit. ſup qđ ſuſdā. Et pſra forma p
dictā faciēs excoīcat⁹ eſt excoīcatōe pa

pali: vt babeſ in excoīcatōibz pceſſus
curie: z tenet ad reſtitutionē omīz qere
git ab illis a qđ accepit ſi ſciunt: alio qñ
eroget in pias cās. si vō auctoritate pre
dicta ex cā irrationabili noua inſtituit vlt
antiqđ z pſueta augmētauit: z de hac au
ctoritate apparcat vt ibi. 2. ſic si ipſe fecit
id pp qđ ipſoſita ſit z in futurū intēdit fa
cere: puta reſicere pōtes: tenere ſtratam
publicā ſecurā: manuteneſe iuſticiā z
bñōi. licite pſt exigere ab adueniētibus
vlt trāſeſſitibz noua z antiqđ adaucta. als
si pp defectū iuſticie: vel q: ex negligen
tia ſeu cupiditate non t3 ſecura itinera
nolēs expēdere: viatores in pſona offen
dūt vlt rebz expoliāt aut aliqđ dñm pa
tiāt: tenet eis ad plenariā ſatiffactionē
ſim boſt. 23. q. 2. dñs nī. Et qđ ſuſ dixi
q ſecure pōt exigere vectigal intelligit
ſolū p rebz q negociatiōis grā diſſerunt
nō āt. p rebz q ad vſū pſpū vlt ad vtilitā
tē ſiſci: aut grā ruris exercēdi poſtāt. 2.
de vecti. 2. cō. l. vniuerſali z glo. d. c. ſup
qđ ſuſdā. qđ vlt ē de iure ſz de pſuetudine
hoc nō ſeruatur ſz boſt. in ſū. cō. t. dicat
q bec pſuetudo ē irrationabilis nec pſt fa
cere q debeat vectigal. p dictis rebz qđ
vlt vlt quo ad ſoſeſes ſz quo ad incolās
forte pſt tolerari tal⁹ cōſuetudo q ſoluāt
vectigal ē. p rebz ad vſū pſpū pſtinetibz
ſaltē de fructibz nouis terraz q ſuppo
nūt ad ſupportādū onera loci de qbus
nullū adhuc ſoſet ſolutū vectigal ab eis
ſec⁹āt de his quas emerēt. p qđ ſemel
ſolutū fuiſſet: z ſic videt ſentire 30. de
imo. in cle. ſi. de. cē. Si fuit rebellis pſu
max z inobediēs ſuperioibz ſuis in his
ad q de iure tenet: pſcipue pape vel epō
nō curādo ſnias excoīcatōis aut iterdī
eti cū excoīcat⁹ ſeu iterdicit⁹ cēt diuiniſ
ſe ingerēdo vlt alios ſeruare nō pmiſſe
do: eſt excoīcat⁹ vt in cle. grauis. de ſen.
ex. Si bellū ſciēt aſſūpſit in iuſtū ſeu de
quo pſbilit⁹ dubitauit: mortalit⁹ pecca
uit iſtā ſim boſt. ex. co. q bellū nō appet
clare iuſtū pſumit in iuſtū ex pte mouē
tis extra de iure iu. ſicut. 5. z tenet ad re
ſtitutionē omīū dñnoz inde ſequētū

ſz ſubdit⁹ in bello dubio excuſet vt. 3. p
cepto. 7. vbi de hoc plene. Si bellum iu
ſtū cū auctoritate ſuperiois mouit: z ea q
in iuſto bello de iure ſeruari dñt ſeruauit:
z ppoſſe ſeruari fecit. naz als pecca
uit z tenet ad reſtitutionē omīz ablatoz
ex de reſti. ſpo. olim z ibi 30. an. si ſi dē p
miſſas ēt inimicis violauit vel treugas
nō ſeruauit mortale ē: niſi ipſi ſides pſus
violāſſent. 23. q. 1. noli. si obſides ſuos nō
liberauit mortale ē. si a ſubdit⁹ exegit vlt
extorſit vi vlt metu collectas ſeu ſuicia
indebita i pſonis vlt rebz ſuis: aut als q
quomō granauit idebiter: z pſacta ac cō
uēta cū eis rapinā pmiſit: vide plene in
piſa. c. talia. Si bona imobilia aut iura
cōtatis vlt ſubditoz quoqđmō ſibi vltur
pauit: vlt aliqđ in iuſte pſcripſit z ei⁹ bo
na pſſicauit: mortale eſt z tenet de oi dā
no. Si decedētibz nō ſilijs non pmiſit
teſtari vlt legare ad placitū: aut decedētibz
q in teſtatis nollut ſuccedere eos ad qđ
de iure pſtinebat hereditas: ſz ſibi eā vlt
dicauit tenet oia eis reſtituē niſi ibi eēt
pſuetudo pſcripta ſz boſt. si leges ſtatu
ta vlt decreta guā z iniuſta fecit: vlt q ſie
rēt cā efficax extitit: naz ſi ſint 3 ius nāle
ipō iure nō tenet. di. 8. q. 3. mores. 52. q.
3. flagitia. z bñōi reſtitoz ſtatuz l legū
z ei⁹ heredes tenet reſtituē dñificatis
oē dñū qđ eis ptingit ſz durā. si officia
regimīs vēdidit gñit peccauit. naz hoc
ſtrictiſſime pſbict. 2. ad. l. iul. ſpe. l. ſi.
si vō mutuū accepit ab officialibz b⁹ pa
cto ſeu pſuentionē p ſibi ſatifficiat dñ offi
cio vſura ē: q: p mutuo ipſi officiales ac
cipiūt officiū pſtāt: vñ z ipſi tenētur reſi
gnare officio z reſtituere qđqđ babuerit
vlt ſortē: z ipſe dñs q dedit eis peccādi
occafione princeps ē criminis ſim tho. et
in piſa. vbi. 5. Si officiales tyrannos et
cupidos in terris ſuis ſciēt poſuit: vel
ex quo eos ſe male bñe in officijs ſuis i
tellerit nō remouit ſeu puidit cū potue
rit ſine dāno rei publice. z ſine piculo p
prie pſone tenet inſolidū reſtituere oē
dñū qđ ipſi officiales intulerūt iniuſte
ſubditis ſuis ſz ſco. in. 4. di. 15. si in offi

cijs publicis poſuit iudeos. Mā hoc p
biber. 5. 4. di. nullo. 17. q. 4. pſtituit. nec
ſz eos guāre collectis vlt ſuicti ſim
tho. nec expellere vt in. c. qđ ſup his. ex
de vo. no. 30. an. si nimis dur⁹
z vindicatiuus fuit: ſeu homicidia mu
tilatiōes z bñōi ſcēua iniuſte vlt iuſte
nō tñ iuſticie ſelo ſz poti⁹ ex vindicta z
odio. pcurauit vlt pmiſit: nā vtroq3 caſu
ē mortale: z in pmo tenet de oi dāno. si
penas vlt emēdas in pecuniā pp cupidit
atē vlt odii z nō pp correctiones delin
quentiū extorſit vlt vltra debitiū accepit
vlt penas corporales aut mortis in pecu
niariā pp cupiditatē z auariciā z iuſticiā
pſtauit: q: mortale ē et tenet de iuſto
dāno. Si iuſticiā vēdidit vlt munera vñ
q accepit vlt pēdiuit ſeu vt debuit mini
ſtrare nollit. aut latroneſ. ſures z bñōi
malefactores in terris ſuis inualeſcere
ex ei⁹ defectu pmiſit aut ſuſtinuit ſeu nō
obulauit tenet de oi dāno. Si ex his ipſe
vaſallus alteri⁹ nō ſeruauit ei fidelitatē
in his q de iure debuit iuſt ſormaz iura
mētū: q: mortale ē. Si in terris domini
ſui ſuſtinuit iniuſtas mēſuras z ponde
ra: aut iniuſta pſcia rex venaliū ſciēt: q:
mortale z teneri vlt ſi pmode pſt obuiare
Si pupillos viduas z paupes nō deſen
dit 3 oppſſores ſuos vt tenet. 83. di. er
ror. 2. 87. di. p torſi. Si ambitioſus fuit
inordinatē aſpirās ad dignitatē z dñia
vlt ſic ad ea afficiat q ne ſtātū pderet ſeu
vt ampliaret peccare mortalit⁹ patus fo
ret. Vlt hāc vitā nūqđ finire vellent mor
talit⁹ peccauit. Si pſtialis eſt aut pſtiales
ſuos ſouit et ſuſtinuit mortale ē. Si ni
mis ſūptuoſus z curioſus fuit in ediſ
cijs. veſtitu z appatu cibo: equoz et ſar
milſe. in cambz. auibz. puiijs. pōpis z
bñōi. Si nimis ſe occupauit z familiā
in venatiōibz z aucupijs: pſcipue diebus
feſtiuis omiſſis miſſa diuinis. Et pp b⁹
ſubditos guauit vlt corū ſata vlt nemoza
vaſtauit: vltra mortale tenet dñ illato dā
no. Si duella baſtiludia torneamenta
aut alia ſpectacula aie vlt corpi piculoſa
ſieri fecit vlt pmiſit: mortalit⁹ peccauit.

Si bñftriōib⁹ supflue tribuit ⁊ bñmōi tur
pes psonas in curia tenuit q: si l3. vide
infra. e. r. c. 12. si d honestate mox ⁊ casti
tate familie sue nō curauit s; ipudice se
habētes cū mascul⁹ ⁊ femis retinuit. nec
cū posset cōuerit mortalit⁹ peccauit. si ē
iungat⁹ interroga vt in pcedenti. c.

Si iudicibus ordinarijs seu delegatis
laicis vel ecclesiasticis et alijs psonis q
in iudicijs concurrūt assessorib⁹ actori
bus reis ⁊ testib⁹.

Capitulu quartu.

Secūda iudicē secularē ordinariū
seu delegatū pñt sic fieri interroga
tiones. Pñtio si iurisdictionē seu
ptatē iudicad. sibi usurpauit. nā sic iudi
cādo mortalit⁹ peccauit: cū tal ptas nul
lā tribuat auctoritatē: s; iñt mortalit⁹ pec
cauit si fines mādati sue ptātis sciēt vel
ignorantia crassa excessit. si tiore. cupidi
tate. odio vlamore. vñ alia cā iniuste iu
dicauit: nā si b⁹ sciēt fecit mortalit⁹ pecca
uit ⁊ tenet in foro iudiciali et pñali leso
ad oē interesse. si ille p q iñias tulit iustas
nolit vñ possit satisfaccere ex d iniur. si
culpa. z. q. 6. b⁹ ē placuit i gl. l. d. Ray.
bosti. ⁊ guil. Si iniuste ⁊ male iudicauit
p ignorantia. nā siue sit ordinari⁹ siue dele
gat⁹ siue arbit⁹: si ex ignorantia crassa b⁹ fe
cit: vt q: p se nesciebat qd cōit scire obe
at: nec a pñt iuefigare curauit: aut si sci
ebat stude tñ ⁊ vidē māz neglexit: vel as
sessorē assumē noluit: seu min⁹ idoneū
assūpsit i foro pñali tenet ad oē interesse
pñt lese vt in pño casu f3 ray. ⁊ guil. si i
ignoranti. pbabili ⁊ pbita oi debita deli
gētia studēdo ac pñtos pñsulendo: ⁊ nil de
pñgētib⁹ ad rei veritatē iuefigādā omittē
tēdo male iudicauit excusat⁹ ab obliga
tiōe restitutiōis: reo casu si b⁹ de pñt as
sessoris fecit ipe assessor: solidū tenet pñt
lese siue male pñsuluerit sciēt siue igno
rāt vñ negligētia sua. ff. qd q3 iur. l. 1. z.
l. d. ray. bosti. ⁊ guil. si accipit pecuniā vt
male iudicaret n solū tenet vt. s. ad oē i
teresse: s; et pecuniā sic acceptā tenet re
stituere: si ei q dedit cū turpit dederit: s;

ei cū iniurias recepit. l. q. i. iubem⁹. z.
c. se. si accepit pecuniā vt iudicaret vt
nō male iudicaret tenet restituere ei q
dedit: nisi dedisset vt animū iudicē corū
pet. z. q. 3. q recte. ⁊ ibi gl. ⁊ archi. l. d. bo
sti. ⁊ ray. si cū tenet iudicare noluit: ⁊ pp
b⁹ aliq̄s amisit ius suū: tenet restituere to
tā liti extimationē ei q pp hoc leſus est
z3. q. 2. dñs. z. q. 5. administratores. Con.
Al. si exñs iudex iſerior a pñcipe penaz
a iure taxatā reo totalit⁹ relaxauit seu dē
minuit: cū de iure nō possit: peccauit ⁊
tenet satisfaccē cōitati vt accusatori cui⁹
qñq3 itereſt vt re⁹ pñt pñt aliquaz in
iuriā sibi illatas f3 tbo. fa fe. q. 67. l. d.
bosti. si iniuste reo auxit penā a iure ta
xatā tenet ei restituere si soluit f3 tbo. ⁊
Ray. si iudicauit pñm allegata ⁊ pbata
tñ veritatē quā ipe nouit s3 tbo. vbi. s. ⁊
fa fe. q. 64. dicat in b⁹ casu iudicē excu
sari si nō pñt alit⁹ innoxū liberare: attē
rñt t3 Alex. d. al. in. 3. pñt f3. d. 4. ar. 3.
q. 1. z. Mic. de li. c. r. 23. Con. bosti. Al.
guil. gemi. in. c. cū eterni. de sen. ⁊ re iu.
li. 6. dñ q opt. tbo. pñt pcedē vbi agit de
pena retractabili ⁊ in ſua q pñt retractari
p viā appellatiōis. Sec⁹ vbi agit de pe
na corporali q est irtractabilis. Et hoc
opt. vt sat. in mti rōni. Si iudex sine in
digētia i fraude accepit assessorē nā tūc
de suo ei puidere tenet vt in. c. statutu.
de rescrip. li. 6. vbi declarat p archi. ⁊ io.
an. qñ dicat in fraude assumere assessorē.
Si exñs iudex ordinari⁹ accepit ali
qd a pñt peccauit mortalit⁹ ⁊ restituere
tenet vt. s. q: non licet iudici iustū iudi
ciū vedē nec aliqd p ſalario accipe. ri. q.
3. nō licet. nec ēt ſupr⁹. Delegat⁹ pñt
bñ pñt expēſas petere pñt: ⁊ modica en
ſenſa. i. eſculēta ⁊ poculēta vt ibi ⁊ ex de
vi. ⁊ ho. cle. cū ab oi. ⁊ p ſpe. ri. de ſalar. s.
l. d. pñt. iudex. l. 1. s. 4. si exñs miniſter
iudicis execut⁹ ē ei pñt iñias iniusta. Nā si
hoc ſcit certitudinalit⁹ nō excusat a mor
tali nec d3 obedire. si ipe dubitat tñc. n.
excusat obediendo. ri. q. 3. qd ergo. et. z3.
q. i. qd culpa. ⁊ no. tbo. fa fe. q. 64. l. d.
Ray. Si iudice ecclesiastico ordinatio

ſeu delegato: si officiū assūpsit iudicad
nesciens iura grauiter peccauit. Nam
si laico illitterato dñmodo habeat pñue
tudine ⁊ pñtia iudicandi possit cā cōmit
ti nō tñ ecclesiastico iudici hoc pñt pñt
ti nisi sit pñt mediocri ſaltem iuris ſcia
l. de iudi. certi iuris. ⁊ dñ. z. c. i. Si p
iurisdictionē aut ptatē ecclesiastica obrine
da dedit aliquid tpale. nā cū tale ius sit
ſpñale si ē dubiū q mortalit⁹ peccauit. et
ſimoniam pñt ēt ne pla. vi. ſu. c. i. z. ⁊
3. Et idē ē f3 bosti. si pñt de certa quo
ta pñt seu lucri: licitū tñ est epō ⁊ cūlli
bet alteri plato pure ⁊ ſimpliciter pñt
re vices ſuas. Et deinde tali ei vicario
pñt certū ſalarium. vt no. gl. in. d. c. i. z.
l. d. bosti. si ibi. si exñs ordinari⁹ vt delegat⁹
pñt pñt ſciētias ⁊ iusticias in grauamē alte
ri⁹ pñt in iudicio qd fecit pñt gra vel p
pecunia ſuſpēſus ē pñt annū ab executiōe
officij extra de ſen. ⁊ re iudi. cū eterni. li.
6. si ſnias excōis ſuſpēſiōis vel interdi
cti nimis de ſacili ſulminauit. Nā hoc
nō licet niſi pñt pñt pñt pñt mortalit⁹.
ri. q. 3. nemo. z. c. si aut nobis. Et si ſine
monitione legitima pñt ſua vel ſine ſcri
ptis ſeu al⁹ cōtra ordinem iuris grauiter
peccauit ⁊ ē ſuſpēſus ab ingreſſu eccleſie
pñt mēſem vñ ex de ſen. ex. ſacro. Si iudi
ce tā ſeculari q eccleſiaſtico. si ordine iu
dicario non ſeruato iudicauit grauiter
peccauit. nā nullus est pñt nandus niſi
iudicio ordinabilis habito aut cōuincat
aut reū ipe ſe pñt: niſi al⁹ crimen fo
ret manifestū. z. q. i. s. bis omnibus. Si
partē cōtrariam quoquomodo iniuste
grauauit: dilatiōes pñt ius aut queſti
ones ſeu inqueſitiōes ad quas reſpōde
re nō tenebat fecit. si dolose locū appel
landi dedit: aut poſt appellatiōē legiti
mam in cā pñt ſeu allegatiōes ſrui
las fecit vt admittit. si dieb⁹ ſeſtiuit ex
cuit iudicialia pñtibus ē. extra de ſer. c.
i. si pauperib⁹ viduit ⁊ orſanis non ſub
uenit vt exco. nam si ſcienter deliquit
in quolibet predictōz videtur eſſe mor
tale.

Ab accusatore seu actore.

Noniam accusator seu actor: re
quiritur in iudicio. nam iudicis
est neminē ſine accusatore dam
nare. z. q. i. multi. ideo ab eo poteſt ſic i
terrogari. Si aliquādo accusauit de cri
mine. nam si calumnioſe egit imponen
do ei falſum crimen ex malicia vel petē
do aliqua bona tanq̄ ſibi debita: que tñ
nouit ſibi non debet in vtroq3 caſu pec
cauit mortaliter. ⁊ de omni damno inde
ſecuto tenetur leſo modo ſibi poſſibile:
ſiue leſus fuerit in temporalibus ſiue i
fama vel in perſona. l. 4. q. 5. non ſane.
in ſine. ⁊ ea. cauſa. q. 6. si res. tamē si ma
niſeſtare poteſt factum vbi vite imine
ret periculū nunq̄ tenetur ſi in pgreſſu
cauſe criminalis pecunia corruptus aut
rei accuſari vel amicos: cuius precib⁹
inductus inordinate deſtinit a perſecu
tione cauſe inchoate ſcilicet colludēdo
cum reo ⁊ non inducendo legitimas p
bationes quas habet contra eum mor
taliter peccauit: quia impedit bonū rei
pu. quod pcuratur per punitionem cri
minum pñt tbo. fa fe. q. 68. Sec⁹ si
eſt in cauſa ciuili vbi agitur de tempo
ralibus ⁊ de idemnitatē ſiue acquiſitiō
ne iuris ipſius actoris: nam quilibz po
teſt renunciari iuri ſuo. 7. q. i. quam pe
riculoſum. Si habens iuſtam cauſam
ſiue criminalem ſiue ciuilem per inde
bita media eam proſecutus eſt: vtendo
mendacijs in iudicio falſis instrumen
tis ⁊ teſtib⁹ ac probationibus alijs: ne
perderet cauſa: quia licet mortaliter pec
cauerit pñt tbo. vbi ſup. a. q. 69. ⁊
z3. q. 2. facit. non tamen tenetur pro
pter hoc ad aliquid alteri parti cum cer
tus foret: vel ſaltem preſumeret habere
cauſam iuſtam: ⁊ ſic in veritate tandem
repperit. Et hoc verum in cauſa ciuili:
ſecus autem in criminali: quia niſi cer
tus ſit de crimine ⁊ poſſit legitime pro
bare ſi accuſaret: nō excuſaretur a mor
tali. si qñq3 aliquid opñtuit ex iniuſta
ſnia data. p eo a iudice: nā f3 oēs doct. si
habuit mala pñtā dā pñtbat litigij
reſtituere obligat: nec ſnia cū deſinit:

vt si p falsos testes vltima istrumēta vt
falsas allegatiōes sciēt obtinuit: tenet
vt. s. i. l. i. l. si pp falsas cau. Si vō tpe
late snie fuit boni fidei: s; postea habuit
certā noticiā q; p se data fuit iniusta: q;
uis snia ex q; iā trāsiuit i re iudicatā. z cō
denat nō appellauit videat excusare eti
p q data ē s; host. i. s. de snia. s. z. tñ q;
b: ē ius nāle: z q; nemo d; locupletari
cū alteri tactura vlt dāno. d. reg. iu. l. o
cupletari. l. i. 6. Ideo s; theolo. tal tenet
restitutū sic habita: z sic not. Anno. z do.
An. de bu. extra de imu. ec. q; pleriq; a
reo. Si aliqñ accusat seu ipetit sup ali
q; re iuridice a suo iudice dixit falsitates
vt tacuit veritatē: nā siue b; fuerit i cā ci
uili cū agere de re spali: siue in cā crimi
nali cū accusaret d; aliq; crimine: z aderat
semiprobatiōes: vel cū inq;rebat sup cri
mine de q; erat ifamat; peccauit morta
lit s; tbo. fa. fe. q. 69. Sec; at si de hoc
requeret a nō legitio iudice vlt a legiti
mo s; nō iuridice. Si accusat vlt ipetit
calūniat se defendit. s. falsitatē dicēdo
vt veritatē faciendo quā dicē tenet vt. s.
aut als fraudē z dolū adhibēdo mortali
peccauit et si cāz iustā habuisset. Et si iu
ramētū calūnie pstitit: vt i cā criminali
fieri d; ex de iuramēto calū. Inherētes
piur; est vt no. tbo. fa. fe. q. 63. Si post
snias p ea latā appellauit cā afferēde mo
re ne p est iusta snia ex q; t: peccauit mō
talit. q; iusticiā egit: iō puniēdo ē z leso
tenet de dānis z expēs. z. q. 6. patuit vt
d. o. tbo. sec; at si appellauit credens bre
iustā cāz. Et teste. Si in iudicio requit;
sciēt dixit falsitatē mortali peccauit fm
tbo. fa. fe. q. 70. z ē piur; nā testis sp iu
rat dicē vlt als si crederet ei quātecūq;
religiōis foret ex. e. nuper. 3. q. 9. borta
mur. Idō tñ i cāz cā remitti iuramē
tū d; p sensu ptiū nisi i cā mrimonialit ex
e. tuis. Tenet isup sciēt fm testificās i
foro ptiōso d; oī dāno leso inde secuto
z. q. i. notū. z. i. 4. q. 6. si res. si rē sibi du
biā testificādo certā affuit mortali pec
cauit z ē piur; si iurauit se scire qd nescit
z tenet ad restitutōz s; exinde qd dāni

cat; iniuste. d; igit certū p certo affē z
dubitū s; dubio pferre. cō. tbo. si tñ ex la
bili mēoria ptingeret q; d; crederet se cer
tudinalit scire qd nescit vt excusaria mor
tali z a restitutōe s; tbo. vbi. s. ar. 23. q.
5. d; occidētis. sec; si ex ipmēditatōe z ne
gligētia. si p testimonio ferēdo pecuniā
accepit mortali peccauit. i. 4. q. 5. si sane
z si b; fuit i cā spiali sic ē mrimonialit d;
decimis z b; mōi symonias pmitit. p tñ
testis accipe expensas ab eo solū q; est p
ducit: si forte ptingat ex testimonio ferē
do dietā vlt opas suā vlt lucrū z b; mōi de
mittē vlt pderē. Accipiēdo at illicite pec
uniā p testimonio ferēdo restituet cā q;
accepit: nisi ille dederit ad cōm pēdū te
stis: nā tñ debet ei i cui; iniuria accepit
vel paupibus.

Ab aduocatis
iuriscōsultis z pcuratorib; l. ap. 5.
Rio introget p fessor ab aduoca
to si aduocauit pbiuit a iure: nā
si sciēt b; fecit vt peccasse morta
lit. si sciēt defēdit cāz iniustā vlt despātā
mortali peccauit z tenet ad restitutōz
alteri pti s; tbo. fa. fe. q. 71. s; si ex igno
rātia sua nō cognouit iniustā cāz z iō eā
dēdit excusat eo mō q; ignorātia excusa
re pti. si vō ignorat ab initio iniustā susce
pit z postmodū in pcessu iudicij cognouit
uerit eā talē: oīo reliquē d; z cliētulo cō
sulē q; d; stat z cedat pponat cū aduer
sario d; cōi p cordia sine fraude vt i. l. rē si
nouā. l. de iudicij. bec tbo. z ray. in cā
vō dubia licite pti patrocinari s; tbo. si
fidelit z legalit i q; tū iusticia pmitit cāz
sui cliētuli fouit z defēdit nihil d; pti gēti
b; omittēdo: nā ad b; tenet: z si pp suaz i
prudētiā l' negligētiā nōbilē: q; noluit d;
ligēt studē z laborare. put cā exposcebat
amisit eā mortali peccauit z tenet ad re
stitutōz dāni inde secuti cliētulo suo. ff.
d; offi. pti. l. vtilitas. idē ray. z host. si pti
dit aduersario secreta cliētuli sui vlt als
dolo malo fecit ei p dē cāz iustaz: mortali
peccauit z tenet vt. s. ff. de iudi. l. sili
usfamilias. Si in aduocādo debito mō
vltus ē: nāz nō l; pponere vel aduocare
re pccatē ptiādo seu vociferando

z tales pccates aduocati q; nō rōe s; pbiis
vbi putat eē dertādū reddūt ifames
3. q. 7. Itē si q; adeo. si falsa iura leges l'
glosas allegauit seu falsa istrumēta aut
falsos testes l' corruptos: ac falsas rōes
seu pbatōes iuris l' facti induxit vlt pdu
xit: mortali peccauit. Si quomō ad
uersario sui cliētuli bonam cām abstu
lit: si aliq; cū grauauit: petēdo dilatiōem
supflua: faciendo positōes duplicē l' ca
uillōsa: p istructiōem falsi testis: vlt q;
induxit cliētulū suū vt negaret vltate
z b; mōi. In oib; hīs fm l' host. tenet in
solidū aduersario quo ad vlt itereē. idē
dicēdū de iuriscōsulto z pcuratore si sci
ent opē vlt ptiū dederit i cām iniustā: z
eor; ope l' ptiū obtēta ē victoria cāe als
fi ex de reg. iu. l' null; l. i. 6. Si iniit vltū
dctū l' vltā pactiōem fecit cū colligato
re quē i ppiā recepit fidē. nā hoc pbiuit
ē. 3. q. 7. s. Itē si q; adeo. Si salariū imo
deratū recepit peccauit: z restituere tēh
tur fm tbo. nā quāz licita possit petē
moderatū z de eo pacisci: siue ab initio si
ue finitā cā. i. 4. q. 5. c. l' d; fac. si tñ imo
deratū petē pot. z attēdit moderamē sa
larij s; tbo. de al. in tertia pte. di. 4. 4
fm q; titatē cāe laborē aduocātis. sciēt
am z faciēdiā assessoris l' aduocati: z con
suetudinē regiōis. 3. q. 7. apud vrbē. cō.
tbo. Si pactū iniit cū cliētulo de q; tra p
te lit: puta de decia l' cētesima. nā si nō l;
z pbiuit. 3. q. 7. s. arcē. si dieb; festiuis
se occupauit i studio z alijs ad officiū ad
uocatiōis ptiētib; nō pella vlt intuitu
pietati s; lucri cā l' cōmodi spalis: pctm
ē. Si aduocauit ptiuit vlt pcurauit scv
ent i cā vlturaria mortali peccauit: z si
ei; ope vlt ptiū aliq; sniat ad solūēduz
vlturas: vlt qd solute nō restituāt vt ipe
teneri. Si i cā paupēz z misēabiliū pso
narū iusta patrocinij ptiuit. nā ad b; te
net eo mō q; ad alia opa misēcordie d; q;
b; 86. di. nō satis. Idēc fere oīa interro
gari pti a iure ptiuit z pcuratoribus.
si notarijs. l. ap. l. i. sextus
z officiū tabellionat; exercuit i
piti; z iexp; exis. nā si ex nobi

li igno:ātia male dictauit instrumēta vlt
testamēta: seu debitas solēnitates z clau
sulas omisit qd; validat; d; t; z istrumēta
pp qd exorta sūt litigia z bōa pdita: mor
tali peccauit z tenet de oī dāno ide secu
to. Idē ē si b; accidit ex ei; nōbili negli
gētia. Si falsificauit aliq; istrumēta: aut
scripturas suas l' cōmēdas addidit l' minue
do: mortali peccauit: z tenet de oī dāno i
de secuto. Si rogat; i testis eor; q; nō erāt
mētis sue cōpotes: s; a sēsu alienati sciē
ter notauit testamēti eor; tāq; vltū rōnis
bñtū. nā peccauit mortali z tenet vt su
pia. Si q; quomō fec; ptra statuta: q; qñ
creat; fuit nōi; obfuare iurauit. nā si
p fec; piur; ē. si aliq; statuta dictauit vlt in
scriptis redēgit aut redēgit fec; sup appo
batione vlturaz ptra ecclēstia liberta
tē. nā i vltroq; cāu mortali peccauit z ex
cōm icurrit: vt i cle. ex gūi de vlturis. et
ex de sen. ex. nouerit. z. c. Graue. Si sci
ent fecit istrumēti de vltur; l' fraudē vltu
raz fm host. piur; ē: q; cū creat; notarij
iurat; nō facē. z ptiēt ifamis effect; ē nec
de cetero poterit testamēta nec istrumē
ta ptiēre ex d; testi. l; ex qdā. s. si. nō tamē
tenet restitutū pecuniā bitā p labore suo
quāuis illicite: s; si ptiēt feneratio de.
dit cām efficacē: iducēs ptes ad talē d; tñ
tenet vt supra dictū ē de psona ta pcece
pto. 7. si maliciose occultauit vlt nō exhi
buit istrumēta seu scripturas publicas
aut testamēta: seu cōes rōnis libros de
struxit z b; mōi vlt alteri dedit. nam vlt
pctm tenet de oī dāno levis ex b; cum p.
stet cām efficacē. l. de edēdo. l. 3. s; apud
quē. si dieb; festiuis absq; nccitate s; lu
cri cupiditate cōfecit istrumēta copia
uit vlt extēdit scripturas cū differre pos
se: mortate vlt z pbiuit ex de fer. c. i. si i
moderatū ptiū extēdit z vlt ptiēt p
scripturis vel mercede sua: nō l; de b; in
spe. plene ti. de salar. s. z. si exis notari;
epi. p scribēdis nōib; ordinādoz vlt als
ab eis pcepti z ē salariat; simoniā cōm
sit ex. e. c. i. si aht nō ē salariat; tunc si id
qd ei soluit cōuenit ei ptiēdato labore
z qualitate negocij licitū ē als non vt

ibidem notat do. An. de bu. 7 clarins
A doctorib⁹ magis seu scholarib⁹. c. 7.
Iosm docedi seu doctoratu illi-
cite obtinuit pecunia. pmittendo
vel tributa dādo: mortali pecca-
uit 7 phibet ex de magistris. phibemus
7 exiges crimē cōcussionis cōmittit ex.
eo. c. 1. z. c. quāto. Idē hostiē. 7 Bos. Si
gradu vel magistratu nō ad utilitatē ani-
mā 7 bonorē dei s; ad sui ostēdationē
7 gloriā q̄sunt principaliter mortale ē. Si
doctor publice docēs leges v; phycas
sciēt admittit ad lectionē suā religiosos
aut sacerdotes secularē vel et clericos
s; in dignitate p̄stitutos excoīcat? ē ex
ne cle. vel mo. sup. specula. Si legēs in
quacūq; facultate publice sciēt admi-
sit ad lectionē religiosum sine ppe reli-
gionis bitu: incurrat excoīcationē vt in
c. piculosa ne cle. vel mo. l. 6. Si schola-
res retraxit v; subtraxit alijs doctorib⁹
vel magistris sub q̄b⁹ audiebāt: nā fm
Jo. de leg. si hoc fecit in oditū doctorū 7
scholarē tā intrabāt illoz scholas tene-
tur eis ad restitutionē salarii 7 bonoris
sibi subtraxit: si āt nūduz intraverāt dic-
vt supra p̄cepto. 7. bētur de eo qui retra-
xit volentē religionē ingredi. Si mutua-
uit pecuniā scholarib⁹ ad b⁹ p̄ncipalr vt
intraret scholas suas vsurā p̄misit: 7 si
ex hoc p̄secut⁹ ē aliquā utilitatē q̄ possit
pecunia extimari: vt q; accreuit scholis
suis maiorē p̄cursum p̄sonarū 7 effectus
ē doctor maioris fame tener erogare oē
illud lucrū paupib⁹ vt no. Jo. An. i re-
gu. p̄ctm de reg. i. l. 6. In mercu. Joā.
de legna. 7 Jo. cal. i. c. nauigati. ex d⁹ vsu-
ris. Si magi exis scholarib⁹ collectas
ipofuit vel ab eis aliqd exegit. nā si bēt
salariū publicū sufficiēs vel bñficiū ma-
gisterio anerxi 7 p̄cedo a scholarib⁹
exigit p̄misit symoniā cōmittit fm hostiē.
q; vedit obsequiū sp̄iale ad qd tenet ex
officio ex de fimo. c. Memo. i. q. 3. veditē-
tes. z. c. n. solū. Sponte tñ oblata recipe-
pōt. Si nō bēat salariū sufficiēs: nec
bñficiū pōt accipere collectas p laboribus
suis. 37. di. d. q̄busdam. i. glo. ar. i. z. q. z.

charitatē z. c. q̄cūq; z. c. se. 7 v; hostiē. inue-
re qd ēt possit erigere: nō tñ a paupē nec
vt scholarē expellat de bōst: aut acci-
piat libros aut res eoz s; potit inopias
suā eis exponēdo. Ld. Inno. 21b. sy. de
magis. c. pe. alr 7 meli⁹ distinguunt. Si
didicit v; docuit sciētias phibitas: vt ē
sciētia nigromācie: artis notorie: vel li-
bros p̄tinētes turpia v; libōesta seu poe-
tarū figmēta: mortale v; 7 phibitū. 37.
di. Jo. phibet. Si sciēt v; ex ignorātia
docuit errores nobiles mortale ē 7 tene-
tur satisfacē mō possibiliter retractando q̄
docuit. si se iactauit de doctria v; alijs
destraxit 7 inuidit se eis p̄ferendo. aut se
ctas iter scholarē nutritiuit: seu aliqd ad
emulationē alioz magistrorū fecit: 7 eis
scholarē subtraxit: gūiter peccauit 7 re-
net vt supra dictū ē de doc. si nō adhibuit
debitā diligētia circa p̄fectū scholarū i
sciētia 7 mox disciplina. nō curās qd vti-
ose 7 honeste viuūt. vel nō p̄secēs eos
a vitijs in q̄tū potuit: vel docēs eos nō
utilia s; curiosa. 7 faciēs nimis vacatio-
nis. In bñmōi nobilis negligētia morta-
le v; si fuit nimis rigid⁹ 7 crudel⁹ corrigē-
do p̄ctm ē q; leuis tñ castiga⁹ ē ei p̄missa
de sen. exco. cñ volūtate. 7 ex de homici.
ad audiētia. Si d̄berauit clericū i mō-
ribus gūit: seu nō cā discipline ēt leuif:
aut existentē in sacris excoīmunicatū ē
dicto. c. cum volūtate. Si studio vacat
7 sciētie aliquo fine illicito p̄ncipaliter
vt pp ambitionē: bonorē: lucrū: cupidita-
tem: 7 bñmōi peccatum ē. Si sciētis et
disputationibus superfluis vel etiā pe-
riculosis se occupauit vel etiam negli-
gens fuit studere lectionibus necessari-
is. Si actus suos in ecclesijs fecit. nam
phibitū ē. de imuni. ec. docet. Si tu-
ramenta vel statuta vniuersitatis serua-
uit. Nam alias mortale est. Si pom-
pis dissolutionibus cōtuitijs 7 bñmōi se
inordinate 7 vltra sui status cōdecētā
dedit: vel alios ad bec: quomodo idu-
xit. Si ex secta vel p̄ialitate practicauit
voces rectoris eligēdi v; subtraxit scho-
lares alterius doctoris vt audiant sub

fuo. nam mortaliter peccauit 7 tenetur
vt supra. Si obediens fuit p̄cepto: suo
vel doctori in his que tenetur: nāz als
peccauit. Si diebus festiuis in studen-
do vel scribendo se occupauit p̄ncipa-
liter causa lucrū vel temporalis utilita-
tis. Nam non licet nisi vt habetur su-
pra p̄cepto. 3. Si vt interesset actibus
aliquorum omisit missam audire in fe-
stis vel omisit ieiunia ecclesie confessio-
nes 7 huiusmodi mortale ē.

Si medicis phycis 7 cirogicis. ca. 8.

Si se ad practicandum posuit i
medicina sine sufficienti peritū
nam si p̄pter hoc dedit medicū
nam vel remedium nocuum infirmo
mortaliter peccauit: quia non licuit ei
vsurpare quod alienum ē fm hostiē. in
sum. titu. de homi. 7 extra eo. Qua nos
Abi hoc etiam tenet. Inno. 7 do. An.
de bu. facit extra de iur. Si culpa. Si
existens peritus 7 sufficiens negligēt
se habuit apud infirmū. nāz si ex nota-
bilit⁹ negligētia omni sit aliquid ne-
cessarium infirmo ex hoc eius infirmitas
inualuit: peccauit vt supra: quia negli-
gentia pariter 7 imperitia sunt in culpa
pa. 83. di. c. 1. Si curando infirmum nō
ē secutus artis traditiones sed capitis
sui opinionem. Nam si ex hoc contin-
git infirmo aliquid mali notabilis tene-
tur 7 peccauit vt supra fm hostiē. vbi
supra. Si non adhibuit debitam dilige-
ntiam circa curam infirmi: personalit⁹ cū
visitando. signa interiora videndo. me-
dicinas dietas 7 regimen vite ordinan-
do in culpa est 7 peccauit vt notat hostiē.
7 domin⁹ An. de bu. in. d. ca. Qua
nos. Si dedit medicinam infirmo: du-
bitans an deberet nocere vel p̄ficere
mortaliter peccauit: quia nullo modo d-
bet dare nisi fm artem cōstet sibi ex sci-
entia quod debeat p̄ficere. nam in dubi-
tis tutior via est eligenda: 7 nota. Inno.
7 do. An. de bu. d. c. Qua nos. Si sciēt
omisit dare infirmo medicinam oppor-
tunam. Nam peccauit vt supra: 7 si stu-
diose quomodo modo aggrauauit infir-

mitatem gratia maioris lucrū percipien-
di: vel fecit infirmum reciditare vltra
mortale grauiter est puniendus secūddū
Inno. hostiē. 7 domin⁹ An. de bu.
vbi supra. Si adhibuit debitam dilige-
ntiam inordinando medicinam infirmo
Nam si p̄pter defectum corruptionē
vel vetustatem specierum. vel rerum in
medicina positarum infirmi incurrat
periculum: 7 ipse diligentiam omnem
quam debuit non adhibuit in reb⁹ me-
dicinalibus eligendis non excusatur se-
cūddū Inno. hostiē. 7 domin⁹ An.
de bu. vbi supra: secus si adhibuit. Si
habere apotecam aromatum coegit di-
recte vel indirecte infirmos quos ba-
buit in cura sua emere ab eo medicina-
lia vel ab alio cū quo conuenit partici-
pare partem lucrū. nam si p̄pter hoc se-
cutum est infirmis aliquid damni co-
porale: vt quia alibi emissent res melio-
res 7 vtiliores: vel temporale vt quia ha-
buisset minori precio tenetur de omni
damno. si seruauit p̄ceptum ecclesie
qd precipitur medicis. s. vt cū eos ad in-
firmos vocari p̄tigerit ipos an oia mo-
neāt 7 ad p̄fessionē inducāt. s. cū effectu
anteq̄ ad curā manū apponāt: nec suffi-
cit suadere nisi cū effectu infirm⁹ obediat
vt no. hostiē. Jo. an. 7 do. an. de bu. i. c. cñ
infirmitas. ex de pe. 7 re. vbi dicit hostiē.
qd medic⁹ bñmōi p̄stitutionis trāsgressor
peccat mortali. si dedit p̄siliū v; medici-
nā v; als suasit aliqd p salute corporis q̄
stet in piculū aiay: puta q; q̄s fornicet:
vt euadat cetas infirmitates l⁹ medicinā
ddit p̄gnāt ad occidēdū puerperitū p̄cō
suatōe mris l⁹ potit ihebrantē 7 bñmōi.
nā mortale ē 7 phibitū vt i. d. c. cñ infirmi-
tas i. si excoīlit salariū imoderatū a dī-
uitib⁹ l⁹ et curare renuit infirmos parit⁹
Nā ad b⁹ tenet als mortali peccat. s. di.
c. i. tibi dīc glo. qd medic⁹ tenet curare
grīs si solū paupēs s; et diuitē q̄ nollet a
liqd dare 7 siue pualuerit diues siue m-
riat poterit medic⁹ expēsas reperere vt
ibi 7 plene in spe. titu. de salar. §. postre-
mo. Si paupib⁹ 7 religiosis l⁹ q̄buscūq;

alij aliqd dolose ad expictā cū pieto
ddir. nā mortali peccauit. si nimis d faci
li pualet iurmis fōbilib' frāge ieiunius
l'coedē carnes i dieb' p'hibet' absqz rō
nabili cāptm ē: si fō b' pualet ianis. p
pseruāda sanitate talia cā n' rōabili: mor
tale vī. Si emulatōe dtraxit alijs medi
cis falsā dānā itulit tēst. Si statuta sue
vniuersitat' fuare iurauit: z postea trāf
gressor: cor' fuit: nā toties piurus fuit et
mortal' peccauit. Si visitatō m' ieres
iurmas z cā iurmitat' tādēdo eas d' idu
stria z itētiōe libidinosa. pcessit ad aliqd
ibonestū: ē mortale. Si exis cirugic' iei
dit aliquē. Mā si p' artē clare cognoscit
vile ē illi icidi i aliq' pte corpis n' pecca
uit icidēdo. 55. di. si q's abscedit z capli
se. Sec' si dubitat de icisione l'et de ic
fore q's nesciat bñ facē: q' tūc abstine' d's
z pot' dimittere iurmā sine icisione in
māu dei q' cū dubio icidēre fm' Anno. z
20. An. de bu. vbi. s. lib. offi. p'liarijs z
m'licis pncipū. **Caplm. Monū.**
Exis officialis pncipis seu cōi
tatis iuste z fidelit' officio suo se
hūit nemine pcutiendo. Mā si
erat sufficiēt salariat' qdāq' extor'it p i
pbitatē p'extu officij sui tenet' restituere
seu paupib' erogare. si fō n' erat sala
riat' z p'm mo: ē l' p'uctudinē officij sui
aliqd accepit v' excusari. i. 4. q. 5. Mā sa
ne. z ibi glo. z archi. Si d' ipositōe pnci
pis ab ci' subdit' aliqd p' d'bito scient'
exegit l'extor'it ad restitutionē tenet': ē t'
flad' ex n' puerit. 23. q. i. vilitare. cō.
Ann. i. c. q. p'leriqz d'imu. ec. Si quatū
potuit obuiat malis z p'ioz dānis.
nā qñ alicui p'at d' iuria seu dāno alci
illato z obuiare pōt sine pieto p'pe p'fōe:
z sibi b' ex officio icubit: si n' obuiat mor
tal' peccat: nisi obuiare p'gerz ad rei pu
mat' malū: z tenet' isolitū d' oī damno.
86. di. p'faciētis. 20. sco. i. 4. di. i5. si ca
strū trā l'villā fidei ei' p'missam abstulit
dño suo legitimo possessori z p'ditorie
tradidit alci nullū ibi ius habet. Mā te
net' ei d' oib' dānis ide secut' c' d' iure.
si culpa. si exis official' seu vicari' p'at'

capitanei paster' rectoris iniusti aliqd
p'mittētis in offō suo non restitit vel d'
dixit ei. p'posse: v' ultra p'ctm' teneri de
oi dāno lehis. 2. de appella. l. qm. ij. Et
hoc ibi tenet' Bal. si exis cōsiliari' con
siliū dedit fraudulentū pncipi cōsati
seu alteri p'fōe puate. nā si fuit circa ma
leficiū vel qñ z extali p'silio secutū ē dā
nū ē als secutur' tenet' lehis p'ra q's dā
tū ē p'siliū plene satisficere. ff. de reg. iur.
l. cōsiliij. z. c. null'. de reg. iur. li. 6. Et ibi
p' d'ini z 30. An. i nouella. si fō fraudu
lēt' p'suluit circa p'ctus vel qñ tenet' ei
cui p'siliū dedit. vt. in. l. Quod si cum sci
res. Et notat' in dicta reg. nullus sec' d'at
si nō fraudulēt' p'sertim si als nō erat
secutū vt ibi. si cum p'poneret aliqñ a
pncipe vel cōsitate i cor' p'silijs qbus ipe
habuit interesse aliqd statuedū seu deli
berādū: qd' cederet in dānū rei publice l'
et alteri' p'fōne puate: vt de imponēdo
collectas aut alta onera indebita cleri
cis vel laicis. Mā si exp'sse p'sertit tenet' d'
oi dāno ide secuto lehis. si fō n' p'sertit s'
tū n' d' d'it exp'sse z publice exp'usillan
mitate: v' ne ceteri reputēt eū infidelē p'
cipi v' illi statui: b' cāu l'z mortali peccat
nō tū fm' qdā satisficere tenet' nisi d'at
cēdo obuiare potuisset illi malo seu gra
uamini: v' nisi ad eū puerit p'modū p'
ticlare seu bursale: q' tūc v' efficacit' p'se
titre: imo ē tacēs sicer q' vocat' ad hoc vt
p'sular iuoluit pena z p'cto cum his q' ex
p'sse p'senserūt vt no. Ann. c. i. d' bis q' fi.
a ma. pte capli. si quodmō in l'ris vel fa
uorib' pncipis alicui bōa sua iura vsur
pauit aut al' spediuit: puta ne creditorēf
potuerit suos d'bitores pueri l' cāz suā
p'seq' z b'mōi. Mā vltia p'ctm' tenet' d' oī
dāno lehis inde secuto. Si adulat' ē p'
cipi laudādo eū de bono qd' in eo non ē
aut si ē malo sine laudauit v' laudauit d'
malo. Mā grauē peccauit: z si laudādo
eū de malo vt de rapina de vindicatione
z b'mōi ille mot' ē ad aliqd malū facien
dum pp' illā laudē qd' als p'babl' non fe
cisset: tenetur d' oī nocumēto eū ipse de
derit ad hoc cām efficacē que vim b'z cō'

sensus. 2id b'. 93. di. Si inimic'. si pos
sessiōes loco p'ioz vel eccellaz malicijs
seu astutijs circūueniēdo condurit puo
precio i grauamen eccellē v' pauperū vl
tra p'ctm' tenet' d' oī dāno satisficere. Si
possessiones vicinas v' l'uis cōtinguas
vsurpauit āptiādo terminos suaz v' als
quoquomō occasione adinuēit vt dñi
eaz cogere sibi eas vedē v' locare puta
molestādo eos directe vel indirecte: v'
eis cōminādo: seu apud pncipē calūniā
do. Ultra mortale tenet' le sis de dāno.
Si petijt a pncipe bona dānatoz. Māz
p'hibet' vide l. c. si. de Rescrip. li. 6. Si
p' pecunia data itersessit apud pncipē. p
accusatis v' carcerat' vt liberēt. nā si ta
les sūt culpabiles z merito puniēdi gra
uiter peccauit iusticiā ipediendo: z tene
tur pecuniā paupib' erogare. ar. 14. q.
5. Qui bētis. Si fō sūt innocēs z ipe
intercessor: nō ē salariat' pōt eā retinere
s' si salariat' ē d's eis a q'b' pecuniā hūit
restituē: nisi foret ei liberat' data z dōa
ta p'cipue post liberationem z absqz
pacto precedente.

Acumbus. Caplm. decimū.

Liuc p'io grēdū ē v' octose v'
uat: z si solū de p'pis. p'uctib': an
et eliciu exercitiū intēdat licito.
nā ociosus su' p'p'et' tenebras exteri
ores. Matta. 25. Si locādo possessio
nem pecuniā rustici mutuauit vt eam
colat. Mā si pp' mutuū aliqd emolumē
ti plus iusto p'cio ab eo recipiat vsura ē
sec' at si pp' mutuū in nullo grauet ru
sticus l'z talis p'sta' fiat ei adiutorū v'
queq' possessiōne laborauerit. Si mutu
auit frumentū vel aliud granū rustico:
qñ erat vile: receptur' tātūde alio tpe: z
cū reddit' ē cari'. nā si mutuauit itētiōe
v' lucref' vsura ē. Sec' si rustici necessi
tati subuēiat. Idē si d'it ei certā pecuniā
z tpe q' frumētū erat carissimū: b' pacto
q' certo tpe reddat ei tñ frumētū: qñ po
terit tūc bēri p'illa pecuniā: q' l'z tūc ma
iorē quātitatē frumētū bēret. p'illa q' ba
buisset tpe date pecunie nō ē tñ ibi v'su
ra nec p'cm: nisi itēsiō praua fuerit. 14.

q. 4. Si q's cleric' z ibi Archi. Si colo
nos suos grauauit idebite d'cepit l'carce
rauit vide. s. tit. 5. Si decial' soluit itēgre
vt tenet' vide. s. tit. 4. c. 2. Si depositū
pecūias apud cāp' sōit l' artificē vide su
pra p'cepto. 7. Si dedit aialia i socidā vi
de ifra. c. se. Si absqz necessitate dōabili
mutuo accepit sub v'sur'. et si ab eo qui
erat pat' n' l'z tho. Si infidel' se habuit in
fidel' cōmissis tutela seu admistratōne
paup' v' pupillor' tenet' ē de leui cul
pa. Si exis patron' p' pecunia aliqūe
p'sentauit simonia ē vt l. c. de iure c' de
iure pa. z m. ca. Querelam de simonia.
Si mercatorib' cāp'sorib' z p'sonctis
Caplm. vndecimū.

Arca hē sciendū qd' negociator
d' q're cōpat vt integrā imutatā
q's vedēdo lucret': z b' p'hibet' cle
ricis z religiosis ē ne. cle. l. mo. p. totus.
Laicis fō mercari l'z d'bitis circū
stātijs: vñ pñt sic interrogari. Si ferrū
lignamina arma z alia quecuqz merci
mōia depulit i illerādrā v' ad alia loca
sarracēnoz terre egypti: l' ad alia terram
soldāo subiectū sine l'nia pape: q' l'niā
veneti solū quo ad victualia dicit' gñā.
l'iter bēre: vt fert qdā p'ilegio Marti
ni qñt: icurrit exōcationē papalē c' d'
iudeis. c. ita quōtūda. z. c. ad liberādā
Si negotiat sine debito z bōestio. nā d's
alex. de al. 3. pte. sū. et laico mercari non
l'z nisi pp' duo. P'io pp' necessitatē. vt. l'
possit satisficere sibi z sue familie fm' p'de
cētā p'p'ij stat'. z' p' pietatē vt. l. lucref'
ad subuēiēdū paupib' l' distribuēdū in
alias pias cās: puta ad puidēdū rei pu
ne. s. res necessarie ad v'sū z vitā ciuū l'
patrie definit: z lucreū inde expetit: nō q'
si finē s' qñ stipēdiū laboris. 2id aliū fō
finē mercari mortale ē: p'cipue vbi mer
cādū finis pncipal' i lucro ponit'. Lon.
tho. Pa. se. q. 77. Si puenit seu pactū fe
cit cū alijs mercatoribus qd' oēs vedāt
certo p'io tales merces: l' qd' ipe sol' v'
dat z nō ali' certā rez spēm seu mercan
tiā illicitū ē pactū fm' hosti. z a iure pro
hibitū. 2. de monopol. l. vnica. vbi d'

q talis exercens monopolium bonis
proprijs spoliatus exilio perpetuo da-
netur z tenetur ad interesse si quis ex
h damificat? e. Si qñs cui pñuerit
naues pñcetes aromata. aut als mer-
cancias fore lñmerlas iarravit seu emit
oem mercatñ ciuitatis illi? speciei sub
merse nñ s. Mā hñ monopolis z iō ta-
lis icidit i pena pñcte legis. i. Si exer-
cuit mercatñ qñ sui nñ illicita ē. z mala
sic ē facē vsurā z hñmōi. l. qñ vt plurimum
boies vtāt ad mortē vt ē mercatñ alca-
rū tarillorū z chartarū seu maiborū l' frapa-
toz pñnoz nñ vt possit excusari a mortē.
pfaciēdo tenēdo vēdēdo vt qñquomō ea
alienādo. z oia pñtā qñqz occasiōe ppe-
trāt ei tāqñ coopatori iputāt. z. q. i. no.
tñ. z iō talñ ē absolueñ. nisi illā dimit-
tat mercatñ. de pe. di. 5. f. las. z duobus
c. se. l. d. tbo. fa. fe. q. i. 6. ar. z. in fi. Si
mercatñ exercuit dieb? festiuis nisi p
reb? necijs mortē ē: qñ exo. z i. pñbet
oē op? fuile sic ē negociari. vide de hoc
s. pcept? 3. Si exercuit mercatñ i ecclia
l' loco sacro. pñbitū ē. z pñtñ. 4. z. di. fi
o5. z. i. 6. q. 7. z. bñc ē qñ dñs ciecit de tē
plo oēs vēdētes z emētes. dñat. z i. si ne-
gociā? vt? ē pñrijs mñdatis l' iuramēt. z
hñmōi. Mā hñ pñtñ qñqz veniale qñqz
mortale vide. s. pcepto. z. z. 8. Si mer-
catñ suā sciēt plus iusto pñto vēdidit vt
alteri? mñoi emit. Mā hñ pñtñ illi? mer-
catñ ē pñctores citatis statutū z taratū
nñ l' augere vēdēdo nec minuire emēdo
Si vñ nñ ē sic taratū l' qñqz vēdē l' emē
rē sic cōit vēdit i loco vbi vēdit tpe pñtñ
z illud ē iustū pñtñ vt no. glo. in. c. In ci-
uitate ex de vsur. z i. bi do. In. de bu. si
l' gñ sciēt vt pñtñ plus iusto pñto vēdi-
dit i mñoi emit: mortali peccauit: z tenē-
tur ille qñ plus hñit restituere ei qñ dāmsi-
catus ē hñit qñ nñbile fñm tbo. fa. fe. q.
77. z. sco. in. 4. di. 15. idē ē si ignorāter
z ex errorē extimās rē fñm valē: qñ si pec-
cet tenet tñ satisfacē leso cū aduerterit
de errore als tñc peccat mortali: z bñ
vex itellige nisi pñtñ l' vēditō: lesus sit
pñona sagacissima: nec ad hñ nēitate vel
paupiate coacta: qñ tñc sñfic nñ ē qñ fit dñ

cept? ex qñ aduerterit dñ pñtñ excessu: z tñ vñ
lūtarie pñfēt. Et sciēt z pñfēciēt nñ fit i-
iuria neqz dol? de reg. iur. Sciēt. li. 6. si
āt excessus sit qñ mimū. z pñbēs bñā fide
credit illd cē iustū pñtñ l' rigidū: nec pec-
cat nec tenet ad restitutōes. Si hñ pñfē-
tentia l' i modico sciēt excesserit nñ pñt
excusari a pñtō saltē venialit: cū ois de-
ceptio z fraus sit pñtñ: z dñ illud paupē
bñ erogare. l. 4. q. 5. Qui bñtis. z sic dñla-
rat Jo. dñri pol. Et dñal. odo. Mā ob.
pñcti. c. cū dilecti. ex dñp. z vñ. vbi dñ qñ
l' pñtñ? se iuicē decipe vsqz ad dimi-
diā iustū pñtñ: qñ illa decretal? bñ locū iur-
fori: tñ ad vitāda litigia nñ āt iure poli. l.
dei z lex. vñā nil iustū reliqñt ipunitus
z iputāt illicitiū si i pñtñ iustie eqñlitas
nñ fuerit. l. d. pñctis. In. ex de vsuris.
In ciuitate do. In. de bu. i. c. Quia ple-
riqz dñm. ec. glo. z archi. x. q. z. hñus. si
solū rōe termini rē vēdidit pluri qñ vale-
at i mñoi emit rōe pñtñat solutōis.
nā vtroqz cāu vsura ē. Vide s. pcepto
7. Si vēdidit rē pñtñ valeat: qñ pñtñ ex-
re quā emit mñtū iustū. Mā hñ ē iustū
z illicitiū: nisi cū res qñ vēdit i detrimētū
cedēt vēditōis qñ multū illa re idiget et
sibi ē pñtilis: tñc. n. poterit vēdere licite
plus qñ valeat: pñtñ ē qñ tñ ē dñm qñ iur-
rit. ex ei? vēditōe fñm tbo. fa. fe. q. 77. z
sco. in. 4. di. 15. q. z. vbi addit qñ idē ē in
pñtñ pñmutatōis accōmodati pñductōis
z locati. Si tñ emptor: hñ casu libere vo-
luerit aliqd pñtñ valeat res dare: qñ in
de multū iustū seu lucrat pñtñ recipi. si
aliqñ rē emit vt itegñ i mutataqz vēdē-
do lucrat. Mā fñm dñyso. nñ hñ lucra-
ri carius eā vēdēdo qñ emit. nñ eā cū
labore de vñā regiōe ad aliā trāstulerit:
l' cū pñculo pñauerit aut idustria sua me-
liorata fuerit. l' mō emē vt statim lucre-
tur cū pñposito sine oib? pñcti. pñtñōi
bñ nec certificādo pñtñōe de valore ipi?
rei vēdēdo: oio illicitiū ē z tales negocia-
tores a re publica exiēdi z exulādi sunt
fñm sco. z alexā. vbi supra. l. d. host. i. fñ.
si in suis mercatñs dolū cōmisi l' frau-
dē rē vitiosā expñēda veniale. nā cū ex
hñ det pñtñ dñm z pñcti occasione. dñm i

qñē si pñtñ viciū seu defectū res. sit mñ
notis pñtñ z ipe nil dñcio minuit: piculi
sñ si pñtñ viciū vsus rei reddat ipedi-
tus l' notis. puta cū qñ vēdit equū clau-
dicātē pñ veloci. domū ruinosa. pñma
cibū corruptū aut venenosū. pñ bono. si
vēditō: nñ detegit i pñtñ clare hñmōi defe-
ct? z vicia occulta: vēditō ē illicita z dolo-
sa z pñtñ null? l. z. q. z. c. Qui qñs i fñ. z te-
net ad restitutōem pñtñ pñtñ equū sibi
fñstituti vt no. tbo. fa. fe. q. 67. z spe. ti.
dñp. z vñ. s. anpe. Si vēdidit aurū largē
tñ alchimicū pñtñ. vide ifra. c. se. si pñtñ
fñt fraudē i pñtñ seu spñt rei: vt vēdēdo
auricalcū. pñtñ. lapidē hñ pñcti pñtñ
oio: vñtū lipbatū. pñtñ. c. carnes bñci-
nas pñtñ. vñtū aroma mixtū cum
alio. pñtñ. cerā mixtā cū raxia. l' alio. pñtñ.
pñtñ. vñtū mediciale. pñtñ. z hñmōi. nā qñ
hñ sciēt facē si dñpñt l' decipe itēdit. pñtñ
peccat mortali: z tenet ad restitutōem si
ē nñbile qñ pñtñ. ibi. s. Si vñ ignorāt
vēdēt vñā rē. pñtñ hñ peccat qñdē: l' cū de
error suo pñdēt satisfacē tenet: z qñ dñs
ē dñvitor idē ē z de pñtñōe qñ sciēt emit
rē pñctiā quā vēditō: credit cēvillē l' mo-
dici valoris: qñ i pñtñ iuste agit et ad fñ-
tutōes tenet. Si aduerterit. pñtñ. i. itel-
ligētia pñctiōz qñ vbi nñ l' pñtñ imins
ipi pñtñ: nec i vēdēdo iustū pñtñ multū
excedit: z pñtñ cēfēt i cñtō fati. idustri-
osus: z res venial? pñtñ sibi exaianda
expñt tñc vēditō: nñ tenet defect? rei vñal
sibi māifestare: pñtñ cū eos nñ celat ni-
si solū vt dñe sua bñat iustū pñtñ. si frau-
dē adhibuit vēdēdo l' mñdo circa qñtūatē
rei. si pñdēt nñtō l' mñtura. Vñtēs pñdē-
rib? l' mñfū pñtñ pñtñōe l' atiquā pñtñ
dinē nñ approbatas l' alñ. exēpli gra. de
pñdēt si dñt. xi. vñctas. pñtñ libra carni
uz aromati pñtñ lane l' mñ. hñmōi. exē-
plū dñtō vt si res qñs dare dñm i certo
nñtō tribuit diminutas. Exēplū dñtō mē-
tura vt si dedit dñt hñctia pñtñ l' lincī vt
lancī. pñtñ. l' sextariū gñt diminutū
seu metretā vñt olei l' alteri? l' qñtis nñ
plenā. Inqñb? his si emētes a iusto pñtñ
fraudāt: oēs qñ sciēt sic dñpñt mortali
peccāt z tenet ad satisfactōem dñmifica-

tis l' si pñtñ ē dñm paupib? si tñ hñmōi cō-
ruptio pñdēt l' mñtura ē cōis z pñtñ
oib? nñ nñ vñ ibi. pñtñ ē fraus nec morta-
le. Tenet āt vñā mñtura ad emēdñ z alte-
rā ad vēdēdñ l' ē mortale: nisi illis cū qñ
bñ mercator: hñ notescat. de utero. z. 5. si
negociādo fecit pñmutatōem rei ad rē qñ
vlgari? dñ barato: puta exñs lanifer vel
trapetita dñt pñtñ vñt lancū certima-
tñ ab eo flore. c. alñ mercatori qñ dat. pñtñ
lo balā vñā lane aglie extiatā ab eo flo-
re. c. Mā hñ pñtñ pñmutatōis pñtñ iterue-
nire fraus duob? mñis i qñtate re? cō-
mutatā: z tñc si ē fraus ex pñtñ vñt qñ
l' sciēt dat alteri rē defectuosa? ipō igno-
rātē cū tñ recipiāt ab eo rē bonā: mortali
lit peccat z tenet ei satisfacē si nñbñt le-
sit ex dñ iur. si cñpā sit āt vñt qñ itēdit al-
ter? dñtē z abutroqz dat alteri res defe-
ctuosa. pñtñ vñt qñ ignorātē fraudē al-
teri? vñt qñ mortali peccat pñtñ malā itēsi-
onē. z. z. q. 5. Qui pñtñ. Qñtō vñt ad
satisfactōes pñtñ fieri recopñsatio vt vñt
alñ si tenet si dñpñt fuerit eqñlitas. si tñ
vñt qñ pñtñ sciēt sic pñtñ fieri si
vñt ibi fraus nec alñ alñ tenet dñ reg. iur.
sciēt. li. 6. In tñ dñpñt itēdit i pñtñ. qñ. f.
vñt qñqz exēdit i extiatōe rei sue:
z tñc vñt hñt mō posse distingui vt. s. si pñtñ
se fraudauit l' pñtñ defraudari fecit pñtñ
gia l' gabellas iuste z licite ipñtñ: puta
occulte mercimōia itroducēdo i ciuitatē:
l' asserēdo vñt alñ dñt aut mñtōis qñtita-
tis vt sic l' mñt l' mñt soluet. Mā sic ra-
pinā pñtñt seu furtū pñtñ. z tenet fñt
tuere ill qñ? talia dñt. l' dñ. 15. Reddē-
te oib? dñtā: cui vectigal. vectigal. vex
ad pñas qñtñtē si a iure cōi l' mñt pñtñ
hñmōi dñpñtōes nñ tenet i foro pñtñ nñ
si pñtñ pñtñt fuerit. l. z. q. z. finitas i fñ.
cō. tbo. fa. fe. si soluit creditoribus pñtñ
mercimōijs emptis nñ tenet i foro pñtñ nñ
to. nñ si fecit tenet eis ad oē itereē
ex dñ pñtñ. significātē. si distulit merce-
dē reddē oparijs seu laboratorib? i opñ
sñt pñtñt vñt olei l' alteri? l' qñtis nñ
de pñtñ cōuento subtraxit: seu falsas
monetas pro bonis dedit grauer pecc-
cauit z tenetur eis satisfacere de omni

dāno z in cōmodo qđ ppeffi fuerint. Si
ductor p certo pēio nō soluit in x. pmi
sa s3 dedit pānū vīnū z bñmō loco pēij
nā illicite egit nisi bñ fecerit cū eoz libe
ra volūtatē. s3 bñ cāu si illi nō idiget vsu
rei illis dare z necesse habuerit eā vedē
miori pēio: tūc ductor tenet eis resarci
ri qđ min⁹ habuerit. Sec⁹ at si a pncip⁹
opis bñ pacto duxit eos vt d labore suo
ptim daret pecuniā ptim pānū z alia vi
ctualia. Mā tūc si pānū vñ alia sibi det p
pte solutiōis s3 pūctiōem z vedat iusto
pēio. s. p m qđ alijs cōiter vedit s3 pderet
reuedēdo nō tenet ductor. Idē eēt si vē
deret sibi plus iusto pēio: qđ sic cōit so
let fieri: z ductor a pncipio bñ sciebāt z al.
expti erāt. Mā sciēt z pntiēt nulla sit
iniuria de reg. i. sciēt. l. 6. Si fideius
sor fuit p aliq solutiōe ei⁹ creditori. nā
si ex hac fideiussione aliquid accepit nisi
iterē fusi si pultit vsura ē. e. p. Seru
nit. z securare tñ p mare vñ p terrā mer
ces: suscipiēdo i se piculū eaz z rōe picu
li pūere cū mercator: sibi tradat certum
qđ p quolibz cētenario valoris ipsarū
mercium licitum ē. p m. Laur. d. R. idol.

De societate.

3 Jrit societate cū aliquo ad cōe
lucrū z dānū z i fidei se habuit i
ea subtrahēdo: vñ retinēdo aliqd
occulte de cōi pecuniā seu lucro socia
tis peccauit mortal⁹ z restitue tenet si 3
xit societate bñ mō. s. dādo pecuniā mer
catori ad mercādū pntificij ad exercen
dū. Mā si 3xit cū pacto sēt sine pacto s3
tñ bac itētiōe pncipali qđ capitale sit sal
num z pte lucri beat⁹: pntus ē vsurari⁹ vt
nō. glo. in. c. pletiqs. l. 4. q. 3. Lon. azo. z
acur. ff. p. so. l. Si nō fuerit. Si pcta so
cietate fuit diligēs i reb⁹ societatis: Mā
i societate iputat ē culpa leuiss qđ. s. fide
rat qñ qđ nō ē sic diligēs in reb⁹ socia
tis sic erat diligēs i reb⁹ ppijs tpe inite
societat⁹. ff. p. so. l. Soci. z sic re
stituire tenet. vide d mā plene i sū. pif.
c. societatis. l. 2. z.

De Societis.

3 dedit aialia i socidā z quomō
vel quo pacto. Mā bñmō aialia

vñ pecora simplr tradit solent. si g. b. m. d
tradit ad custodiā. s. alicui dādo. xx. capi
ta pascēda sub certa mercede vñ ē certa
portio pūct⁹ eoz: tñ si dñs sibi retinēz
piculū aialij. p m. 23. ult. ē pntus locatio
nis z de se licit⁹: sec⁹ si nō retinet piculū
sibi excepto tñ eo qđ ptingeret ex mera
neglia custodis qđ sp pntet ad custodiē
tē si tradidit p mōsmutui dā alicui ru
stico. xx. capita cū pacto qđ sint firma in
nūero si pēio eoz ē oēs enētū: tñ si acci
pit aliqd de luc⁹ vsura ē: qđ cederet ei so
lū rōe mutui qđ phibet. l. 4. q. 3. vsura
si tradidit p mōs societatis. z bñ pōt
ē fieri mtriplr iuste et iusto. Jusse qđ
sit qñ i societate vtriusqz cōis ē z eq pdi
ad iudiciū bñ z pntici viri vt. s. equalr
pticipēt lucrū z dānū. p. p. tionabl⁹: exē
pli grā: vñ bñ. xx. capita ali⁹ totidē vel
ē solū. x. z cōicāt ea ad inuicē: z piculus
z emolumētū z et epēas equalr cōicant
ea ad inuicē: si eq l⁹ ponit in societate
vñ p rata p m qđ libet pōit al⁹ 3ct⁹ ē illi
cit⁹ z iusticiā qñ. s. melior ē pditio vñ
us qđ alci. vide de hac mā plene in sū. pif.
sa. vsura. z. de cambijs licitis z illicitis.

Ira cābia notandū qđ ad bñ: vt
qđ ex eis lucrū repozz licitū. oz
qđ tale lucrū pūciat aut rōe cur
stodie aut rōe patrie aut rōe monete. iō
pōt circa bñ sic interrogari. Prio si cāpfor
cābiē florenos i monetā vñ conuerfor:
qđ dī cābiū minutū recipit vñ denari
um p floreno. nā vt dīc Jo dīc. l. c. si de
vsuris. bñ cāus si vñ bñ excusabil ab vsu
ra nisi attēto interē. Et finalr pcludit qđ
vbi qđ plus accipiat nē bñ tut⁹ in pscia
nisi ē illo pl⁹ rōe iterē vt supra recipia
tur. s. laboris itneris opaz pēionū sala
riorz z factorz qđ p bñmō arte exercenda
subiit. Si in bñmō cābijs minutis sciēt
imiscuit mōetal fallas iclas vñ dimini
tas peccauit mortal⁹ z lesis restitue te
net si ē qđ nōbile als ē paupibus erogā
dū. Si fecit cābiū bñ mō exñs aliqz mōi
get pecunia venetijs z dat Mediolani
flo. cētū cāpfori qđ bñ cābiū venetijs vt
pignet seu reddat ei venetijs pfaos. c.

Ducatos in dēnes: et pp hoc cāpfor acci
pit vocatū vñm: p m quosdā videt turpe
lucrū. Prio qđ cāpfor absqz piculo labo
re z expensis facit sibi rñdri venetijs.
Secdo qđ ante qđ reddat eos p ex sibi tra
ditis ducatis in multo mercari z lucra
ri. s3 saluo meliori iudicio qñ tali cābiē
ti qđ de hoc facit artē iminēt expēse vt in
casu pcedēt: p accipe moderatū lucz p
cipue rōe interesse sui. sec⁹ at de eo qui
bāc si exercet artē. si cābiū fecit hoc mō
puta in ciuitate mediolani exñs cū mil
le ducatos venetos venetijs vellet fer
re z ibi cābire seu eoz expēdere iuenit in
mediolano cāpforē habētē tabulā cābi
in ciuitate venetijs: cui tradidit eos tā
qđ cābiē in venetijs z p psequē ad for
cābi venetijs. Mā s3 predicti ducati ve
neti plus valeāt venetijs qđ mediolani
vbi tradidit eos: nō est tñ ibi vsura nisi
tradēs aliqd intēdat: qđ in cambijs pnt in
teruenire lucrū rōe patrie. si fecit cābiū
alio querso mō z dicit cābius p lras. 3n
florentia exñs idiget pecunia in venetijs
z dat florentie cāpfori. i. 106. vñ. 107. flor. vt
p litteras suas faciat psignari ei vel alte
ri p eo. c. Ducatos venetos. nā si cāpfor
inde lucrat tñ talis 3ct⁹ licit⁹ ē. tñ qđ rōe
patrie supuenit lucrū. tñ qđ cedit ad vti
litatē vtriusqz. tñ rōe interesse. s. expen
saz. Et dī cābiū p litteras. si fecit cābius
p venetijs siue cābiū sicū siue cābius a
libre di grossoni. i. ducatorz qđ sit bñ mō
ego egēs bñ mediolani. x. libris grosson
i. cētū ducatorz recipio a te cāpfore me
diolanēsi. ibidē. 106. vñ. pl⁹ vñ min⁹ sicut
tñc mediolani cābia currūt z valēt decē
libre grosson z inde ad vñ mēse tencor:
tibi ad restitutionē tātū quātū ifra. x. di
es pputados a die celebrati 3ct⁹ valebūt
x. libris grosson i ciuitate venetijs: qđ ali
qñ valent pl⁹ aliqñ min⁹: z si aliqñ pdit
aliqñ lucrat cābiē s3 i plurib⁹ lucrat: nā
bñ 3ct⁹ vsurari⁹: qđ cāpfor i bñ casu pnci
palit⁹ intēdit lucz z sperat illas. x. libras
grosson recipe in maiori valore qđ dede
rit: qđ vt plurimū sic ptingit als nō mu
tuaret: s3 qñqz ē ptingat illas in mino

ri recipe: et sic ibi ē vsura cū interueniat
mutuū cūz intētiōe lucri. l. 4. q. 3. c. 1. ar.
eo. ti. i. ciuitate. 2. d. laur. de ridol. si exñs
thesaurari⁹ seu depositari⁹ alicuius dñi
vñ cōitatis aut officij vñ gabelle: habuit
recipe eoz pecunias seu intratā vt plo
co z tpe distribuāt alijs officialib⁹ et sti
pēdarijs seu als salariat⁹ iur eoz dispo
sitionē: nā si tal recipiēdo bñmō pecuni
as vñ numerando a qđ exigit aliqd puta
vñū denariū p flor. z ē sufficient p labo
re suo salaria. 2. tenet sic acq̄sita vñ extor
ta paupib⁹ erogare. l. 4. q. 5. nō sane. nec
i bñ excusaret puetudo cū foret irritio
nabil⁹ z ex nimia cupiditate introducta.
sec⁹ at si ē sufficient salariat⁹ d labore
suo. si exñs depositari⁹. vt. s. negociat⁹
ē cū pdictis pecunijs z cū eis lucrat⁹ nā
si tal fct piculo cōitatis vñ dñi lucz inde
pceptū pntet ad eos: deducta tñ merce
de laboris ipsi⁹. aut si ex bñ exercitio dā
nificauit creditores ipsi⁹ dñi vñ cōitatis
nō soluēdo eis salaria sua pte statuto vñ
nō integre tenet eis de oi dāno et quif
peccauit. si 3o pecunia stat ei piculo vt
cōit ptingit: qđ tales solēt dare fideiusso
rē nec dñs seu cōitas nec eoz creditori: el
ledāt illud lucrū erit sūsi rōe industrie.
si qñqz ptingit ei bñc pecuniā spālē quā
timēs minorari volūtatē pncipis futu
ro tpe mutuauit eā alicui bñ pacto vt re
stituāt sibi in eq l⁹ pēio in quo erat cum
ab eo mutuo daret. Mā si facto mutuo
minorata ē p recipe illo equalē i quo
erat qñ mutuauit nec 3ct⁹ est illicit⁹ p m
alex. d. alexrā. z no. i. 3ctib⁹ sancti bernar
dini f mōe. 40. ar. 3. c. 1. si fecit 3ct⁹ vsu
rarios vñ als fraudulentos z illicitos z qđ
nā si sciēt fecit mortal⁹ peccauit z tenet
satis facē les. si scñsal psoneta mediator
fuit sciēt pntus fraudulentoz mortaliter
peccauit z restitue tenet. Idē si fuit me
diator: 3ct⁹ vsurari⁹ cū diffidēdo tñ qđ bñ
s. pcepto. 7. si mediator extitit in alijs 3
ctib⁹ licit⁹ puta veditiōis eqz domoz z
bñmō: sciēt male psluit pponi ei⁹ dā
nā z sūsi a veditiōis vtilitā ē: mortalit
peccauit z tenet ei satisfacē d reg. in. mul

us. li. 6. in nouella. Et idē ē si male cōsu-
luit vēdēti. si fuit mediator: in matrimo-
nijs dēdētis z mēdacijs vsus ē iudiciū
nōbile alteri. p̄bētūz mortale vī. z. z. q.
z. c. 1. si emit res raptas vel furatas z bu-
tusmōi vide. s. p̄cepto. 7. si pp̄ lucrū ex-
posuit se sciēt p̄iculo mortis: mortale ē. si
trāstulit se ad p̄res lōginq̄s vī p̄ multū
t̄ps absens fuit a cōiuge sua absq̄z vīgē-
ti necessitate z absq̄z ei? lūia nō vī absq̄z
p̄iculo peccati mortalis: cū p̄babilis p̄stet
ei occasiōē mali. **Et artificib⁹**
mebanicis oparijs z bmoī. Cap. 12.

I fecit artē cui? artificib⁹ ē indiffe-
rēs ad bonū z malū vsus: vt facē
gladios. lāccas. salistas sagittas
z q̄dā venena quib⁹ vtimur ad sanitatē z
bmoī. nā p̄z rap. si talib⁹ fecit vī vēdit pp̄
b⁹ vt boies talib⁹ abutāt: vī si sciēt vēdat
vī donat eis q̄s sciēt abufuros mortali
peccat z guiffime. z. q. 1. notū. z oia p̄ctā
q̄ occasiōe illaz rex ab alijs p̄petrāt sibi i
putāt z re? ē apud deū oīz aīaz q̄ pp̄ b⁹
peūt: si at̄ habuit bonā intētiōē nec cre-
didit illos talib⁹ abufuros: vī bñs aīaz i
differētē nībil sup̄ b⁹ cogitabat aut igno-
rabat q̄ eēt illicitū talia facē vī vēdē nī vī
peccat nisi forte ex q̄litate p̄sone vī t̄ps
cognoscere vī p̄babilis sibi p̄scia dicta-
ret q̄ emēs nō q̄rit illā rē nī ad malū p̄-
petrādū: q̄ tñ d̄ facili credē nō d̄z. **L. 6.**
hosti. z tbo. fa. p̄e. q. 169. ar. 2. si bō facit
artē oīo p̄ciosas z ad nullū vīū hūanū
vtile sua q̄d dixi i p̄n. c. p̄cedē. vbi mītra
bñt q̄t tagūt artifices. si in arte sua mē-
dacijs sciēt vsus ē z cū intētiōe fallēdi. p̄-
ximū mortale ē. z. z. q. z. c. 1. z tenet resti-
tue lesis. si at̄ nī intēdit nocere s̄z se idēne
suare veniale ē s̄z tbo. z ric. in q̄ nisi assi-
due z ex mala p̄suetudie meritiat: q̄ tñc
s̄z hosti. mortale ē. Si vsus ē iuramētis
in p̄iurijs vide. s. t. 3. p̄cepto. z. si vsus
ē in iustis seu falsis mēsuris vī p̄dērib⁹
vide. s. c. p̄ce. si bñctauit mercētijs sic
q̄q̄z sit in pipe zinzibero crocho lana z
p̄stib⁹ q̄ p̄dēre vendit vī magis p̄dē-
ret q̄nt peccauit z dānificatis restitue-
re tenet. si iniuste diffamauit alioz mer-

ces opa vel artificia vt sua meli⁹ vēdat z
ei? apotheca maiorē p̄curus bēat tenet
Si nouitātū fuit curiosus inuētōr: nā z
īpe peccauit z ceteris occasiōē peccati
p̄buit s̄z tbo. vbi. s. p̄inde L. b. y. so. in q̄t
z b arte calceoz sutor z textoz mītra ab-
scide oz: si i arte sua fidei sue fē fiducialit
p̄mittētes decepti in q̄litate seu quanti-
tate rei aut in p̄cio: vī mortale z eis resti-
tuere tenet. **Et aromatarijs.**

Irimo q̄rēdū ē si i p̄ponēdis me-
dicinis minus diligēt se habuit:
aut nī posuit ea q̄ medic⁹ ordina-
uit: si posuit ita bona z recētia sic opor-
tuit: l' rāq̄ iexp̄t? male p̄posuit. nā si me-
dicina fuit nociua vel nī p̄ficua ifirmo: p̄-
dict⁹ d̄ caus⁹ cū ex b⁹ bēat seq̄ necessario
guio: egri ifirmis vī mors atq̄z medi-
ci i fāmia nī vī excusari a mortali z tenet
de oī dāno. si sciēt vēdidit vīaz rē palia
aut corrupta. p̄ bona: atq̄nā p̄ recēt: vī-
lē. p̄ p̄cio: mortali peccauit z lesit tenet
d̄ oī dāno. si sophistauit aromata p̄mi-
scendo res viles p̄ciosas: minus bonas
optis z vēdidit p̄ puris vt solz fieri in si-
ropis. p̄fectiōib⁹ electuarijs. s. p̄eb⁹. cere-
is z bmoī: nā vītra p̄ctū lesit satisfacē te-
net eo mō q̄ dictū est. s. c. 12. si tñ bmoī
mixture nī sit nociua s̄z sit vt res reddat
magi delectabilē z d̄trahat d̄ p̄cio quātū
p̄uēt nī vī illicita si sciēt exēssit i p̄cio vē-
dēdo res viles p̄ p̄cio vī car⁹ q̄ cōit sit
ab alijs arōtarijs: nā vītra p̄ctū tenet
lesit satisfacē si ē q̄d nōbile als ē paupib⁹
erogādūz. si docuit l' sciēt vēdidit ea q̄b⁹
p̄creat abozus z ad b⁹ effectū: l' vēdidit
venena eis q̄s credit abozus mortale ē. si
vēdidit sciēt rē d̄fectuosā alicui l'
expēdit monetā falsā credēs sic alicui pos-
se d̄cipe: q̄ i emēdo eā vī i recipiēdo mo-
netā īpe ē d̄cept⁹: nā b⁹ nīllo mō l'z ex q̄ d̄
fectū rei l' monete nouit si alicui mutua-
uit pecunias principalit pp̄ b⁹ vt i ret ad
apothecā suā vī fa ē. vide. e. t. c. 7. si i die
b⁹ festiuis vēdidit l' alios vēdē fecit seu p̄-
misit idifferēt: vī tenēdo apothecā aptā.
nā b⁹ nī l'z nisi p̄iminēti nēccitate. vide. s.
p̄cepto. 3. **Et lanificē l' trapecitā. si doli**

I arte sua l' fraude q̄mō amittit: facit.
pānos lane min⁹ p̄ciosos z bōitāt. vēdē.
p̄pānis lane maioris p̄cij z bonitatē. vī
min⁹ ticture. palia nil minūdo d̄ p̄cio
vītra p̄ctū tenet restitue lesis. si p̄misit
fraudē faciēdo trabē pānos ad tiratozū
vītra modū debitū art. **Itā cū b⁹ cedat**
ad dānū emēt. q̄ pān⁹ deficit a mēsurā
si postea madidat z tondit vt mortis ē te-
net vēdē vītra p̄ctū t̄p̄tori satisfacē. idē
dico d̄ bis q̄ vēdūt caligas factas ex pan-
no min⁹ d̄bito balneato q̄ postea cū cis
ēptor: vī restituit z d̄curtāt z cito lace-
rāt. si tradēdo lanā ad filādū d̄dit vītra
is. p̄libra vītra d̄ulēt: nolēs tñ solue nisi
p̄ filatura vītra libe peccat z tenet satis-
facē: nisi ibi eēt d̄ more p̄rie. si vēdidit pā-
nos laceratos ad tiratozū: l' remēdatos
aut male tertos l' tictos l' cardatos p̄bo-
nis. nā b⁹ nī l'z nisi demat d̄ p̄cio quātū i-
portat ille d̄fect⁹ als fraude z doli p̄mit-
tit z tenet satisfacē vt. s. e. t. c. 12. **Id idē**
tenet mediator: es q̄ scientes tales d̄fec-
ti? faciūt vēdere. p̄ bonis. Si distulit sol-
uere creditor: vībus suis vel mercedē red-
dere oparijs vide vbi sup̄.

Et aurificē z monetario.

I fecit l' vēdidit aur⁹ vī argētū al-
chimic⁹ p̄ bō vītra p̄ctū tenet
ēptor satisfacē d̄ dāno **L. 6. tbo. fa. p̄e. q.**
77. si tñ expēdere tñ p̄ tāto z tale. p̄ tali
sine aliq̄ falsitate forme l' mē nī vī illici-
tū s̄z d̄. ol. i. cō. suo. si emit. p̄ se calices sa-
cros nī p̄statos. p̄bitū ē. io. q. z. b⁹ ius. si
cutit monetā l' muni? mata sine p̄sensu
principis. nā sine auctate ei? nō l'z s̄z bar.
L. d̄ falsa mone. l. z. z. 3. l' t̄ auctate regē
dñi seu vniuersitatē: supio: ē nī recogno-
scēt: l' q̄ i b⁹ tāto t̄p̄e p̄scripsit q̄ muni? nō
ertat mēoria. ex de d̄. sig. sup̄ q̄busdā. Et
q̄ p̄ fecit q̄nt peccat: z mltipliciter punit.
Si cadēdo l' fabricādō monetā fraude q̄
q̄mō amittit i mā forma p̄dē vī valore.
Itā si vnoq̄z boz q̄tuor d̄fect⁹ repit
iusta pecunia defraudat vī no. gl. z In-
no. i. c. quanto. d̄ iuratur. Si monetā fa-
bucatā falsificauit rōdēdo l' rigēdo. l' mo-
netā enē iargētādo seu d̄aurādo: aut

monetas gues eligendo z p̄stādo z als
trāsire. p̄mittēdo sicut faciūt campfores
Itā bī oēs sūt ifames ēt falsarij z multi
placit puniti. L. d̄ fal. mo. l. i. z. d̄. c. quā-
to. Lon. ibi bñt si alicui emit monetas
diminuti ponderis. put ibi currūt vt ad
altū locū portaret cū lucro vēditur: nā
si vbi eas vēdidit idifferēt sic expēditur
cut itegre monete nō vī ibi? peccare. cū
nulli iferat dānus: z sibi ex industria sua
z labore q̄rat lucy: sicut p̄stigit ēt de alijs
mercimonijs q̄ p̄ min⁹ ve valēt in vno
loco q̄ in alio. **Et Tabernarije.**

I vēdidit vīā spēs vīni. palia: vī
postq̄ exposuit vīnū veniale. z at-
traxit boies miscuit illud aq̄ vel
min⁹ bono vīno gūit peccauit nisi sub-
traxerit d̄ p̄cio quātū debuit. si ad clarifi-
cādū vīnū aliq̄d corporib⁹ nocturnū mi-
scuit. Si vēdidit vīnū mēsur. iniustis l'
min⁹ p̄lenas dedit: vītra p̄ctū tenet re-
stitue: vī paupib⁹ erogare vt. s. e. t. c. 12.
Si postq̄ vēdidit vīnū aut alia comestū
bilia occulte subtraxit ea z comedit vel
bibit ad hoc vt etiam alia emant: vītra
peccatum restituere tenetur. Si die-
bus festiuis vendidit principalit ppter
lucrū sūmo mane: ēt in qualibet maiorē
solēnitāte apiens tabernā: mortali pe-
ccauit. Si sciēt vēdidit vīnū se inebriare
volētib⁹: nō curans d̄ p̄cio d̄mō lucre-
tur: mortale ē. Et idē si pp̄ lucruz p̄cipue
dieb⁹ festiuis pcurat q̄ ibi vēdant q̄daz
ad potū p̄cantia vt magis bibat. Si in
domo sua tenuit meretrices latrones
ribaldos z alcaz lufos: p̄stādo eis nay
bos carnicellas z taxillos: z exigendo p̄
eis pecunias mortale est. Et efficit parti-
ceps omnium peccatorum talū. z. q. 1.
notū. Si carius z plus debito vendidit
simplicib⁹ vel ignotis aut transcritibus
q̄ alijs: quia. p̄bitū est extra de emp. z
ven. c. 1. Si delis fuit in seruando res
suas hospitibus: nam ad hoc tenet: et si
amisse fuerint satisfaccere obligatur p̄m
Bar. in. l. i. ff. de fur. aduer. nau. cau. et
nota collec. extra de loca. c. 1.

Et iuror.

Si retinuit seu occulte straxit d'pā-
no vel serico tela bōbice z b'mōi. Nam
furtū p'misit. Et si sit qd notabile restitu-
ere tenet: nisi p'babilit p'sona cuius est:
mercedē laboris ei' vel omnino non de-
disset vel dimittit. Si aliquādo p'mi-
sit aliquid facere: cum sciret nō posse at-
tendere peccatū ē. si diebus festiuis et
noctib' p'cedentib' laborauit vel labora-
re fecit aut p'mittit: seu toto mane maio-
rū solēnitatū se occupauit in vestiendo
nouas vestes: tā viros q' mulieres non
videt excusari a pctō: z si p'pter b' omit-
tit missa ē mortale. si sic vestiendo mulie-
res vel aliquid circa eas faciendo se ha-
buit in boneste: v' alicui scandalū dedit
mortalit' peccauit. si in arte sua aliqd illi
cū p' se fecit vel p' alios: puta vestes ni-
mū caudas scolasticas ipudicas z b'mōi
nō excusat a pctō. si famulos seu opera-
rios quos mercede cōduxit bene z fide-
lit' tractauit: z eis pacta seruauit. nā als
tenet illis satisfacere. si puer quem p'du-
xit grauē p'cussit v' vulnerauit tenet d'
damno: q' leuis t'm castigatio talibus p'
missa ē. ff. eo. 3° de querit. Si p' errorem ve-
lit alicui' dedit alteri: tenet ei ibidem.

De locatore z conductore.

Si locauit aliquas rē vicio-
sam: puta domū ruinosa equū
claudicante vel als defectuosus
hoc ignoratē p'ductore: peccauit morta-
lit' si inde secutū ē vel verisimilit' seq' po-
terat notabile dānū p'ductori: z tenet ei
oī dāno inde secuto. Et similis tenetur
si locauit rē viciosā ignorat' lz nō pecca-
uerit. ff. de locca. z p'duc. l. si addes. §. i. z
no. host. z durā. in sū. suis. e. ti. z Jo. an.
et eo. c. i. si notabilis cari' q' debuit rem-
suā locauit p'siderauit p'dictōib' occurrē-
tib' peccauit p' z min' fm q' p'ductore
grauauit. si locauit opas suas in facien-
do aliquā rē z dānū intulit d'no rei rem-
i p'as destruēdo in totū vel in p'te: nā si b'
p'tingit culpa sua ē leui aut illoz quoz
ope vel opa vti tenet de dāno dato §. 3°
host. sec' si diligētā adhibuit quam dili-
gens paterfamilias adhibuisset. ff. eo. si

merces. §. q' calinā. De casu s'o furtui-
to non tenet nisi p' pactis exp'ssis fuerit
vel aliqb' casib' exp'ssis cū clausula gnā-
li. vt no. Jo. an. vbi. §. si locauit opas su-
as t'm: vel locauit rē z operā s'il: vel acce-
pit spēm ex innoiato p'actu vt aliqd fa-
ciat in ea lz postea casu furtuito ipedit'
fuerit totā t'm mercedē accipiet: nisi mo-
ra vel culpa sibi possit imputari. vel nisi
tpe quo nō potuit in ea opari alteri opa-
rē a quo mercedē habuit. vt no. Inno.
z Jo. an. vbi. §. z host. in sū. e. ti. si condi-
tor male tractauit rē sibi locatā vt equū
z boues: nō pascēdo z nimio fatigādo z
b'mōi: tenet ad arbitrium boni viri fm
Ray. in sū. si p'duct' ad op' alicui' ex fe-
stinātia vel negligētia nō fidelit' z dilige-
ter opar' ē: sepe paulādo vel moram tra-
hēdo tenet satisfacere de dāno. si seruici'
seu liberator: exis alicui' m'grī fidelit' se
habuit in oē sibi p'misso: nā si aliqd et oc-
culte subtrahit v' in aliquo decepti pec-
cauit mortalit' si ē qd notabile z restituere
tenet: vel ē si sit qd minimū et fecit
aīo dānificandi §. 3° tbo. Pa. Fe. q. 61. z 14.
q. 6. c. vltio.

De pistor.
Si fecit panē nimis pōderosū: ita q'
emētes sint decepti: v' minoris pōderi
q' debuit: v' alteri' farinā bonā accepit
illis q'b' faciebat panē z posuit min' bo-
nam: vel cū nimio fursure: q' peccauit
z tenet ad restitutōes. Et macellario.

Si macellari' vēdidit carnes corruptas
p'sanis ē mortale. si vēdidit vnā spēs p'
alia vt caprā p' castrato z b'mōi: aut dimi-
nutū pōdus vt. xi. vnias p' libra pecca-
uit z tenet de dānis. Acerdone. Si
vēdidit spēs corū p' alia min' bona in so-
tularib' peccauit z tenet de eo qd pl' ac-
cepit rōne hui' deceptiōis. si vēdidit so-
tulares maio: i p'cio pp solutiōis dilati-
onē. Ab hisirone. Si fecit represen-
tatiōes seu iocos cū ybis turpibus vel
actib' turpia representātib': v' cū incāta-
tiōib': nā hoc illicitū ē z mortale. Et ta-
lia exercētēs nō sūt absoluedi nec cōicā-
di nisi oīo destiterint. Et de his loq't. c.
p' dilectiōe de p'di. z. z di. 86. q' donant

vbi dī qd q' talib' donāt. p'ope suo quif
peccant. p'acere aut ad recreationē z so-
latiā boib' exhibēdi: dūmodo fiat in lo-
cis tēporib' z modis oportunitis: z a p'so-
nis laicis nō videt' p'hibitiū fm tbo. Pa.
Fe. q. 21 musico. Si v'sus est instru-
mētis musicis. Mā quis de se v'sus ta-
liū sit licit' z p'sequēt fabricatio z veditio
p' t'm multipl' ee p'ctm i v'su eoz: vt si ad
lasciniā puocādā l' nūmā p'placētā s'esu-
alē: p'cipue cū i diuif officiis pulsant bal-
late z cātiōes laicales: cū b' cedat ad ma-
gnā dei irreuerētiaz. Que. n. p'uetio xpi
ad belial. Is an b' sit mortale an veniale
relinq' dei iudicio. si pulsat organa in fe-
stis ad officia p'ncipalit' pp lucrū turpe ē
z illicitū.

De rusticis z agricolis.
R'io si qd mō excōicat' fuit vt p'
dānis illat' l' furti z b'mōi: seu cū
excōicat' p'piciat' vide. §. c. t. c. si scit z
credit oia sacramēta ecclesie: si ē p'firmat'
d' b'. §. p'te. §. 3. t. c. z. si scit orationē dñi-
cā z symbolū aploz z credit q' eo p'tinet
iplicite l' explicite vt b'c ibidē. c. i. si obf-
uauit festa tpe cū familia sua z i eis mis-
sas integrā audiuit vt tenet vide. §. p'ce-
pto. §. si obf'auit ieiunia q'tū potuit n'
t'm ad ea tenet nisi vt b'c. §. p'cepto. z. si
sacerdoti suo iobediēs fuit i his ad q' te-
net: aut d'cti se p'terue habuit: l' ei detra-
xit i re nōbile mortale ē. si decimas nō sol-
uit integre §. 3° bonā p'suetudinē loci seu
qd vili' erat d' d'istritia dedit: mortale v'
Si furat' ē aliqd vicino suo puta aspor-
tando fruct' v' uas nuces castaneas pul-
los z b'mōi peccauit §. 3° itētiōs quā hñit
z tenet i'stituē oia §. 3° tbo. Quas at come-
dē i vinca alteri' z spicas p'terē nō v' p'ctm
d' cō. di. §. discipulos. si p' alia sua dāni-
ficauit ag' l' vinca alic' pascē' ca l' als le-
dēdo. nā vltra p'ctm tenet l' aialia dare l'
extimatiōis dāni i'stituē c' d' iniur. c. si le-
serit. z. c. si. Si als quodmō nocuit prio-
suo l' dānificauit p' se l' familiā suā l' d'
frūpē' sepes aut icidē arbores z nēoz: z
asportādo ligna z b'mōi. Et p'cipue si mu-
tauit finios agro: l' possessionū addē-
do aliqd d' terra vicini sui agro arādo v'

als. i. bis oib' peccauit z i'stituē tenet e' f'
d' iniur. c. si. Si regulauit facta seu nego-
cia cōitat' z i'stēdit se bñt l' iniuste. z ex
culpa sua dānificauit cōitatē i gnāli: seu
aliquē d' cōitate i p'ali: q' tenet vt. §. Si
tenet possessionē ad fictū male tractauit
seu nō dilige' curauit: l' cēstū integre z debi-
to tpe d'no nō tradidit: seu alia cū eo puē-
ta nō f'auit: cū t'm potuerit peccauit z sa-
tisface' tenet. Si priari' fuit z aliqd s'bra-
xit d' fructib': fingēs se min' p'colligisse
l' als fraudē l' nōbile negligētā in dānis
dñi p'misit: vt nō scindē' cultiuādo aut nō
seminādo terrā: l' fruct' d'bito tpe nō col-
ligēdo: aut boues nimis fatigādo: adeo
vt p'crit l' nōbile deteriorati fuerit: p'ci-
pue pp p'pūi p'modū peccauit z tenet ei
d' dāno. si aialia tenet i sociidū nō rñdit ex
itegro d' lana senib' z b'mōi et q' sibi dedit
aialia: q' tenet z ē mortale. si familiā suā
gubernauit §. 3° p'cepta dei z ecclesie vt b'c
§. e. t. c. z. si d' flagell' dei z i'sortunis ipa-
tiēs fuit l' aliqd d' d'ni i'ordinate locut' ē
nā si d'liberate fecit mortale ē. si testimoni-
ū p'pūi dixit p'cio l' odio. z si vicino suo i-
uidit z accusauit eū apō dñm seu officia-
les iniuste pp qd dānificat' est peccauit
mortali' z tenet ad restitutōes d' dāno da-
to. vide. §. eo. t. c. 4. De varijs ac falsis
opi. q's hñt rustici z vetule m'plicit' vt
d' i'catatiōib' z diuinatiōib' z s'istib' deb'
d' pleni'. §. i. p'io p'cepto. si i'pleuit vōta
sua l' nō vide. §. p'cepto. z. si ipatiēs fuit i
laborib' aut ex i'bertia maluit medicare
q' laborare. si voluntarie occasione labo-
rādi die festi sibi p'parauit vt secādo se
nū tali die: q' cogat laborare i die festo i
curādo p'gregādo l' recōdē mortale v'.

**De maledictiōib' iniurijs rixis p'te-
tiōibus choreis z vanitatibus potatio-
nib' sup'nis ludis iuramentis piurijs ac
medacijs vide de singul'. §. i. locis suis.**
De publicis seu daciarijs. c. 14.
Exercuit seu exegit p' seipm l' p'
alios dacia seu gabellas illicitas
nā b'mōi exactiōes d' iure canonico ciui-
li z diuino sūt reprobate: nisi ab ipatore
l' rege l' lateranēsi p'cio sūt p'cessē l' als
f 3

ex longa consuetudine cuiusmodi non erat
moria debet vt. s. e. t. c. 3. plene habet
et alit erigere. Si erigit vt extorset rectigal
p. cis reb. p. ab. soluti n. d. d. et si d. eis
p. ab. d. soluti erigit plusq. debuit. nā si
vltia data statuta seu p. uerudines rōna
biles eiusdem pedagii aliqd. sciet. exegit
mortaliter peccauit et restitue lesis tenet.
Si falso i. medaciū adinuentides fecit: i.
ponēdo alicui qd. pedagius defraudauit
rit: nā vltia p. tū tenet ei satisfactio de oī
dāno inde secuto et de cal. ma sibi ipso
ta. Si vō exegit penā et emēdā i. quā qd.
iuste incurrat p. co. q. decepit seu decipe
voluit pedagii occulte deferēdo re. ob
noxiā pedagio nō ē illi i. tū. d. i. m. nō
erigat vt extorset vltia q. ei d. iure p. mit
tit. s. 3. datū rōabile tū eiusdem. Si exegit
p. se vt p. alios pedagii a clerici. et p. me
tore tū: vt a religio. seu p. sonis ec
clesiasticis. p. sonis vel reb. p. p. n. seu
ecclesiā suā q. busq. q. nō cā negoci
atiōis deferret vt deferre facit: excoica
tiōne i. c. i. r. vt. i. c. q. d. c. l. 6. a. q. ex
coicatio ē absoluti n. poterit. s. ab epō nisi
p. us facta restitutio ē p. m. ibidē i. n. nec
sufficeret cautio s. r. q. r. actual. restitui
tio vt no. gl. i. c. l. p. sen. i. c. l. d. h. c. 3. o.
de leg. 2. 3. o. d. i. m. si vō p. reb. q. b. m. oī
p. sonis ecclesiasticis cā negotiationis defe
rūt noie suo l. et alieno l. d. f. r. i. facit ex
igat rectigal seu pedagii licit. i. c. t. n. sta
bit iuramēto cor. vt ē n. i. t. i. o. r. suoz. nisi
p. sonaz q. litas b. dissuadeat: si q. t. i. o. sit d.
clericatu. s. an. deferēs sit cleric. vt nō vt
q. res poterit cā negociatiōis vt nō l. d. o.
p. dicti doc. si exegit p. se vt p. alios peda
gii. p. reb. q. s. p. o. n. t. a. l. a. i. c. p. v. l. u. p. p. r. i. o. d.
b. vide. s. e. t. c. 3. Si exis depositarius
seu canepari pecuniaz exatay. p. peda
gio infidelit. se habuit. Nam si occulte
aliqd. erigit a focis vel subtrahit aut re
stituunt se al. quodquomodo defraudauit vlt
tra p. t. m. cnetur omnia restituere.

Si rectoribus seu administratores
hospitālū et alioz loco p. i. o. r. ac domo
rū religiosoz.

Si nō sit se non idonei regimini
b. m. oī loco p. i. o. r. nā cor. gub. r.
natio n. p. t. sine dei offēsa p. mittere
nisi iuris. p. u. d. i. s. idonei et boni testimo
nii. q. s. i. a. t. v. l. i. t. v. l. e. a. s. t. l. o. c. a. i. p. a. c. b. o. n. a.
eoz. i. i. u. r. a. v. t. i. l. i. t. r. e. g. e. r. e. e. o. z. p. u. e. r. t. r. e. d. d. i.
r. i. p. s. o. n. a. z. m. i. s. e. r. i. a. b. u. t. v. l. u. i. d. e. l. i. t. d. i. s. p. e.
sare: vt b. e. r. i. c. l. e. q. p. t. i. n. g. i. t. d. r. e. l. i. d. o. Si
exis rector seu administrator alie. hospi
tal. seu loci p. i. p. e. c. e. i. t. i. u. e. t. a. r. i. u. b. o. n. o. z. o. i.
us eiusdē loci i. i. u. r. a. m. t. u. s. p. s. i. t. u. r. nā ad b.
tenet vt ibi i. i. u. r. a. b. i. t. i. u. s. f. o. r. m. a. q. u. a. z. p.
n. i. s. p. e. i. n. d. i. t. u. t. o. r. e. i. n. p. n. Si bona i. p. u.
uēt. hospital. seu loci p. i. q. u. o. d. m. o. i. v. l. u. s.
p. p. r. i. o. s. p. u. e. r. t. i. t. n. a. z. b. n. u. l. l. a. t. e. n. t. i. s. v. t. i. n.
d. c. q. p. r. i. g. i. t. s. v. l. t. r. a. v. i. c. t. u. s. v. e. s. t. i. t. u. s. n. e. c.
f. r. i. n. c. t. e. r. a. s. o. l. o. s. e. p. a. r. o. s. f. a. c. i. t. s. u. o. s. t. a. l. r. e. c. t. o. r. v. t. n. o. g. l. i. b. i. d. e. Et sic b. b. m. i. n. o. r. e.
p. r. a. t. e. q. p. l. a. t. q. b. m. oī f. r. u. e. t. f. a. c. i. t. s. u. o. s. v. t.
p. l. e. n. e. d. i. c. e. t. i. f. r. a. c. i. t. Et si i. t. e. r. e. o. s. p. u. e. r.
terit in v. s. u. s. p. p. r. i. u. a. l. i. c. q. d. i. t. i. m. o. r. a. l. i. t.
peccat et ad restitutionem tenet. vt no. r.
i. n. d. c. q. p. t. i. n. g. i. t. i. b. i. p. 3. o. d. i. m. o. 2. a. l. i.
o. s. d. o. c. si fuit negligēs recuperare bona
res i. i. u. r. a. i. p. o. z. l. o. c. o. z. a. m. a. n. i. b. o. c. c. u. p. a.
t. i. n. s. e. u. v. s. u. r. p. a. t. i. u. s. Nā ad b. tenet: et si n.
facit peccat: et cum negligēs acq. r. e. q. n. p. t.
teneat. i. z. q. 4. q. c. h. q. 3. l. d. 3. o. de i. m. o.
vbi. s. Si ex negligētia sua p. m. i. s. i. t. c. o. l. l. a.
b. i. z. d. i. s. p. d. i. d. o. m. o. s. a. u. t. e. d. i. f. i. c. i. a. r. u. m. i. s. o.
f. o. r. m. a. r. i. t. e. n. e. t. a. d. e. m. e. d. ā. Nā b. ē signis
euidēs male administratiōis. et d. n. t. b. m. oī
repari d. redditi b. loco q. s. u. r. v. t. n. o. g. l. o.
vbi. s. Si ea q. ad certū vsum sūt oblata
seu relicta i. v. i. t. a. v. l. i. n. m. o. r. t. e. a. d. a. l. i. u. s. v. s. u. s.
p. u. e. r. t. e. r. i. t. e. t. p. i. u. Nā b. non licet nisi au
ctoitate sedis apostolicę p. c. i. p. u. e. q. n. p. n. t.
p. u. e. r. t. i. a. d. v. s. u. m. d. e. p. u. t. a. t. u. s. f. i. n. l. u. p. t. u. Si
vō nō p. n. t. a. d. i. l. l. u. s. v. s. u. m. p. u. e. r. t. i. p. o. t. e. r. i. t.
a. d. a. l. i. u. s. p. u. e. r. t. i. e. t. p. i. n. f. e. r. i. o. r. e. q. a. p. a. s. 3. q.
d. a. v. i. d. e. n. o. p. i. o. d. i. m. o. v. b. i. s. 2. v. o. a. n. d.
b. u. l. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. u. s. d. p. b. e. Clerici
et in sacris ordinibus p. s. i. t. u. r. i. s. l. a. p. 16.
Ira clericos et sacris ordinibus
p. s. i. t. u. t. o. s. p. n. t. s. i. c. i. n. t. e. r. r. o. g. a. t. i. o. n. e. s.
p. l. 2. m. i. n. 2. p. u. t. p. d. i. t. i. o. n. i. c. o. r. v. i. d. e.
b. i. t. e. x. p. e. d. i. r. e. P. n. o. s. i. r. i. t. e. o. r. d. i. n. a. t. e. nā si
exis irregular. puta bigamus. homici

dia mutilator illegitimus. b. m. oī et absq.
dispensatiōe ordinē recepit mortaliter pec
cauit: nec h. executione ordi. nisi dispē
set euz eo. als. si exeret peccaret ad huc
mortal. si fuit ordinat. an etatē legitimā
mortal. peccauit et d. s. suspēdi ab executi
one b. ordi. s. v. l. q. s. ad etatē legitimā ex d.
t. e. p. o. r. i. n. ē. l. d. g. l. i. c. l. e. g. n. a. l. e. d. e. t. a. 2. q.
v. i. d. e. i. b. i. si fuit ordinat. ex t. p. a. p. g. r. u. a. d. s.
d. e. p. o. n. i. e. r. e. c. s. a. n. e. si fuit ordinat. p. sal
tū i. v. n. o. o. r. d. i. e. p. t. e. r. m. i. s. s. o. a. l. i. u. s. s. u. p. i. o. r. e. r.
e. c. e. p. i. t. v. l. t. r. a. p. c. t. m. d. s. d. o. p. o. n. i. s. s. e. r. d. i. s. p. e. s. a.
t. o. e. e. p. i. s. i. n. e. r. m. a. l. i. c. i. a. h. b. e. c. e. r. i. t. p. t. a. d. o. r. d. i.
nē o. m. i. s. s. u. s. p. m. o. u. e. r. i. d. i. s. z. s. o. l. l. i. c. i. t. u. d. o. z.
e. x. d. c. l. e. p. s. a. l. p. c. v. n. i. c. o. g. l. r. a. p. d. i. c. q. b.
cāu ē ad sup. i. o. r. e. s. o. r. d. i. e. s. p. t. p. m. o. u. e. r. i. p.
e. p. m. f. e. c. v. t. l. i. e. r. m. a. l. i. c. i. a. s. i. p. s. i. m. o. n. i. a. o. r.
d. i. nē r. e. c. e. p. i. t. a. l. i. q. d. t. p. a. l. e. d. ā. d. o. v. l. p. m. i. t. t. e.
d. o. p. i. p. a. o. r. d. i. n. a. t. i. o. e. o. r. d. i. n. a. t. o. r. i. v. l. a. l. t. e. r. i.
c. u. i. c. u. s. q. s. i. u. e. s. i. t. m. u. n. a. m. ā. s. i. u. e. a. b. o. b. s. e.
q. o. l. a. l. i. g. u. a. nā s. i. c. e. x. c. o. i. c. a. t. i. o. s. z. s. u. s. p. e. s. i. o.
i. t. e. r. d. i. c. t. v. s. u. s. ē o. r. d. i. n. e. nā i. r. e. g. u. l. a. r. i. t. a. t. e.
s. i. g. r. o. p. o. p. t. e. r. q. i. m. o. r. t. i. a. r. t. i. c. u. l. o. v. t. p. 3. i.
e. x. u. a. g. a. t. i. m. a. r. t. i. n. q. u. i. t. q. i. c. i. p. i. t. d. ā. n. a. b. i. l.
z. a. l. i. a. E. u. g. e. n. i. p. a. p. e. 4. q. i. c. i. p. i. t. c. u. d. r. e. s. t. a.
b. i. l. e. s. i. c. i. e. t. o. r. d. i. n. a. t. u. r. a. b. e. p. o. s. i. m. o. n. i. a.
e. o. l. s. i. n. s. i. m. o. n. i. a. c. e. nā m. o. r. t. a. l. i. t. e. p. e. c. c. a. u. i. t. z.
n. r. e. c. e. p. i. t. e. x. e. c. u. t. i. o. s. o. r. d. i. s. i. s. i. p. o. i. u. r. e. s. u.
s. p. e. s. u. s. z. i. r. e. g. u. l. a. r. s. 3. r. a. p. n. e. c. p. t. p. e. p. m.
d. i. s. p. e. s. a. r. i. q. i. l. i. s. q. s. a. s. i. m. o. n. i. a. c. e. s. e. c. u. s. s. i.
i. g. n. o. r. a. t. q. t. u. c. p. o. t. e. r. i. t. a. b. e. p. o. s. i. n. a. b. c. o.
d. e. l. d. o. b. o. s. t. h. i. e. x. i. s. e. x. c. o. i. c. a. t. i. o. m. a. t. o. r. e. x. c. o. i.
c. a. t. i. o. e. o. r. d. i. nē s. a. c. r. i. l. e. t. n. s. a. c. r. u. s. c. i. e. t. s. u. s. c. e.
p. i. t. m. o. r. t. a. l. i. t. e. p. e. c. c. a. u. i. t. n. e. c. o. r. d. i. s. e. x. e. c. u. t. i. o.
nē r. e. c. e. p. i. t. s. i. vō i. g. n. o. r. a. t. i. g. n. o. r. a. t. i. a. p. b. a. b. i.
l. i. t. i. c. h. i. e. c. l. e. r. i. c. e. s. e. c. u. l. a. r. s. o. l. p. a. p. a. d. i. s. p. e.
s. a. t. s. i. vō s. i. g. n. i. f. i. c. u. s. a. b. b. a. s. l. p. l. a. t. e. i. t. e. x. d.
s. e. n. e. x. c. u. i. l. l. o. z. i. b. i. g. l. z. d. o. c. z. r. i. c. i. n. 4.
d. i. 18. a. r. s. q. i. s. i. e. x. i. s. i. n. m. o. r. t. a. l. i. t. p. e. t. o. ē t.
o. c. c. u. l. t. o. o. r. d. i. nē r. e. c. e. p. i. t. nā m. o. r. t. a. l. i. t. e. p. e. c. c. a.
u. i. t. s. 3. r. a. p. s. i. c. r. e. p. i. t. e. o. r. d. i. n. e. s. i. c. z. a. i. a. s. a.
c. o. n. s. a. c. r. i. t. a. 4. o. d. i. m. i. t. e. 6. s. d. i. l. l. o. z. d. o. i. b. o.
z. p. e. i. n. 4. s. e. n. d. i. s. t. 14. s. i. s. c. i. e. n. s. s. e. e. x. c. o. i.
c. a. t. i. s. v. e. l. i. n. p. e. c. c. a. t. i. o. m. o. r. a. l. i. e. x. i. b. u. i. t. s. e.
a. l. i. q. a. c. t. u. s. e. u. o. f. f. i. c. i. o. o. r. d. i. s. v. t. f. a. c. i. e. d. o. a. c.
c. o. i. a. t. u. s. s. b. d. i. a. c. o. n. a. t. u. s. d. i. a. c. o. n. a. t. u. s. a. u. t. s. o.
l. e. m. i. t. a. l. i. q. d. s. a. c. r. a. m. e. n. t. u. m. m. i. s. t. r. a. t. u. p. u. n. a. b. a. p. t. i. s.
m. i. s. a. c. r. a. c. u. b. a. r. i. s. i. a. z. s. e. u. p. n. i. a. z. b. m. oī:

mortaliter peccauit: et totiens quoties
b. m. oī actū fecit s. 3. i. b. o. z. a. l. e. x. s. i. e. x. c. o. i. c. a.
t. m. a. t. o. r. i. e. x. c. o. i. c. a. t. i. o. e. s. o. l. e. m. i. t. e. l. e. b. e. r. a. u. i. t.
nā ex hoc efficit irregularis. r. i. q. 3. s. i. q. s.
e. p. s. i. z. z. n. e. c. p. t. d. i. s. p. e. s. a. r. i. n. i. s. i. p. a. p. a. d. e.
s. e. n. e. x. i. s. q. i. l. i. 6. p. s. i. t. u. t. u. r. i. n. i. m. o. i. b. 3. s. o.
l. i. s. i. m. i. s. t. r. a. t. s. e. u. e. x. e. r. c. e. t. o. f. f. i. c. i. u. s. u. s. i. c. u. m.
s. o. l. e. m. i. t. a. t. e. s. 3. q. d. a. t. n. ē f. i. c. i. t. i. r. e. g. u. l. a. r. i. t. a. t. e. q.
i. l. l. a. d. u. o. c. a. p. i. t. u. l. a. n. l. o. q. u. i. s. i. t. d. e. t. a. s. 3. b. o. i. t.
s. e. n. t. i. t. q. s. i. t. a. l. s. e. i. g. e. r. a. t. d. i. u. i. s. t. ā. q. i. n. s. u. o.
o. r. d. i. e. l. o. f. f. i. c. i. o. n. t. ā. q. a. c. c. o. l. i. t. u. r. l. e. x. o. r. d. i. s. t. a.
i. r. e. g. u. l. a. r. i. t. e. f. f. i. c. i. t. v. t. c. c. u. m. m. e. d. i. c. i. n. a. l. d. e.
s. e. n. e. x. i. l. i. 6. a. r. s. 3. d. i. a. c. c. o. l. i. t. u. r. e. t. t. r. i. b. 3. c. a.
p. i. t. u. l. s. e. q. u. e. s. d. e. c. o. l. l. e. x. d. e. c. l. e. x. m. i. 3. l.
l. u. d. z. a. r. c. h. i. r. i. q. 3. s. i. q. s. a. s. u. o. z. a. b. o. p. i. v. e.
r. i. o. r. v. t. h. a. b. e. t. i. s. p. e. r. i. d. e. l. e. g. a. s. i. v. s. u. s. ē o. r. d. i.
nē a. q. u. o. e. r. a. t. s. u. s. p. e. s. u. s. nā s. i. u. e. s. u. s. p. e. s. u. s.
e. r. a. t. a. i. u. d. i. c. e. s. i. u. e. a. i. u. r. e. z. m. i. s. t. r. a. u. i. t. i. n. o. r.
d. i. nē a. q. e. r. a. t. s. u. s. p. e. s. u. s. i. r. e. g. u. l. a. r. i. t. a. t. e. i. n.
c. u. r. r. i. t. r. i. q. 3. s. i. q. s. e. p. s. z. p. s. o. l. i. s. p. a. p. a. d. i. s.
p. e. s. a. r. i. p. t. v. t. i. d. c. c. u. m. m. e. d. i. c. i. n. a. l. Si exis
i. t. e. r. d. i. c. t. v. s. u. s. ē o. r. d. i. n. e. nā i. r. e. g. u. l. a. r. i. t. a. t. e.
p. r. a. x. i. t. s. i. u. e. e. i. s. i. n. t. i. t. e. r. d. i. c. t. a. d. i. u. i. n. a. s. i. u. e.
e. c. c. l. i. e. i. g. r. e. s. s. u. s. v. t. i. c. i. s. c. i. t. d. e. n. e. x. i. l. i. 6.
s. i. c. e. l. e. b. r. a. u. i. t. s. c. i. e. t. i. l. o. c. o. i. t. e. r. d. i. c. t. o. n. e. x. i. s.
s. u. p. b. p. u. t. l. e. g. i. a. t. u. r. n. e. c. i. c. ā. u. i. u. r. e. p. e. c. c. s. o.
i. r. e. g. u. l. a. r. i. t. a. t. e. i. c. u. r. r. i. t. a. q. m. i. s. p. r. o. p. o. d. i.
s. p. e. i. a. r. i. p. o. t. e. r. i. t. e. r. d. e. n. e. x. i. l. i. 6. s. i.
v. s. u. s. ē o. r. d. i. e. q. u. ē n. h. a. b. e. b. a. t. n. a. z. s. 3. r. a. p. q.
n. u. l. l. u. s. h. n. s. o. r. d. i. nē l. a. l. i. q. u. ē h. n. s. e. x. e. r. c. u. i. t.
o. f. f. i. c. i. u. a. l. t. e. r. i. q. u. ē n. b. i. t. i. t. i. n. p. m. o. c. ā. u. s. i.
n. v. e. l. i. t. c. e. s. s. a. r. e. o. s. e. x. c. o. i. c. a. r. i. z. n. u. q. i. o. r. d. i. n. a.
r. i. e. x. d. i. o. r. m. i. c. a. i. n. s. e. c. o. c. ā. u. s. d. s. d. o. p. o. n. i.
a. b. e. c. c. l. i. a. s. t. i. c. o. o. r. d. i. e. q. u. ē h. a. b. e. b. a. t. c. i. z. z.
z. e. i. r. e. g. u. l. a. r. i. v. t. n. o. s. c. o. i. 4. d. i. 13. q. 2. s. i.
v. s. u. s. ē o. r. d. i. e. i. r. e. g. u. l. a. r. i. t. a. t. e. nā t. o. t. i. e. s. i.
c. u. r. r. i. t. n. o. u. u. i. r. e. g. u. l. a. r. i. t. a. t. i. v. i. n. c. u. l. u. s. l. s. a. l.
t. e. t. r. ā. s. g. r. e. d. i. t. q. u. i. e. s. d. e. i. t. e. c. c. l. i. e. p. t. e. m. i. t. p. e.
p. t. u. e. x. d. i. e. p. o. r. s. e. p. e. l. i. 6. z. d. e. n. e. x. i. l. i. 6.
z. c. i. s. c. u. i. e. o. i. l. i. e. r. t. i. t. u. t. n. o. o. u. i. t. f. o. m. i. c. a.
t. o. r. a. l. t. e. r. o. d. i. t. r. i. b. 3. m. o. i. s. v. t. q. i. p. e. c. c. l. u. s. ē i.
i. u. d. i. c. i. o. p. l. e. s. i. p. m. v. l. p. u. i. e. t. v. l. e. r. i. m. ē a. d. e. o.
m. a. i. s. e. l. i. t. e. q. i. n. p. t. v. l. t. a. t. e. r. g. u. e. r. s. a. t. i. o. e. c. o.
l. a. r. i. nā t. a. l. i. p. o. i. u. r. e. s. u. s. p. e. n. s. u. s. ē q. a. d. s. e. z.
q. u. o. r. d. a. l. i. o. s. s. z. d. i. s. t. c. p. i. e. t. e. r. b. e. c. e. t. 18.
d. i. s. t. s. i. q. u. i. s. u. n. t. l. t. b. o. c. v. e. r. u. m. s. i. u. e. t. a. l. i. s.
f. u. e. r. a. t. i. n. s. a. c. r. i. s. s. i. u. e. i. m. m. o. i. u. b. 3. o. r. d. i. n. i. b. 3.
p. s. i. t. u. t. u. s. v. t. n. o. a. r. c. h. i. y. x. x. i. d. i. c. a. d. b. e. c.

Et si nupserit ab oibz actibz ordinis qd i
vicio pfeuerauerit: et si interis officia sua
exegit efficit irregularis: et necesse erit p
ro. pō. dispelari et si a vicio cessasset fm
anno: et hosti. vt no. archi. z. d. an. de bu.
vñ i a vicio cessauerit si añ dispositiōs
vñ officio suo mortali peccat: si añ su
speluit nō ē executi officia sua indiget tñ
absolutiōe quā poterit tñ eps facē fm
anno. d5 et talibz alijs eultari i missa et
diuis officijs di. 32. nulli. z. c. pter. hec
et anteq sit admonit. fm cōs opi. doc.
quā tenet tbo. ray. gñl. Anno. hosti. 30.
cal. z. d. an. d. bu. z. b. vñ q3 ea q pñet i
corpe iur. .f. q a tali nō hñt audiri diuina
nec recipi sacramenta nisi baptisim. vñ eu
charistia in extrā necessitate. z3. di. 5. vñ
Et circa hec tñ aliq inouata sūt p pñitū ba
filiē. vide i pñia. cleric. 3. s. i. i additiōe. si
tōsurā nō portauit vñ nimis breuē: pec
catur si intēdit vñ pñilegio clericali fm
ric. i. 4. di. z. 4. ar. z. q. i. si exerceuit offi
cia vel pñericia secularia maxie clericali
bonestati idēctia: vt militare i taberna
vl publice stare ad macellū aut se tyrāni
di inuisitit seu arma portauit: ad aleas
lusi: comā nutriuit: vñ nimis breues
fō pāno rubeo aut vñ di derulit. Itā b
oia clericis phibita sūt ex d. v. z. bo. cle.
p totū. si nimis familiaris vl domesticus
fuit cū mulieribz pñipue cñctis vl babi
tauit filicū eis. Itā b. ē phibitū ex de co
ba. cle. a nobis. si ē reuertit officiū alicui
ordis sacri sine debiti ornamētis: vt facit
do subdiaconatū sine manipulo. diaco
natū sine stola vl celebrādo missam sine
vestibz ab epō bñdict. .f. sine amictu. alba.
cingulo. stola. manipulo. et planeta.
nā sine his celebrās gñit peccat f3 ric. z
fco. in. 4. di. 3. Ubi tñ pñuctū ē cingulū
nō bñdict nō credit ric. q celebrās cū ci
gulo nō bñdicto peccat. Et d. archi. de cō.
di. l. c. c. xcedim. z. gñi. d. p. c. de gñatō
li. 6. si celebrāuit scilicet sine lapide sacra
to aut sine licētia aut sine adiutorio vel si
ne missali vl bñmō. nā i qñbz hōz vñ mō
tale. q. phibitū ē de cō. di. l. c. i. z. c. xcedi
m. z. d. cō. di. 3. b. d3. nec excusat ignorā

tia iur. Si etiam in sacris omisit horas
 dice canonicas, na toties peccauit mor-
 talr qñies sciet, et ex industria seu malicio-
 sa negligetia omisit vnā horā vñ plures
 si qñ sint tot mortalia qñ sint hore omissi
 Poie: s; si vnā omisit ē vnū mortale: si du-
 as vñ plures eodē die ē ē vnū tm pctm
 mortale: s; rāto qñ? quāto pluries omi-
 sit: qñ totū dñm vñ? die cadit vs vno
 pcepto: sic omittēs officiū vñ? diei fi-
 ue i toto huc i pte trāsgredir solū vnū p-
 ceptū s; i lo. sec. i omisit ex obliuioe vñ
 infirmitate: imo s; ino. i. infirm exculant a
 dicēdo officiū. l. et ab audiēdo si directe l
 occasionalr eis possit obesse, si dicē? offi-
 ciū diuinū alijs exercitis extrisece. fñ
 ināualib? se occupauit: aut mētē euagar
 i curauit trāsgressor: ē pcepti ecclēsticē
 ex d. cele. mī. dolēt. vbi dīstricte pcepit
 clericū i stute obediētē vt dīornū offi-
 pū z nocturnū qñ eis dē? dederit studi-
 ose celebret z deuote, si fecē offm pñ ordi-
 nē ecclē romane pmetropolitane. **Itā**
 ab b? tenet clericū secularē pñ **Guil.** z
 no. 3o. de imo. in cle. gñi. de cele. mī.
 Et sacerdotibus simplicibus.

Si celebrant missa loco ab eo si co
secrat. nā bñ n̄ h̄ nisi p̄ summa necessitate pu
ta ubi ecclesie p̄buste sūt. p̄ iūtinē obue
rit ecclesia. q̄ tunc h̄ celebrare sub acre fe
i tētoijs cū tabula tñ p̄secrata d̄ cō. vi. i.
c. sic. z. c. p̄cedim⁹. alio s̄o in domib⁹ ora
tōijs p̄uat. n̄ h̄ nisi in ex p̄uilegio pape v̄
ex rōnabili cā d̄ om̄ia ep̄i. 2o. sic. i. c. z. vi.
i. ar. 3. q. i. si celebrant i mortali exis n̄
si p̄us d̄ cō p̄fessus h̄ p̄tr̄ peccant mō
ralt nisi i cāu d̄ q̄. s. p̄re. 3. t. i. c. z. si cele
brant nōdñ dietis matutinis. peccant
mortal. 3. g. iul. z. host. an s̄o p̄mas cele
brat n̄ ē mortale nisi sit p̄ceptū v̄l iustu
tū p̄suetudinē loci s̄z. e. g. iul. si celebra
nt ad faciendū bñficia p̄ maleficia mōtale
ē z p̄bitū. z. 6. q. 5. d̄ctijs. si celebra⁹ n̄ p̄se
crant. aut si p̄secrant sac̄amētū nō assū
psit p̄ solū sūp̄st̄ hostiā absq̄ sāguie. nā
bñ p̄bū ē p̄ mōtale exis iūmū d̄ cō. vi. z.
relatū z. c. fe. si nō exis ieiunū celebrant
mortal peccant. 7. q. i. n̄bil. z. de cō. d̄l.

z. liqdo. si fi i azio psecrauit sz i fermēta-
to quif peccauit agēs 5 statutu z plictu
diuē ecclie fm tho. Si cū hostia qfi cor-
rupta p vino accetofo sciēt celebratū
grauif peccauit fm tho. i. 4. disti. z. Si
omisit aquā cū vino i calice ponere e
ignoratūa certa sciētia grauiif peccauit.
de cō. di. z. c. l. i se. Si euomuit sacramē-
tū ex uocitate lēbrietate mortale ē de
cō. di. z. si q̄s p ebrietatē. si stilla sanguis
cecidit sup terrā falibi extra calicē pōt d
facili ēē mortale de cō. di. z. si p negligē-
tiam. Si p pollutōē nocturnā pcedē-
tē ex cā mortali imēdiate celebratū fine
nēcitātē vī mortale ē si plessus fuit de
ea fm tho. Si nimis raro celebratū: p
cipue si in solēnitatib⁹ magnis fine cau-
sa rōabili celebrare noluit vī mortale sz
tho. si ples missa i die dixit in casu nō
pcesso mortale ē. Casus pcessos pōit ho
sti. in sū. c. ti. z. d. 2m. de bu. i. c. pluriuifi
si missas celebratū tardi⁹ q̄ debuit mō-
tale vī picipue si nōbilit excessit tps
statutu de cō. di. i. Doctē. z. c. solēt. Si cor-
poralia vestes sacras z vasa ministrif z
bmōi mūda tennit z nitida. Mā ad h
ex pcepto tēnet ē dēu. encha. c. relinqui.
Si sēl deciderat cultui dñi aliquo puer-
tit ad alios vsus. nā h p̄bitū ē. i. q. 3.
q̄ semel. si pluenit mēsa bndicere z post
refectionem gratiarum actōnes redde-
re vī debet. 4. 4. di. non liceat.

¶ Et beneficiatus canonicis & curat. c. 17.
Ira canonicis & beneficiatus vl.
tra multa i pcedeti caplo dicta. q
et eos tagit pnt de ifra fcriptis p
o: dine interrogari. pmo fi p beneficio fim
plici fcurato officio digneat ecclefia
a obtineda fimonia pmitit. Ma q. pta
lib⁹ qñlibet pecunia l'alud qñpcio e
timari poffit dederit. Recipit aut i hoc
mediato: extiterit fufpentione ipo facto
z excoicatus de currit: fi fi fimonia fuerit
occlta fiue maifefta: nec ab eis pter q i
mori: arcto ab alio q per ff. p. abfolui
poterit: fic pmo⁹ elect⁹ pñfirmatus
p fimonia nihil iur⁹ acqrit i eis: f: ipo iur
te fafelectio feu collatio nulla e: nec faci

[illegible]

ne nō pmissi nisi simonia metalis: fm
host. q. p. penitentiā abolet: et sufficit sola
punitio ad iducendū simoniā: dato qd nō
fuerit pmissi hille. si obtinuit bñficiū p
pces carnales nā fm do. si qd porigit
pces. p se p obinēda dignitate bñficio
seu ecclia bñte curā aiaz tales pces idu.
ent simoniā. et si al. erat digni? qd eo ipso
qd se i b igerit abiuosus et plegit idign?
reputat. et b opinio ē cōior. et securior qd
tenet bug. host. gos. tho. fa. fe. q. 100. et
directorio iur. li. 3. c. 1. si at porigēs pce
ces. p bñficio simplici idigeat nec indi.
cū? eo pp aliqd crimē l' ipedimētū nō ē
simoniā: nec peccat: p cos ex eo. tua
nos. si vō nō idigeat l' sit idign? peccat f3
Ray. et tho. i. q. 2. clericos. i. z. q. 1. Illi at
satis cō. ab si. d iurepa. p vias. si alteri? p
cib? bñficiū obtinuit et pces sūt carnales
vt q: ille q pcat attēdit pncipali ad pen
telā tūc fm oēs doc. si pces porigant. p
idigno simoniā ē. i. q. 1. sūt nō nulli z. c. de
ordiatōib? si vō porigat. p digno et ele
ctor siue collator: bz pncipali respectum
nā ad pces carnales s3 ad merita et digni
tatē. pmouēdi nō ē simoniā ex dō. et q. li.
Tua. i. q. 1. latoz. sec? si pncipali facit fa
uore pēn l' tiorē rogātis: expectans ex b
pseq laudē l' fauore ab eo cui? pēb? satis
facit: q: tūc ē simoniā cōit f3 tho. fa. fe. q.
100. nō tñ ex bñficio renūciare tenet ex
eo. c. fi. In directorio iur. li. 3. c. 1. dī
qd siue qd. p se siue p alio ē idigno rogā
siue electionariū siue qd scqz alios: siue
p dignitate siue. p bñficio nō bñficiū
simōiace hēre l3 inuistas funderet pces:
nisi iūderet ex pēb? se obligare collato
ri bñficij l' p exauditiōem pēn ipm quez
rogat exonerare ab obligatiōe alicuius
fuit ei p? exhibiti: et sic v? clusiuē di
certe qd simoniā p pces iducta nō punit
ab ecclia l' cēsurā eccliastra de iure nisi
pp b fiat aliqd pactio l' puetio ē si pēcia
daret fm Inm. Si obtinuit bñficiū pp
obseqz alicui puta plato pstru: nā scōs
doc. si obseqz fuit illicitū et inhonestum
vt q: fuit plato i mercatib? seu ad vti
litatē pmonij sui seu p sanguineoz suo

rū hac iūctiōe pncipali vt bñficiū obtine
at: et plat? pp b pncipali p? ert: vterqz si
moniā cōmittit. i. q. 1. ordinatiōes. z. i.
q. 3. saluator. Lō. tho. et Ric. l. 4. nō tñ te
net bñficio renūciare nisi vt supra dēm
ē d pēb? iteruenerit pactio l' puetio: vel
nisi eo als idign? fuerit: puta q: illittera
t? l' notor? fornicator et b mōi. si vō obse
qz sit licitū et xñs dign? fuit sine pa
cto nō ē simoniā nisi hēret respect? pnci
palē ad obseqz vt nō. glo. i. c. cū cent. e.
ti. zāba. lbi clari? zab. fi. Si elect? a pa
tron? v? a collegio nō petijt pfirmatiōes
ab eo ad quē spectat: nā si an pfirmatiōes
admittrauit: v? iura tres mēses p? pēn
sum electōi de se celebrare pstru ipfius
electiōis pfirmatiōem nō petijt: eo ipso ca
dit ab oi iure ex ipa electiōe sibi pstru de
elec. auaritie. z. c. Quā sit. li. vi. nec post
tēs trimestre poterit apli? pfirmari. suf
ficiet tñ petere pfirmatiōem l3 nō obtine
at ex q pēn nō fiat vt ibi no. glo. z. gēi. d b
pleni? ibidē. Si de māu dñi tpalis v? p
potētiā eccliastra bñficiū obtinuit. nā
tal dō iustus: et cū nō intrauerit p hostiū
fur ē et latro nec pōt aliqd de tpalib? vel
spalib? disponē nec absolue: aut sacra
mēta pchiamis illius ecclie ministrare: et
necesse bz resignare l' dispēfatiōes ab eo
q pōt obtine ex d elec. nihil. d rest. spo.
In l' it. et ibi plene p Inm. z. d. An. d bu.
Si ex nā illegittim? absqz dispēfatiōe
bñficiū recepit. nā b ē iura ex d elec. in
notuit. id illud tenet nō pōt. In bñficio tñ
simplici cōs cū tali pōt dispēfate. f3 d ex
rato l' dignitate sol? papa vt i. c. is q. de
sili. pby. li. 6. Lō. ric. i. 4. q. 25. ar. 4. di.
3. Si bñficiū ecclias pmutauit cū bñfi
cio l' ecclia alteri? nā si b sit solo tracta
tu et puetiōe pti? sine auctate superioris.
ad quē spectat collatio illoz bñficiōz si
moniā reputat ex d rex pmuta. cū vniuer
soz. z. c. Quēstio: pēpue qñ cēt diuer
se diuinitates l' pēbē diuersa eccliarū
l' ē vni? ecclie: f3 vna bz on? anērū v? i
dece. significat. de pēb. sec? si cēt pē
bēde vni? ecclie pchial l' vni? onis cō
ditiōis: solū cēt diuersitas tpaliū: quia

tūc fm pau. possit vñ? canonica cum
alio canonico eiusdē ecclie pmutare sū
auctoritate superioris sicut tpale cū tpali.
Nā aliud ē canonica aliud ē pēbēda d pēbē.
relatū. Idē Inm. i. c. qñtū tūti? tñ v? fm
host. i. si. c. ti. z. d. An. de bu. i. d. c. qñtū.
qd nō fiat talis pmutatio sine aucto: ita
te superioris. Et an factū ē cēt tenēdū: p?
factū vō satis forte posset. pcedere opi
nio Inm. vt notat Jo. d Inm. in cle. ne
pessione. e. ti. vbi plene dēb. Si aliqd
officiū. l' bñficiū eccliastra bñs renūcia
uit illi eo pacto vt def alteri? puta nepo
ti suo aliqd sibi dato l' pmissio: simoniā ē
fm gos. et host. 8. q. 3. Talia. et si nō pcel
serit ad actū fructuū: f3 solū ad actū pa
ciscēdi: et vterqz peccauit mortal: nec il
le cui sic collatū ē bñficiū illud retinere
pōt tale. Nā renūciatio bñficij l' officij
eccliastra dō fieri i manib? ei? q bz illud
pferre l' pfirmare ex eo. Admonet. d os fi
cri pure et absolute. i. sine pacto et puetiōe
ex d offi. de le. ex pte p? Si bñs l' ias a
sede apostolica sup. pmissione sibi fienda
de aliqd bñficio renūciat l' ias. p aliquo
tpali pecunia l' pēfioe iteruemetē pacto:
simoniā cōmittit fm Inm. et host. et tal pua
tur l' ias a pēfione si quā recepit. Si h ex
officio iudicis l' bōis vñ? mediātib? pur
renūciat: et ex alia pte aliqd tpale dat ei
si ē simoniā cōmittit ex d renū. fac. z. c. veniēs et
ex d pac. cū pēd. si plat? ex nā pmutat ali
cui vices suas seu iurisditiōes suā sub
ānuo cēsu. nā cū tale ius spūale sit: p eo
aliqd dare l' recipē simoniā ē ex ne pla. vi.
su. c. 1. z. c. et vt dīc host. sic p tali pmissio
ne iurisditiōis si l3 recipere certā qritatez
peccat: multo min? l3 recipere certā qritatez
i. certā pē. puet? Lō. d. an. d bu. ibidē. c.
z. si ex nā cōt? v? canōic? pēbēdari? loca
uit pēbēdā seu fruct? bñficij sui ultra tps
vite sue: nā si l3 ei nisi fuerit rector: vel
pater ecclie vt nō. Inm. i. c. Querelā ex
ne pla. vi. suaz. et ibi p doc. Si bñficiū
seu eccl' a male trac aut pmissiōes eā ru
ere aut edificia elabi l' possēfidiōes culpa
l' negligētia sua deteriorari. Nā ultra
petm tenet satisfacē si lesio grauis fue

rit vt notatur i directorio. li. i. f. 17. Idē
host. i. si. ti. de pe. et re. s. Qne pena. Si
male p? pnt vt distrahit fruct? sui bñfi
cij. nā f3 doc. fruct? tales aut erāt ad mē
sa seu pū vñ? deputati et tunc l3 peccet
male vñ?do l' psumēdo cos: tñ ad resti
tutiōem nō tenet nec ipe nec illi q ab eo re
ceperūt vt i cle. i. d ex cēf. pla. sup vbo ad
mēsa. et iutes tñ et potētes q p extor: sio
nē fraudē seu violētiā et b mōi de eis re
ciperēt bñ tenēt fm Al. et tho. fa. fe. q. i
85. Aut erāt fruct? siue puetus bñficiū
et de his oia plat? et quilibet cleric? bñs
bñficiū cū administratiōe quādū viuūt
et sanus ē donare pōt: et illice de iā pcep
tis et recōditiis moderate tñ ex te dona
ceter. host. vō i si. c. ti. et qd. et d pe.
et re. dicit q puetudo general' l3 qd pla
ti si sanū sūt et sui cōpotes pnt dōare pe
cuniā fruct? et b mōi p suo libito volun
tatis: cū at icipit iurari nihil iuri bēt
eis: nec de iure cōi de ipis testari pōt l3
possit elumofnā facē ex de testa. ad bec.
Si tñ puetudo spūalis l' statuti ecclie
q si nimis granaret eccliam disponēt q
posset testari sec? cēt q: tūc posset testa
ri ex d testa. Relatū. i. j. et d cēf. pēb. ex p
te. et no. gemi. i. c. pnti. de offi. or. li. 6. et
Jo. an. ibidē i mercu. L' it? vō nō bñs ad
ministratiōes f3 simplr et psonal' bñficia
suis pōt de fructib? l' stipēdio qd ei ex ta
li bñficio aduēit i vita donare et i morte
testari ad libitū: et general' puetudo nō si
vbiqz h approbat vt no. glo. i. d. c. pnti.
ecclia tñ ei succedit i eiusdē fructib? si de
cedat ab intestato ex de testa. Relatū
ij. et ibi plene p do. an. d bu. de hac mate
ria. Aut erāt reddit? capso seu clericis
v? militis distribūdi: hos si plat? sūt
retinet talicui dōat mortuū peccat. et i
tūc tenet q: nec dāda ē elēofnā d alio.
i. 4. q. 5. neqz aut erāt reddit? ad dñū cui
tū spāl' deputati seu paupib? erogadi aut
et fidei siue vt fidei distribuers simplr
pmissi et d eis si dat cā nēcitat? seu ei dōs
l' p pōfionē l' p recōpēfatiōe pōcimis
et labor? quē ipedūt ecclias f3 qritatē la
bor? et industrie sue: bñ et laudabil' facit. i. z

q. z. Quicquid. z. Si hoc dat pſaguine
fuis nō idigeat vlcā turpitudinis: aut
fauoris humani z bñdit: vltra pctm tene-
tur reſtituere de bonis patrimonialib⁹
p induſtriā acq̃ſitis ſi bz: niſi i vltio ca-
ſus daret vt redimere vocationem ſuā
z niſi ſic ipe ſatiſſceceret teneat illi q̃ talia
ab eo male acceperūt. cō. tbo. vbi. ſupr:
Si canōic⁹ ſeu bñficiarius exiis i cathe-
drali ſalia collegiata ecclia recepit q̃tidi-
anas diſtributiōes q̃ loco p̃bēde dātur
iterreſſetib⁹ bonis canōicis: cū ipe abſes
fuerit l'c p̃ſens ſz bonis n̄ iterreſſet. nā
talib⁹ illicite recipit eas nec ſac ſuas imo
ad oīum reſtitutiōem tenet nec valet cō-
ſuetudo i xpi niſi iſſimitas z rōnabilis
compaſſis nēciat aut iuſta z euident ecclie
vtilitas excuſaret ex de cle. n̄ reſi. c. pſue-
tudinē. li. 6. z ibi plene p. 252i. Si p̃nci-
palr vadit ad bonas p. luro. q. tñ hēbit
grauit peccat: z vñ ſimonia mētalr vt no-
tat glo. ibidē i. ſi. ſi d̃puiuit ecclie ſue cele-
brādo z offm ſuū dicēdo ſic d̃buit nā ſi
fecit fruct⁹ bñficij illicite p̃cepit: ad eorū
reſtitutiōem tenet vt nō. 3o. cal. ex d̃ ce-
le. m. c. l. z 252i. c. ſi. d̃ reſcrip. li. 6. 2r.
cbl. 4. 4. di. c. l. z 352i tal peccat mortl
cō. ric. li. deſuiuit ecclie ſz i debito mō
cū. ſi. i mortali culpa foret: nā talis 35 2r
cbl. vbi ſupr: tenet reſtitue fruct⁹ d̃s p-
cepit q̃d duplici rōne. vide ibi z idē dicit
cal. de cel. m. c. l. do. 21n. z car. ibi tenet
2r. 21b. ſi. diē q̃d ſz p̃ia opinio ſit rigi-
da tñ tūto: eſt i foro aic. ſi bñficiū ſcē-
reſidētia p̃ſonalē: nā vt diē Inn. ex de cle.
n̄ re. c. 2leric⁹ p̃t bñficiū reſidētia rēqrīt
niſi 2rū p̃ſter. vt tñ 35 boſt. z 3o. an. p⁹
eſt qd ſufficiat de ſuure p ſubſtitutiōe ido
nec ſi ſic ſe hēat p̃ſuetudo: qd vñ itelligi-
t⁹ 2rbi. 31. di. Sacerdotib⁹. i p̃bēdis
n̄ dignitatib⁹ vlc̃ curat. Et no. gēl. m. c.
l. de reſcrip. li. 6. Ex cā tñ rōnabili pōt
eſſe ad tps diſp̃ſare vt m. c. ſi canon de
elec. li. 6. Si plura bñficiā cū cura bz. nā
de iure cōib⁹ dignitatē ſeu p̃ſonatus
q̃ idē ſūt i bñficiū curatū ſi fm tale reci-
piat abſq̃ diſp̃ſatione pape iſo iur. va-
cat p̃mū ex de p̃bē. de multa z d̃ cōſue.

c. l. ii. vi. Si si pñs rectine pñderit scōs
expoliari poterit vt in. d. c. De multa.
vbi dicit. do. 2. in. de bu. h. v. ex. cē postq̃
psecut⁹ ē bñficiū 2 ei⁹ pacificā possessio
nē cū fructib⁹ 2 bñ. i. c. si tibi pccso. c. u. s.
glo. sua. li. 6. l. 3. tñ bēre psonatū cū cura
seu bñficiū curatū 2 pbedā cui ānera est
pccbiālis ecclia saluti bñficiū curatū
nec ē 2 pdicta et si sunt i eadē ecclia dum
mō de pñre faciat ecclie ānere p idone
u. 3. v. aritū ppetuū vt in. c. sup. eo. de pre
bē. li. 6. 2 ibi gl. 2 Semi. Si bñs bñficiū
curatū 2 occupat fm et curatum : seu
scient inuiste intrudit in eo puar? ē pño
Sec⁹ si bñs eccliam curatā 2 postea vñ
olent occupet pbedā vñ simplex bñficiū
et si ei ē annexa alia ecclia curata vt in. c.
En qui. de pbedis li. v. l. 2. ibi. Si duas
plures ecclias seu pbedas bz. Nā dñs re
coi abiq̃ dispensationē non l. 3. nisi i. 5.
cañb. 2. Prim⁹ ē qñ ecclie sit ita tennes
q̃ neutra sufficit ad sustentatōes : Scōs
ē si vna depēdet ab altera. Terti⁹ ē p ppa
ritatē cñcor. Quartus ē si ecclia ānera
ē dignitati l' pbede. 5 ē si bz vñ inutilita
tam 2 aliā pmedata. Vide plen⁹ i pñsa.
Bñficiū. i. 6. 3. Ep̃s tñ sup pluralitate p
bedarū seu bñficioz simpliciu : vñ ē q̃
beat bñficiū curatū 2 simplex dispēfare
pōt vt no. glo. i. c. lris. ex. de pbedis qd
vñ ē sētre ibidē. d. in. de bu. qñ bñficia
sunt in diuersis ecclijs. sec⁹ si in eadem
ecclia. Glo. in. d. c. l. de cōsue. sup vbo
nisi vñicū. dicit q̃ ep̃s pōt dispēfare. qd
quis beat vñū psonatū vñ offm cum ca
nouicatu 2 pbedā etiā i eadē ecclia. Qd
āt beat duas canoñias eiusdē ecclie dis
pēfare nō pōt : quāquāz in diuersis pos
sit : 2 sic videtur debere intelligi opinio.
Inno. extra de cle. non re. c. si. Si plu
ra beneficia etiam simplicia habet cum
non indigeat 2 vñum vel pauciora sibi
sufficerent scōm statum suum non licet
nec talis vñ i bono statu f. 3 Ray. 2 tho.
etiam si habeat cū dispensatōe ep̃i vel
pape : q̃ dispensatio ē p ppa facta sine
iusta causa non excusat quo ad deñ cū
voto non ē : 2 ibi glo. 2 do. 2 in. d. bu. Si

beneficij curatū aut pchialis ecclie re
gimē recepit añ tps a canōe pñtū. nā q
bmōi curā suscepit. anteq̃ z5. añū at
gerit ipso iure puat? ē: nec pōt epus dis
spensare qđ añ pñctā etatē curā talē ha
beat sed solus papa vt i. c. licet canō de
elec. li. 6. sup̃ pbo carere. si ad pchialis
ecclie regimē assupt? ē si exis sacerdos
¶ Itā si se ifra añnū cōputando a die assi
gnati sibi regiminis ad sacerdotiū se pro
moueri nō fecerit. z lapso año puatus ē
nisi foret ecclia collegiata vt in. c. statu
tū. z. c. cñ ex eo. de elec. li. 6. Pñt tñ ep̃i
dispensare cñ talib? cā studiū qđ nō. pmo
ueat vsq; ad septēniū nisi ad ordinē sub
diaconatus: z illo intermedio tpe d3 de
sufficienti vicario ecclie. puideri q curā
exerceat diligēt vt in. d. c. cñ ex eo. si sci
entia z morib? se sentit idoneū ad hmōi
curam z regimē: nā si nō ē cōpetens litte
rar? z vita z morib? cōmendād?. vt dī i
c. cñ in chictis. d. elec. z. c. l3 canon. e. t. li.
6. nō vt in statu salutis nisi renūciat: vt
in. c. nisi cū pñdē. s. p. defectu. ex de re
nun. si. p baptismo vt crismate pecuniā
exegit: nā simonia ē z pñbitis. i. q. i. cā.
dictū ē. z. c. Baptizādus z ibi glo. z vir
cibi. de hoc plene Ric. z sco. in. 4. d. 5. si
p eucharistie collatione aliqd exegit si
monia ē z pñbitis. i. q. i. Null? z. c. d3 ē.
Si p celebratōe misse aliqd ex pacto ac
cepit. nā fm Ray. si bñs bñficiū vlec
chias intrinūl quā tēner officiare. z aliqd
exigat et pterextu laboris vlsupium si
monia cōmittit. i. q. i. Iudices. z ibi glo
sa z archi. i. q. 3. Uideses. si tñ talis facer
dos paup̃ ecogi pñt pochiani z offerre
vle assignare nō se sustētari possit. i6. q
i. Statutum? z. d. di. pter bec. Si qđ ad
hoc nō tēner z deficit ei sup̃t pōt accipe
re. i. q. i. Iudices. z de pñb. significatum
vbi h idē notat. Jo. an. z. d. 2. in de bu. z
13 hoc casu possit aliqd recipere supponit
tñ sup̃ qđ pñb? debeat gr̃is celebrare.
i. q. z. sic ep̃m. Qđ si sup̃t h3 nec ad h se
net. aut d3 celebrare gratis aut cessare:
q; l3 forte qñ nō tēneret ad ista aliqd re
cipere non eēt simonia: eo qđ non tēner

q̄s suis stipēdijs militare: ē tñ turpe lu-
crū. Lon. tho. fa. ꝑc. q. 100. ⁊ Ric. in. 4.
Si p̄ annuſario celebrādo ex pacto cō-
uenit aliq̄d dādo ſimonia ē illicitū. ſi
tñ ex deuotiōe aliq̄d ecclie def ecclia te-
netur. ꝑ illis celebrādo. ꝑ dñs dātū fue-
rit fm Ric. i. 4. d. 15. ar. 5. vide de b. ple-
ne ex de ꝑbē. c. ſignificati. ꝑ Jo. dñ. z. d.
Zin. de bu. exculari tñ videt a ſimonia ſe-
culares q̄ iuxta morē patrie p̄ annuſa-
rijs ſeu miſſis celebrādis dant certā
pecunie gr̄itatē: quāuis dādo ex ſimpli-
citate p̄ferat ſ̄ba ac ſi h̄mō emere vel-
let: nā vñ i b̄ potius ex itēto ꝑe poſſe
tēptari q̄ dēt ꝑ mōm elemoſyne q̄ q̄
velit emere ſicut ſ̄ba. plata ſonāt. ſi ex-
git aliq̄d ꝑ ꝑfeſſione audiēda aſs nō au-
ditur. nā talis ſimonia cōſtitit ē ab ec-
cleſia puniēda. i. q. 4. quā ꝑto. Si āt nō
petierit aliq̄d ſz tñ ꝑncipalr ꝑ lucrū au-
diuit ſimonia mētalē cōſtit. ſi linias alte-
ri ꝑſtēdo ſuo ꝑobiano dare noluit niſi
ꝑ pecunia ſimonia cōmiſit ꝑ Ric. ſi. i. ta-
mē pecunia exigit a abſolutiōe ab excō-
catōe ſuſpēſione vñ interdicto q̄ſi. ꝑ pena
culpe ꝑcedēt. ꝑ q̄ ſuit excōicat. ꝑ ſuſpen-
ſus vñ interdict. n̄ ē ſimonia niſi itēto ſu-
rit corrupta ꝑ ſtho. fa. ꝑc. ꝑc. 2. bo. Si ꝑ
ſepultura q̄q̄ exigit ſimonia cōſtit: ſed
nō q̄ q̄ accipit noiē ſepulture offici-
eccliaſticū q̄b̄ pedit ſepeliēdis z b̄ q̄: eſt
qd ſꝑiale vēdi nō pōt. i. q. i. dictū. i. 3. q.
z. ꝑncipiēdi q̄q̄ ſepultura accipit. ꝑ
loco z terra ab ep̄o ꝑſecrata ſeu cimeteri-
ata: z talis loc⁹ nō pōt vēdi ſine ibi ſit
ſepulr: aliq̄s ſine nō q̄ ſacer ē. ſ. q. z. que-
ſta q̄q̄ ſepultura dñ ſtba marmorea ꝑ
lapidea: z b̄ vēdi n̄ pōt ſi ibi ſit ſepulr: ali-
quis q̄: ex b̄ ſact⁹ ē loc⁹ religioſus. ſ. q.
z. ꝑueſta. z. c. ꝑoſtq̄. ſec⁹ ſi ibi nullus
ſit ſepulr: z ſic b̄s q̄ ꝑexēts moruo:
ruꝝ nihil pōt exigi nec ꝑets de aliq̄d dā-
do ꝑaciſci. Si tñ ſit ꝑſucti: q̄ aliqd de-
tur. ꝑ ſepultura ꝑnt laici ꝑ ſepulrā a cle-
ricis libē exhibitā cōpelli ꝑ cꝑm ad ſuā
dā laudabilē ꝑſuctudinē ex de ſi. ad ap̄l
cā. idē nō. Jo. an. z do. an. de bu. ex de ſe-
pul. z b̄olede. Q̄ ſi clerici aliqd corpus

sepelire nolent nisi fieret eis cautio ab hereditate defecti de redimendo ea que veniunt cum fune simonia committuntur multo magis que pecunias erigunt nolentes alios sepelire. dicitur. quanta. faciat autem pactum de redimendo lectum pauperum equum et homo et ante portationem defecti ad ecclesias lucrum est pro hoste. quod si palia sunt domino non negat sepultura vel similesque sunt sepulture. hi bene diuersa cimiteria apud ecclesiam sua tulerunt. per quanta pecunia quis ponat in tali cimiterio. nam si bene hosti simonia est ex eodem studium. et sic. sicut. Et eodem modo si peccunia crux pellicis portet ad funem. dicitur. studium si solent et diligenter curam sibi commissa exercuntur quomodo se habent in sacramentorum administratione in inferiorum visitatione et homo. Et per si eucharistia et christus sub fidelis custodia clauditur adhibitis conservantur ut peccatorum ex de custodia. eucharistia. c. l. Si sepe eucharistias renouauit ut obuiat. Nam si ex quo multum distulerit renouare aliquid est corruptum vel perditum mortali peccauit. si cum debita reuerentia eucharistia ministravit ac infirmis detulit cum oportuit apte et cum lumine ut obuiat nam si fecit. aut ex eius defectu absque oratione et ceteris sacramentis aliquid obuiat graui peccauit. Si scierit exiit in mortali aut sensu deficiente vel infirmo comitum patiens cum probabili periculo euomendi eucharistia dedit mortali peccauit. si audiuit confessionem alicuius nullam super eo iurisdictionem sibi seu auctoritatem a iure habere si supior et est absolutus mortali peccauit. Idem est si absolutus subditi sui a casibus superiorum reuocatus siue per faciat scierit siue ignorat si per R. l. 4. nec valens absolutus et teneat in quibus potest sine scaldato errore suum taliter absolute significare. si scierit absolutus a peccatis eius quod sciebat excommunicatum maiori excommunicatione mortali peccauit. nec absolutio valuit pro doc. cor. si scierit absolutus nolere a mortali discedere nec quod alius de talis facere mortali peccauit. Si audiendo confessio nes nimis festinauit nec putat oportuit seu id quod debuit interrogant aut propter tales casus peccatores non posuit. nam in his de

factū mortali peccare potuit. Si inſiſſe
dis penitētis idſcrete ſebūt : vt qm
mīſus ſuas feu magnas vſcādoſas pe
dit. ſi pētm i pſſiſſe audit ſine lnia pſ
tētis quomō reuelauit mortali pecca
uit. ſi oē ſubditos ſuos pē ānos diſcre
tioris pſſeri t cōicare pēz nollētis qm
potuit ſuaſit idūit t cogit. vſ ſatē epō
nūtiāuit. Mā ad h ex officio tenet al
grauit peccat : ſi ſine auctoritate epī vo
ta diſpēſauit vſ cōmutauit : mortali pec
cauit nec valuit tal diſpēſatio eſ ſ voto
c. l. Si nimis facti ſunt ad diſpēſandū in
iurimīs eccleſie peccauit. ſi mīmōmīs
clādeſtimis iſteruit. Mā h ē pſibitū t ex
h ſalis ſacerdos trēmō ſuſpēdit ab offi
cio ſacerdotij vt i. c. cū imbitio. c. ritu.
Si ſciēt ſcōas nuptias clādeſtimas bñ
dixit. nā h ē pſibitū vt i. c. i. z. c. Qir ā
eſ ſ. z. nup. Et ſacerdos bñdicēs ſcōas
nuptias ſuſpēdit ab epō z ſi ſuſpēſus
ñ pōt abſoluti citra ſedē aplicā. vt notat
boſt. i. d. c. i. cui cō. Zfrch. 55. q. 5. i cōpu
latiōe. Si rite baptizat ē a muliere ſo
lent itēz rebaptizari mortali peccauit.
de cō. di. 4. Rebaptizare. z h agēs ſi eſt
cleric⁹ deſepom. ca. di. c. cos z. ca. Qui
bis. z h ē publice eſſicit irregularis eſ de
apo. c. Et līaz. lō. Ric. i. 4. di. 5. ar. 4
q. z. Si baptizauit cū criſmate nō nouo
ñ nō eiuſdē ſūt. Mā h ſieri pſebet pter
q in mortis articlo : z faciēs d̄s puniūt.
c. di. ſi quis. Si cognouit carnali filiaz
ſpūalē quā baptizauit vſ in pſſione aliaz
dixit aut ei cōmatrē grauiſſimū ſcelus
pſiſit. Si bonēſte z modeſte i puerſi
one ſua ſe babuit p̄bo pter t exemplo : i
fide z morib⁹ ſubditos ſuos iſtruendo
admonēdo z cōpellendo iuxta poſſe ad
beniuolēdiū : vt p vias ſalutis ābulent
ſicut tenet z bētur eſ de reg. iuris. q. iis
Si cōtumaces z cubinarios vſurarios
z bmoī notorios peccatores nō corripit
z arguit publice z puate quātū cōz ſalu
ti expedire cognouit grauiter peccauit.
Mā ad h ex pcepto tenet p̄m doctores.
Si quātū bono mō potuit ludos illici
tos z malas corruptelas in pōbia ſua n

extirpauit grauiter peccauit. Si forte
res diuinas z bñmō in pocbia sua susti-
nuuit z non conerit grauit peccauit. z 6.
q. 5. Beruenit. z c. Contra. Si milices
christianas i domo iudeorū fuisse vñ co-
rum filios lacte nutrire pmissit. Nam bñ
phibetur ex de iude. c. Iudei. Si indul-
gentias dedit cñ nō posset. vel ob qñtuz
ecclesiam suā maiore indulgetiā q̄ beret
sciēter. pñunauit mortaliter peccauit.
Si quoscūq̄ falsas indulgentias in ec-
clesia sua pñficiat. aut reliquias nō ve-
ras seu ab ecclesia nō approbatas vene-
randas populo exhibere sciēter pmissit
z bñmō. Et si cum eis de quota elemosy
nariū pñcipauit. Et de pñcipando pactū
fecit. In oib⁹ his mortaliter peccauit z re-
stituire tenet. z 3. q. vltima. c. preterea.
Si bñdictiōem mēse z grā actōez dice-
re pficiat vt 23. si vsurarijs alienigenis
z alijs de ipsius terre si onidīs publice
vsurā exercētib⁹ ad bñ domū suā locauit
vñ alio titulo cēssit. naz ex bñ ipso facto
excōicatus fuit vt in c. vsurariū de vsuris
li. 6. Si idu rit aliquē cñ effectu ad vouē-
dū iurādū seu pñmittēdū vt sepulturaz
apud eius eccliam eligat vt in electā vi-
terius nō iminet ipso facto sniam excōi-
cationis incurrit a q̄ ab alio q̄ a papa pre-
ter q̄ in mort. articlo absoluti nō poterit.
vt i cle. Luprētes. de penis. si sciēter z
sponte pñcipauit cñ excōicatus a papa:
z ipos ad officia diuina recepit excōica-
tus ē z absolutio pape re sua ex de sen.
ex. significauit. Si falsauit lras pape vñ
falsis vsus ē sciēter vel remouit et vnas
solā lram ab eis excōicatus ē ex de grie
folā. Id falsaria. Si sciēter in cimitē-
rijs sepeliunt tpe interdicti i casib⁹ nō cō-
cessis a iure. vel excōicatos publice aut
noiatim interdictos vel vsurarios manū
festos excōicatus ē vt in cle. i. de sepul.
sepelientes aut occidentes se vel morta-
li decedētes mortaliter peccant.

Ab epis z ceteris prelatīs supioribus
Capit⁹ decimo octauū.

Ab epis z alijs plaris secularibus
pñt queri fere oia que dicta innt

supra de clericis beneficiis et curatis. de
inde queri potest. Si se cognoscit idonei
sacri mout? 2 vti. nā epm oī sacra litte
raz hēre pntia? cure crudinitate fidei: cū
ex officio teneatur docere pplm sibi cō
missum: rōem reddere oī pofcenti cū
de fide: 2 aliis ad salutē pūmētibus: nec
sufficit p̄elatis bona p̄sertatio 2 motus
bonestas: nisi addatur doctrinē sciētia.
36. di. q. eccē. 2. 38. di. c. oēs. 2 si nō ē sal
tem cōpētēter litteratus ep̄s pot ab of
ficio remoueri. et de eta. 2 quali. q. ius.
Si legitime affecit? ē dignitate seu p̄
lationē an ip̄o efficit irregulari. bigamo
illegitimo. ex cōicato. suspēso. homici
da. aut notorio p̄bunario. Itāz in his
oibz scienter exis si ad p̄lationem est
assumptus. nec prius dispensatus vel
absolutus. si iudic in mortali manet. si
electionem p̄firmationem dignitatem
seu cōsecrationē simoniace obtinuit v̄
als iusto titulo. Itā talis nō ē pastor
sed aīaz deceptor: 2 ex cōicatus ex cōi
cati papali 2 t enetur resignare 2 oīa que
pcepit restituere vt supra. c. 17. Si ante
p̄firmationem ep̄at? vel alterius dignita
tis administrationi se ingressi p se vel p
alium. Itā talis si quid ei per electio
nē ius erat q̄sitū cō ip̄o p̄uar? ē. vt in c.
auaritie de elec. li. 6. Si de religione ab
ep̄iscopatu assumpsit ē nā talis adhuc te
net v̄oto p̄tinet 2 p̄auptatis is fact? sit
disp̄sato: bonoz ecclie nec a voto obē
dientie absolut? ē: is p̄ accēdēs nō tenet
obedire cū sup̄iorē n̄ hēat sic 2 abbas mo
nasterij vt dicit bo. fa. c. q. 88. Tenet
et portare vitū sacre religionis 2 ad als
obp̄uarias reglāres q̄ nō impedit p̄ntifi
cale offm fm etiā tbo. ibidē. q. 185. 2 ho
sti. Si monachum vel alium religiosum
de monasterio ad offm ecclesiasticū tra
xit contra voluntatem abbatis vel alte
rius p̄elati voluit: nam hoc ē p̄bitum et
grauē pccm. 38. di. ca. 12. 2. 2. 18. q. 2. q̄
fit 2 c. se. Si tulit ordinē v̄l beneficius
simoniace ex cōicatioē papale incurrit
2 tenet ad restituēdum oīum p̄ceptoris
vt. 3. c. 17. in p̄ncipio 2 c. de iniuri. ca. si

Si contulit bñficiū refertis sibi fructi-
bus vel aliq̄ pre eoz. **Mā** hoc ē p̄bitū
z simonia si fiat ex pacto v̄l p̄suetudie ex
v̄l eccl̄astica bñficii. si dimi. cō. c. v̄l n̄m̄:
z ex de cēsi. **Subem** 1. q. 3. si q̄s p̄bēdas.
Si vni p̄stulit plura bñficia. nā hoc ē cō-
tra iura. 85. di. c. singla. nisi in aliq̄b̄ ca-
sib̄ de q̄bus supra n̄ p̄cedēt. si aliq̄ue
sciēter ordinavit ista etatē legitimā mō
tale ē z d̄s suspēdi a collatione ordinum
ex de tēpo. or. c. **Uel** nō ē. nec i etate po-
test ep̄s disp̄sare v̄l no. glo. in cle. **Be-**
necale de eta. z q̄ti. Si p̄stulit scient ordi-
nes p̄ saltū aut duos seu q̄tuor: mino-
res s̄t cū subdiaconatu mortale ē z p̄bi-
bitū z debet dep̄oni. 77. di. c. i. z ex d̄ eo
qui fur. or. su. c. cū hoc. si cōtulit ordinē
sacros ex ip̄a p̄stituta mortale ē z d̄s p̄-
uari auctoritate ordinādi ex de tēpo. or.
fanc. si ordinavit alteri? p̄ochianū scien-
ter sine iura sui sup̄ioris: suspēsus est p̄
ānū a collatione ordinū v̄l i. c. eos. de tē-
po. or. li. 6. si in ordinatione aliq̄d omi-
sit de substantiālibus p̄cipue i q̄b̄ impri-
mit character mortis peccavit z tenet
sterū totū iterare in alia ordinatione. si
v̄o q̄d omisit nō ē substantiale nō ōs rite
factū iterari: s̄s quod omisū fuit supple-
ri in alia ordinatione nec p̄usq̄ sit supple-
tus d̄s ordinat? exercere offiū. **Uide** the-
ologos i. 4. d. 24. z i. c. presbyter de sa-
cramentis non iterā. z ibi p̄ doc. si fecit or-
dinādos diligēter exaiari de etate scien-
tia z morib̄. **Mā** ad hoc tenetur alias
peccat mortaliter. z 4. di. q̄n ep̄s. si sciē-
ter vel p̄ ignorātiā inexcusabilē indignus
admisit ad ordinē vel bñficiū: mortalit̄
peccavit s̄m̄ tho. z alber. Si p̄mouit a-
liq̄ue sine titulo ad ordinē sacri. nā hoc
p̄bitū ē ex de p̄bē. ep̄s. z. c. cū f̄s. si sin-
gulis ān̄i: renouauit i die cene dñi. sa-
crus crisma q̄d p̄fici ex oleo z balsamo.
Mā ad hoc tenet de cō. di. 4. si q̄s de
alto. nec debz cōferre b̄ sacramētū nisi te-
lun? de cō. d. 5. v̄l ep̄s: nec d̄s iterari ibi-
dē. c. dictū. z. c. se. si nō visitauit v̄l debu-
it dioceſim suā singlis annis sed substi-
nuit clericos i delictis suis absq̄s correcti-

one pecunia corruptus: vel obtēt? obse-
qui sibi p̄stituti seu fauore carnali: quif
peccant. 83. di. si quis ep̄s. z. c. **Error.** et
c. **Consentire.** z ex de om. or. **Irrefragabi-**
bili z. c. **Mabil.** z. 84. di. peruenit. z. c. se.
Si aliquis accepit v̄l correctionē facere
vel v̄t ab ea cessaret aut min? p̄ceptū pu-
niret vel v̄t vices suas cōmiseret seu su-
per aliquo dispensationē faceret. **Mā**s
in his z b̄mōi simoniā cōmittit si p̄ pec-
unia p̄tib? vel obsequiis fecerit f̄s t̄bo
mā f̄a p̄e. z ex de si. **Nemo.** z idem si ac-
cepit aliq̄d v̄l fuit iusticiā. si erga pau-
peres fuit avarus. **Mā** erga eos tenet
cē liberalis z ip̄is quod sibi sup̄ ē eroga-
er. 86. di. **fratrem** n̄m̄ z. c. non satis.
Si fuit pater refugii z defensor vidua-
rum z orphanorū z pauperū z alias perso-
narū misabilū. nā si non fecit sic grauit̄
peccauit. 87. di. per totū. Si visitationē
sue dioceſis fecit vel fieri fecit palium z
aliq̄d exegit p̄ter p̄curacionē que erigi
d̄s solū in victualib̄. p̄bitū ē v̄t in. ca.
erigit. de cen. li. 6. si delicta clericorū z
altorū subditorū laicorū puniuit ex avari-
cia pena pecuniaria z non potius ad re-
primēdus z p̄pescendū eoz delicta mor-
taliter peccauit. Si inuistationē sua nō
diligēter quesiuit de quib? debuit: p̄ci-
pue de vita z honestate sacerdotū z offi-
ciantū. f. quomō se h̄nt in officiis suis
in cōfectionē z admistratiōe sacramen-
torū: z si ritū z formā ab eccl̄ia traditam
fuerit: z mō se h̄nt in audientia p̄fessio-
nū z cura aiaz suarū sibi cōmissarū. **Et** si
tenet eccl̄iam mūdā z vestimēta sacerdo-
talit̄ z altaris ornamenta sicut tenentur
v̄t supra. c. 16. **Mā** si in b̄mōi inuenit eos
notabl̄ deliquisse z nō puniuit vel p̄uidit
q̄ aut illi se emēdēt aut de alijs loco co-
rū si illi s̄nt incorrigibiles grauit̄ pecca-
uit z oia mala z dāna aiaz q̄ inde sequit̄
ei imputatur ex de in iur. c. si. si sustinuit i
officijs z beneficijs notorios cōcubina-
rios vel alijs scelerib̄ manifestis isfectos
Uel v̄furis: ludis: tabernis negocijs se-
cularib̄. **Uenatiōibus** z b̄mōi vacantes
Mā in his oib? nō pōt excusari a mor-

tali si eos nō punit cū p̄t sine p̄iculo scilicet
sine i maiori scādali. 44. di. p̄uersatio
nes. i. gl. z. 3. q. 4. c. q̄s. si laicos subdi-
tos notorios p̄cōres q̄s p̄ se ex altorū
dñficiatiōe nouit adulteros vsurarios i
imicitias fūctes si corrigi p̄cēsuras z p̄
alios modos q̄b? meli? p̄t quif peccat. ni-
si omittat: q̄ si p̄at emēdatio s̄s potū?
terioratio z timē d̄ scādalo v̄t in. d. c. cū
q̄s. z. 83. di. nēo. z capis seq. Si malas
p̄suetudines q̄s nouit in sua dioceſi nitit̄
q̄tū p̄t auferre: v̄t vēdē z laborare dieb?
festiuis: si p̄stiteri nec cōicare s̄t in āno.
tripudare seu alia secularia i eccl̄ijs z
locis sacris fieri: violat eccl̄ias: libertatē v̄t
emittat v̄t q̄ clericis p̄ueniāt in iudicio
scilicet: q̄ obitores z malefactores d̄ loci
sacri violēt ex h̄ar i casib? n̄ p̄cess? z b̄mōi
nā s̄ b̄ oia tenet iugilar z obuiat ne fiat
z post admōitiōes nolēs d̄stē ex cōicari
z puniri als quif peccat si tiorē l̄ negligē-
tia omittit. 43. di. sit rector. si inuigilauit
z hereticos fōtilegos z diuinos eos ad
fidē verā rducē? aut si se emēdā? noluerit
acriter puniēdo nā ad b? tenet ex officio.
z 6. q. 5. c. 5. z. c. se. z ex d̄ b̄c. ad obolēdā
z i cle. ex qui. d̄ v̄su. si aliq̄ue p̄p̄ijs māi-
b? d̄berauit. naz b? ei n̄ l̄ 5. di. ep̄m. si
bona eccl̄ie male gub̄nauit l̄ illa n̄ idigē-
tib? tradidit seu als iustit̄ expēdit. nā ḡ
uif peccauit. io. q. 2. ep̄s. z tenet iustitū
v̄t. s. c. d̄curat. Si res l̄ bona eccl̄ie v̄l
ep̄at alienauit sine nēcitate z obita iur̄
solēntate quif peccauit. io. q. 2. c. i. z si.
si iura aliaz eccl̄iarū n̄ f̄uauit: sibi oia vē-
dicādo z paulatim ius p̄chiale subtrahē?
nā b? ē oio illicitū z p̄bitū. 16. q. i. p̄stitu-
tū. Si bona aliaz eccl̄iarū vacantius sibi
vsurpauit. nā quif peccauit cū d̄buerit i
utilitatē eccl̄ie expēdi l̄ futurū successori
b? fidelit̄ reńuati: z ē suspēsus donec ple-
ne restituerit ex de elec. q̄ sepe. li. 6. Si
v̄ltra morē antiquū a p̄ochianis p̄sbyteri
sue dioceſi aliq̄d exegit l̄ eos ḡuauit: ḡ-
uif peccauit. io. q. 3. q̄. z. c. se. z ex de ex-
ces. pla. c. i. v̄bi idē no. **Alb.** si. z plene d̄ te
fit. rēq̄sisti. si b̄nt iconomū clericū q̄ p̄st
reb? eccl̄ie: sub c? testimonio res eccl̄ie

gubernēt: nā ad b? tenet f̄s iura. 89. di.
volum? z. c. q̄ i q̄bus dā. z. c. iudicatu. aff
suspēdi d̄s v̄t i. c. indecē. ca. di. si aduoca-
tos l̄ sibi fūctes n̄ debite remunerauit
i iura fec. 12. q. 2. d̄cū q̄s. z. c. se. si debita
sua l̄ a p̄decessore suo relicta occasiōe ec-
clesie sue n̄ soluit. nā ad b? tenet f̄s ino.
ex ne pla. vi. si. c. q̄relam. z idē ab. si. ibi.
Si exptos v̄t q̄tuor ordies medicatē
z alios h̄ntes p̄uilegiū exēptiōis iniuste
molestauit: v̄l eoz p̄uilegia n̄ f̄uauit: ad
sūū iudiciū traxit v̄l als eos q̄mō ip̄u
gnauit. ḡuauit. v̄l male tractauit. quif
peccauit nā i iura fec. d̄stictē. n. p̄cipit
plāt v̄t p̄dictorū exēptorū p̄uilegia f̄uerit:
z eos affectu beniuolo habent amēda-
tos: nec se ip̄is difficiles ḡues duos aut
asperos s̄s potū? fauorabiles p̄p̄ios be-
nignos z liberales studeāt exhibē. ex de
exces. pla. c. nimis. i. z. z. z ex d̄ p̄m. v̄lle
eti. z. c. quāto. z. c. i. b̄l. z. e. i. c. volēs li.
6. z in. c. dudū. d̄ sepul. z. c. religiosi. de p̄-
uil. s̄. sane. in cle. Si monasteria monia-
liū diligēter visitauit. nam ad ei? offiū p̄ti-
net: ea singul? ānis visitare: et si sint exē-
pta v̄t i cle. attēdētes. d̄ sta. mo. si q̄stozel
l̄ alios p̄misit mēdacit̄ p̄dicat seu falsas
indulgētiās p̄nūciat: l̄ ip̄emet p̄cessit aut
p̄nūciat indulgētiās q̄s n̄ potuit quif
peccauit ex de pe. z re. ch. ex eo. Si nō te-
nuit vicariū p̄itū z bonū ad tractandū z
iudicandū cās i foro p̄tētiōso: nā ad b?
tenet p̄cipue q̄n ē sufficiēt doct? i iure
Si fuit p̄sona acceptor: z p̄p̄ b? iusticiā
poscēt n̄ exhibuit distulit l̄ negauit aut
q̄d mai? ē i iur̄ iniquā p̄tulit. nā in oib?
his mortalit̄ peccauit z ad satisfactiōis te-
net v̄t. s. c. i. c. 4. Si sine iusta cā v̄l cāe
cognitiōe: aut ordine iuris iudiciario p̄-
termisso aliq̄ue ex cōicauit l̄ als iniuste
ḡuauit mortalit̄ peccauit. z quif puniri
d̄s z ad interesse tenet quato. z 4. q. 3. d̄
illicita. ex d̄ sen. ex. c. sacro. si p̄minimis
culpis z damnis z p̄atos corrigi ex cōica-
uit. naz b? p̄bitū ē. xi. q. 3. ep̄i. z. c. nemo.
Si cās difficiles min? diligēter p̄ seip̄m
examinauit p̄dērauit z iudicauit: v̄t est
m̄imōij diuorij: v̄l alijs delegauit p̄

capue idior? z leuib? nā hmoi nō debuit cōmittē nisi iusta cā z necessaria ipedi r? tūc psonis i iur piti? z expti ex dō. z affi. ex lris. Si pās iniurias dure vidi cauit nā b? dēstabile. 4.6. di. sediciari os. Si testamēta z vltias volūtatē pē pue i legat. ad dia? cās nī fecē exēq. nā ad b? tenet ex dō testa. si bēdes. si dispēlauit i vot? i iuramēt? i qb? si potuit. l? si potu it idiscrete tñ z sine rōnabili cā guit pec cauit. vide. s. pcepto. z. si icerta male di spēlauit l? sine rōnabili cā pminori quā titate cū vsurarijs raptorib? z bmoi ppo suit. guit peccauit vt. s. pte. i. c. l. in fi. si pape z alijs suis supiorib? fac sacri canōi b? obediuit. nā ad b? tenet. 9.2. di. obediē tias. z. z. q. i. p. totū. l. t. facies guit p niri d? ex dō exēf. pla. nimis. z duob? ca pitul se. Si habitū vita z morib? exēpla r? fuit i vita sobri? si supellectilib? pēio sis vti? si i apparū z ornatu dom? z eq? aut familie nimis sumptuosus fuit z nī mis curiosus. si ecclias suas visitauit z i solēnitatib? missas cātauit. diuis officijs iheruit z duote eroluit. z ab alijs debitis celebrari z cātari fecit vt tenet. Si oroni puatē z lectiōi sacre scriptur? vacauit vt dō. 36. di. p. totū. Si exis erudit? p dīca nit p pfo. l? saltē ei d? vtilib? p dīcatorib? z p fessorib? puidit. nā ad b? tenet ex dō of. or. int. cetera. Si exis in mortali vsus ē ordie suo: q? toties mortali peccauit qū ens bmoi actū fecit vt tūc res sacras q? si officio suo frugēs z bmoi f? z tho z alb. si mulier familiaritate qū pestē vitauit z raro de domo exiuit. si adulatores ab borauit z bmoi. Si i puuiss mltū se oc cupauit. nā b? ē po dēstabile z pbitū: z ex b? ē acrit? corūpiend? 4.4. di. mult? z caplis se. si dtractorē susurrone z b? male loquētēs libet audiri l? acuit. nec conexit vt debuit z potuit. nā b? mortale vt f? z tho. fa. q. 73. si ad mēsa suā sa cras lectiōes legi fecit. nā b? epīs z sacer dotib? pcepti. 4.4. di. c. p. reuerētia. Si familia bonēstā hūit z cas? vbo z exēplo salubrit? gubnauit z erudiuit. nā de his rōnē reddē oportebit deo in die iudici

bebie. vl. z. 47. di. s. necesse. Si exeret? it offm inqñitionis z hereticos vt tenet nā si carnali amore odio vltiore aut cu iustib? pmodi tpa affectiōe vlt obtentu maliciose z fraudulēt labē heretice pū tat? seu q? ipi i executiōe officij inqñitio nis ipēdiat falso alicui pspūserit iponef vlt quodmō verare: vlt i iusticia z pscia suā omiserit z quēquā pcedē vbi fuerit pcedēdū suspēsus ē ab officio p triēniū vt i cle. mltor. d. bere. z circa fi. 2. l. i. 3. o i qñtores epō inferiores in b? vt. s. delin quētes eo ipō exēcatoriōis sniam incur rūt. a q? nisi p? Ro. pō. pter q? in mort? ar ticulo absolui nī poterūt. Si locauit ali quā domū vsurarijs alienigenis ad fe n? exēcēdū. nā ipō iure suspēsus ē ex de vsur. quāq. li. 6. Idēz si pmissit q? bmoi vsurarij i terris suis z ei i iuridictiōi sub iect? seu exēceat: nisi infra tres mēses eos expulerit vt ibi. Si cōsecratiōes al tatiū vlt eccliaz calicū z patenaz aut bñ dictiōes corpaliū z vestīū sacraz: seu cō secratiōes abbatū vlt abbatissaz nō fm formā z ecclēsie ritū vel p pecunia fecit. Nā mortali peccauit z simoniā pmissit i. q. 3. si q? p bēdas. Si p aliq? iusticia vel gra spūali aliqd accepit mortale ē z simo niacum.

De platis religiosoz.

Capitulum. 19.

Relati religiosoz pnt de null? interrogari q? dicta sūt. s. c. 18. vt eo? p dīcāt iōi z statui meli? videbi tur expedire. Deinde si simoniace reli gionē ingressus ē vlt ad eā aliū simonia ce recepit: nā p religiōis igressu siue vi roz siue mulier nō licet aliqd dare vlt re cipe q? si p dīcāt ē paupiat? pteru ex de si mo. qm simoniaca. si tñ monasteriū sit tenue dicit? Vin. tacre. ray. 30. z host. q? recipiētes volēti intrare pnt dicē nos libet z q? te recipim? ad psonū nō strū spūale s? cū bona nra nō sufficiāt nobis z tibi porta tecū vñ possis viuē: vlt sic p uideas tibi vñ viuas. L. c. n. si igredies monasteriū aliq? bona pferat si pmittit simonia dūmō pure fiat b? z i fraudē nō

dīcat? sine aliq? pacto. ar. i. q. z. s. l. z. c. si q? pp. s. Bernar. Inno. Bar. bñ. z ar chi. dīcūt q? nec an nec possit p aliqd pe ti. i. q. i. eos q. z. q. z. si q? p bēdas. z sic di cēdo simoniā pmittit tam recipiētes q? recepti. ē si ignorant. i. q. z. s. z. z. ex eo. qm. z bec opt. tūto: ē z quāsi ad mulie res approbata ex dō statu regu. piculoso li. 6. ibi. Distric? i bibem? vide ibi gl. sup? vbo absq? penuria. Idēz dīcūt vt no tat i dīre. li. 5. ti. 16. s. qd si monasteriū. vbi bec oia referūt. Qd si monasteriū ē ita tenue q? absq? penuria nī possint ibi plures viuere: pnt recipiētes dicere vt s. Et hoc casu vera ē opt. pma: nec est si monia dūmō nūbū vltra addant. si autē possint absq? penuria sustētari is nō cō mode: nō possint p dīcta vba dicere ex eo. qm. z. c. nō sat. bec ibi dō. An. d. bu. in. d. c. qm. recitat opt. vide ibi. Spōte at oblata sp? licet recipe: z si pmo grat. sit re cepta puella z monasteriū tenue sit. dīc host. q? pnt moniales agere p patrē p ali mēris filie: vlt si p dēcessit agere pnt ad pte sue hereditatē vt in auct. de sanctiū mis epīs. s. nullas. col. 9. Si illegitime nat? Nā talis si dignitatē vlt pnoziatū q? creat in religione p electionē obtinet nō pnt sine pape dispēlatiōe retinere. de filijs pby. c. fi. Si trāsiuit dō ordine men dicatū ad nō medicatū: nā talis nō pnt in eo pnoziatū nec aliquas adimistratiōē aut regimē aiaz bre. ex de regu. vt p fessorē in cle. Si recepit aliqd ad religio nē nō pncipalit? pp deū s? pp tpale vtili tatē: aut alia sinistra intētiōe vel sine dō bita exaiatiōe: vel si recepit nō recipien duz vel repulit sine cā ex sua idoneitate recipiēdū grauit peccat. Si in ordie mē dicatū aliqd infra annū pbatōis ad p fessionē recepit. Nā talis mortali peccauit z ipso facto suspēsus ē a receptiōe cuiuslibet ad p fessionē i eodē ordine ex de regu. nō solū. li. 6. si tñ tali suspēdiōe durāte aliqd recipiat nō irregularis sit vt no. Jo. an. ibidē. Si exis dō ordine mē dicatū locū seu domū ad habitādū rece pit seu dimisit sine licētia pape. Nā tal

exēcōnē incurrit vt in. c. cū ex eo. d. exēf. pla. li. 6. z in cle. cupiē. ce. de penis. Si abbas exis p fuit diuersis monasterijs nā hoc ē pbitū ex de relig. dō. c. fi. Si sollicit? z fidelit? quo ad spūalia z tpalia adimistravit pp deū solū sine ambiguo ne z alia sinistra intētiōe. als cū piculo aie sue adimistravit. si sciēt? crimino sos indignos z nō idoneos icia vlt pscia ad p fessiones audicdas vlt ad oñcia regi minis vel p dīcatoris pmoit vel susti nuit cūz possit illos iuridice remouere nō videtur posse excusari a mortai. 83. di. error. z capitul? se. si in vilitatiōe sub ditoz iuris ordinē seruauit. nāz ad hoc tenet ex de accus. qualis z qm. i. z. z. ex de simo. 13. vbi dicit q? si plaus errauit z excessit tenet errorē suum corrigere: iō cauendū est diligenter pcelato ne in cor rigendo sit nimis remissus vlt nimis ri gidos. 45. di. disciplina. z non facit pce pra indiscreta: z nī p re ardua. Nam si cogeret per pceptū vel sententiā sub di. si ad aliquid in quo subdit? nō tenet ei obedire mortali peccaret. Nec fit nī mis credulos in pcessu accusatiōis inqñ sitionis vel denūtiatiōis criminū: nec pceps in platiōe sentētie exōnis vel al teri cēsure als grauit peccat. si curā ba bēs monialiū diligētē z bonēstē cas vi sitauit z ad eaz regulā seruandā efficacit induxit. puidēdo eis de p fessore idoneo scia z pscia quantum potuit z q? penitus abstineat a familiaritate suspecta quo rāciq? viroz laicoz clericoz z et religio soz ne exeat clausuram: vel ēt admit tant aliquos intra monasteriū nisi ex rationabili causa vt pcepti i capitulo pe riculoso de sta. regula. li. 6. si in dispē sando in ieiunijs in esu carnū. in habē do superflua ad vsum. in penitentijs ta xatis p regulas z constitutiones z bmoi indiscrete e habuit. Nam si sine ratio nabili causa dispēsaui sic inducēdo regularis discipline relaxationē z re ligionis enervatiōē rigorē grauit pecca uit z ipe de hoc reddet deo rationē. si ni mis se secularibus negocijs z tpalibus

implicauit p curias pncipū discurre. vt p minimis cū aliorū scādalo litigādo: et pp b' a cura s'bditorū dñfēdo. r'pē sp'ia lib' oronī z lectiōi min' vocādo. Nā in his oib' gūi' z leni' peccauit f'z quātita tē excessus. Si nimis curiosus z s'pitu osus fuit i edificijs monasterij z ecclesie ornāmēt' z b'mōi. nā ē dñfētabile z p'bitū i z. q. z. auz. z. c. gl'a epi. ex b'mōi autē ex baurit' sepi' i plato ois spūs. z deuotio. Si morib' vita fuit exēplar' i cessu ba bitū z gestu modest' i locutione gūis z fructuos' i causēs discordias: pacē nutriti oia patier' audies z tollerās. singularita tes euitās. cōes vitā seque' cū p't. nemi ni bladiēs. cūct' affabil' i susurratiōes. d' tractiōes. irrisiōes. p'fabulatiōes. male dictiōes z p'tēdes i se z i s'bdit' elimināf si malas p'fuctudies seu corruptelas p're gula z religiois decētiā iduxit: aut p'us i ductas si extirpauit quātū potuit: vt p' petat' viciū. frat' discursū ad placitū fa miliaritates mulier' esuz carniū vbi ē. p' bitū z alia b'mōi: p'cipue p'tra tria essenti alia vota religiois: gūit peccauit. nāz ni bil ap' dñi ē dñnabili' officio p'latiōi si p'fuctorie exerceat. 40. di. añ oia. v'z igit' tur plat' ois circūspēctiōe diligētia solli citudie z timore sic de sibi p'missis curas gerē q' sit irreprehensibil' ap' dñi z hoies: q' si p't b'mōi corruptelas z relaxatiōes ex tirpare nec posse sperat i futur' pp p'tina ciā z p'umaciaz seu rebellione s'bditorū eoz curam dimittat. z. q. i. s. qñ vero.

De religiosis.

Religiosis pnt q'ria q' bñf. s. c. 15. d. clert. z. c. se. si bñt bñficti cu ratū. si sūt p'dicatores p't ab eis q' ri: si p'dicauit exis i mortali. nā mortali peccauit tortiēs qñs sic p'dicauit f'z tho. idē v' qñtēscūq' scandalosa p'dicauit: aut scādalo l' seditiōz i plebe p'citauit. si sine lnia suoz supioz officij p'dicatiōis exer cē p'sup'it: mortale v'. Si p'dicauit pnci palit' bac intētiōe vt recipet pecuniā vel laudē seu sanorē popularē mortali peccauit z simoniam mētalē p'misit. i. q. 3. c. nō solū. 20. sbo. z. Ri. in. 4. di. 15. ar. 3.

q. z. si sup' b' pacificat' simoniā icurrat et q' ad ecclesiā. si p'dicauit nimis curiosa pnci palit' ad sui offētiōem z inanē gl'iaz. ibi p'stituēdo finē suū mortale ē. Si bñf' gra tiā p'dicādi a p'dicatiōe se subtraxit p'cipue cū a supioz' sibi iūgeret peccauit Si p'dicādo aliq' ad retrahēdū psonas a solutiōe deciaz dixit ipō facto excoica tus ē vt i cle. Lupitēs. de p'is. z idē de oi religiofo et si p'dicatore vt ibi: f'z vt ba beat locū b' excoicatio requir' q' talia ver ba p'ferat intētiōe retrahēdi a solutiōe vt supra: z obligat' ad decias ecclesij p' soluendas. Sec' si si bac itētiōe retrahē di v' nō obligatis ad decias v' ē obligatis f'z nō ecclesij vt ibi no. 30. de legna. 30. de imo. z pau. Si requisitus fuit a rectorib' ecclesiaz v' vicarijs aut loca tenē tib' vt i p'dicatiōe v' p'fessione p'scias fa ceret p'dicatiōem audiētib' z sibi p'stēti bus q' decias soluāt: nā si nō fec' morta lit' peccauit si p'mode facē potuit: z alijs p'is grauib' punit' v' punit' d'z vt in di cta cle. cupiētes. Si religione igressus ē simoniace scient' v' ignorat'. Nā talis nō pōt in illo mōasterio remanere ex de si monia: qm simoniaca. z. c. Ex in finuatiōe vide ibi z plen' d' b' i p'isa. simonia. 6. in pnci: z b' intelligit' de simonia cōmissa ex pacto v' p'uetiōe z b'mōi: et si ceteris pre ter q' cōtētib' sit occisa f'z ray. ar. dicti c. qm. Si religione igressus ē si itētiōe pura deo fuit: f'z q' paup erat v' labo rare tēdebat: f'z puella erat q' nubē nō poterat: f'z coacta a penitib' iuita igressa. nā si volūtate si mutauerit v' i mortali z si i bono statu. Si igressu religiois mē dacia dicit' aliqd dolose tacuit p'f' nō bilē iimitare l' b'vita seu ifamiā falsa scā dalosa peccauit grauit': si fec' p'fessiones cū itētiōe si f'vadi eā: mortali peccauit. si p'fess' ē i mōasterio dissolutio vbi regula rit' si vniū: si pōt mutet locū z si op' fue rit cū dispēsatiōe: q' si nō pōt: z alios ad re gle obf'uatiā z o:dis reformatiōes redu cere neq' tpe sol' f'uare studeat. z si ibi si vniū i cōi z necesse hēat sibi d' necessarijs puidē caueat ne pecuniā aliqd rēcipiat

seueat expendat v' alijs tribuat sine bo na licētia plati sui gnālī v' spālī z ei' bñ placito. z si tpe sp' par' oia ponē i cōi z in manib' plati ordis. nec t'beauriset aut supflua vel deliciofa bre grat seu sollici tet: nec ad b'mōi affectū hēat inordinatū z sic forte poterit cū salute p'tāfire si i ce ter' bñ se hēat. Tuti' tū ē vt p'dixi locū mutare. si bñs votū religiois artioz ad aliā laxiorē igressus ē. nā si ad huc p'fess' ē nā ē p't ibi licite remanē sine dispēsatio ne. si vō iā p'fessus est in laxiori l'z pecca uerit z p' voto nō p'pleto sit ei p'nia ipo nēda: p't tū i eadē licite remanē f'z arch. i c. q' post votū. d' reg. li. 6. si p'fessus i aliq' religioe approbata vult trāfire ad alias eqle v' laxiorē nō p't sine dispēsatiōe vt no. 30. an. z gemi. i. c. cū singula. d' p'be. li. 6. z do. 21. n. d' bu. ex d' reg. significat'. d' ordie v' medicatiū ad si medicatiū v' monachalē si p't sine dispēsatiōe pape ni si ad ordinē cartusien'. als taz igrediēs q' recipiēs icurrat excoicē papalē vt i exua gati martini. 5. si ad refoē aliqūe indu xit simoniace l' dolose: puta asserē. q' ibi regula f'uat z ē f'm: l' dicē. q' regula sua nō obligat ad mortale: l' iticē. auferitates religiois q's ille si sciret nullo pacto ad eas se obligaret. peccauit mortali. si vo lēte ingredi religione seu mōasterij obf' uatie regular'. auerit z traheret ad suaz alterā ifamādo suā v' vsq' ad certū ce lū extollēdo. nā tal' dñatiōis eternā nō enadet cū p'charitate iusticiā z sacrā scri pturā fecerit. si sufficite nouit z intelligit subaltia sue regule z ad eaz p'tinētia. Et si p'llā aliqd egit: p'cipue p' obediētiā: casti tatē z paupertatē. nā boz transgressio sp' ē mortale. In alijs at nō ois regule trans gressio f'z tho. fa. fe. q. 186. est mortale. ideo et circa b' pnt sic interrogatiōes for mari. p'zio si fecit p' aliqd p'ceptū a pla to o:eten' factū: puta cū dicit' p'cipio vel mādō i v'tute obediētie l' spūs sancti. v' sub pena excois: v' p' alia v'ba b'mōi vt fiat istud l' illud: itēdēf' subditū sub p'cto mortali obligare ad illud faciēdū. Nāz b'mōi transgressio sp' ē mortale f'z tho. fa

fe. q. 86. nñ q' p'cipitur ēst tale qd in q' subdit' nō tēatur ei obedire v' cēt p'ctū 21. q. 3. non sp. Si dolo seu p'p'ortum tate: plati volūtate traxit ad suaz idē v'. Si p' aliqd p'ceptū regule. vt cū aliqd in ea p'ceptorie mādāt v' sub pena excois aut carcer' v' pene gūioris z b'mōi. nā talia v'ba cōit cēsent obligare ad mortale. z idē d' p'ceptū i p'stitutiōib' ordis p'tem p'. Si trasgressus ē alia regula p'tēta q' nō sūt p'ceptū: vt ceremonialia ordis v' si lētiū z b'mōi: b' ē añ v'tale nisi fieret ex p'ceptū f'z tho. vbi. s. nam q' p'ter si vo uet f'uare oia q' sūt i regula sub obligati one p'cti. Si aliqd bz v' hūit: dedit v' ac cepit p' volūtate p'latoy tacitā v' exp'ssa. p' votū paupertat' fecit z mortali peccauit. Ide v' si f'ras scripsit vel recepit occulte sine licētia plati. i. z. q. i. nō dicat. Si vo tū castitat' violauit quouomō ope v' tactu venereo: locutiōe turpi z amato ria: v' ē cogitatioē carnali z imūda deli berata seu dlectatiōe morosa. nāz i bonz q'libz ē mortale vt dictū ē. s. p'cepto. 6. z 9. Si p'uerfatiōis scādalofoz seu nūmiaz familiaritatē hōit cū mulierib': nā si sic repit ēē ex casti necessitat' p'bitēd' ē et si sint affines pp p'babile piculū. 32. di. bo spitiolū. z. di. 81. p' totū als nō soluend'. si sine manifesta cā z rōnabili mōasteria monialiū frequētauit: nāz cū b' sit oim clerici' p'bitū ex d' vi. z bo. cle. mōasteria mltō mag' religiosi: si i igressus ē mōa steria monialiū sancte clare sine licētiā: z i cāu si p'cesso excoicāt' ē z absolutō po pe refuat. Idē ē si igressus ē mōasteria monialiū ordis p'dicatoz: q' nō p't absol ui nisi a papa v' m'gro ciuile ordis. In grediēs vō alia mōasteria d' iure cōi nō i currit excoicatiōis: f'z i mlt' loc' ē excoi catio synodal'. b' tū si ligat ignorātes ex d' p'f'it. vt aiaz li. 6. si dixit boras canonica. nā q'libz regular' p'cipue p'fessus te net ex p'cepto ad eas: et si si bz ordinē sa crū als peccat mortali v'. s. e. t. c. 16. z f'z gūit. tene' dicē illas f'z ordinē sue regul' v' p'uatoy statutoz vt no. 30. d' imo. in cle. gūi. de cele. mlt'. si absq' rōnabili cā

officiū dixit ex ecclesiā: pēpue in dieb⁹
solēnib⁹ v⁹ fletit somnolēt⁹ aut do:mi-
uit: nā si ex b⁹ si dixit integre illud idē re-
dicat v⁹ aliqd loco ei⁹ suppleat: si p. ma-
iori pte omisit illud iteret. si i choro iō-
posu⁹ corpe fuit ocul⁹ vag⁹ mēte distra-
ct⁹: pēpue aduertēt. si risit v⁹ alios ride-
fecit pp ei⁹ leuitatē aut vbi dissolutus. si
cerimōia officiū v⁹ negligētia nō fuauit
male legit v⁹ cātauit: i oib⁹ his veniale
ē nisi fiat ex pēptu: tūc. n. mortale ē. Si
penas v⁹ pñas taxatas a regula l^a a pñi-
tutōib⁹ aut plat⁹ si fecit: nā si ex negligē-
tia v⁹ obliuione omisit veniale v⁹. si v⁹
ex pēptu mortale ē. si vltra officiū diui-
nū puati. p se z palys sibi pñct⁹ bñfacto-
rib⁹ z tribulat⁹: pēpue recōmēdat⁹ viuif
seu offciū aut meditatio⁹ deuotiōi z fa-
cre lectiōi qñ dūit si vacauit: s³ poti⁹
legit curiosa z iutilia vt doctores gētū
z fictiōes poetar⁹ qd ē pñctū. 37. di. iō. si
qñqz sciēt elegit idignū i platū v⁹ nō ele-
git illū quē iudicauit meliōrē ad illū offi-
ciū s³ aliū rōe amicitie aut alia nō recta i-
tentio⁹ mortali⁹ peccauit. Si accusauit
calūniōse platū v⁹ pñct⁹ d⁹ aliq crimie v⁹
testificat⁹ aut iniuste ab accusatiōe de-
stitit: v⁹ als platū subditū v⁹ pñctū fal-
so ifamauit: v⁹ ēt vera dicēdo itētiōe in-
famādi fecit. i bis oib⁹ mortali⁹ peccauit
Si fecit v⁹ coopat⁹ ē ad aliquā pñctiōe
onē pñctos: v⁹ adinuēnit tenuit v⁹ nu-
triu⁹ i mōasterio v⁹ puētū sectas. pñcti-
tates: z diuifōes: mortale ē z detestabi-
le crimē. si frēs deliquētē iux formā enā-
gelicā nō admonuit: v⁹ i visitatiōe iux p-
ceptū platū i cōi vel i pñctuali factū dicē-
da z correctiōe digna nō reuelauit: nā si
sciēt dicēda facuit: mortali⁹ peccauit. Et
idē dico si i dicēdo ordi⁹ fine correctio-
nis nō fuauit. 35. n. accusatiōis legitimas
pcedē i scriptiōi: z i qñtiōes clamōsa in-
nuatio: denūciatiōes at charitativa cor-
rectio ex de fimo. 13. z. l. q. z. c. si peccauit
rit. Pōt tñ crimē frīs ēt occultū denūci-
ari ecclesie v⁹ plato absqz secreta admoni-
tiōe puia i pñctis casib⁹ vt no. Ric. in
4. di. 19. ar. 3. q. 1. Si iutilit ips expēdit

z ocio vacauit qd ē omniū sentina vicio-
rū. si fuit obfmat⁹ curial⁹ vel claudic⁹
si v⁹ s³ pñctis pñctis z cñbis exqñt⁹. si i
habitu curiosus: si i clauitro v⁹ capitulo
fuit religiosus irreuerēs ad maiores v⁹
circa altare: v⁹ iurās i cōi s³ mōe. nā i bis
oib⁹ ē mortale v⁹ veniale s³ i mētiōis z i
litatē factū. Si comedit carnes qñ ē pñ-
ctū ex iūritatē. si v⁹ s³ lincis ad carnē
v⁹ lectis plumis. Si omisit ieiunia ec-
clesie regule v⁹ pñctiōis ordinis pec-
cauit vt. s. si egre cū indignatiōe repñ-
fōes maior⁹ sustinuit v⁹ eoz obediētā
nō affectuōse s³ tarde qñlofe dissolute
fecit peccauit vt. s. si alioz mores pñcti-
ones z iūritates in charitate nō suppo-
tauit: vel alijs se grauē reddidit aut eos
irritit peccauit vt. s. Si minus leuis v⁹
dissolut⁹ fuit: v⁹ bis gētib⁹ vel locis ali-
os ad risus induxit: nā i recreatiōis cā-
qñqz fiat z raro: ad subleuandū tedū sit
tolerabile: laudabili⁹ tñ ē ab bñcti cessā-
re. si singularitatis i cibo potu vestitu
z bñcti quefuit: vel pp bec murmurauit
peccauit: nā ex his septijs oñt scandalū
murmuratio z indignatio inter fratres:
Si nimis tenax fuit iu retinēdo v⁹ pñ-
ctus i dādo aut personar⁹ acceptor: dādo
v⁹ distribuēdo de reb⁹ cōib⁹ vñ magis
qñ alteri iuxta affectiōes suas: peccauit
magis z min⁹ fm quātitatē excessus.
Si pñctiōe z cōmunionē fm regulas
moze v⁹ pñctiōem religiōis nō fre-
quētauit. Nā b⁹ aliq⁹ pñctū ē semel i
mēse. vt in cle. ne in agro de sta. mona.
Aliq⁹ b⁹ sepi⁹: aliq⁹ b⁹ rarius. Si fuit repi-
dus i dilectiōe dei z pñcti nō dolēs de
eoz offensa: z nō ard. nter affectans bo-
noie dei z animarū salutē vt decet. si ni-
mis carnalit dilexit pñctiōes suos
z affines: nimis dolēs de eoz aduersita-
te z gaudens de pñctiōe vel cam sibi
affectās. si nimis eos visitauit z qñt
gaudet ab eis visitari. si cū eis vel cum
alijs secularibus loquit⁹ vel interrogat
qñ nō expedit⁹: vt de guerris z bñcti. vel
pñcti. pñcti bñcti ecclesiastica vel ipa-
lia officia. nā hoc ē valde piculofum: pñ-
cti

puē si tales sint inepti vel indigni. si arti-
fici aliqd vel exercitiū fecit illicitū aut
bonitati religionis indecēs: vt burfas
vel vestes rechamatas vel linea reticu-
lata z bñcti: qd sepe repit in monialib⁹
modernis pñctiōe sunt. Si pñcti nō
curat sed inuitus facit qñ fuaat: z se male
pñctū esse in religiōe repit: nec recogno-
scit se pñcti bñcti z ceteris ad recōpē-
sandū deo obligatus. Talis hypocrita ē
z in statu dñationis fm tñcti. si qñqz di-
misit habitū. Nā religiosus seu religio-
sa sp dñ tenere habitū sue religiōis siue i
lecto qñctēs siue alibi pñcti: nisi sit adeo
exigēs nēctas l^a gñis iūritas qñ habitū
nō patēt. 20. q. i. vidua. als v⁹ peccat mō-
talr. Et si temē sine habitu appeat i pñcti
ctu sctariū ipō facto. ex cōne incurrit vt in
c. vt piculosa. ne cle. vt mo. li. 6. Et idē ē
si apparuerit corā eis i habitu suo: s³ co-
opta habitu clericali sine rōnabili cā vt
no. Jo. an. i cle. qñ. d. vi. z. ho. cle. d. reg.
i. certū i nouella. si ad studia laxiuit si
lñat⁹ a plato suo z cū pñcti maioris pñ-
cti pñcti. Nā tal⁹ ipō facto ex cōne incur-
rit vt bñcti. d. c. vt piculosa. si ad audiēdū
leges l^a pñcti iūrit. nā si i fra duoz mēfū
spaciū nō redierit ad clauit⁹ ipō facto ex-
cōiōne incurrit ex ne cle. vt mo. c. sup spe-
cu. si fñgiōne z bñcti sue religiōis aiō nō re-
uertēdi aliqñ dñuit nā tal⁹ apostata iudi-
cat. ff. d. r. m. l. d. de pñcti. z ē ex cōicat⁹ vt
s. pñcti mētiā habit⁹ dñmiffiōne qd est
spāle i religiōso apostata. nā als apostata
nō ē ex cōicat⁹ s³ ex cōicat⁹ vt no. gl. i. d. c.
vt piculosa sup vbo ipō facto. si induxit
aliqñ ad nouēdū iurādū l^a fide in pñcti-
ta seu als pñcti⁹ vt sepulturā apud ei⁹
ecclesiā eligat: l^a i electā vñcti⁹ nō mufet
Tal⁹ sniaz ex cōnis incurrit ipō facto dñe
pul. c. i. li. 6. z in cle. cupiētes. de pe. Si
cleric⁹ l^a sctari⁹ sacramētū eucharistie l^a
extreme vñctiōis mñtrauit aut mñmo-
niū solēnsauit. i. publice z solēni spon-
fos bñcti nō habita sup his pñctiālis
pñcti lēctia spāli nā ex cōiōne incurrit
papale: vt i cle. religiōsi. d. pñcti. Si ex cōi-
catos a canone sine spāli pñctiōe absol-

uere pñcti pñcti in casib⁹ a iur⁹ pñcti⁹
l^a pp pñcti sedis apost. ei pñcti eādē
ex cōem incurrit vt bñcti: z bñcti idistū
cte d ex cōicat⁹ a qñqz canone z papa. p
mulgato: ēt si tal⁹ religiosus absoluit
ex cōicatos a canone mñcti: ex cōne pp
pñctiōis. z sic sentit gl. ibidē sup vbo
a canōe. 20. guil. pau. Jo. d. leg. z Jo. de
imo. i. d. cle. religiōsi. si a sentētijs pñcti
tñcti pñctiālis l^a synodalia pñctiālis seu
a pena z a culpa absoluit quēqz pñcti
eādē sniaz ex cōis incurrit ipō facto: ēt si
fñgiōis l^a pñcti ab bñcti absoluit pñcti
rit vt ibidē no. gl. sup vbo quāquaz. Si
exñs mōach⁹ l^a canonic⁹ regular⁹ nō bñs
ad mñctiōis absqz lñia platōz suoz ad
curias pñcti se transferre pñcti: vt pñcti
lat⁹ i mñctiōis aliqñ dñū infert: talis
ipō facto ex cōis sentētiā incurrit. vt in
cle. ne in agro. d. sta. mo. Si monachus
exñs sine licētia sui abbati⁹ intra sctpta
monasterij arma tenuit ex cōis incurrit
vt ibi. Si dñcti pñcti mñctiōis ex-
cōicat⁹ ē ex de plan. z am. eos in cle. Si
nō fuauit i mñcti⁹ qñ fuaat cathedralis
seu mñcti ecclesia loci illi⁹ ex cōiōne
sentētiā incurrit nō obfctiō pñcti
seu iudict⁹ statut⁹ seu pñctiōis qñ
buscūqz ei pñcti vt in cle. ex frequentī
b⁹. d. sen. ex. si exñs dñcti mñcti tpe
iudicti recepit ad diuina fres l^a sctiōes
tertij ordinis ex cōiōne incurrit ex
de sen. ex. cū ex eo in clemētis.
Incipit quarta ps bui⁹ opusculi de
penitētiē inunctiōe z pñctiōe absolūtiōe.
Xpedit⁹ trib⁹ bui⁹ opusculi pñcti
palib⁹ pñcti: restat vidē vñctiāz
qñ in duob⁹ pñcti. i. in penitētiē
inunctiōe z pñctiōe absolūtiōe. s³ qñ nō
pñcti debita forma p mñcti pñcti nñ
pñcti mñcti debita sit integre pñcti. Et cū
mñcti pñcti sit pñcti pñcti z satisfactio si-
ne qñ nō pñcti b⁹ sacramētū: merito in
b⁹ sacramēto sacerdos b⁹ ordine pñcti
vt pñcti pñcti pñcti pñcti pñcti
at z de b⁹. s. scēdo vt penitētiā mñcti
Tertio absolūtiōis impēdat. z no. guil. z
Jo. an. in cle. dñcti. de sepul.

Intendens igitur ego hunc ordinem
suare declarabim? pmo quod pfectio sc
bre debeat in pnie ipositione: deinde in
pctōz absolutioe. Cap. pmi.

Itē pmi. f. pnie ipositionis p ma
soni dclatōe sciēdus ē q triplex
ē pnia. f. solēnis publica et puata.
Solēnis ē illa q sit in capite q dragesime
cū solēnitare q bē i. d. l. i. capite. et iponit
solū ab epō l. d. i. mādato p3 host. i. f. d.
offi. archiep. Publica ē pnia ppe dī il
la q sit in publico f. m. cū pdicta solēnitare
ut cū inūgit pegrino ire p mūdū cū ba
eulo et pera bndicti et bmo: bāc p iponē
qlibz sacerdos pociano suo nisi adsit i
p3 puctudo i aliq ecclia. Puata at
pnia dī illa q cotidie sit saltē sel i āno cū
q secretē et soli sacerdoti pctā sua pntet
ut dpe. di. 3. iust. 7. c. repit. 7. c. ois. de
pe. 2. re. 2. bāc p iponere et qlibz sacerdos
f3 qm regularit p quolibz mortali pctō
d3 septēntis imponi pnia. 33. q. 2. b. ipm.
2. 8. se. 2. 2. q. 1. p. dīcandū nisi maior vel
minor inueniat p canones expssa: ideo
eos ut maturi pcedat: et ne alicui igno
rātia sit occasio deliquēdi b lserē volut.

Incipit canones pniales.

Itē pmi. canō dīc q si pbi: fornicā
tione fecerit. x. annos pniaz agat
p3 formā traditā. 8. z. di. pbi si fornicatō
nē. Scōs canō dīc q sacerdos cogno
scēs filiū suū spūale. f. quā baptizauit v
ad pfirmatōz tenuit l. i. pfectioe auduit
xij. ānoz d3 pniaz agē: et si publicū sit de
ponēd. Ep̄s at q Italia pmissit. 15. annis
peniteat. et pbi: et mulier religio tradant
reb? suis paupib? erogāt. 30. q. 1. si qd sa
cerdos. 2. c. si d3. Si qd peccauerit 3 nāz
et cleric? pponat et religio tradat. si lat
c? excoicet et a cetu fiat vsq ad satisfacti
onē p dignā fidelitū alien? . s. d. exco. pla.
c. clerici. si qd cū brutis coierit plusq p
septē ānos peniteat. 33. q. 2. b. ipm. 2. 8.
se. si qd pmissit icestū eadē pēa punitat
ut i iurib? . s. pte allegat. adde q victi
us 3 nāz gūi? ē q cū mīre ppa peccat. 32.
q. 7. c. adulteri? malū. Si sacerdos clau
strū nuptijs ueruerit triēno suspē

dat: et si culpa b? exegerit gūl? punitat. ut
s. d. clā. de spō. c. cū ibibitio. 8. penul. Si
qd votū simplex violauerit trib? annis
penitē d3. 27. di. si vir. Si qd excoicet
celebrauit triēno penitē d3 et a vino et a
carnib? abstine. 4. 2. 6. feria. 2. q. 3. d. illis
Qui aliū iniuste accusat ad mortē. xl. di.
es in pane et aq cum. 7. annis peniteat si
mors secuta fuerit. Si vō debilitat? mē
bro fuerit accusat? p tres q dragesimas
peniteat accusator: ut ex d. accusa. accusa
ti. Qui qz filia suā spūale vel pmatre
cognouit p. 7. annos peniteat: et similis
p sentientes. f. mulieres. 30. q. 3. nō d3. si
qd desposat aliq duxerit eā dimittat et
p. xl. dies in pane et aq. 2. p. 7. annos peni
teat ex de spō. du. t. accepisti. Et intelli
ge desposatam. f. p vba de pñti. Qui co
gnouerit duas pmatres vel sorores. siue
sit vxoriat? siue nō admittit. 7. annis peni
teat l3 pl? deberet ut. 30. q. 4. si p. l3 o
micidia volūtari? sine spc reitutōis d
ponit. 2. 7. ānis penitē d3. 50. di. mīroz
Uel si cā subit ut magis casuale homici
diū q volūtariū psumat. 5. ānis penite
at. 50. dist. eos 30. 2. c. si q femina. 2. c. si
qd volūtate. Matricida p. x. annos pe
niteat f. m. formā sat. asperā traditā. 33.
q. 2. latoz. Uxoricide toto tpe vite sue
peniteat et sat. durio: ibi pnia iponit q
matricide. 33. q. 2. admonere. 2. c. qd qz
Si qd pñti filius interfecerit et ex ppo
sito iduci d3 ut toto tpe vite sue penite
at i monasterio ut l. c. i. d. bis q filios oc
ciderūt. et si nō possz ad b? induci annos
triū pnia indicat qz vñi i pane et aq pa
gat et si oppsserit in lecto dormies ut in
c. si. ex d. bis q si. oc. Si qd pñt auit. xl. di.
es i pane et aq 27. ānis peniteat et nūq sit
sine pnia. f. interiori. b? ē ut sp voleat de
pctō. i6. q. 1. qd qz facit. 50. di. clerico. p
falsa mēlura. 30. d. ex i pane et aq iponat
pnia ut ex d. emp. 2. v. c. 2. d. c. ut ibi. si qd
solēnit peniuit et postmodū ad vomitū
redijt. x. ānis peniteat. d. pe. di. 5. si qd vō
Qui deuotū v? moniale cognouerit. x.
ānis peniteat. 27. q. 1. duot. 2. c. pcedēt
Qui catat mīlā et nō coicat āno penitē d3

et ihera celebratōe et colone cessare. d. cō.
di. 2. Melmū. nec alia ibi expmit penitē
tia. si sacerdos clicū mortuū i palla alta
ris inuoluerit. x. ānis 2. 5. mētib? peniteat
diaco. vō triēno et dimidio de cō. di.
t. nō clic? pignozātia. Qui pmitit sa
crilegiū violādo ecclias et crisma siue ca
licē sacz pollut? mātib? accipit pñtia cō
mittit. 7. ānis peniteat et i duob? pñtis si
litter eccliam et vsq ad qritū nō offerat. et
trib? dieb? i ebdomada a vino et carnib?
abstineat ieiunādo f3 alia pñtēda sūt
q habēt. 12. q. 2. de viro nefādo. Si qd pa
rētes frāgunt spōsalia filioz triēno se
parēt a cōione et filij sūt si i cōpa sint. 31. q.
3. si qd parētet. ar. d. pe. di. i. sic. Qui ducit
i mīmonitū quā polluit p adulterit. 5.
ānis peniteat. 31. q. 1. si qd i vidua. Maledi
ctus 3 de h? alique scdōz. p. 7. ebdoma
das penitē d3 eo mō q tradit ex d. c. ma
le. c. 2. Si sacerdos reuelat pñtione de
iure ātiq deponi debeat et toto tpe vite
sue ignominioz? pegrinari p mūdū de
pe. di. 6. Laueat sacerdos. postmodū d
finitū fuit q deponit? ad agēda pñiam
ppetuā i artū mōasteriū dtrudat ihera. c.
c. ois i si. Qui pñtius pñt dāt p iurat si
liber ē. xl. dieb? i pane et aq peniteat cū. 7
ānis seqntib? i pñti pnia. Si vō fuul
ciuidē ē p tres q dragesimas et legittias
ferias. f. scōz qritā et sextā peniteat. 32. q.
5. qd plus. Qui pñt i mātib? cpi aut in
cruce pñtata tres ānos peniteat. si vō i
cruce nō pñtata vñi ānis peniteat q at co
act? i ignozans pñtauerit si postea co
gnouerit tres q dragesimas peniteat. 22.
q. 5. c. qd pñt. Qui sciēt falsū iurat fali
t3 iurare cōpellit v? iducit: q draginta
dieb? i pane et aq cū. 7. seqntib? ānis pe
niteat et nūq sit sine penitētia: talij si cō
scij fuerit sūt peniteat. 22. q. 5. Si qd p
iurauerit 2. c. si qd pñt. Si qd coact?
p vita idmāda falsā recūtat pñt tres
q dragesimas f3 aliqz tres ānos penite
at. 22. q. 5. si qd coact? Qui i dīcē dī bo
ris canoicis et alijs dñis officijs a con
fuetudine metropolitane ppe ecclie dī
screpat. 6. mētib? cōione pñt si b ex cō

teptu fecerit. 12. di. de hīs. Ep̄s qd con
erione subditox p veditōe mīstioruz
dissimulat duob? mībus excoicationi
subiacet ceteri vō clerici eadē pēa laltia
ppetū plectat. i. q. i. d. qd. Sorileg? dī
uin? et malefic? secularis. xl. dieb? penite
at si pñti ē occlū ex de sort. c. i. si vō est
notoriū cōione fidelitū pñt de cō. di. 2.
p. electōe. Sacerdos q videt i astralabio
duob? ānis peniteat ex d. sortil. c. ex tu
arū. Et qd sciēt et maliciose magicis
artib? icatātōib? et b? vsus fuerit vel ta
les alij cōsuluerit bonoz dignitat? sue
pñt? i artum monasteriū dtrudat ad
ppetuā pñiam pagendā. 26. q. 5. nō opz
2. c. si qd cpi. 2. c. aliquatū. si qd stillauerit
i terrā siue tabulā de sanguie pñtato q
dragita dieb? peniteat: si sup altare tribus
dieb? si sup limetū altari? et ad aliud filla
puenerit q tuoz dieb? si vsq ad tertis
nouē dieb? si vsq ad qritū. 30. dieb? pe
niteat de pñ. di. 2. si p negligētiā. Si qd
laic? p ebrietatē et vocacitate eucharistia
euomuerit q dragita dieb? peniteat clic?
vō l mōach? . 70. dieb? cpi aut. 9. dieb?
peniteat. 33. si pñt i mīstia b acciderit
7. dieb? peniteat de cō. di. 2. si qd p ebri
etatē. Qui dī pñt ihera fecerit. 12. annis
peniteat. ex. c. 2. Si qd domū v? areā
cuiuscūqz volūtariē icēderit sublatā v?
icēsa oia restituat. 2. 3. ānis peniteat ex de
inur. si qd domū. Qui coicat cū bētico
scient. 5. ānis peniteat. 24. q. 1. si qd de
derit 2. c. se. Qui ignorat cognoscit du
as sorores l matre et filiā famitā et neptē
7. ānis peniteat: si scient ppetuo careat
p iugio. 34. q. 1. si qd cum duob? 2. c. se.
Patron? res ecclie dilapidās āno peni
teat. 17. q. vltima filijs. Qui lustrat do
mū suā cū magicis incatātōib? . 5. ānis
peniteat. 26. q. 5. si qd ariolos et duabus
cāis seq. Qui iurat nō facere pacē cū p
rimo suo āno peniteat et ad pacē redeat
22. q. 4. qd sacramento. Bertur? adul? bo
micida regl. 7. ānis peniat et idē p forni
catione l3 nō ita aspera penitētia ipona
tur. 22. q. 1. p dīcā dī cū glo. 2. 33. q. 2. b.
ipsum. 2. 8. se.

Quāquā hōs cāndēs pñales bñ
lit adimplē. Alioqn opōtebit eñ in pur
gatorio solue i cōplere. Lō. tho. i. 4. dñ.
19. nullo tñ casu pñessor dñ exigē pñissi
onē a pñtēre lñ credat qñ si faciat pñiam.
aut aliud qñ pñtēre. Sufficit. n. si dicat
scēbere pñissū faciēdi hñ guil. Salubre
ē pñissū doctōrē qñ cuilibz pñtēre ad vi
tādū abiguitatē dñ iteranda pñia facta in
pñtō mortali pñessor vñ pñ nñ lñ aliqñ aliā
breuē satisfactōem quā statim in statu aīe
exēqñt inūgat. 2. deinde et dñclaret si pñ
gat reliqñ satisfactōem sibi pñ inūctas
agē in pñtō mortali an debeat illā itare
vñ nō tñ dñ in mortali qñ contrit⁹ ē.

De commutatione penitentie.

Verif an sacerdos possit pñuta
re pñiam quā iūxerit: 2. dico bre
uif hñ host. i. sū. t. dñ remil. §. 2. an
sacerdos qñ sic dñ tñ discretē 2. ex cā rōa
bili 2. circa subditos suos. dñ. 82. pñpñ.
alñ nō. Lō. ray. Tu dic hñ guil. Qñ aut
pñessor a qñ pñutatio petiñt iñ idē ē qñ iñ
xit cā siue pñessor ei⁹ lñ pñior ordinari
us iudex penitēns: 2. bi oēs pñt pñias cō
mutare lñ relaxare. aut ē ali⁹ pñessor a pñ
dict⁹ 2. tñc si tal pñia ē secreta 2. i tali casu
inūctā i qñ ipe scōs pñessor poterat ab ini
tio absoluerē 2. pñiam inūgere poterit
ē eo cāu relaxare 2. pñutare. Sec⁹ at ē
si i casu a qñ ipe añ nñ poterat absolue: aut
si tal pñia inūctā fuerit a supior qñ sibi ta
lē pñutatioē lñ relaxatiōem refuauerit.
Arch. ad hñ. 50. dñ. accedēs. 33. q. 2. latorē
2. ibi glo. idē i direc. t. e. §. 140. hñ tñ ē cāu
cū pñia inūctā ē a supiore lñ casu sibi re
fuato poterit iñferio: pñm guil. cā pñuta
re lñ relaxare si vgeat nccitas aut suade
at utilitas ē si sit publica. Pññ ē. n. in fñ
tari i bis casib⁹ qñ supior pñcesserit iñferio
rib⁹ pñtēre pñutadi lñ relaxadi. hñ ille. nec
vñ necesse ē hñ iterare pñfessionē vt dicit
expñse pe. dñ palu. lñ aliqñ pñtēre dicat.

Quomodo cōfessor circa iñfirmos se
habere debeat.

Quāquā periculosum sit pñiam
vñ ad extremū vite differre dñ
pe. dñ. 6. Si quis attñ qñ nemo ē

despandus dñ i hñ corpe pñstitut⁹ ē ea. dñ.
nēo. pñbpter qñ morientib⁹ iñ mortē pi
culo pñstitut⁹ pñiam negauerit cor aīaz
re⁹ erit. 2. 6. q. 6. Si pñbpter. 2. c. se. dñ igit
pñfessor cū ad iñfirmū pñ pñfessione voca
tur cū oī sollicitudine cū adire 2. oī dili
gētia ei⁹ salutē intēdere. f. facile ē. n. pñ
dēti pñfessor i tali casu aīum ē cuiuslibet
magni peccatoris ad deū puertere: 2. ad
oē bonū pñsuadere 2. disponere ac tandē
eius aīam de iñferni baratro liberare.
Studeat igit pñ 2. añ oīa si sue mentē cō
pos ē iñfirm⁹: pñ posse eñ ad pñtēre cñ
spe venie iducē: deinde ab eo qñrat a qñto
tpe citra hñ ē pñfess⁹: tot⁹ illi⁹ tñpīs quo nñ
ē pñfessus oīum pñtōz suoz ab eo erigat
purā pñfessionē: cñ iñrogādo in gñali lñ
spāli plus 2. min⁹. put ei⁹ discretōi 2. cō
fīctis pñtōi expedire videbit⁹: 2. iñfirmi
tati grauitas sine mīto dñmīto patie
tur: 2. pñpue de his iñterrogāduz ē. si cō
fētāt de oī eo qñ deo placuerit circa ipz
disponē: siue de sanitate lñ iñfirmitate. si
ue de vita siue de morte 2. si dolet de om
ni offēsa dei 2. pñmīti ei iñiurias remit
tit. nā als saluari nñ pōt. si ad curā sue in
firmitatē vocauit medicū iñdē lñ iñfide
lē: aut ab eo recepit medicinā. nā hñ ē pñ
bībit⁹ 2. mortale: 2. ex hñ dñ exōicari hñ ē
laic⁹. Si cleric⁹ ē dñ deponi. 38. q. 1. c. nñ
lus. 2. c. oēs. 2. nō. collec. cñ de iude. ad hñ
2. arch. in. d. c. nullus. vbi tñ dñc qñ si quis
mortal⁹: nisi iūuet a medico iudeo 2. aliqñ
inuēire nñ possit. credit bug. qñ in tāta ne
cessitate lñ ē vocare cñ. Si venifscōuz
lñncatū remedijs aut medicamine pñ
sanitate sua recuperanda vsus ē pñbībit⁹
ē 2. mortale. 2. 6. q. 2. c. illud. 2. c. Qui sñ
saluatore ea. cā. q. 7. admoncat. 2. cñ de
pe. 2. re. Lñ iñfirmitas in fine. Si debet
aliquid alicui cā malefici⁹ pñtus depōsi
ti. lñ pñcessor suoz legatī nō soluti. aut
alio quouis respectu. Nā nō remittit
pñm nisi restituatur male ablatum. 30
si pōt sine mora restituat: ne cuz alieno
dñcedens dñancē i eternū. sed si pro tñc
nō pōt sufficēter ordinē 2. disponat. vñ
talem cautionē faciat qñ creditores sñnt

securi 2. executores sui si decesserit quā
pñm fieri poterit satisfaccere cogāt. Qñ
si alicui nō uoluerit restituere: vñ vt pñi
xi per testamētū vñ als sufficēter dispo
neret nullatenus absoluat. si at vñ cō
tritus 2. ad oīa bene dispositus satisfacti
one vñ cautione pñmissis vt pñdict⁹ tñc
si nō ē multuz grauius iñfirmitate im
ponat ei pñia put pñfessor videbit cōfi
deratis pñtōz grauitate 2. persone cōdi
tione vt supra. quam faciat cum sanāt⁹
fuerit. Melius ē tamen errare in mise
ricordia remittēdi qñ i seueritate vñciscē
di. 2. 6. q. 7. alligāt. Si vñ fuerit iñfir
mitate grauius seu in periculo mortis
pñstitut⁹ nō ē ei pñia inuēgēda hñ tñ ino
tescendo qñtās 2. qñlitas ea. cā. 2. q. c. ab
iñfirmis. Declarare tñ dñ ei sacerdos si
tu cēs san⁹ talē pñiaz tibi daret⁹ vñqz ad
tale tpe: qñtis ē mīto maiorē facē oēs
hñ cāndēs. 2. si pñualuer⁹ facias hñ lñ illud.
si vñ ad deū migrauer⁹ facias pñia talē
elemosynā. lñ inūgas hñ dñb⁹ tuis lñ ami
cis vt pñte faciāt: 2. si hñ acceptat secur⁹ eñ
absoluat. Talē erit vñtico reficēduz 2
añ mortē oīo inūgēd⁹ 2. amicos oñoni
b⁹ 2. elēosynis adiūuād⁹ vt i. d. c. sñb iñfir
mis: si vñ tal iñfirm⁹ iñfirmitate oppres
sus loqñā amifit lñ in french⁹ pñuers⁹ fu
erit distigue: qñ aut tal bñ uiuebat 2. vt
fidel⁹ chñstian⁹ iñgñs ante pñstebat 2. se
pñmīcabat 2. hñ. lñ sacra mēta pñtērit.
qñ talia ex iñspato acciderūt: lñ ē si mal⁹ 2
obstiat⁹ diu in pñtis pñseuerauerit 2. a lō
go tpe nñ ē pñfess⁹: pñtēti tñ sacerdotē pñcō
fessione 2. oñdit se oīa velle facē qñ obuit.
2. dñ dēt testimonitū qñ eñ audierit. 2. pñ
culū ē in mora: qñ pñmūo credit mortu
ris. In vñroqz casu tal pñsumit pñtritus.
30 aliqñ dñ circūstātib⁹ faciēte pñeo pñfessi
onē gñalē: sacerdos absoluat eñ ab oib⁹
cēsur⁹ casib⁹ 2. peccat⁹ inūgēs aliqñ cir
cūstātib⁹ lñ pñsagūncis aut bēdib⁹ pñia
ei⁹ faciēda si uoluerit acceptat. Deinde pñ
pñ facēdos mīstrabit ei sacra mēta eucha
ristie: lñ si sit pñfess⁹ eo qñ nñ potuit. 2. 6. q.
6. is qñ vñ alius. pñ Arch. ca. q. c. si pñe
bpter. nisi numeret de eius expunitōne

et vomitu. Sed si si quis a naturae amens fuerit. nā tal pot baptizari et iūccitate. i. i mortis articulo pstituto. corp? xpi dari ut no. glo. 26. q. 6. c. q. recedat. Ad aut ministrabit et religiosus: q: et in baptismo mortis b sacramntū ministrado sū inia ppij sacerdot? icurreret excoicatioz papalez ut no. pau. 30. de le. 2. 30. d. 3mo. in cle. Religiosi de puil. extra 30 vinctio oio talib? dāda ē et si n potuerit coiacare: q: lz pp frenchis n pmutet se in ligi. potuerat ligari z sibi violēt dāt: sec? at de eo q a mico tpe citra n ē pssus l notorius peccator: exis: subito incurrit amētiā l loqā pdidit: nec p? postea ondit signa pntitōis. nam tali sacramta n dēt dari nec in ecclesiastica sepultura sepeliri.

De absolutioe quomodo confessor se habeat circa eam. Capm. tertium.

Acto sup? qtr pssor: d pniaz i ihgē restat pssor b dclatā: quō circa absolutioez pctor se dbeat habē. Vbi nō an oia qd d in taso misse rio se imūnē ab oī cric repire: vt digne z salubrit valeat illud exercē. nā vtra modū sacerdotū crimē dēstabit: q n pus se iudicat z alios alligat de pe. di. 6. s. sacerdos: qtiēs enī sacerdos exis i mortali alique absoluit toties mortali peccat ut no. glo. ea. di. 6. penul. sup pbo indi cādus. z 2lrcb. ibidē. z hētur i dire. e. ti. si tñ pterat z disponat psteri n d i mortali. Iustificatio igr p? se ipso: laz integre audita pntitōis pssioez: debita pnia in posita: pssēs dicat se ex corde de oī del z pnti offēsa dolere: z iurias ei remit tere: z alteri famā z rē velle restituē z p iniurijs debite satisfacc vt. s. c. pcedēti. tūc si pssēs i articulo seu pieto mort. sit possit ab oib? cēsur. casib? z pctis poterit pssor: enī absolue vt. s. pte. z. ca. ii. s. 7. Si 30 san? fuerit z ligat? repit aliq excoicatioe iudicis: remittat enī ad excoi catoz seu ad ei? supioz: ad qd de iure p tinet absolutio fm 2lrc. i. 4. di. 18. arcto 2. q. 5. Si at sit excoicat? excoicatioe iu ris: absoluat enī ab ea si pōt mō ifra scri pto: si at nō pōt remittat enī ad bntez au

cto: itatē absoluedi: nec absoluat etiam pctis p? q fuerit absolut? ab excoicatioe: q: excoicat? maiori seu minori excoi catioe n ē pceptis sacramtoz excoicatioe doc. Et no. p 2lrc. i. 4. di. 18. ar. 2. q. 4. z durādū in sū. li. i. di. iiii. q. 25. 3mo si scient maiori excoicatioe excoicatū ab soluat a pctis pssor ab excoicatioe: eadē icurrit excoicatioem. lz qdā dicit 2lrc. i. s. pna opinio tutior ē quā tenent 2lrc. i. 30. de legna. 2. 30. de 3mo. i. cle. religio si. de puil. 2. d. b. et i dīrec. lib. i. t. z. s. 103. Sec? at si ignorat absolut. Si 30 n sit excoicat? s. b. aliq casus pcta supiori resuata: tūc fm tbo. z dur. in sū. d. eus absolue ab his a qd? pōt: deinde remit tere enī ad supioz de residuo absoluedi. ifomādo penitētē q illa pcta a qd? ipse n potuit enī absolue pssor epō vlei? vi cario: z faciat se ab eis absolut: nec per b dī pssio diuisa: q: itegre pssit pmo a absolues scōo pfirmat z pssit qdceptū erat. Vel si pssus psona simplex fuerit vadat ipse pssor: si pōt ad epm. p aucto ritate obtinēda: vt si pssente mittit dē? inia illa pcta in cedula quā ipsemet pē tens possit epō vlei? vicario scribat sub hac forma vñ sūi videlicet. Ratozem latri: pssētis. p homicidio vel icessu In tali gradu cōmissio absoluedū pater nitati vñ transmittit vt bñficiū absolu tiōis ipendendo: z salutare pnam miff gendo: ipm sancte ecclesie reconcilietis. z confessor cautū ipm reddat ne illā cedu lam alteri legendā tradat. Et si epus re mittat eum ad cōfessorem ipsius aucto ritate absoluedum tūc absoluat illum integre ab oib? peccatis imponendo il li pnam solum pillo peccato pro quo pus non impofuerat. Zt si ille non hēt casum resuatum: vel et si bz i ipse pssor ab oibus absolue pōt libere absol uat eum modo in frascripto.

De forma absolutiois a pctis
3lrc. absolutioez pssiderāda ē for ma obita vñ ppa z ppletia. vbi nō q sic qdlibet sacramtū bz suā p pta formā: ita et sacramtū penitētie

que ē ista. s. ego te absoluo: z ipor: tat ego te absoluo. i. sacramtū vñ mifficrū abso lutiōis tibi ipedo l pssero. non at ipor: tat vt qdā dicit z male: ego te absoluo. i. ab solutū te ondo: q: seqret ex b qd i sacra mētis noue legis nō cēt nisi onfio vñ si gnificatio qd ē falsū: eo qd sacramta no ue legis nō solū figurāt z significāt sic sa cramenta legi veteri: s. et efficiūt qd figu rāt. Vñ sacerdos pssute clauis absoluit a culpa mortali n pncipalr s. vt instrumē tū disponēs ad ifusionē grē tñ p quam sit remissio culpe: absoluit et a pēa n cē nali q cū sit ifinita z ifeparabil a culpa n pōt remitti nisi a pssute seu potētia ifinita: z ab eo q remittit culpa s. a tpali fic: nā cū i pntitōe pēa etna pmutet i tpalē b i pur gatorio soluēda d illa pēa tpali cui? bō d bitor: remāet b vñ purgatorio pdiri sol uēda pssute clauis aliq ps nō tota dīmi nuat s. alex. d. al. 4. pte sū. q. z 81. z tbo. i 4. s. di. 18. ar. 3. Si qm alia ē absolutio a pctis z alia ab excoicatioe: de bis singu lat i sra dicit. Quo ad absolutioez a pec cat? sciēdū qd lz vt pdiri d sba forme sint tñ b sba. Ego te absoluo ex pssis n l sup qd? absolutio dēmiat si a pctis. Dep catio 30 q pmittit z reliq q subsequē n sit de pccitate s. tñ pgrue z laudabil ap ponit. Postq igr penitēs itegre oia pcta sua pssus fuerit z put re qrit p fu turo tpe bñ dispositus vt supra pmissa a sacerdote orōne: Ad ifereat tui oipotēf de? z dimissis oib? pctis tuis pducit te ad vitā eternā. Amē. Indulgētiā z abso lutionem oium pctorū tuoz tribuat tibi oipotēs z mifficōis dñs. Amē. libē z sūi pntitōe absoluat enī: nāz cū pntitōe abso lut? nō cēt simplr absolut? et de re. iu. 2lrc. i. 6. z dicat dñs nī ibesus xps q te creauit z redemit te absoluat z ego aucto ritate ipi? q fūgo: iquātū possū z debeo absoluo te ab oī vicio excois minoris si tener: z iftituo te scis sacramt? ecclesie si idiges: itez absoluo te ab oib? pctis tu is pssis z oblit? mortalib? z venialib? z circūstātijs eoz. Idē dñs dñi nī ibesu xpi z oia bōa q fecisti z factur? es z aduer

uerfa q sustinuisti z sustinebis sint tibi penitētiā z remissionē z pctorū tuoz: in argumentis diuine gratie. In noie pa tris z filij z spūs sancti. Amen.

Quā satisfactio d pcedē absolutioez.
Vñ tñ aliq casus i qd? an satisfactio nullaten? penitēs ē absol uēdus nec i vita nec i morte nisi pus satisfacciat l idonee caucat. p iurijs l dānis z male ablat. Quoz pmo ē d ex coicatis vt i sra dicit. Scōs ē d vsurarijs māifestis. 2lrc. n. vsurari? manifest? p euidētiā facti: puta q: mēfay patā z ad vsuras vñ q: d b i iure pssus ē l i iurict? vñ si sint de hoc argumta cū fama. So la at fama n suffic vt no. glo. i. c. vsuraz de iuris li. 6. sup pbo manifestos. Za les enī vsarij manifesti nec ad pssionē nec ad sepulturā recipi debēt licz dicāt se velle restituere vel et in vltima volū tate mādent d vsuris satisfacc. Sed o3 q de ipis sit vel fuerit put patiunt fac tates eoz plenarie satisfacc vñ illis qui bus faciēda ē restitutio si pssio sint ipsi aut alij qui eas pnt acq̄rere vel eis absētib? loci ordinario vñ vices eius gerēt. Ztut decano. 2lrc. b. pssytero vel abbat i q als iurisdictionē bz in spūalib? d cō suetudine. Ztut rectori pochie ipi? vsu rarij. Vlei? cui d3 fieri restitutio corā aliq? fidedignis aut pno publico. i. ta bellioni de ipsius ordinarij aut pdicto rus mādato de restitutōe idonee sit cau tū dādo. s. pignora. l fideiussores si pnt als suffic cautō iuratoria. Et si vsuraz qritas sit manifesta illa sp in cautioe ex pmat. Alioq n moderāda erit arbitrio recipiētis. 3pē tñ si sciēter minoz q ve rissimū credit modere ad restitutionē residui tener: als nullus d3 itersse co3 testamētis aut eos ad eccliam sepulturā seu pssionē admittere vñ absolue vt in. c. quāq de vsuris li. 6. Si igr vsura rius dōbte cupit satisfacc ad b vt ei se pctm remittat q tuoz obfauare d3. Pri mo si bz pecuniā vnde restituere valeat pulq moriatur p se ipm l p fidelē amicū restitutōi illā expōnat. Scōo faciat pu

bilice pponit edictū in locis a q̄ incolle sunt excoꝛte vsure q̄ oēs veniat: si aliq̄ appareat q̄b̄ fides sit adhibenda p̄ illis restituat q̄ paupibus eroget vt no. glo. ibide sup̄ vbo satisfieri. Tertio si aliq̄ dñuerit p̄ cautioem idonea supplicat vt supra. Quarto si vsurag bz aliq̄ iurumēta l̄scriba ex tñc ea caset p̄ publicū instrumentū vel redigat ad debitū vitatis.

De forma absolutōis ab excoꝛcatōe. Vbo ad absolutōes ab excoꝛcatōe. Sciedū qd duplex ē excoꝛcatō. s. iur. l̄ bōis. Ab excoꝛcatōe iuris maioris seu minoris reglarit̄ ep̄s subditos suos z plati exēpti sibi subditos absoluere p̄nt: nisi papa absolutōes sibi resuauerit ex dñe. exco. Mup v̄lēt sede vacante caplm̄: aut ille ad quē ep̄alis iurisditio p̄tinet ex dñe. z obe. c. z. l. 6. Si iñta v̄o bōis n̄ pōt absolue nisi q̄ cam tulit l̄ ei? successor: si bz eadē iurisditōes sup̄ excoꝛcatū quā ip̄e q̄ tulit hūit. z. q. 3. Si ep̄s. i. l̄ ē sup̄ior: fm̄ Ric. i. 4. Lus tñ alia sit excoꝛcatio p̄tines ad foy p̄ten tuosum z alia p̄tines ad foy penitēiale. Sciedū q̄ a p̄ia absoluere pōt ē nō sa cerdos ex de se. exco. cū illoz. z. c. Lano nica. z. de p̄ue. Quarto. Mā absolue po ti? ē iurisditōis q̄ ordis. z. q. 1. Nemo. Solēnia tñ absolutōis sic dicē ofones cū stola: psalmū penitēiale: z in eccliaz introducē ordis z officij. d̄ excessib? pla. c. si. z. de sen. ex. nup. Ab illa v̄o q̄ p̄cedit ex vi clauis solus sacerdos absolue pōt. Idē. tñ de pa. z. Jo. sup̄ decretalez. a nobis. ex de sen. excoꝛcationis clariuf dicit. s. q̄ ois sup̄ior: ē si sacerdos hñs p̄ratem excoꝛcat: bz ēt z absoluedi q̄tū ad restituēdū excoꝛcatū ad act? legitti mos habilē z cōioni fidelit̄: s̄ q̄tum ad tollēdū culpā r̄ de cris v̄l p̄tumacie p̄cre requirit absolutio sacerdoti. Lō. ric. in. 4. di. 18. ar. io. q. 4. vbi dicit qd̄ prima excoꝛcatōe n̄ ē necessariū qd̄ absolues di cat p̄cise absoluo te: s̄ sufficit dicere re uoco relaxo z h̄mōi v̄ba. In illa v̄o que sit ex vi clauis i foro p̄scentie d̄ sacer dos dicere. Ego absoluo te. Jo. an. su

Bo renouatōem ex de his q̄ v̄l metus ve cā si. c. l. 1. l. 6. circa b̄ tripl̄r distinguit z soluit. Vide ibi. ligat? tñ plurib? suis v̄l vna ex diuer? cāis si vult de absolui d̄s exprimere oēm suam z cām z sic vna absolutio sufficit ad p̄les excoꝛcationes tollēdas: alr nō teneret absolutio q̄ per surreptōem obtenta cēt ex de sen. exco. officij. z. de b̄ dicit clari? Ric. vbi. s. ar. 3. q. 10. Reglariter igit in absolutioe ab excoꝛcatōe maior q̄tuor obfuaada sūt. Primū ē vt excoꝛcat? in oi casu an teq̄ absoluat iuret stare mādatis ecclie v̄l ius absoluētis: siue q̄ parebit iuri. Et bz host. dixerit iuramentū cē de suba absolutiois: tñ p̄tū z cōis opinio. vñ de si omittat qd̄ fieri nō d̄s t̄z nihilomi nus absolutō extra eo. Cum desideres z. d. An. de bu. ibide. Lō. Hof. z. Guil. De pueris an debeāt iurare relinq̄ ar bitrio absoluētis. Scōm ē q̄ si quis excoꝛcat? ē p̄notoria offēsa i. primū: non absoluat nisi p̄ satisfecerit z sufficientē p̄stiterit emēdā si pōt ex de vbo. sig. Ex p̄te. el. l. qd̄ p̄sternū obtinet qñ b̄ in iure exp̄sse cautā repitit. Alias si nō pōt d̄s absolui recepta ab eo idonea cautōe qd̄ satisfaciāt si ad pinguiorē fortunā per uenerit. Idē dico si p̄tumacia aut offēsa dubia erat excoꝛcat? q̄: s̄l̄r sufficē cau tio iuratoria vbi nulle exp̄se petunt v̄l ibi z in. c. Odoardus ex de solu. Absolu tio eni negāda nō ē. 36. q. 6. Si p̄sbyter Tertū ē q̄ absoluat p̄ eo qui tulit suaz v̄l sup̄ior: sūi: vel aliū cui cōmissa fue rit auctoritas absoluēdi: debita forma f uata. Sic absoluens eni excoꝛcatū vir gis v̄l corrigijs scapulas nudas habentem verberabit dicendo psalmum. Misere mei de? v̄l alit̄ penitēialez cū ḡtia patri. percutiēdo semel i quoli bet v̄l postea dicat kn̄l chuske. kn̄l. Pater noster. s̄. Et ne nos. s̄. Saluuz fac h̄um tuū. Respondeat. Deus me? sperātem in te. s̄. Nihil p̄ficiat inimicus in eo. Respondeat. Et filius iniqui tatis non apponat nocere ei. s̄. Esto ei dñe turris fortitudinis. Rñdeat. Et fa

cie inimici. s̄. Dñe exaudi orōnē meaz Rñdeat. Et clamo: me? ad te veniat. s̄. Dñs vobiscū. Rñdeat. Et cum spiritu tuo.

Oratio. Eus cui p̄pū ē misereri semp z p̄cere suscipe de p̄catōem n̄raz z hñc famulū tuū quē excoꝛcatō nis catena p̄stringit: misatio tue pietatis absoluat. Idē xpm̄ dñm n̄m. amē. si. q. 3. Et aliq̄s. Quartū ē q̄ absoluto fiant mādata iusta z rōabilia abs appella re possēt ex de pac. c. si. Er̄t aut ei p̄cei puc iniungēdū q̄ de cetero non faciat s̄ eū canonē p̄p̄ quē erat excoꝛcatus: vt in cenario q̄ nūquā icendat. p̄cussori cle rici qd̄ nūquā pcutiat z h̄mōi. z. q. v̄l ita pessimam. Aliq̄ ē regit̄r cautio q̄ d̄ cetero talia nō faciat ex de sen. ex. Gra uem. Sed si appareret sententia iniusta nullum mādaturū fiat absoluto. In ab solutione at ab excoꝛcatione minor nō regit̄r bec solēnitās ex eo. ti. Mup. in maior: v̄o licet sine cā omitti nō debe at tñ si omittatur absolutio valet: nā cū quis possit simplici v̄bo excoꝛcari ita et simplici v̄bo pōt absolui. vt sēiāt r̄bo. z Ric. vbi supra z fere oēs doctores licz host. dicat dñi. Immo ēt quo ad ecclia valet videlicet absolutio siue iusta sit si ue iniusta. So. distinctōe pōderet ex de reg. iur. cū sunt. li. 6. nisi fuerit ex cā fal sa. puta si absoluedus dicat se satisfecisse vel iuriā sibi remissam fuisse: vel ali quid tale qd̄ sit falsum: quia sic iudex nō intendit absoluere e? de off. or. ex par te. Pōt ēt quis absens z inuitus ab excoꝛcatione absolui fm̄ Tbo. z Ric. vbi supra ar. io. q. i. z. z. Et intellige Ric. q̄ quis pōt absolui inuitus a sententia bo minis: nō aut a sententia iuris vide ibi. Forma absolutōis hñtū id algētiā ple nariā. Pūmo absoluedus dicat. Confi teor. Et p̄missa a sacerdote ofone Abi sceratur tui z dñs Iesus x̄p̄a. subūgat. Auctoritate dei z beatorum ap̄loz. Pe tri z Pauli z s̄acte romāe ecclie mibi p̄missa z tibi p̄cessa ego absoluo te ab oi sēfētia excoꝛcatōis maioris vel mino

ris suspēnsionis z interdicti si teneris: z restituo te vnitati fidelit̄ z sanctis sa cramentis eccl̄e: z eadē auctoritate mibi p̄missa ego absoluo te ab oib? p̄ctis tur is p̄fessis contritis z oblitis. Itēz au ctoritate dei z beatoz ap̄ostoloz petri z pauli z sancte Romane ecclie: z etiam auctoritate dñi n̄ri. P̄. sūmū pontificis mibi in hac parte cōmissa: z in quantuz debeo z possum si ista vice morieris ab soluo te ab oib? p̄ctis tibi in purgatorio debitis p̄p̄ culpas z offēsas q̄s p̄tra de um cōmisiisti: z inquantum inde p̄mittit̄ restituo te illi inocētie i qua eras qñ ba ptizatus fuisti. Si v̄o ista vice non mo rieris resuo tibi plenariā indulgētiā tibi p̄cessā a dño papa. p̄ vltimo ar. mortis. tue. In noie p̄ris z filij z sp̄s s̄acti Amē Interrogatōes b̄ti inselmi faciēda iūfimo morienti.

Idēo interrogari d̄s. Si credit oia q̄ sūt fidei chusit̄e. Et rñdeat. Eredo. Se cundo si gaudet se mori in fide christia na: z respondeat. Gaudeo. Tertio si reco gnoscit se deū multum offendisse: z res pōdeat. Recognosco. Quarto si dolz de oi dei offēsa: z rñdeat. Dolco. Qui to si pponit de cetero ab oi offēsa pec cati mortalis abstinere. z rñdeat. Vini no auxilio mediante ppono. Sexto si credit se meritis passionis x̄pi z non p prijs ad gl̄iam puenire. z rñdeat. Eredo Vltimo debet sibi dici si occurrerit tibi inimicus diabolus semper ei opponas merita passionis christi.

Impressus Venetijs per Reynaldū de nouimagio teofeutonicū: Anno salutis. 1486. adi. 28. Septembris.

